

รายงานการประชุม
คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ครั้งที่ ๑/๒๕๖๖
วันศุกร์ที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๖ เวลา ๑๐.๐๐ น.
ณ ห้องประชุมไชยรงค์ ชูชาติ
สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ถนนราชดำเนินนอก กรุงเทพมหานคร
และห้องประชุมสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดที่เกี่ยวข้อง

กรรมการผู้มาประชุม

๑. นายประยูร	อินสกุล	ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์)	ประธานกรรมการ
๒. นายเศรษฐเกียรติ	กระจ่างวงศ์	รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (แทนปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์)	กรรมการ
๓. นายทรงกลด	สว่างวงศ์	รองผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบูรณ์ ช่วยราชการสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย (แทนปลัดกระทรวงมหาดไทย)	กรรมการ
๔. นายทรงวุฒิ	อาทิตย์ทอง	ผู้อำนวยการกองบริการงานอนุญาต (แทนปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม)	กรรมการ
๕. นายชีวิน	อินทรานุกูล	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมายและที่ดิน (แทนอธิบดีกรมชลประทาน)	กรรมการ
๖. นายวิวัฒน์	ไชยชะอุ่ม	ผู้อำนวยการกองส่งเสริมและพัฒนาศุ่สัตว์ (แทนอธิบดีกรมปศุสัตว์)	กรรมการ
๗. นายภูมินทร์	บุญบันดาร์	ผู้อำนวยการสำนักจัดการที่ดินป่าไม้ (แทนอธิบดีกรมป่าไม้)	กรรมการ
๘. นายเฉลิมชัย	สุวรรณรักษ์	อธิบดีกรมประมง	กรรมการ
๙. นายสมโสทธิ์	ดำเนินงาม	ผู้อำนวยการสำนักเทคโนโลยีการสำรวจและทำแผนที่ (แทนอธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน)	กรรมการ
๑๐. นายกิตติพันธ์	จันทาศรี	ผู้อำนวยการกองส่งเสริมโครงการพระราชดำริ การจัดการพื้นที่และวิศวกรรมเกษตร (แทนอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร)	กรรมการ

๑๑. นายอัชฌา	สุวรรณนิตย์	รองอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ (แทนอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์)	กรรมการ
๑๒. นางสาวทัศนีย์	เมืองแก้ว	รองเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (แทนเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร)	กรรมการ
๑๓. นายสิงห์	แถมพยัคฆ์	หัวหน้ากลุ่มงานแผนและการพัฒนาระบบการปกครองท้องที่ (แทนอธิบดีกรมการปกครอง)	กรรมการ
๑๔. นายวรงค์	แสงเมือง	รองอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน (แทนอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน)	กรรมการ
๑๕. นายสรพงษ์	มานะสุขอนันต์	ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานและส่งเสริมการรังวัด (แทนอธิบดีกรมที่ดิน)	กรรมการ
๑๖. นายกิตติ	อินทรกุล	รองอธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ (แทนอธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ)	กรรมการ
๑๗. นายเกรียงยุทธ	ผิวอ่อน	วิศวกรชำนาญการพิเศษ (แทนอธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม)	กรรมการ
๑๘. นายคณาวุฒิ	สิทธิธีรพันธุ์	รองอธิบดีกรมธนารักษ์ (แทนอธิบดีกรมธนารักษ์)	กรรมการ
๑๙. นางมัลลิกา	อัปภาสกิจ	ผู้อำนวยการกองกำกับและพัฒนาระบบเงินนอกงบประมาณ (แทนอธิบดีกรมบัญชีกลาง)	กรรมการ
๒๐. นายอดิสร	กิจขันธ์	ผู้อำนวยการกองจัดทำงบประมาณด้านเศรษฐกิจ ๒ (แทนผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ)	กรรมการ
๒๑. นายโกเมนทร์	โคตรศรีวงศ์	ผู้อำนวยการฝ่ายสินเชื่อบุคคล (แทนผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร)	กรรมการ
๒๒. นายอุบลศักดิ์	บัวหลวงงาม	ประธานคณะกรรมการกลางกลุ่มเกษตรกรแห่งประเทศไทย	กรรมการ
๒๓. นางดาวรุ่ง	ใจจริง	ผู้อำนวยการกองอนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลน (แทนอธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง)	กรรมการ
๒๔. นายประพันธ์	เทียนวิหาร	ผู้แทนเกษตรกร	กรรมการ
๒๕. นายเด่นณรงค์	ธรรมมา	ผู้แทนเกษตรกร	กรรมการ
๒๖. นายบุญช่วย	มหิวรรณ	ผู้แทนเกษตรกร	กรรมการ
๒๗. นายสมศักดิ์	ป้องปัญจมิตร	ผู้แทนเกษตรกร	กรรมการ

๒๘. นายตระกูล	สว่างอารมย์	ผู้แทนเกษตรกร	กรรมการ
๒๙. นายฉลองชาติ	ยังปักซี่	ผู้แทนเกษตรกร	กรรมการ
๓๐. นายปรานพงษ์	ติลภัทร	ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
๓๑. นายธนู	มีแสงเงิน	ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
๓๒. นางวรรณภา	บุญสุข	ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
๓๓. นายวิณะโรจน์	ทรัพย์ส่งสุข	เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	กรรมการ และเลขานุการ

กรรมการผู้ไม่มาประชุม

๑. นายกิริติ	รัชโน	ปลัดกระทรวงพาณิชย์	ติดราชการ
๒. นายณศร	ออสวรรณ	ประธานกรรมการดำเนินการชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย	ติดภารกิจ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นายวุฒิพงษ์	เนียมหอม	รองเลขาธิการ ส.ป.ก.	
๒. นายสุรัชย์	ยุทธชนะ	รองเลขาธิการ ส.ป.ก.	
๓. นายนภดล	ตันติเมชิน	ผู้ตรวจราชการ ส.ป.ก.	
๔. นางสาวฐิภาพรรณ	พึงไพฑูรย์	ผู้ตรวจราชการ ส.ป.ก.	
๕. นายกฤษณะ	ดีปาละ	ผู้ตรวจราชการ ส.ป.ก.	
๖. นางสาวยุพเรศ	เพิ่มพูน	ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ส.ป.ก.	
๗. นายวิวรรธน์	สงประเสริฐ	ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี ส.ป.ก.	
๘. นายปรีชา	ลัมถวิล	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย ส.ป.ก.	
๙. นายสมศักดิ์	การเจริญกุลวงศ์	ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน ส.ป.ก.	
๑๐. นางสาวชนิรส	โพธิ์เจริญ	ผู้อำนวยการสำนักบริหารกลาง ส.ป.ก.	
๑๑. นายอุกฤษฏ์	อินทภรณ์	ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและแผนงาน ส.ป.ก.	
๑๒. นางสาววิศิมน	ชิจิประศาสตร์	นิติการชำนาญการ (แทนผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.)	
๑๓. นายเกียรติยศ	ทรงสง่า	ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดที่ดิน (แทนผู้อำนวยการสำนักจัดการปฏิรูปที่ดิน ส.ป.ก.)	
๑๔. นายศักดิ์ศิริ	ธูปวงศ์	ผู้อำนวยการสำนักบริหารกองทุน ส.ป.ก.	

๑๕. นายพลเกียรติ	ตันติรัตนเกตุ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ (แทนผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร ส.ป.ก.)
๑๖. นางปาริชาติ	แก้วนิล	นักวิชาการปฏิรูปที่ดินชำนาญการพิเศษ (แทนผู้อำนวยการกองประสานงานโครงการพระราชดำริและโครงการพิเศษ ส.ป.ก.)
๑๗. นางสาวใบพร	สว่างอารมณ์	นักวิชาการตรวจสอบภายในชำนาญการพิเศษ (แทนผู้อำนวยการกลุ่มตรวจสอบภายใน ส.ป.ก.)
๑๘. นางอาทิตย์ยา	พองพรหม	ผู้เชี่ยวชาญด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน ส.ป.ก.
๑๙. นายวิสุทธิ์	เลิศไกร	ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบและพัฒนาระบบการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน ส.ป.ก.
๒๐. นายสรรเพชร	พลศิริ	ปฏิรูปที่ดินจังหวัดชัยภูมิ
๒๑. ว่าที่ ร.ต.ประเทือง	ฉัตรอินตา	ปฏิรูปที่ดินจังหวัดลำปาง
๒๒. นางสาวกุหลาบ	สุนนท์	ปฏิรูปที่ดินจังหวัดมุกดาหาร
๒๓. นางสาวลักขณา	มันเฑียรวิทย์	ปฏิรูปที่ดินจังหวัดอุดรธานี
๒๔. นายธเนตร	พารา	ปฏิรูปที่ดินจังหวัดเพชรบูรณ์
๒๕. จำเริญชัย	เกิดด้วยทอง	ปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุราษฎร์ธานี
๒๖. นายอัครเดช	เรียนหิน	ปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครราชสีมา
๒๗. นางเยาวรัตน์	วิเวกวิทย์	นักวิชาการเงินและบัญชีชำนาญการพิเศษ (แทนปฏิรูปที่ดินจังหวัดสระแก้ว)
๒๘. นายดำรงศักดิ์	พึงสุข	นิติกรชำนาญการ (แทนปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุพรรณบุรี)
๒๙. นายภูมิเดช	นิมิตต์ทิพย์	นิติกรปฏิบัติการ (แทนปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุโขทัย)

เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.จังหวัด และผู้เกี่ยวข้อง รวมทั้งสิ้น ๖๖ คน

เริ่มประชุมเวลา ๑๐.๐๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

เนื่องจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายเฉลิมชัย ศรีอ่อน) ประธานกรรมการติดตามกิจเร่งด่วนไม่สามารถเข้าร่วมประชุมได้ จึงได้มอบหมายให้ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายประยูร อินสกุล) ทำหน้าที่ประธานในการประชุมครั้งนี้ ซึ่งประธานกรรมการได้กล่าวเปิดการประชุมและแจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ ใช้บังคับมาเป็นระยะเวลานาน

และปรากฏว่ามาตรการในกฎหมายดังกล่าว ไม่สอดคล้องกับบริบทสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ที่ดินบริเวณนั้นมีความเจริญและพัฒนาเป็นแหล่งชุมชน ส่งผลให้มูลค่าของที่ดินสูงขึ้น ดังนั้น นอกจากการคุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรมแล้ว จึงต้องมีการปรับปรุงกฎหมายดังกล่าวเพื่อให้เกษตรกรในพื้นที่สามารถเลี้ยงชีพ ในที่ดินของตนเองที่ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ สอดคล้องกับบริบทความเป็นจริงของสังคมในปัจจุบัน เพื่อให้การดำเนินงานของ ส.ป.ก. เกิดผลสำเร็จอย่างแท้จริงต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ครั้งที่ ๕/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๕

เลขานุการคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ได้จัดส่งรายงานการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ครั้งที่ ๕/๒๕๖๕ วันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๕ ให้คณะกรรมการพิจารณารับรองแล้ว ตามหนังสือที่ กษ ๑๒๑๐/๕๗๓๗ ลงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ กษ ๑๒๑๐/ว ๕๗๓๘ ลงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ และ กษ ๑๒๑๐/ว ๕๗๓๙ ลงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ ปรากฏว่ามีคณะกรรมการขอแก้ไขรายงานการประชุม ดังนี้

ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายสรรเสริญ อัจจุตมานัส) ขอแก้ไขรายงาน ดังนี้

- หน้าที่ ๑๔ บรรทัดที่ ๒๑ จากคำว่า “ส.ป.ก.จะเชิงเฉรา” ขอแก้ไขเป็น “ส.ป.ก.จะเชิงเทรา”
- หน้าที่ ๓๗ บรรทัดที่ ๘ - ๙ จากข้อความเดิม “กฎกระทรวงเพื่อประกอบและกฎกระทรวงที่ออกดังกล่าวนี้นให้ผู้ประกอบการที่ประสงค์จะดำเนินการต่อยื่นคำขอภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่กฎกระทรวงใช้บังคับ ซึ่งผู้ประกอบการรายบริษัท เทพสถิต วินด์ฟาร์ม จำกัด ในขณะนั้น” ขอแก้ไขเป็น “กฎกระทรวงเพื่อกำหนดรายละเอียดในวิธีการปฏิบัติงาน และกฎกระทรวงที่ออกดังกล่าวนี้นกำหนดให้ผู้ประกอบการที่ประสงค์จะดำเนินการต่อยื่นคำขอภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่กฎกระทรวงใช้บังคับ ซึ่งผู้ประกอบการรายบริษัท เทพสถิต วินด์ฟาร์ม จำกัด ในขณะนั้น”

- หน้าที่ ๓๙ บรรทัดที่ ๕ - ๑๑ จากข้อความเดิม “ได้ประสานเป็นการภายในกับเจ้าหน้าที่ของศาลปกครองแล้วเห็นด้วยที่จะต้องมีหนังสือสอบถามเป็นทางการไปยังสำนักงานศาลปกครองเพื่อความชัดเจนต่อไป ทั้งนี้ คำพิพากษาเพียงยกฟ้องแต่ไม่ได้มีคำบังคับในเรื่องว่าจะต้องไปปรับคำขอบริษัทในคำพิพากษาศาลระบุว่า มีสิทธิยื่นเป็นคำพิพากษาส่วนเกินของตัวองค์คณะจึงไม่รับคำขอ ส่วนหนึ่งการนำเสนอวาระนี้เนื่องจากเหตุผลที่ว่าบริษัทฯ ต้องมายื่นคำขอภายใน ๖๐ วัน แต่บริษัทฯ ไม่ได้ดำเนินการยื่นคำขอ ซึ่งเป็นเงื่อนไขที่บริษัทฯ สามารถดำเนินการได้แต่ไม่ได้ดำเนินการ ทั้งนี้ การนำเสนอว่าเป็นกรณีพิเศษควรอธิบายให้ชัดเจนว่าเป็นกรณีพิเศษอย่างไร เพื่อประกอบการอ้างอิงมาตรา ๖๖ เช่น ทำให้มีปัญหาไม่สามารถยื่นคำขอภายใน ๖๐ วัน เป็นต้น ซึ่งจะทำให้คณะกรรมการพิจารณาได้ชัดเจน” ขอแก้ไขเป็น “ได้ประสานเป็นการภายในกับเจ้าหน้าที่ของศาลปกครองแล้ว เห็นด้วยที่จะต้องมีหนังสือสอบถามเป็นทางการไปยังสำนักงานศาลปกครองเพื่อความชัดเจนต่อไป เนื่องจากคำพิพากษาเพียงยกฟ้องจึงไม่ได้มีคำบังคับในเรื่องว่า ส.ป.ก. จะต้องไปปรับคำขอบริษัทแต่ในคำวินิจฉัย

กลับระบุว่าบริษัทมีสิทธิยื่นกรณีจึงเป็นคำพิพากษาส่วนเกินของตัวองค์คณะ จึงมีความเห็นไปในทางที่หนึ่งว่า ส.ป.ก. ไม่สามารถรับคำขอของบริษัทในชั้นนี้ได้ เนื่องจากบริษัทฯ ต้องมายื่นคำขอภายใน ๖๐ วัน แต่บริษัทฯ ไม่ได้ดำเนินการยื่นคำขอตามระยะเวลาที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งเป็นเงื่อนไขที่บริษัทฯ สามารถดำเนินการได้ แต่ไม่ได้ดำเนินการ ขณะเดียวกันมีการนำเสนอความเห็นในอีกทางหนึ่งว่าเป็นกรณีพิเศษนั้นก็ควรยกเหตุผล ประกอบให้ชัดเจนว่าเป็นกรณีพิเศษอย่างไร เพื่อประกอบการอ้างอิงมาตรา ๖๖ เช่น ทำให้มีปัญหาประการใด จึงไม่สามารถยื่นคำขอภายใน ๖๐ วัน เป็นต้น ซึ่งจะทำให้คณะกรรมการพิจารณาได้ชัดเจน”

- หน้าที่ ๕๕ บรรทัดที่ ๑๑ จากข้อความว่า “มีการฟ้องว่าทำให้” ขอแก้ไขเป็น “มีคดีฟ้องว่าทำให้”

- หน้าที่ ๕๗

- บรรทัดที่ ๙ จากคำว่า “เวร” ขอแก้ไขเป็น “เวน”

- บรรทัดที่ ๑๑ - ๑๕ จากข้อความว่า “เกษตรกรประโยชน์ ส.ป.ก. ได้ร้อยเปอร์เซ็นต์ แต่กรรมชาวบ้านได้รับผลกระทบพันเปอร์เซ็นต์ เนื่องจากนิยามของคำว่าโครงข่ายของเขาจำกัดเพียง ๘ เมตร แต่ในกฎหมายเขาระบุว่าต้องรับความเดือดร้อนความเสียหายที่เกิดขึ้นกับผู้ได้รับความเดือดร้อนทั้งหมด ซึ่งเป็นความขัดแย้งระหว่างกฎหมายของเขา เพราะความเดือดร้อนของเกษตรกรในเรื่องดังกล่าวนี้มีมากกว่าโครงข่าย ๘ เมตร ที่กำลัง จึงขอให้ ส.ป.ก. พิจารณารายละเอียดในประเด็นนี้ให้รอบคอบ” ขอแก้ไขเป็น “เกษตรกรโดยประโยชน์ ส.ป.ก. ได้ร้อยเปอร์เซ็นต์ แต่กรรมชาวบ้านได้รับผลกระทบพันเปอร์เซ็นต์ เนื่องจากนิยามของคำว่าโครงข่ายของเขาจำกัดเพียงระยะ ๘ เมตร ทั้ง ๆ ที่ในพระราชบัญญัติเขาระบุว่าต้องรับความเดือดร้อนความเสียหายที่เกิดขึ้นกับผู้ได้รับความเดือดร้อนทั้งหมด แต่ กกพ. กลับไปออกระเบียบจำกัดความรับผิดชอบดังกล่าวเพียงบางส่วน ซึ่งเป็นความขัดแย้งระหว่างกฎหมายของเขา เพราะความเดือดร้อนของเกษตรกรในเรื่องดังกล่าวนี้มีมากกว่าโครงข่าย ๘ เมตร ที่ กกพ. กำหนด จึงขอให้ ส.ป.ก. พิจารณารายละเอียดในประเด็นนี้ให้รอบคอบ”

ทั้งนี้ ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ปรับแก้ไขรายงานการประชุมเรียบร้อยแล้ว

มติคณะกรรมการ รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ครั้งที่ ๕/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๕

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องสืบเนื่อง

เรื่องที่ ๓.๑ การพิจารณากำหนดแนวทางปฏิบัติงานของ ส.ป.ก. ตามผลคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดง ที่ อส. ๒๗/๒๕๖๔ (บริษัท เทพลิต วินด์ฟาร์ม จำกัด) ในเขตปฏิรูปที่ดิน จังหวัดชัยภูมิ

ฝ่ายเลขานุการฯ (นายปรีชา ลิ้มถวิล ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย ส.ป.ก.) ได้ชี้แจงว่า สืบเนื่องจากการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ครั้งที่ ๕/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๕ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ได้นำเสนอผลความคืบหน้าการดำเนินการกรณีการพิจารณากำหนดแนวทางปฏิบัติงานของ ส.ป.ก. ตามผลคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดง ที่ อส. ๒๗/๒๕๖๔ (บริษัท เทพลิต วินด์ฟาร์ม จำกัด) โดยมีสาระสำคัญและประเด็นนำเสนอ ดังนี้

๑. นำเสนอความคืบหน้าผลการหารือคณะกรรมการกฤษฎีกาเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติและการบังคับใช้กฎหมายกรณีดังกล่าว ตามที่ คปก. ได้มีมติไว้ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๖๕ ซึ่งในส่วนนี้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (สคก.) ได้ให้ความเห็นว่า ปัญหาตามข้อหารือของ ส.ป.ก. ในเรื่องนี้เป็นปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามคำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุดในคดีหมายเลขแดง ที่ อส. ๒๗/๒๕๖๔ ซึ่งศาลปกครองสูงสุดมิได้กำหนดคำบังคับให้คู่ความแห่งคดีแต่ละฝ่ายต้องดำเนินการไว้อย่างชัดเจน ดังนั้น หาก ส.ป.ก. พิจารณาแล้วเห็นว่า มีปัญหาในการปฏิบัติตามคำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุดดังกล่าวแล้ว ก็สมควรจะต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๗๕/๓ ซึ่งกำหนดกระบวนการให้คู่กรณีที่มีข้อขัดข้องในการปฏิบัติตามคำบังคับของศาลปกครอง ร้องขอให้ศาลพิจารณาและมีคำสั่งกำหนดวิธีการดำเนินการให้เป็นไปตามคำพิพากษาได้ และโดยที่ตามข้อ ๙ (๑) และ (๒) แห่งระเบียบคณะกรรมการกฤษฎีกา ว่าด้วยการรับปรึกษาให้ความเห็นทางกฎหมายของกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้กำหนดว่ากรรมการกฤษฎีกาไม่อาจพิจารณาให้ความเห็นทางกฎหมายในเรื่องที่เป็นคดีอยู่ในศาลหรือเรื่องที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของสถาบันอื่นได้ สคก. จึงไม่อาจรับข้อหารือนี้ไว้พิจารณาได้

๒. นำเสนอความเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการจัดทำคำร้องขอต่อศาลปกครองนครราชสีมา เพื่อมีคำสั่งกำหนดวิธีการดำเนินการให้เป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง หรือมีคำสั่งใด ๆ ตามมาตรา ๗๕/๓ พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ตามความเห็นของ สคก. และนำเสนอข้อเท็จจริงเพิ่มเติมต่อ คปก. เพื่อประกอบการพิจารณาว่าจะรับหรือไม่รับคำขอความยินยอมหรือขออนุญาตใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน (กิจการพลังงานประเภทกิจการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากพลังงานลม และการดำเนินการอันเกี่ยวเนื่องกับการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานลม) ของบริษัท เทพสธิตาฯ

โดยที่ประชุมได้มีมติให้ ส.ป.ก. ดำเนินการยื่นคำร้องขอตามศาลปกครองนครราชสีมาตามความเห็นของ สคก. และให้นำเรื่องเสนอต่อคณะกรรมการพิจารณาการให้ความยินยอมหรืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อพิจารณากลับกรองก่อนนำเสนอ คปก. เพื่อพิจารณา

ส.ป.ก. ได้ดำเนินการตามมติที่ประชุม คปก. ครั้งที่ ๕/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๕ เรียบร้อยแล้ว จึงขอชี้แจงรายละเอียดและข้อเท็จจริงเพื่อประกอบการพิจารณา ดังนี้

๑. บริษัท เทพสธิตาฯ ได้ยื่นคำขออนุญาตใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการอนุญาตและการให้ผู้รับอนุญาตถือปฏิบัติในการใช้ที่ดินหรือสังหาริมทรัพย์ สำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๔๑ (ระเบียบการใช้ที่ดินสำหรับกิจการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องฯ) ประกอบประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามมาตรา ๓๐ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๒ ข้อ ๑.๕ “กิจการที่เป็นการบริการหรือเกี่ยวข้องกับความมั่นคงของเกษตรกรรมในด้านเศรษฐกิจและสังคมในเขตปฏิรูปที่ดิน” โดยคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดชัยภูมิ (คปจ.ชัยภูมิ) ได้มีมติ

ครั้งที่ ๔/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๒ ให้บริษัท เทพสถิตฯ ใช้พื้นที่ตำบลบ้านไร่ อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา ซึ่งเป็นเขตปฏิรูปที่ดิน เนื้อที่ประมาณ ๓๘-๐-๐๐ ไร่ เพื่อดำเนินกิจการกั้นล้มผลิตกระแสไฟฟ้า โดยวิธีการเช่า โดยกำหนดระยะเวลาเช่าที่ดินกับ ส.ป.ก. ระยะเวลา ๒๕ ปี

๒. เมื่อประมาณปี ๒๕๕๓ นางสาววันวิสา กลิ่นศรีสุข ที่ ๑ กับพวกรวม ๑๑ คน ได้ยื่นฟ้อง เลขาธิการ ส.ป.ก. ที่ ๑ คพจ.สงขลา ที่ ๒ และบริษัท เทพสถิตฯ ที่ ๓ ซึ่งเป็นผู้ถูกฟ้องคดี เป็นคดีปกครอง คดีหมายเลขดำ ที่ ๓๒๒/๒๕๕๓ โดยขอให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่ง เพิกถอนมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๒ ที่เห็นชอบกำหนดให้พื้นที่ตำบลบ้านไร่ อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา ซึ่งเป็นเขตปฏิรูปที่ดิน เป็นพื้นที่เพื่อกิจการกั้นล้มผลิตกระแสไฟฟ้า และให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ใช้พื้นที่ดังกล่าวเพื่อดำเนินกิจการกั้นล้มผลิตกระแสไฟฟ้าโดยวิธีเช่า และขอให้ระงับหรือยกเว้นหรือเพิกถอน สัญญาเช่าอันเกิดขึ้นสืบเนื่องจากมติดังกล่าว

๓. ศาลปกครองนครราชสีมา ได้มีคำพิพากษาในคดีดังกล่าว เป็นคดีหมายเลขแดงที่ ๒๑๑/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๖ โดยศาลได้พิพากษาให้เพิกถอนมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๒ ที่เห็นชอบกำหนดให้พื้นที่ตำบลบ้านไร่ อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา ซึ่งเป็นเขตปฏิรูปที่ดินเป็นพื้นที่เพื่อกิจการกั้นล้มผลิตกระแสไฟฟ้า เนื่องจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มิได้จัดทำ รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับการดำเนินการกั้นล้มผลิตกระแสไฟฟ้าในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำ ชั้น ๑ ปี ตามมติคณะรัฐมนตรี (ครม.) จึงเป็นการไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามขั้นตอนอันเป็นสาระสำคัญตามที่ กฎหมายกำหนดอันเป็นผลให้มติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๒ ที่เห็นชอบให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ใช้พื้นที่ตำบลบ้านไร่ อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา ซึ่งเป็นเขตปฏิรูปที่ดิน เพื่อดำเนินการกั้นล้มผลิตกระแสไฟฟ้าโดยวิธีการเช่า เป็นมติที่ออกโดยมิได้พิจารณาว่ากิจการดังกล่าว ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ก่อให้เกิดมลพิษต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งความปลอดภัยของประชาชน ในพื้นที่หรือไม่ อันเป็นมติที่ออกโดยไม่ถูกต้องตามขั้นตอนอันเป็นสาระสำคัญตามที่กฎหมายกำหนด มติดังกล่าว ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย ส่วนคำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก

๔. ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ใช้สิทธิอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลปกครองนครราชสีมา ต่อศาลปกครองสูงสุด โดยต่อมาศาลปกครองสูงสุดได้มีคำพิพากษาเป็นคดีหมายเลขแดง ที่ อ. ๑๗๒๘/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๙ โดยศาลได้พิจารณาและมีคำพิพากษาในประเด็นสาระสำคัญว่า โครงการกิจการ กั้นล้มผลิตกระแสไฟฟ้าของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มิใช่กิจการที่เป็นบริการหรือเกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของ เกษตรกรในด้านเศรษฐกิจและสังคมในเขตปฏิรูปที่ดิน อันไม่เข้าลักษณะตามความใน ข้อ ๑.๕ ของประกาศ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรม ตามมาตรา ๓๐ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๒ การที่ศาลปกครองชั้นต้น พิพากษาเพิกถอนมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๒

ที่เห็นชอบกำหนดให้พื้นที่ตำบลบ้านไร่ อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา ซึ่งเป็นเขตปฏิรูปที่ดินและเป็นพื้นที่ลุ่มน้ำชั้น ๑ ปี ตามมติ ครม. ให้เป็นพื้นที่เพื่อกิจการกักเก็บน้ำผลิตกระแสไฟฟ้า และให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ใช้พื้นที่ดังกล่าว เพื่อดำเนินกิจการกักเก็บน้ำผลิตกระแสไฟฟ้าโดยวิธีการเช่า ส่วนค่าขออื่นให้ยกนั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วยในผลพิพากษานี้

๕. เมื่อวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๐ บริษัท เทพสถิตฯ ได้ยื่นคำขอต่อศาลปกครองนครราชสีมา ขอให้พิจารณาคดีใหม่ โดยให้เหตุผลมีสาระสำคัญว่า คำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุดเป็นการรับฟังข้อเท็จจริงที่ผิดพลาด โดยมีสาเหตุจากบริษัท เทพสถิตฯ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีการเปลี่ยนผู้ถือหุ้นและกรรมการผู้มีส่วนทำให้ผู้ถือหุ้นและกรรมการผู้มีส่วนอำนาจชุดใหม่ที่แท้จริงถูกตัดโอกาสโดยไม่เป็นธรรมในการมีส่วนร่วมในการดำเนินการพิจารณาในศาลปกครองชั้นต้นและศาลปกครองสูงสุด จึงขอให้ศาลปกครองพิจารณาพิพากษาคดีหรือมีคำสั่งชี้ขาดคดีปกครองนั้นใหม่ ตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งศาลปกครองนครราชสีมาได้รับคำร้องขอดังกล่าวไว้พิจารณาพิพากษาต่อไป

๖. เมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๖๐ ศาลปกครองนครราชสีมา ได้มีคำพิพากษาในคดีดังกล่าว มีสาระสำคัญว่า มติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๒ ที่เห็นชอบกำหนดให้พื้นที่ตำบลบ้านไร่ อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา ซึ่งเป็นเขตปฏิรูปที่ดินเป็นพื้นที่เพื่อกิจการกักเก็บน้ำผลิตกระแสไฟฟ้า และให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ใช้พื้นที่ดังกล่าวเพื่อดำเนินกิจการกักเก็บน้ำผลิตกระแสไฟฟ้าโดยวิธีการเช่า ศาลเห็นว่ากิจการกักเก็บน้ำผลิตกระแสไฟฟ้าของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ไม่เกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของเกษตรกรในด้านเศรษฐกิจและสังคมในเขตดำเนินการปฏิรูปที่ดินและไม่ใช้กิจการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามความในข้อ ๑.๕ ของประกาศกฎกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามมาตรา ๓๐ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๒ ดังนั้นมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๒ ที่เห็นชอบกำหนดให้พื้นที่ตำบลบ้านไร่ อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา ซึ่งเป็นเขตปฏิรูปที่ดิน เป็นพื้นที่เพื่อกิจการกักเก็บน้ำผลิตกระแสไฟฟ้า และให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ใช้พื้นที่ดังกล่าวเพื่อดำเนินกิจการกักเก็บน้ำผลิตกระแสไฟฟ้าโดยวิธีการเช่า จึงเป็นมติที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ส่วนคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่ ๓๑/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๐ เป็นคำสั่งที่เกิดขึ้นภายหลังไม่มีผลกระทบกับคำวินิจฉัยของศาลดังกล่าว ซึ่งหากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เห็นว่าโครงการกิจการกักเก็บน้ำผลิตกระแสไฟฟ้าอยู่ในหลักเกณฑ์ที่ คปก. จะให้ความยินยอมหรืออนุญาตได้ตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๑/๒๕๖๐ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ก็มีสิทธิยื่นคำขออนุญาตใช้ประโยชน์ในที่ดินซึ่งอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินต่อ คปก. ใหม่ได้ ทั้งนี้ไม่เป็นการขัดหรือแย้งกับคำพิพากษาของศาลนี้แต่อย่างใด

๗. วันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๐ บริษัท เทพสถิตฯ ได้อุทธรณ์คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น โดยโต้แย้งว่ากิจการของบริษัทเป็นการบริการหรือเกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของเกษตรกรในด้านเศรษฐกิจและสังคมในเขตปฏิรูปที่ดิน จึงเป็นประโยชน์ให้แก่เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน มติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในการประชุม

ครั้งที่ ๔/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๒ ที่เห็นชอบให้พื้นที่ตำบลบ้านไร่ อำเภอสทิงพระ เป็นพื้นที่เพื่อกิจการกักเก็บผลิตกระแสไฟฟ้า เป็นมติที่เห็นชอบและสอดคล้องกับคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๑/๒๕๖๐ จึงขอให้ศาลปกครองสูงสุดพิพากษากลับคำพิพากษาศาลปกครองชั้นต้นเป็นยกฟ้องผู้ฟ้องคดี

๘. เมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๔ ศาลปกครองสูงสุดได้มีคำพิพากษาในคดีดังกล่าว ซึ่งมีสาระสำคัญโดยสรุปว่า เมื่อบริษัท เทพสถิตฯ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ยื่นคำขอรับอนุญาตการจัดที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ เพื่อกิจการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๒ ต่อสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดชัยภูมิ (ส.ป.ก.ชัยภูมิ) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินกิจการกักเก็บผลิตและจำหน่ายกระแสไฟฟ้าให้แก่การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยในท้องที่ตำบลบ้านไร่ อำเภอสทิงพระ จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งเป็นเขตปฏิรูปที่ดิน และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๒ เห็นชอบกำหนดพื้นที่ตำบลบ้านไร่ อำเภอสทิงพระ จังหวัดชัยภูมิ เป็นพื้นที่เพื่อกิจการกักเก็บผลิตกระแสไฟฟ้า และให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เข้า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงเป็นผู้ที่ได้รับอนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อประกอบกิจการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากพลังงานลมอยู่ก่อนวันที่คำสั่งหัวหน้า คสช. ดังกล่าวใช้บังคับ จึงเป็นผู้มีสิทธิยื่นคำขอรับความยินยอมหรืออนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อประกอบกิจการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากพลังงานลม และมีสิทธิใช้ที่ดินดังกล่าวได้ไปพลางก่อนหรือจนกว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น ตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ฉบับดังกล่าว การที่ศาลปกครองหากจะมีคำพิพากษาให้เพิกถอนมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๒ ที่เห็นชอบกำหนดพื้นที่ตำบลบ้านไร่ อำเภอสทิงพระ จังหวัดชัยภูมิ เป็นพื้นที่เพื่อกิจการกักเก็บผลิตกระแสไฟฟ้า ย่อมมีผลทำให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ พ้นจากการเป็นผู้ได้รับความยินยอมหรือได้รับอนุญาตให้ใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อประกอบกิจการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากพลังงานลมและไม่มีสิทธิยื่นคำขอรับความยินยอมหรืออนุญาตตามข้อ ๑ และข้อ ๔ ของคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๑/๒๕๖๐ ประกอบกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอและการพิจารณาให้ความยินยอมหรืออนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๒ (๑) (ข) อันขัดเจตนารมณ์ของกฎหมายที่ประสงค์จะแก้ไขปัญหาการยินยอมหรืออนุญาตให้เอกชนเข้าใช้หรือหาประโยชน์จากที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินด้านพลังงานและการใช้ทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่เกษตรกรและประโยชน์สาธารณะของประเทศ กรณีจึงยังไม่มีเหตุอันสมควรที่ศาลจะมีคำพิพากษาเพิกถอนมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ดังกล่าว อุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ฟังขึ้น

การที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้เพิกถอนมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๒ ที่เห็นชอบกำหนดพื้นที่ตำบลบ้านไร่ อำเภอสทิงพระ เป็นพื้นที่เพื่อกิจการกักเก็บผลิตกระแสไฟฟ้า นั้นศาลปกครองสูงสุดไม่เห็นพ้องด้วย

พิพากษากลับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นเป็นให้ยกฟ้อง

๙. ภายหลังจากมีคำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุดในคดีดังกล่าว บริษัท เทพสิตาฯ ได้มีหนังสือ ที่ TWF ๖๕๐๒/๐๐๑LT ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ แจ้งผลคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดในคดีหมายเลขดำ ที่ อส. ๑/๒๕๖๑ คดีหมายเลขแดง ที่ อส. ๒๗/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๔ พร้อมแจ้งความประสงค์ นำส่งคำขอความยินยอมหรือขออนุญาตใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน (กิจการพลังงานประเภทกิจการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากพลังงานลม กิจการระบบโครงข่ายพลังงาน และการดำเนินการอันเกี่ยวเนื่องกับกิจการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานลมหรือระบบโครงข่ายพลังงาน ตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๑/๒๕๖๐ ฉบับลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ พร้อมเอกสารประกอบ ซึ่งบริษัท เทพสิตาฯ ได้อ้างว่าได้เคยยื่นต่อ ส.ป.ก. ชัยภูมิ จึงเป็นที่มาของการพิจารณากำหนดแนวทางปฏิบัติงานของ ส.ป.ก. ตามผลคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดในคดีหมายเลขแดง ที่ อส. ๒๗/๒๕๖๔ (บริษัท เทพสิตาฯ) ในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดชัยภูมิ

ข้อเท็จจริงและการดำเนินการของ ส.ป.ก.

๑. ส.ป.ก. ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีที่บริษัท เทพสิตาฯ ได้มีหนังสือ ที่ TWF ๖๕๐๒/๐๐๑LT ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ แจ้งผลคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดในคดีหมายเลขดำ ที่ อส. ๑/๒๕๖๑ คดีหมายเลขแดง ที่ อส. ๒๗/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๔ ให้ ส.ป.ก. ทราบ พร้อมแจ้งความประสงค์ ในการขอใช้ที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมให้เกิดประโยชน์สูงสุด แก่เกษตรกรและประโยชน์สาธารณะของประเทศ ตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๑/๒๕๖๐ นั้น แม้ผลของคำพิพากษาจะทำให้บริษัท เทพสิตาฯ เป็นผู้ที่อยู่ในฐานะของผู้ที่ได้รับความยินยอมหรือได้รับอนุญาตให้ใช้ที่ดินตามระเบียบการใช้ที่ดินสำหรับกิจการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องฯ ก็ตาม แต่การสงวนหรือรักษาสีทึบอันจะได้รับการพิจารณาให้ใช้ที่ดินตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๑/๒๕๖๐ ในข้อที่ ๕ บัญญัติไว้ว่าจะต้องยื่นคำขอภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่กฎกระทรวงที่ออกตามข้อ ๑ วรรคสอง ใช้บังคับ ดังนั้น เมื่อกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอและการพิจารณาให้ความยินยอมหรืออนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลใช้บังคับ เมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๐ อันเป็นวันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ดังนั้น ผู้ที่ประสงค์จะขอความยินยอมหรือขออนุญาตใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินจะต้องยื่นคำขอความยินยอมหรือขออนุญาตใช้ที่ดินภายในระหว่างวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๖๐ จนถึงวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ ด้วย จึงจะมีสิทธิได้รับการพิจารณาให้ความยินยอมหรืออนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน ประกอบกับเมื่อพิจารณาเนื้อหาสาระของคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๑/๒๕๖๐ และข้อ ๒ (๑) และ (๒) แห่งกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอและการพิจารณาให้ความยินยอมหรืออนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๐ จะเห็นได้ว่าเจตนารมณ์ของกฎหมายดังกล่าวมีวัตถุประสงค์จะให้ผู้ประกอบการที่ได้รับสัมปทาน อนุญาต หรือยินยอมก่อนวันที่คำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๑/๒๕๖๐ ใช้บังคับ มายื่นคำขอความยินยอมหรือขออนุญาตตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดขึ้นใหม่ตามกฎกระทรวงนี้ เพื่อให้การใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อเกษตรกรรมทั้งระบบมีความมั่นคง และมีหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่แน่นอน

และได้มาตรฐาน โดยต้องยื่นภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่กฎกระทรวงข้างต้นใช้บังคับ ตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๔ และข้อ ๕ แห่งคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๑/๒๕๖๐ ประกอบกับมิได้มีบทบัญญัติที่กำหนดให้ขยายระยะเวลา ยื่นคำขอได้ ดังนั้น ผู้ได้รับความยินยอมหรือได้รับอนุญาตหรือผู้ได้รับสัมปทาน จึงต้องยื่นคำขอภายในระยะเวลา ที่กำหนดหากต้องการใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเพื่อประกอบกิจการต่อไป และเจ้าหน้าที่สามารถ ปฏิเสธไม่รับคำขอได้ ในกรณีที่ไม่นำยื่นคำขอภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยผู้ได้รับความยินยอมหรือได้รับอนุญาต หรือผู้ได้รับสัมปทานจะมีได้รับประโยชน์จากการที่กฎหมายเปิดโอกาสให้ยื่นคำขอและยอมสละสิทธิที่จะยื่นคำขอ ตามกฎกระทรวงนี้ ตามนัยความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๑๑๑๒/๒๕๖๑ ซึ่ง ส.ป.ก. ได้เคยขอหารือปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ และสภาพบังคับตามคำสั่ง หัวหน้า คสช. ที่ ๓๑/๒๕๖๐ ในประเด็นนี้ไว้แล้ว

เพื่อเป็นการพิจารณาให้ความเป็นธรรมกับบริษัท เทพสทิธา อันถือว่าเป็นผู้ที่อยู่ในฐานะ ของผู้ที่ได้รับความยินยอมหรือได้รับอนุญาตให้ใช้ที่ดินที่จะสามารถยื่นคำขอความยินยอมหรือขออนุญาต ใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๑/๒๕๖๐ สั่ง ณ วันที่ ๒๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๐ ตามผลของคำพิพากษา ประกอบกับในส่วนของสภาพการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ที่บริษัท เทพสทิธา เคยได้รับ อนุญาตตามระเบียบการใช้ที่ดินสำหรับกิจการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดิน ยังไม่ได้เปลี่ยนแปลง สภาพการใช้ประโยชน์จากพื้นที่เกษตรกรรมเนื่องจากบริษัท เทพสทิธา ได้ชะลอการดำเนินการติดตั้งเสาเข็มหลุม นับแต่มีการฟ้องคดีปกครองต่อศาล ดังนั้น การพิจารณาให้ใช้ตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๑/๒๕๖๐ ซึ่งเป็นการกำหนดพื้นที่เฉพาะในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเพื่อประกอบกิจการประเภทที่ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ของเกษตรกรรมและประโยชน์สูงสุดของประเทศ อันมีผลต่อการดำเนินโครงการปฏิรูปที่ดินในภาพรวม และเป็น การดำเนินการในด้านนโยบายการใช้ประโยชน์ในที่ดิน รวมถึงการกำหนดมาตรการ ข้อบังคับ หรือระเบียบ อันเป็นกฎหมายเกี่ยวกับการปฏิรูปที่ดินของ ส.ป.ก. ซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของ ส.ป.ก. ตามมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๒ ส.ป.ก. จึงได้พิจารณากำหนดแนวทางการปฏิบัติในกระบวนการก่อนการพิจารณารับคำขอของ บริษัท เทพสทิธา ประกอบข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำเสนอต่อ คปก. เพื่อพิจารณาเป็น ๒ แนวทาง ดังนี้

แนวทางที่ ๑ เห็นควรรับคำขอของบริษัท เทพสทิธา ไว้พิจารณา เนื่องจากเห็นว่าควรให้ ความเป็นธรรมแก่บริษัท เทพสทิธา ตามผลของคำพิพากษาคดีอันเป็นที่สุด ซึ่งเป็นไปตามหลักความยุติธรรม และหลักความมั่นคงแน่นอนของกฎหมายอันเป็นหลักประกันความเชื่อมั่นของประชาชนหรือบุคคลในการได้รับ ความคุ้มครองหากได้ปฏิบัติตามกฎหมาย ซึ่ง ส.ป.ก. ในฐานะเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติหน้าที่ที่จะต้องพิจารณาคำขอ ความยินยอมหรือขออนุญาตใช้ประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๕ ของกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอและการพิจารณาให้ความยินยอมหรืออนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดิน ในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๐ รวมทั้งต้องผูกพันและต้องพิจารณาปฏิบัติตามผลของคำพิพากษาในฐานะคู่ความ ในคดีอีกสถานะหนึ่ง แต่เนื่องจากกรณีดังกล่าวไม่มีกฎหมายบัญญัติถึงแนวทางปฏิบัติโดยเฉพาะไว้อย่างชัดเจน

ดังนั้น เพื่อป้องกันปัญหาในการตีความและการบังคับใช้กฎหมายตามคำพิพากษา จึงเห็นควรหาหรือคณะกรรมการกฤษฎีกาเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติตามคำพิพากษาในส่วนของระยะเวลา และแนวทางในการพิจารณาตามเจตนารมณ์ของคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๑/๒๕๖๐ ให้ชัดเจนก่อนที่จะพิจารณาดำเนินการตามกฎหมายต่อไป ทั้งนี้ เพื่อเป็นการป้องกันความเสียหายอันอาจจะเกิดขึ้นอันมีผลกระทบต่อ ส.ป.ก. ซึ่งเป็นหน่วยงานรัฐที่บังคับใช้กฎหมายและบริษัท เทพสทิธา ซึ่งเป็นเอกชนที่จะต้องปฏิบัติตามกฎหมายด้วย

แนวทางที่ ๒ เห็นควรไม่รับคำขอของบริษัท เทพสทิธา เนื่องจากเป็นการใช้สิทธิเมื่อล่วงพ้นเวลาตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว ประกอบกับระยะเวลาดังกล่าวเป็นระยะเวลาบังคับ และไม่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายในข้อใดที่กำหนดให้ ส.ป.ก. สามารถขยายระยะเวลาดังกล่าวได้ ตามความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๑๑๑๒/๒๕๖๑ อีกทั้งกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอและการพิจารณาให้ความยินยอมหรืออนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๐ มีสถานะเป็น “กฎ” ซึ่งมีผลบังคับใช้เป็นการทั่วไปและเป็นการกระทำทางปกครองประเภทหนึ่งที่ต้องอยู่ภายใต้หลักความชอบด้วยกฎหมาย ดังนั้น ส.ป.ก. จึงไม่อาจรับคำขอดังกล่าวไว้พิจารณาได้

๒. คปก. ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๖๕ ได้พิจารณาแล้วมีมติเห็นพ้องกับแนวทางในการให้ความเป็นธรรมกับบริษัท เทพสทิธา ตามผลของคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดในคดีหมายเลขแดง ที่ อส. ๒๗/๒๕๖๔ ตามแนวทางที่ ๑ แต่เพื่อให้เกิดความชัดเจนในแนวทางการปฏิบัติงานของ ส.ป.ก. และการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการปฏิรูปที่ดิน จึงเห็นควรหาหรือคณะกรรมการกฤษฎีกาเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติตามคำพิพากษาในส่วนของระยะเวลา และแนวทางในการพิจารณาตามเจตนารมณ์ของคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๑/๒๕๖๐ ให้ชัดเจนก่อนที่จะพิจารณาดำเนินการตามกฎหมาย และหากมีผลความคืบหน้าประการใดให้นำเสนอต่อที่ประชุมเพื่อทราบด้วย

๓. ส.ป.ก. ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กษ ๑๒๐๔/๔๓๓๙ ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๕ ถึง สคก. เพื่อขอหารือแนวทางการปฏิบัติและการบังคับใช้กฎหมายกรณีดังกล่าวในประเด็นเกี่ยวกับสิทธิของบริษัท เทพสทิธา อันเกิดจากคำพิพากษานั้น ถือว่าเป็นพฤติการณ์ที่จำเป็นอย่างยิ่งเป็นเหตุแห่งการยกเว้นหรือระงับซึ่งอายุความตามระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดด้วยหรือไม่ และหากบริษัท เทพสทิธา ใช้สิทธิตามคำพิพากษาในการยื่นคำขอความยินยอมหรือขออนุญาตภายหลังจากที่ล่วงพ้นกำหนดระยะเวลาตามที่กฎหมายกำหนดตามนัยข้อ ๔ แห่งคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๑/๒๕๖๐ ส.ป.ก. จะสามารถรับคำขอความยินยอมหรือขออนุญาตดังกล่าวไว้พิจารณาตามกฎหมายได้หรือไม่ อย่างไร และอาศัยข้อกฎหมายใดในการดำเนินการ

๔. สคก. ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๘/๒๔๐ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๕ แจ้งผลการพิจารณาตามข้อหารือโดยสรุปว่า ปัญหาตามข้อหารือของ ส.ป.ก. ในเรื่องนี้เป็นปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามคำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุดในคดีหมายเลขแดง ที่ อส. ๒๗/๒๕๖๔ ซึ่งศาลปกครองสูงสุดมิได้กำหนดคำบังคับให้คู่ความแห่งคดีแต่ละฝ่ายต้องดำเนินการไว้อย่างชัดเจน ดังนั้น หาก ส.ป.ก. พิจารณาแล้วเห็นว่า มีปัญหาในการปฏิบัติตามคำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุดดังกล่าวแล้ว ก็สมควรจะต้องดำเนินการ

ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๗๕/๓ ซึ่งกำหนดกระบวนการให้คู่กรณีที่มีข้อขัดข้องในการปฏิบัติตามคำบังคับของศาลปกครองร้องขอให้ศาลพิจารณาและมีคำสั่งกำหนดวิธีการดำเนินการให้เป็นไปตามคำพิพากษาได้ และโดยที่ตามข้อ ๙ (๑) และ (๒) แห่งระเบียบคณะกรรมการกฤษฎีกา ว่าด้วยการรับปรึกษาให้ความเห็นทางกฎหมายของกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้กำหนดว่ากรรมการกฤษฎีกาไม่อาจพิจารณาให้ความเห็นทางกฎหมายในเรื่องที่เป็นคดีอยู่ในศาลหรือเรื่องที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของสถาบันอื่นได้ สกค. จึงไม่อาจรับข้อหาเรื่องนี้ไว้พิจารณาได้

๕. ส.ป.ก. ได้นำความเห็นของ สกค. ในเรื่องดังกล่าวมาพิจารณาประกอบการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยในเบื้องต้นได้สอบถามไปยังสำนักบังคับคดีปกครอง สำนักงานศาลปกครอง เกี่ยวกับขั้นตอนและวิธีการในการใช้สิทธิของคู่กรณีตามบทบัญญัติดังกล่าว ได้รับแจ้งว่าจะต้องทำเป็นคำร้องขอยื่นต่อศาลเพื่อให้พิจารณาหรือไต่สวนและมีคำสั่งกำหนดวิธีการดำเนินการให้เป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง และต้องแสดงให้เห็นถึงเหตุขัดข้องในการปฏิบัติตามคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ชัดเจนด้วย

๖. ในส่วนของประเด็นที่บริษัท เทพสิตฯ ได้แจ้งความประสงค์นำส่งคำขอความยินยอมหรือขออนุญาตใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน (กิจการพลังงานประเภทกิจการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากพลังงานลม กิจการระบบโครงข่ายพลังงาน และการดำเนินการอันเกี่ยวเนื่องกับกิจการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานลมหรือระบบโครงข่ายพลังงาน) เป็นหนังสือฉบับลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ พร้อมเอกสารประกอบ โดยอ้างว่าได้เคยยื่นหนังสือฉบับดังกล่าวต่อ ส.ป.ก. ชัยภูมิ ภายในระยะเวลา ๖๐ วันนับจากวันที่กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขในการขอและการพิจารณาให้ความยินยอมหรืออนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๐ ใช้บังคับ แต่ถูกเจ้าหน้าที่ปฏิเสธเนื่องจากบริษัท เทพสิตฯ ไม่มีหนังสือแจ้งให้ไปใช้สิทธิตามกฎหมายดังกล่าว ในประเด็นนี้ ส.ป.ก. ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กษ ๑๒๐๔/๑๙๖๗ ลงวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๔ ขอให้จังหวัดชัยภูมิแจ้ง ส.ป.ก. ชัยภูมิ หรือเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายในช่วงเวลาที่มีการยื่นคำขอดังกล่าว ตรวจสอบข้อมูลและรายงานข้อเท็จจริงให้ ส.ป.ก. ทราบ โดยจังหวัดชัยภูมิ ได้มีหนังสือ ที่ ชย ๐๐๑๑/๖๑๒๕ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๔ แจ้งผลการตรวจสอบกรณีดังกล่าว โดยสรุปว่า “จากการตรวจสอบเบื้องต้นกับเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายในช่วงเวลาที่มีการยื่นคำขอความยินยอมหรือขออนุญาตใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน ตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๑/๒๕๖๐ และกฎกระทรวงฯ ไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าบริษัท เทพสิตฯ ได้ยื่นหนังสือต่อเจ้าหน้าที่ตามที่กล่าวอ้าง และจากการตรวจสอบงานสารบรรณหนังสือ พบว่าในวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ ส.ป.ก. ชัยภูมิ ได้รับหนังสือภายนอกทั้งสิ้นจำนวน ๑๖ ฉบับ ซึ่งในจำนวนดังกล่าวแบ่งเป็นหนังสือขอยื่นแบบคำขอความยินยอมหรืออนุญาตใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน (กิจการพลังงานประเภทกิจการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากพลังงานลม กิจการระบบโครงข่ายพลังงานและการดำเนินการอันเกี่ยวเนื่องกับการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานลม หรือระบบโครงข่ายพลังงาน) จำนวน ๕ ฉบับ จาก ๕ บริษัทที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

๑. บริษัท บ้านชนพัฒนา จำกัด หนังสือเลขที่ LT-BCD ๖๑๐๒/๐๑๐

๒. บริษัท โป่งนกพัฒนา จำกัด หนังสือเลขที่ LT-PND ๖๑๐๒/๐๐๔

๓. บริษัท เบญจรัตน์พัฒนา จำกัด หนังสือเลขที่ LT-BJRD ๖๑๐๒/๐๐๔

๔. บริษัท นายางลักพลังลม จำกัด หนังสือเลขที่ LT-NWP ๖๑๐๒/๐๐๔

๕. บริษัท นายางลักพลังลม จำกัด หนังสือเลขที่ LT-NYKD ๖๑๐๒/๐๐๔-๑

๗. ส.ป.ก. ได้สรุปความเห็นของ สคก. พร้อมให้ความเห็นทางกฎหมาย ประกอบกับได้แสวงหาพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อนำเสนอต่อ คปก. ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๕ โดยมีสาระสำคัญและประเด็นนำเสนอ ดังนี้

๗.๑ นำเสนอผลความคืบหน้าการดำเนินการกรณีการกำหนดแนวทางปฏิบัติงานของ ส.ป.ก. และการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการปฏิรูปที่ดิน ตามผลคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ อส. ๒๗/๒๕๖๔ ตามที่ คปก. ได้มีมติไว้ในคราวประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๖๕

๗.๒ นำเสนอความเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการจัดทำคำร้องขอต่อศาลปกครองนครราชสีมา เพื่อมีคำสั่งกำหนดวิธีการดำเนินการให้เป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง หรือมีคำสั่งใด ๆ ตามมาตรา ๗๕/๓ พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ และนำเสนอข้อเท็จจริงเพิ่มเติมต่อ คปก. เพื่อประกอบการพิจารณาว่าจะรับหรือไม่รับคำขอความยินยอมหรือขออนุญาตใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน (กิจการพลังงานประเภทกิจการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากพลังงานลม และการดำเนินการอันเกี่ยวเนื่องกับการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานลม) ของบริษัท เทพสถิตฯ

ที่ประชุมได้มีความเห็นตามประเด็นที่ ส.ป.ก. เสนอ โดยสรุปว่า กรณีความเห็นของ สคก. ในส่วนของการจัดทำคำร้องขอต่อศาลปกครองนครราชสีมา เพื่อมีคำสั่งกำหนดวิธีการดำเนินการให้เป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง หรือมีคำสั่งใด ๆ ตามมาตรา ๗๕/๓ พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้ ส.ป.ก. ดำเนินการเพื่อให้เกิดความชัดเจนตามความเห็นของ สคก. ต่อไป สำหรับประเด็นแห่งการพิจารณากรณีว่าจะรับหรือไม่รับคำขอความยินยอมหรือขออนุญาตใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน (กิจการพลังงานประเภทกิจการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากพลังงานลม และการดำเนินการอันเกี่ยวเนื่องกับการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานลม) ของบริษัท เทพสถิตฯ เนื่องจากกรณีดังกล่าวเป็นกรณีพิเศษ อันเกิดจากคำพิพากษา ซึ่งอาจจะนำบทบัญญัติตามมาตรา ๖๖ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่กำหนดเหตุยกเว้นในการขยายระยะเวลาตามกฎหมายมาประกอบการพิจารณาในเรื่องดังกล่าว จะต้องมียุทธศาสตร์ของเหตุผลที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม จึงมีมติให้ ส.ป.ก. ดำเนินการยื่นคำร้องขอตามศาลปกครองนครราชสีมาเพื่อขอให้ศาลพิจารณาหรือไต่สวนและมีคำสั่งกำหนดวิธีการดำเนินการให้เป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง หรือมีคำสั่งใด ๆ ตามความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา และให้นำเรื่องเสนอต่อคณะกรรมการพิจารณาให้ความยินยอมหรืออนุญาตการใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อพิจารณาก่อนนำเสนอส.ป.ก. เพื่อพิจารณา

๘. ส.ป.ก. ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กษ ๑๒๐๔/๕๖๙๑ ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ ถึงตุลาการศาลปกครองนครราชสีมา ยื่นคำขอพร้อมพยานหลักฐานขอให้ศาลปกครองนครราชสีมาพิจารณาหรือไต่สวน และมีคำสั่งกำหนดแนวทางดำเนินการให้เป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง หรือมีคำสั่งใด ๆ เพื่อบังคับคดีให้เสร็จสิ้นไปโดยเร็ว ตามมาตรา ๗๕/๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาทองปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ ในคดีหมายเลขดำ ที่ ๓๒๒/๒๕๕๓ คดีหมายเลขแดง ที่ ๒๑๑/๒๕๕๖

๙. สำนักงานศาลปกครองนครราชสีมา ได้มีหนังสือแจ้งคำสั่งศาล ในคดีหมายเลขดำ ที่ ๓๒๒/๒๕๕๓ คดีหมายเลขแดง ที่ ๒๑๑/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ ถึงเลขาธิการ ส.ป.ก. ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แจ้งให้ทราบว่า ศาลปกครองนครราชสีมาได้มีคำสั่งไม่รับคำขอของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไว้พิจารณา โดยเห็นว่าเมื่อคดีเดิมผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ยื่นคำร้องขอให้ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาพิพากษาใหม่ กรณีศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษาในคดีหมายเลขดำ ที่ อ. ๑๒๐๓/๒๕๕๖ คดีหมายเลขแดง ที่ อ. ๑๗๒๘/๒๕๕๙ ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วมีคำสั่งรับคำขอพิจารณาพิพากษาใหม่ไว้พิจารณา และได้มีคำพิพากษาเพิกถอนมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๒ ที่เห็นชอบกำหนดให้พื้นที่ตำบลบ้านไร่ อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งเป็นเขตปฏิรูปที่ดินเป็นพื้นที่เพื่อกิจการกักหน้ลมลพิษกระแสไฟฟ้า และให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ใช้พื้นที่ดังกล่าวเพื่ดำเนินการกักหน้ลมลพิษกระแสไฟฟ้าโดยวิธีเช่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ อุทธรณ์คัดค้านคำพิพากษาคือมาศาลปกครองสูงสุดได้มีคำพิพากษาในคดีหมายเลขดำ ที่ อส. ๑/๒๕๖๑ คดีหมายเลขแดง ที่ อส. ๒๗/๒๕๖๔ กลับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นเป็นยกฟ้อง ดังนั้น เมื่อกรณีนี้ศาลปกครองสูงสุดได้มีคำพิพากษากลับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นเป็นยกฟ้อง จึงไม่มีกรณีที่ศาลปกครองสูงสุดจะกำหนดคำสั่งบังคับในคำพิพากษาเพื่อให้คู่กรณีปฏิบัติตามคำพิพากษา ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ แต่อย่างใด การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ อ้างต่อศาลว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ยื่นหนังสือฉบับลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ต่อ ส.ป.ก. แจ้งผลคำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุดพร้อมทั้งได้แนบคำขอความยินยอมหรืออนุญาตใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน ฉบับลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ นั้น ย่อมเป็นกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จะพึงต้องใช้ดุลพินิจพิจารณาคำขอดังกล่าวตามอำนาจหน้าที่ ตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอและพิจารณาให้ความยินยอมหรืออนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๐ ด้วยการแสวงหาและรับฟังพยานหลักฐานที่จำเป็นแก่การพิสูจน์ข้อเท็จจริงเพื่อทราบถึงเหตุขัดข้องที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ไม่อาจยื่นคำขอความยินยอมหรืออนุญาตใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินภายในกำหนดเวลาที่คำสั่งหัวหน้า คสช. กำหนดไว้ แล้วพิจารณาสั่งคำขอของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ต่อไป ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงไม่อาจใช้สิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลพิจารณาไต่สวนและมีคำสั่งกำหนดแนวทางหรือวิธีการดำเนินการให้เป็นไปตามคำพิพากษา ตามมาตรา ๗๕/๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒

๑๐. ภายหลังจากที่ ส.ป.ก. ได้รับทราบคำสั่งของศาลปกครองนครราชสีมา กรณีการพิจารณา คำร้องขอตามมาตรา ๗๕/๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ส.ป.ก. ได้ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงเพิ่มเติมเพื่อนำมาพิสูจน์ให้ทราบถึงเหตุขัดข้องว่าเหตุใดบริษัท เทพสทิธา จึงไม่ยื่นคำขอความยินยอมหรืออนุญาตใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินภายในกำหนดเวลาที่คำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๑/๒๕๖๐ กำหนดไว้ ซึ่งจากการตรวจสอบข้อเท็จจริงและข้อมูลงานสารบรรณเพิ่มเติมในส่วนของ ส.ป.ก. และ ส.ป.ก.ชัยภูมิ ปรากฏว่าไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าบริษัท เทพสทิธา ได้ยื่นคำขอความยินยอมหรืออนุญาต ใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินภายในกำหนดเวลาที่คำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๑/๒๕๖๐ แต่พบว่า ในช่วงระยะเวลานับแต่ศาลปกครองสูงสุดได้มีคำพิพากษาเป็นคดีหมายเลขแดง ที่ อ. ๑๗๒๘/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๙ (คดีเดิม) จนถึงวันที่ศาลปกครองสูงสุดได้มีคำพิพากษาเป็นคดีหมายเลขแดง ที่ อส. ๒๗/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๔ บริษัท เทพสทิธา ได้ยื่นหนังสือต่อ ส.ป.ก. เพื่อโต้แย้งสิทธิ และขอความเป็นธรรมจากการถูกตัดโอกาสการเป็นผู้ได้รับอนุญาตใช้ที่ดิน ส.ป.ก. พร้อมชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการใช้สิทธิในการโต้แย้งและขอพิจารณาคดีใหม่ซึ่งอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองมาโดยตลอด

ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๑. พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

มาตรา ๒๘ ในการพิจารณาทางปกครอง เจ้าหน้าที่อาจตรวจสอบข้อเท็จจริงได้ตามความเหมาะสม ในเรื่องนั้น ๆ โดยไม่ต้องผูกพันอยู่กับคำขอหรือพยานหลักฐานของคู่กรณี

มาตรา ๒๙ เจ้าหน้าที่ต้องพิจารณาพยานหลักฐานที่ตนเห็นว่าจำเป็นแก่การพิสูจน์ข้อเท็จจริง ในการนี้ให้รวมถึงการดำเนินการดังต่อไปนี้

- (๑) แสวงหาพยานหลักฐานทุกอย่างที่เกี่ยวข้อง
- (๒) รับฟังพยานหลักฐาน คำชี้แจง หรือความเห็นของคู่กรณีหรือของพยานบุคคลหรือพยาน ผู้เชี่ยวชาญที่คู่กรณีกล่าวอ้าง เว้นแต่เจ้าหน้าที่เห็นว่าเป็นการกล่าวอ้างที่ไม่จำเป็น ฟุ่มเฟือยหรือเพื่อประวิงเวลา
- (๓) ขอข้อเท็จจริงหรือความเห็นจากคู่กรณี พยานบุคคล หรือพยานผู้เชี่ยวชาญ
- (๔) ขอให้ผู้ครอบครองเอกสารส่งเอกสารที่เกี่ยวข้อง
- (๕) ออกไปตรวจสอบสถานที่

ฯลฯ

มาตรา ๖๖ ในกรณีที่ผู้ใดไม่อาจกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ ในกฎหมายได้เพราะมีพฤติการณ์ที่จำเป็นอันมิได้เกิดขึ้นจากความผิดของผู้นั้น ถ้าผู้นั้นมีคำขอเจ้าหน้าที่อาจ ขยายระยะเวลาและดำเนินการส่วนหนึ่งส่วนใดที่ล่วงมาแล้วเสียใหม่ก็ได้ ทั้งนี้ ต้องยื่นคำขอภายในสิบห้าวัน นับแต่พฤติการณ์เช่นว่านั้นได้สิ้นสุดลง

๒. พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๙

มาตรา ๗๕/๓ เมื่อความปรากฏแก่ศาลปกครอง หรือคู่กรณียื่นคำขอ หรือเจ้าพนักงานบังคับคดี รายงานต่อศาลปกครองว่า คู่กรณียังไม่ปฏิบัติตามคำบังคับของศาลปกครองหรือมีข้อขัดข้องในการปฏิบัติตาม คำบังคับของศาลปกครอง ให้ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาหรือไต่สวน และมีคำสั่งกำหนดวิธีการดำเนินการ ให้เป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง หรือมีคำสั่งใด ๆ เพื่อให้การบังคับคดีเสร็จสิ้นไปโดยเร็ว

๓. คำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๑/๒๕๖๐ เรื่อง การใช้ที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่เกษตรกรและประโยชน์สาธารณะของประเทศ
สั่ง ณ วันที่ ๒๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๐

ข้อ ๑ ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นเพื่อประโยชน์ด้านพลังงาน การใช้ทรัพยากรธรรมชาติ หรือประโยชน์ส่วนรวมของประเทศ ให้ คปก. ตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมมีอำนาจ พิจารณาให้ความยินยอมหรืออนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดินที่ ส.ป.ก. ได้มาเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการ ปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเพื่อดำเนินกิจการอื่นใดนอกเหนือจากที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรม ทั้งนี้ ในการพิจารณาให้คำนึงถึงยุทธศาสตร์ชาติ ประโยชน์แก่เกษตรกร และประโยชน์ส่วนรวม ของประเทศเป็นสำคัญ

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอและการพิจารณาให้ความยินยอมหรืออนุญาต ให้ใช้ประโยชน์ที่ดิน ประเภทของกิจการหรือโครงการ เนื้อที่ วัตถุประสงค์และมูลค่าของการดำเนินกิจการ ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง โดยในกฎกระทรวงดังกล่าว อย่างน้อยจะต้องกำหนด ขนาดเนื้อที่และประเภทของวัตถุประสงค์ที่ คปก. ต้องเสนอขออนุมัติต่อ ครม. ก่อนพิจารณาให้ความยินยอม หรืออนุญาตไว้ด้วย ทั้งนี้ ต้องดำเนินการให้มีการออกกฎกระทรวงไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่คำสั่งนี้ใช้บังคับ

ให้ คปก. มีอำนาจออกระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการใช้ประโยชน์ที่ดิน รวมทั้งการกำหนดค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดินให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ในการใช้ที่ดินตามวรรคหนึ่ง

ฯลฯ

ข้อ ๔ ให้ผู้ได้รับความยินยอมหรือได้รับอนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อประกอบกิจการปิโตรเลียม ตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม การสำรวจแร่ การทำเหมือง หรือการทำเหมืองใต้ดินตามกฎหมายว่าด้วยแร่ หรือการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานลม ตามระเบียบ คปก. เรื่อง ให้ความยินยอมในการนำทรัพยากรธรรมชาติ ในเขตปฏิรูปที่ดินไปใช้ประโยชน์ตามกฎหมายอื่น พ.ศ. ๒๕๔๑ หรือระเบียบ คปก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการอนุญาต และการให้ผู้รับอนุญาตถือปฏิบัติในการใช้ที่ดินหรือสังหาริมทรัพย์สำหรับกิจการ ที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๔๑ อยู่ในวันก่อนวันที่คำสั่งนี้ ใช้บังคับ ยื่นคำขอตามข้อ ๑ ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่กฎกระทรวงที่ออกตามข้อ ๑ วรรคสอง ใช้บังคับ

ในระหว่างนั้นให้ผู้ได้รับความยินยอมหรือได้รับอนุญาตใช้ที่ดินได้ไปพลาทก่อนหรือจนกว่า คปก. จะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

ฯลฯ

๔. กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอและการพิจารณาให้ความยินยอมหรืออนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๐

ข้อ ๒ การขอความยินยอมหรือขออนุญาตใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินต้องเป็นกิจการหรือโครงการที่มีลักษณะดังต่อไปนี้

(๑) กิจการพลังงาน ได้แก่

(ข) กิจการพลังงานไฟฟ้าจากพลังงานลมที่ได้รับอนุญาตตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการอนุญาตและการให้ผู้ได้รับอนุญาตถือปฏิบัติในการใช้ที่ดินหรือสังหาริมทรัพย์สำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๔๑ ก่อนวันที่คำสั่งหัวหน้าคสช. ที่ ๓๑/๒๕๖๐ เรื่อง การใช้ที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่เกษตรกรและประโยชน์สาธารณะของประเทศ สั่ง ณ วันที่ ๒๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๐ ใช้บังคับ

(ง) การดำเนินการอันเกี่ยวเนื่องกับกิจการที่ได้รับความยินยอมหรืออนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินตาม (ก) (ข) และ (ค)

ฯลฯ

ข้อ ๔ ผู้ใดประสงค์จะขอความยินยอมหรือขออนุญาตใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินให้ยื่นคำขอความยินยอมหรือขออนุญาตต่อ คปก. ตามแบบที่เลขาธิการกำหนด พร้อมด้วยเอกสารหรือหลักฐานตามที่ระบุในแบบคำขอดังกล่าว

การยื่นคำขอตามวรรคหนึ่ง ให้ยื่น ณ สถานที่ใดสถานที่หนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

(๒) สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด ณ ท้องที่ที่ประสงค์จะใช้ประโยชน์ที่ดิน

ข้อ ๕ เมื่อเจ้าหน้าที่ได้รับคำขอความยินยอมหรือขออนุญาตตามข้อ ๔ แล้ว ให้ตรวจสอบความถูกต้องและครบถ้วนของคำขอความยินยอมหรือขออนุญาต พร้อมด้วยเอกสารและหลักฐานตามที่กำหนดไว้ หากเห็นว่าคำขอความยินยอมหรือขออนุญาต เอกสารและหลักฐานไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วนให้เจ้าหน้าที่แจ้งให้ผู้ขอความยินยอมหรือขออนุญาตแก้ไขคำขอความยินยอมหรือขออนุญาต หรือจัดส่งเอกสารหรือหลักฐานให้ถูกต้องและครบถ้วนภายในระยะเวลาที่กำหนด

ให้เจ้าหน้าที่ออกใบรับคำขอให้แก่ผู้ขอความยินยอมหรือขออนุญาตไว้เป็นหลักฐาน โดยบันทึกความถูกต้องและครบถ้วนของรายการเอกสารและหลักฐาน หรือความบกพร่อง และรายการเอกสารหรือหลักฐานที่จะต้องยื่นเพิ่มเติมไว้ในใบรับคำขอดังกล่าวด้วย

ความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาการให้ความยินยอมหรืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน

การประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๔/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๕ ที่ประชุมได้รับทราบผลการดำเนินการตามมติ คปก. ครั้งที่ ๕/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๕ ที่ให้ ส.ป.ก. ดำเนินการยื่นคำร้องขอต่อศาลปกครองนครราชสีมา เพื่อให้ศาลพิจารณาหรือไต่สวน และมีคำสั่งกำหนดแนวทางการดำเนินการให้เป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง หรือมีคำสั่งใด ๆ เพื่อบังคับคดีให้เสร็จสิ้นไปโดยเร็ว ตามมาตรา ๗๕/๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาทองปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งเป็นไปตามความเห็นของ สคก. ที่ได้ให้ความเห็นในเรื่องดังกล่าวไว้ พร้อมได้พิจารณา กลั่นกรอง วินิจฉัย และให้ความเห็นเกี่ยวกับการกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานของ ส.ป.ก. ในเรื่องดังกล่าว โดยที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบในการพิจารณารับคำขอของบริษัท เทพสฤติฯ ไว้พิจารณา ตามที่ ส.ป.ก. ได้เสนอในแนวทางที่ ๑ และให้นำเสนอ คปก. พิจารณาอนุญาตต่อไป

ความเห็นของ ส.ป.ก.

ส.ป.ก. นำผลการพิจารณาคำร้องของศาลปกครองนครราชสีมา ในคดีหมายเลขดำ ที่ ๓๒๒/๒๕๕๓ คดีหมายเลขแดง ที่ ๒๑๑/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ มาประกอบการพิจารณาในส่วนที่เกี่ยวข้องในกรณีที่บริษัท เทพสฤติฯ ได้แสดงความประสงค์ในการขอใช้ที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่เกษตรกรและประโยชน์สาธารณะของประเทศตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๑/๒๕๖๐ โดยมีความเห็นในการดำเนินการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการปฏิรูปที่ดินเป็น ๒ แนวทาง เพื่อประกอบการพิจารณา ดังนี้

แนวทางที่ ๑ รับคำขอของบริษัท เทพสฤติฯ และพิจารณาตรวจสอบและรวบรวมเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงฯ และนำเสนอ คปก. เพื่อพิจารณาต่อไป

เนื่องจากผลของคำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุด ในคดีหมายเลขแดง ที่ อส. ๒๗/๒๕๖๔ มีผลให้บริษัท เทพสฤติฯ กลับมามีสถานะเป็นผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อประกอบกิจการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานลมตามระเบียบการใช้ที่ดินสำหรับกิจการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องฯ ก่อนวันที่คำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๑/๒๕๖๐ ใช้บังคับ และแม้จากการตรวจสอบข้อเท็จจริงและแสวงหาพยานหลักฐานเพื่อประกอบการพิจารณาจะไม่ปรากฏข้อเท็จจริงหรือพยานหลักฐานว่าบริษัท เทพสฤติฯ ได้ยื่นคำขอต่อ ส.ป.ก. ชัยภูมิ ภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดก็ตาม แต่พบข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่าในช่วงระยะเวลานับแต่ศาลปกครองสูงสุด ได้มีคำพิพากษาเป็นคดีหมายเลขแดง ที่ อ. ๑๗๒๘/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๙ (คดีเดิม) จนถึงวันที่ศาลปกครองสูงสุด ได้มีคำพิพากษาเป็นคดีหมายเลขแดง ที่ อส. ๒๗/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๔ บริษัท เทพสฤติฯ ได้มีหนังสือถึง ส.ป.ก. เพื่อโต้แย้งและสงวนสิทธิการใช้ประโยชน์ในที่ดินที่เคยได้รับอนุญาตใช้ที่ดินจาก ส.ป.ก. ตามระเบียบการใช้ที่ดินสำหรับกิจการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องฯ ตลอดจนร้องขอความเป็นธรรมจากการถูกตัดโอกาสการเป็นผู้ได้รับอนุญาตใช้ที่ดิน และได้ชี้แจงกระบวนการโต้แย้งการใช้สิทธิทางศาลอันเกี่ยวข้องซึ่งอยู่ใน

ชั้นพิจารณาของศาลมาโดยตลอด พฤติการณ์ดังกล่าวจึงแสดงให้เห็นได้ว่าบริษัท เทพสถิตฯ ประสงค์ที่จะสงวนสิทธิในการได้รับอนุญาตให้ใช้ที่ดิน ส.ป.ก. แต่ไม่อาจเข้าสู่กระบวนการตามกฎหมายในการขอความยินยอมหรือขออนุญาตใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๑/๒๕๖๐ ได้ เพราะบริษัท เทพสถิตฯ ยังคงต้องผูกพันตามผลของคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ในคดีหมายเลขแดง ที่ อ. ๑๗๒๘/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๙ อันเป็นผลทำให้ในขณะที่มีการกำหนดระยะเวลาตามกฎหมายเพื่อให้ยื่นคำขอความยินยอมหรือขออนุญาตใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน ตามข้อ ๔ ของคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๑/๒๕๖๐ บริษัท เทพสถิตฯ ไม่ได้อยู่ในสถานะของผู้ที่มีสิทธิได้รับการพิจารณาให้ใช้ที่ดินเหมือนกรณีผู้ประกอบการรายอื่น ๆ ที่จะใช้สิทธิยื่นคำขอฯ ต่อ ส.ป.ก. ได้ กรณีดังกล่าวจึงเป็นพฤติการณ์ที่จำเป็นอย่างยิ่งมิได้เกิดขึ้นจากความผิดหรือการจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมายของบริษัท เทพสถิตฯ ดังนั้น เมื่อศาลปกครองสูงสุดได้มีคำพิพากษาเป็นคดีหมายเลขแดง ที่ อส. ๒๗/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๔ ซึ่งมีผลกลับคำพิพากษาในคดีหมายเลขแดง ที่ อ. ๑๗๒๘/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๙ ประกอบกับเมื่อบริษัท เทพสถิตฯ ได้รับทราบผลคำพิพากษาในวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๕ (อันเป็นวันที่ศาลได้อ่านคำพิพากษาคดีดังกล่าวให้คู่กรณีได้รับทราบ) และได้มีหนังสือ ที่ TWF ๖๕๐๒/๐๐๑LT ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ แจ้งผลคำพิพากษานั้นถึงที่สุด พร้อมแสดงความประสงค์ในการขอใช้ที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่เกษตรกรและประโยชน์สาธารณะของประเทศ ตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๑/๒๕๖๐ จึงถือเสมือนว่าการดำเนินการดังกล่าวเป็นการขอขยายระยะเวลาในการพิจารณาทางปกครอง ซึ่งเจ้าหน้าที่สามารถพิจารณาภายใต้หลักเกณฑ์เงื่อนไข และพฤติการณ์ผู้ยื่นคำขอ ตามนัยมาตรา ๖๖ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ได้

แนวทางที่ ๒ ไม่รับคำขอของบริษัท เทพสถิตฯ ไว้พิจารณา เนื่องจากเป็นการใช้สิทธิเมื่อล่วงพ้นระยะเวลาตามที่กำหนดไว้ในคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๑/๒๕๖๐ และกฎกระทรวงฯ ทั้งนี้ หากบริษัท เทพสถิตฯ ไม่พอใจผลการพิจารณาสามารถใช้สิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้

ประเด็นที่น่าสนใจ

๑. เพื่อโปรดทราบผลความคืบหน้าการดำเนินการกรณีการกำหนดแนวทางปฏิบัติงานของ ส.ป.ก. และการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการปฏิรูปที่ดิน ตามผลคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดง ที่ อส. ๒๗/๒๕๖๔ กรณีการดำเนินการยื่นคำร้องขอให้ศาลพิจารณาไต่สวนและมีคำสั่งกำหนดแนวทางหรือวิธีการดำเนินการให้เป็นไปตามคำพิพากษา ตามมาตรา ๗๕/๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ตามความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒. เพื่อโปรดพิจารณากำหนดแนวทางปฏิบัติงานของ ส.ป.ก. ตามผลคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดง ที่ อส. ๒๗/๒๕๖๔ กรณีบริษัท เทพสถิต วินด์ฟาร์ม จำกัด ได้ยื่นคำขอความยินยอมหรือขออนุญาตใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดชัยภูมิ เพื่อดำเนินกิจการพลังงานประเภทกิจการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากพลังงานลม และการดำเนินการอันเกี่ยวเนื่องกับการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานลม กรณีว่าจะรับหรือไม่รับคำขอดังกล่าว

ความเห็นและข้อสังเกตของคณะกรรมการ

ผู้แทนเกษตรกรจังหวัดพะเยา (นายประพันธ์ เทียนวิหาร) ได้ให้ความเห็นว่า กรณีดังกล่าวได้มีการพิจารณาแล้วมาจากการพิจารณาของคณะกรรมการภายใต้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ที่เกี่ยวข้องแล้วหรือไม่ และคณะกรรมการดังกล่าวมีมติหรือแนวทางความเห็นในประเด็นวาระดังกล่าวอย่างไร

ฝ่ายเลขานุการฯ (นายปรีชา ลัมฉวิล ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย ส.ป.ก.) ได้ขออนุญาตชี้แจงว่า ในกรณีดังกล่าวได้ผ่านการพิจารณาลั่นกรองจากคณะกรรมการพิจารณาการให้ความยินยอมหรืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๕ ซึ่งคณะกรรมการชุดดังกล่าว เป็นคณะกรรมการภายใต้ คปก. ซึ่งที่ประชุมได้มีมติเห็นควรให้รับคำขอของบริษัท เทพสถิตฯ เพื่อเป็นการให้ความเป็นธรรมแก่บริษัท เทพสถิตฯ และเป็นการให้บริษัท เทพสถิตฯ ได้ใช้สิทธิของตนที่เป็นไปตามข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายปรานพพงษ์ ตีลภัทร) ได้ให้ความเห็นและข้อสังเกตว่า จากเอกสารประกอบการพิจารณาการประชุมเรื่องดังกล่าว ศาลปกครองสูงสุดได้มีคำพิพากษาเป็นคดีหมายเลขแดง ที่ อส. ๒๗/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๔ โดยมีคำวินิจฉัยไว้ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ (บริษัท เทพสถิต วินด์ฟาร์ม จำกัด) เป็นผู้ที่ได้รับอนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อประกอบกิจการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากพลังงานลมอยู่ก่อนวันที่คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่ ๓๑/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๐ มีผลใช้บังคับ จากเหตุดังกล่าว บริษัท เทพสถิตฯ จึงเป็นผู้มีสิทธิยื่นคำขอรับความยินยอมหรืออนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ซึ่งกรณีดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าสิทธิของบริษัท เทพสถิตฯ ได้เกิดขึ้นก่อนมีการฟ้องร้อง และศาลปกครองได้ให้ความคุ้มครอง และการที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำพิพากษาเพิกถอนมติการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดชัยภูมิ (คปจ.ชัยภูมิ) ครั้งที่ ๔/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๒ จึงเป็นการขัดต่อเจตนารมณ์ของกฎหมายที่ประสงค์จะแก้ไขและยินยอมหรืออนุญาตให้เอกชนเข้าใช้ทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ฉะนั้น การเพิกถอนมติ คปจ.ชัยภูมิ ครั้งที่ ๔/๒๕๕๒ ศาลปกครองสูงสุดไม่เห็นพ้องด้วย จากเหตุดังกล่าวจึงมีเหตุสมควรที่ศาลปกครองสูงสุดจะมีคำพิพากษากลับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นที่มีคำพิพากษาให้เพิกถอนมติ คปจ.ชัยภูมิ ครั้งที่ ๔/๒๕๕๒ เนื่องจากคำอุทธรณ์ของบริษัท เทพสถิตฯ ฟังขึ้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่าสิทธิของบริษัท เทพสถิตฯ เกิดขึ้นแล้วก่อนการฟ้องร้องและสิทธิดังกล่าวยังคงมีอยู่จนถึงปัจจุบัน และเมื่อพิจารณาจากคำร้องของบริษัท เทพสถิตฯ ที่มีหนังสือถึง ส.ป.ก. เพื่อโต้แย้งและสงวนสิทธิไว้ จำนวน ๒ ฉบับ

คือ ฉบับลงวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐ และวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๓ โดยพฤติการณ์ดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า บริษัท เทพสทิธา ได้ประสงค์ที่จะสงวนสิทธิและรักษาสิทธิของตน และเมื่อมีการสงวนสิทธิและสิทธิดังกล่าว ยังคงมีอยู่ การที่ ส.ป.ก. ได้รับคำร้องจากบริษัท เทพสทิธา อีกครั้ง โดยมีหนังสือลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ และ ส.ป.ก. ได้ลงรับหนังสือเมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ จึงนำบทบัญญัติมาตรา ๖๖ แห่งพระราชบัญญัติ วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มาใช้บังคับได้ จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นจึงเห็นควรรับคำขอของ บริษัท เทพสทิธา เพื่อให้คณะกรรมการที่มีอำนาจในการพิจารณาคำขอนั้นดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

มติคณะกรรมการ ๑. รับทราบผลความคืบหน้าการดำเนินการกรณีการกำหนดแนวทางปฏิบัติงานของ ส.ป.ก. และการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการปฏิรูปที่ดิน ตามผลคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดง ที่ อส. ๒๗/๒๕๖๔ กรณีการดำเนินการยื่นคำร้องขอให้ศาลพิจารณาไต่สวนและมีคำสั่งกำหนดแนวทาง หรือวิธีการดำเนินการให้เป็นไปตามคำพิพากษา ตามมาตรา ๗๕/๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครอง และวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ตามความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒. เห็นชอบให้ ส.ป.ก. รับคำขอของบริษัท เทพสทิธ วินด์ฟาร์ม จำกัด และพิจารณาดูตรวจสอบ และรวบรวมเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการขอและการพิจารณาให้ความยินยอมหรืออนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๐ และให้นำเสนอต่อคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) เพื่อพิจารณาต่อไป

เรื่องที่ ๓.๒ ขออนุมัติข้อบังคับคณะกรรมการบริหารกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วย พนักงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.

ฝ่ายเลขานุการฯ (นายศักดิ์ศิริ ฐปวงศ์ ผู้อำนวยการสำนักบริหารกองทุน ส.ป.ก.) ได้ชี้แจงว่า สืบเนื่องจากสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ได้นำเสนอร่างข้อบังคับคณะกรรมการบริหาร กองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยพนักงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ในการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ซึ่งที่ประชุมมีมติให้ ส.ป.ก. นำเรื่องดังกล่าวไปทบทวนและหารือกับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (สคก.) ในประเด็นอำนาจในการออกข้อบังคับควรจะเป็น คปก. เพราะว่าตามหลักกฎหมายหากมีกฎหมายเฉพาะ มีการกำหนดไว้แล้วให้เป็นไปตามกฎหมายเฉพาะที่บัญญัติไว้นั้น หากไม่มีการบัญญัติไว้ให้ไปพิจารณากฎหมายกลาง ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งตามร่างข้อบังคับดังกล่าวที่กำหนดชื่อว่า “ข้อบังคับคณะกรรมการบริหารกองทุนการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยพนักงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.” เห็นว่าควรมีการแก้ไขถ้อยคำ ให้ถูกต้องตามหลักกฎหมายเป็น “ข้อบังคับ คปก. ว่าด้วยพนักงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.” เนื่องจากพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ คณะกรรมการมีโครงสร้าง ตามมาตรา ๑๒ และมีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๑๙ (๑๒) สามารถกำหนดกิจการและระเบียบการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง กับการปฏิบัติงานของ ส.ป.ก. หรือสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับวัตถุประสงค์ของการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

รวมถึงมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการบริหารกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในมาตรา ๙ ชัดเจนแล้ว โดยไม่ต้องมีการเปลี่ยนชื่อตามร่างข้อบังคับที่เสนอมา จึงมีประเด็นพิจารณาเกี่ยวกับอำนาจในการออกข้อบังคับดังกล่าว ซึ่งจะต้องมีความชัดเจน จึงมอบหมายให้ ส.ป.ก. หรือเกี่ยวกับข้อกฎหมายก่อนนำเสนอคณะกรรมการพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป

ข้อเท็จจริง

๑. ส.ป.ก. ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กษ ๑๒๐๗/๑๖๔๓ ลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๕ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา สคก. เพื่อขอหารือปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของ คปก. ในฐานะคณะกรรมการบริหารทุนหมุนเวียนตามพระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. ๒๕๕๘ ตามความเห็นและข้อสังเกตของ คปก. ซึ่ง สคก. ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๓/๑๓๔ ลงวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๕ แจ้งว่าการพิจารณาให้ความเห็นทางกฎหมายของคณะกรรมการกฤษฎีกา ต้องเป็นไปตามระเบียบคณะกรรมการกฤษฎีกา ว่าด้วยการรับปรึกษาให้ความเห็นทางกฎหมายของกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งข้อ ๔ แห่งระเบียบดังกล่าวได้กำหนดไว้ว่า เรื่องที่คณะกรรมการกฤษฎีกาจะพิจารณาให้ความเห็นทางกฎหมายจะต้องเป็นเรื่องที่ได้มีการปรึกษาหารือระหว่างส่วนราชการที่มีหน้าที่รับผิดชอบหรือรักษาการตามกฎหมายแล้วและโดยที่ข้อหารือของ ส.ป.ก. เป็นประเด็นเกี่ยวกับการนำพระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. ๒๕๕๘ มาใช้บังคับกับการดำเนินงานของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมและอำนาจหน้าที่ของ คปก. ในฐานะที่เป็นคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ ซึ่งเป็นทุนหมุนเวียนตามพระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. ๒๕๕๘ ส.ป.ก. จึงสมควรหารือไปยังกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบหรือรักษาการตามกฎหมายดังกล่าวก่อนหากเป็นกรณีที่ยังหาข้อยุติไม่ได้และเป็นปัญหาที่สำคัญ ส.ป.ก. สามารถหารือมายัง สคก. ได้ต่อไป

๒. ส.ป.ก. ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กษ ๑๒๐๗/๒๐๒๖ ลงวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๖๕ ถึงอธิบดีกรมบัญชีกลาง เพื่อขอหารือปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของ คปก. ในฐานะคณะกรรมการบริหารทุนหมุนเวียนตามพระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. ๒๕๕๘ ตามความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา ซึ่งกรมบัญชีกลาง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๖.๔/๔๔๙๔๘ ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ โดยให้ความเห็นว่า คปก. สามารถบริหารกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ภายใต้พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยเป็นไปตามนัยมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. ๒๕๕๘ จึงมีอำนาจหน้าที่อนุมัติโครงสร้างการบริหาร กรอบอัตรากำลัง และมาตรฐานกำหนดตำแหน่งพนักงานของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง และกำหนดข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคล ตามมาตรา ๒๑ (๒) และมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. ๒๕๕๘

กฎหมาย ระเบียบ มติ และหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง

๑. พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ มาตรา ๑๙ ให้ คปก. มีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบในการกำหนดนโยบาย มาตรการ ข้อบังคับ หรือระเบียบ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานการปฏิรูปที่ดินของ ส.ป.ก. ตลอดจนการควบคุมการบริหารงานของ ส.ป.ก.

๒. พระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. ๒๕๕๘

มาตรา ๒๑ คณะกรรมการบริหารมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๒) กำหนดข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคล การเงิน พัสดุ ตลอดจนกำหนดค่าตอบแทน สิทธิประโยชน์หรือสวัสดิการต่าง ๆ ของผู้บริหารทุนหมุนเวียน พนักงานและลูกจ้าง ให้สอดคล้องกับมาตรฐานที่คณะกรรมการกำหนด....

๓. ประกาศคณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียน ว่าด้วยมาตรฐานการบริหารงานบุคคลของทุนหมุนเวียน

ข้อ ๑๓ ให้คณะกรรมการบริหารกำหนดระเบียบ ข้อบังคับ เกี่ยวกับการกำหนดตำแหน่งและคุณสมบัติของแต่ละตำแหน่ง การคัดเลือก บรรจุ แต่งตั้ง ถอดถอน วินัย และการลงโทษวินัย การออกจากตำแหน่ง การร้องทุกข์ และการอุทธรณ์การลงโทษพนักงานและลูกจ้างของทุนหมุนเวียน รวมทั้งการกำหนดวัน เวลา ปฏิบัติงาน วันหยุด วันหยุดประจำปี การลา และการประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานและลูกจ้างให้เป็นไปตามระเบียบของทางราชการโดยอนุโลม

ความเห็นของ ส.ป.ก.

การกำหนดข้อบังคับคณะกรรมการบริหารกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยพนักงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. เป็นอำนาจของ คปก. ตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ มาตรา ๑๙ พระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๒๑ (๒) และประกาศคณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียน ว่าด้วยมาตรฐานการบริหารงานบุคคลของทุนหมุนเวียน ข้อ ๑๓ จึงเห็นควรนำเสนอ คปก. เพื่อพิจารณาอนุมัติ

ประเด็นที่นำเสนอ

๑. เพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติข้อบังคับคณะกรรมการบริหารกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยพนักงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.

๒. เพื่อโปรดพิจารณาให้ ส.ป.ก. เสนอข้อบังคับดังกล่าวต่อประธานคณะกรรมการบริหารกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมพิจารณาลงนามต่อไป

ความเห็นและข้อสังเกตของคณะกรรมการ

กรรมการและเลขานุการฯ ได้กล่าวว่า เรื่องการพิจารณาข้อบังคับคณะกรรมการบริหารกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยพนักงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ในการประชุม คปก. ครั้งที่ ๑/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ที่ผ่านมา คปก. มีมติให้ ส.ป.ก. นำเรื่องดังกล่าวไปทบทวนและหารือกับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (สคก.) ในประเด็นพิจารณาเกี่ยวกับอำนาจในการออกข้อบังคับดังกล่าว ซึ่งจะต้องมีความชัดเจน โดย ส.ป.ก. ได้หารือ สคก. เรียบร้อยแล้ว จึงขออนุญาตนำเรื่องดังกล่าวเสนอต่อที่ประชุมในการอนุมัติเรื่องข้อบังคับคณะกรรมการบริหารกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยพนักงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.

ผู้แทนปลัดกระทรวงมหาดไทย (นายทรงกลด สว่างวงศ์) ได้กล่าวว่า ในประเด็นการกำหนดข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคล การเงิน การพัสดุ ตลอดจนการกำหนดค่าตอบแทนสิทธิประโยชน์หรือสวัสดิการต่าง ๆ ของผู้บริหารทุนหมุนเวียน พนักงาน และลูกจ้างให้สอดคล้องกับมาตรฐานที่คณะกรรมการกำหนด... ตามมาตรา ๒๑ (๒) แห่งพระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. ๒๕๕๘ ประเด็นดังกล่าวกระทรวงการคลังเป็นผู้กำหนดหรือไม่อย่างไร หรือบทบัญญัติดังกล่าวกำหนดให้หน่วยงานของรัฐที่ดูแลรับผิดชอบทุนหมุนเวียนดำเนินการหรือไม่อย่างไร และกรมบัญชีกลางรับผิดชอบในเรื่องของงบประมาณในกรณีดังกล่าวหรือไม่อย่างไร นอกจากนี้ในเรื่องการบริหารทุนหมุนเวียนตามพระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. ๒๕๕๘ กรมบัญชีกลางมีหน้าที่รับผิดชอบตามกฎหมายฉบับดังกล่าวอย่างไร

ผู้แทนกรมบัญชีกลาง (นางมัลลิกา อภาสกิจ) ได้ให้ความเห็นและข้อสังเกตว่า ในประเด็นการพิจารณาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ในการออกข้อบังคับดังกล่าว ตามพระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๒๑ (๒) กำหนดให้คณะกรรมการบริหารมีอำนาจหน้าที่ “กำหนดข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคล การเงิน การพัสดุ ตลอดจนการกำหนดค่าตอบแทนสิทธิประโยชน์หรือสวัสดิการต่าง ๆ ของผู้บริหารทุนหมุนเวียน พนักงาน และลูกจ้างให้สอดคล้องกับมาตรฐานที่คณะกรรมการกำหนด...” ซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารทุนหมุนเวียนตามกฎหมายฉบับดังกล่าว ดังนั้น คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในฐานะคณะกรรมการบริหารกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม จึงสามารถกำหนดข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของทุนหมุนเวียนดังกล่าวได้ ภายใต้พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยเป็นไปตามนัยมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. ๒๕๕๘

สำหรับรายละเอียดโครงสร้างการบริหาร กรอบอัตรากำลัง และมาตรฐานกำหนดตำแหน่งพนักงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กระทรวงการคลังได้ให้ความเห็นชอบเรียบร้อยแล้ว ตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ฉบับลงวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๖๒ เรื่อง ขอความเห็นชอบโครงสร้างการบริหารงานและกรอบอัตรากำลังของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ดังนั้น กระบวนการในเรื่องของโครงสร้างการบริหารและกรอบอัตรากำลังของกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมได้ผ่านความเห็นชอบจากกระทรวงการคลังแล้ว

การออกข้อบังคับดังกล่าวจึงเป็นอำนาจของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในฐานะคณะกรรมการบริหารทุนหมุนเวียนตามกฎหมาย

มติคณะกรรมการ ๑. อนุมัติข้อบังคับคณะกรรมการบริหารกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมว่าด้วยพนักงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.

๒. ให้ ส.ป.ก. เสนอข้อบังคับดังกล่าวต่อประธานคณะกรรมการบริหารกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมพิจารณาลงนามต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา

เรื่องที่ ๔.๑ การขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ ในเขตปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๔ เรื่อง

เรื่องที่	จังหวัด	หน่วยงานที่ขอใช้	กิจการที่ขออนุญาต	เนื้อที่ (ไร่)
๔.๑.๑	มุกดาหาร	สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	วัดสวนป่าสันติคุณ	๔๒-๐-๒๐
๔.๑.๒	ลำปาง	สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	วัดทุ่งโป	๑๖-๓-๗๒
๔.๑.๓	อุดรธานี	สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	วัดป่าประชานิยม	๕๔-๑-๓๗
๔.๑.๔	เพชรบูรณ์	วัดเกตะสามัคคีธรรม	วัดเกตะสามัคคีธรรม	๑๘-๐-๙๐

กฎหมายและหลักเกณฑ์ในการพิจารณา

๑. ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ว่าด้วยการมอบหมายให้เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) พิจารณาอนุญาตการใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ ในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๖

ฯลฯ

ข้อ ๔ ให้เลขาธิการ ส.ป.ก. โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดมีอำนาจให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ ในเขตปฏิรูปที่ดินได้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในระเบียบนี้ เฉพาะพื้นที่ที่ยังมิได้กำหนดในแผนงานหรือโครงการปฏิรูปที่ดินหรือในพื้นที่ที่ยังมิได้กำหนดให้ใช้เพื่อการใด โดยเฉพาะในแผนงานหรือโครงการปฏิรูปที่ดินนั้น

ข้อ ๕ การให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ ตามระเบียบนี้ต้องดำเนินการโดยส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานของรัฐ หรือเอกชนที่ดำเนินการโดยไม่หวังผลกำไร

ฯลฯ

ข้อ ๘ การใช้ที่ดินเพื่อการศาสนา ให้ใช้ได้ตามจำนวนเนื้อที่ไม่เกิน ๑๕ ไร่ สำหรับการจัดตั้งศาสนสถานตามประเพณีนิยมแห่งท้องถิ่น

ฯลฯ

ข้อ ๑๗ การใช้ที่ดินเพื่อกิจการอื่นนอกจากข้อ ๖ ถึงข้อ ๑๖ หรือการขอใช้ที่ดินเกินจำนวนที่กำหนดไว้ ให้เสนอ คปก. พิจารณาตามความจำเป็นเพื่อกิจการนั้น

ฯลฯ

๒. คำสั่ง คปก. ที่ ๕/๒๕๖๑ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาให้ความยินยอมหรืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน สัณ ณ วันที่ ๒๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๑ ให้มีอำนาจหน้าที่

๑) พิจารณา กำหนด ปรับปรุง แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์ วิธีการ ตลอดจนเงื่อนไขต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการอนุญาตให้ใช้ที่ดินนอกเหนือจากกิจการเพื่อการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน ภายใต้กฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเสนอ คปก. พิจารณา

๒) พิจารณากลับกรอง วินิจฉัย ให้ข้อมูล พิจารณารายละเอียด หรือเสนอความเห็นเกี่ยวกับการอนุญาตให้ใช้ที่ดินนอกเหนือจากกิจการเพื่อการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ฯลฯ

๓. แนวทางและขั้นตอนในการพิจารณาการขอใช้ที่ดินของวัดหรือสำนักสงฆ์ในเขตปฏิรูปที่ดิน กรณีเนื้อที่เกินกว่า ๑๕ ไร่ ตามประกาศ คปก. ณ วันที่ ๒๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๒

ข้อ ๑ ผู้ขออนุญาต

๑.๑ วัดซึ่งเป็นนิติบุคคล เป็นผู้ยื่นคำขอใช้ที่ดินของวัดได้

๑.๒ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เป็นผู้ยื่นคำขอของสำนักสงฆ์

ข้อ ๒ ในการพิจารณาอนุญาตให้แบ่งที่ดินออกเป็น ๒ ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ ๑ เขตสังฆาวาส และพุทธาวาส หมายถึง ส่วนที่เป็นเสนาสนะ (อุโบสถ วิหาร ศาลาการเปรียญ ศาลาปฏิบัติธรรม กุฏิสงฆ์ ฯลฯ) เนื้อที่ตามเหตุผลและความจำเป็น แต่ทั้งนี้ไม่เกินจำนวน ๑๐๐ ไร่

ส่วนที่ ๒ พุทธอุทยาน หรือโครงการตามแผนงานโครงการของผู้ขออนุญาตให้ ส.ป.ก. วัด สำนักสงฆ์ ชุมชน ดูแลบริหารจัดการใช้ประโยชน์พื้นที่ร่วมกัน เนื้อที่ตามเหตุผลและความจำเป็น แต่ทั้งนี้ไม่เกินจำนวน ๑,๐๐๐ ไร่

กรณีวัดหรือสำนักสงฆ์ขอใช้ประโยชน์ที่ดินเกินกว่าที่กำหนดไว้ ให้พิจารณาเหตุผลและความจำเป็นในการขออนุญาต ผลกระทบทางด้านสังคม สิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติและ การใช้ประโยชน์ที่ดินของประชาชนในท้องถิ่น

ข้อ ๓ ให้ผู้ขออนุญาตจัดทำผัง หรือรูปแผนที่ที่กำหนดขอบเขตอย่างชัดเจน ว่าส่วนใดเป็นเขตสังฆาวาส เขตพุทธาวาส และเขตที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน และระบุด้วยว่าใช้ประโยชน์อย่างไร

ข้อ ๔ กรณีมีการปลูกป่า ต้องระบุว่าเป็นไม้ประเภทหวงห้ามตามกฎหมายป่าไม้ให้ชัดเจน

ข้อ ๕ กรณี คปก. พิจารณาแล้วมีข้อสงสัยหรือมีประเด็นปัญหา หรือกรณีปรากฏข้อเท็จจริงว่า วัดหรือสำนักสงฆ์ ละเว้นหรือหลีกเลี่ยงการปฏิบัติตามข้อตกลงในการใช้ประโยชน์พื้นที่ร่วมกัน หรือมีการกระทำใดที่อาจจะเป็นอุปสรรคหรือขัดขวางต่อการประกอบเกษตรกรรมในเขตปฏิรูปที่ดิน หรือกรณีวัดหรือสำนักสงฆ์ ขอใช้ประโยชน์ในที่ดินเกินกว่าที่กำหนดให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอมหาเถรสมาคมวินิจฉัย ให้ความเห็นประกอบการพิจารณา คปก. ในการพิจารณาอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน

๔. อำนาจในการพิจารณายกเว้นการเรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ในที่ดินสำหรับกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ ในเขตปฏิรูปที่ดิน ตามมติ คปก. ครั้งที่ ๑/๒๕๔๖ เมื่อวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๔๖

ให้เลขาธิการ ส.ป.ก. มีอำนาจยกเว้นการเรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ในที่ดิน เมื่อมีข้อเท็จจริงปรากฏทั้ง ๓ กรณี ดังนี้

๑. หน่วยงานของรัฐที่ขอใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภค ไม่มีการเรียกเก็บค่าบริการ หรือค่าใช้จ่ายใด ๆ จากผู้รับบริการ

๒. มีการแสดงเหตุผลที่ชัดเจนว่า การใช้ที่ดินบริเวณที่ขออนุญาตจะเป็นประโยชน์แก่เกษตรกร และต่อชุมชนในท้องถิ่นตามเจตนารมณ์ของการปฏิรูปที่ดิน หรือเป็นที่ที่เหมาะสมในการรักษาความมั่นคงของประเทศ

๓. การใช้ประโยชน์ในพื้นที่มีการใช้สอยพื้นที่ตามขนาดเนื้อที่ที่จำเป็นแก่การนั้นและกระทบต่อพื้นที่แปลงเกษตรกรรมน้อยที่สุด และผ่านความเห็นชอบจากชุมชนท้องถิ่นว่าไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

เรื่องที่ ๔.๑.๑ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดสวนป่าสันติคุณในเขตปฏิรูปที่ดิน จังหวัดมุกดาหาร

ฝ่ายเลขานุการฯ (นายปรีชา ลิ้มถวิล ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย ส.ป.ก.) ได้ชี้แจงว่า จังหวัดมุกดาหาร ได้มีหนังสือ ที่ มห ๐๐๑๑/๑๔๘๙๗ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ ถึงสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) เพื่อพิจารณา กรณีสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดสวนป่าสันติคุณ ที่ดินแปลงเลขที่ ๒ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๘๔๒||๔๖๒๖ เนื้อที่ประมาณ ๒๘-๑-๒๔ ไร่ และที่ดินแปลงเลขที่ ๓ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๘๔๒||๔๖๒๖ เนื้อที่ประมาณ ๑๓-๒-๙๖ ไร่ รวมเนื้อที่ประมาณ ๔๒-๐-๒๐ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑๑ ตำบลนาโสก อำเภอเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร ซึ่งในการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดมุกดาหาร (คปจ.มุกดาหาร) ครั้งที่ ๓/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๖๕ มีมติเห็นชอบการขออนุญาตใช้ที่ดินดังกล่าวแล้ว

ข้อเท็จจริง

๑. ที่ดินแปลงที่ขออนุญาต ตั้งอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินโครงการป่าดงบังอี แปลงที่ ๑ (E) หมู่ที่ ๑๑ ตำบลนาโสก อำเภอเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในท้องที่ตำบลบ้านซ่ง ตำบลเหล่าสร้างถ่อ ตำบลน้ำเที่ยง ตำบลคำบก ตำบลคำชะอี อำเภอคำชะอี ตำบลบ้านโคก ตำบลกุดแซ่

ตำบลโพทธาราย ตำบลนาโสก ตำบลคำอาฮวน อำเภอเมืองมุกดาหาร และตำบลหนองแขว อำเภอนิคมน้ำส้วม จังหวัดมุกดาหาร ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๑

๑.๑ คณะรัฐมนตรี (ครม.) มีมติส่งมอบพื้นที่ให้ ส.ป.ก. เมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๓๖

๑.๒ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๓๖ เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๓๖ มีมติอนุมัติให้นำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน

๑.๓ ครม. มีมติอนุมัติให้ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน เมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๓๗

๑.๔ ป่าไม้จังหวัดมุกดาหารร่วมกับปฏิรูปที่ดินจังหวัดมุกดาหาร ดำเนินการตรวจสอบสภาพป่า เมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๔๐ ตามบันทึกข้อตกลงระหว่างกรมป่าไม้กับ ส.ป.ก. ว่าด้วยแนวทางการปฏิบัติในการกันพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติกลับคืนกรมป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๓๘ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๓๘

๒. ที่ดินแปลงที่ขออนุญาตใช้ที่ดิน เป็นที่ดินที่ใช้เป็นที่ตั้งของที่พักสงฆ์สวนป่าสันติคุณมาแต่เดิม โดยก่อตั้งเมื่อประมาณปี พ.ศ. ๒๕๒๕ ปัจจุบันมีการสร้างอาคารเสนาสนะไปแล้ว เช่น ลานองค์พระประธาน ศาลาฉันท์น้ำปานะ ศาลาการเปรียญ กุฏิสงฆ์ กุฏิรับรองพระเถระ โรงเก็บของ โรงครัว ห้องน้ำ เป็นต้น โดยได้มีการจัดทำแผนผังแสดงเขตพุทธาวาส สังฆาวาส และแผนงานโครงการซึ่งลงนามโดยผู้รับผิดชอบโครงการเรียบร้อยแล้ว

ส.ป.ก.มุกดาหาร ได้สำรวจรังวัดแปลงที่ดินบริเวณที่ขอใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดสวนป่าสันติคุณ เป็นที่ดินแปลงเลขที่ ๒ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๘๔๒๑๔๖๒๖ เนื้อที่ประมาณ ๒๘-๑-๒๔ ไร่ และที่ดินแปลงเลขที่ ๓ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๘๔๒๑๔๖๒๖ เนื้อที่ประมาณ ๑๓-๒-๙๖ ไร่ รวมเนื้อที่ประมาณ ๔๒-๐-๒๐ ไร่

๓. เจ้าคณะตำบลนาโสก เจ้าคณะอำเภอเมืองมุกดาหาร นายอำเภอเมืองมุกดาหาร เจ้าคณะจังหวัดมุกดาหาร และผู้ว่าราชการจังหวัดมุกดาหาร เห็นควรอนุญาตให้สร้างวัดสวนป่าสันติคุณได้

๔. การขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดสวนป่าสันติคุณ มีการให้ความเห็นชอบในการประชุมประชาคมหมู่บ้าน บ้านเหล่าป่าเป็ด หมู่ที่ ๔ หมู่ที่ ๑๑ และหมู่ที่ ๑๖ เมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ และการประชุมสภาเทศบาลตำบลนาโสก สมัยสามัญ สมัยที่ ๔ ประจำปี ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ โดยที่ประชุมมีมติเห็นชอบในการขอใช้ที่ดิน ส.ป.ก. เพื่อก่อสร้างวัดสวนป่าสันติคุณ และเทศบาลตำบลนาโสก ได้มีหนังสือรับรองว่าการก่อสร้างวัดสวนป่าสันติคุณ ไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทางเสียง ทางดิน ทางน้ำ และอากาศ หรือพื้นที่ใกล้เคียงแต่ประการใด

๕. ผู้แทนของผู้ขออนุญาตใช้ที่ดินและผู้ปกครองท้องที่ได้ร่วมกันตรวจสอบไม้หวงห้ามและไม้ยืนต้นที่อยู่ในบริเวณที่ดินที่ขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดสวนป่าสันติคุณ ปรากฏว่ามีไม้ประเภทหวงห้ามและไม้ยืนต้น จำนวน ๑๑ ประเภท รวมทั้งสิ้น ๑,๓๙๕ ต้น ได้แก่ ไม้ยางนา จำนวน ๓๐๐ ต้น ไม้ตะเคียน จำนวน ๓๐๐ ต้น ไม้สักทอง จำนวน ๑๐๐ ต้น ไม้ประดู่ จำนวน ๒๐๐ ต้น ไม้แดง จำนวน ๒๐๐ ต้น ไม้ชิงชัน จำนวน ๕๐ ต้น ไม้มะค่าโมง จำนวน ๖๐ ต้น ไม้พะยอม จำนวน ๗๐ ต้น ไม้มะม่วงป่า จำนวน ๑๕ ต้น ไม้ไผ่ป่า ไผ่บ้าน และไม้ไร่

ประมาณ ๑๐๐ กอ รวมถึงไม้เบญจพรรณอื่น ๆ กระจายทั่วบริเวณ โดยไม้ทั้งหมดเกิดจากการปลูกขึ้นจากชาวบ้านในหมู่บ้าน ชุมชน นักเรียน - นักศึกษา ตลอดจนพระภิกษุ - สามเณร ได้ร่วมปลูกและดูแล โดยได้รับการสนับสนุนพันธุ์ไม้จากหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐ

๖. ภาพรวมการใช้ประโยชน์ที่ดินเกษตรกรรมในท้องที่ที่ขออนุญาตใช้ที่ดิน

พื้นที่	พื้นที่ ประกาศเขต (ไร่)	จัดที่ดินให้เกษตรกร		เนื้อที่ที่ขอ อนุญาต (ไร่)	ร้อยละ (ของพื้นที่)
		(ราย)	(ไร่)		
จังหวัดมุกดาหาร	๔๘๗,๖๑๕	๓๔,๖๗๔	๓๔๑,๗๕๐	๔๒-๐-๒๐	๐.๐๐๘๖
อำเภอเมืองมุกดาหาร	๑๓๖,๒๒๕	๑๒,๑๖๘	๑๓๖,๒๒๕	๔๒-๐-๒๐	๐.๐๓๐๘
ตำบลนาโสก	๓๘,๔๘๒	๓,๔๘๘	๓๘,๔๘๒	๔๒-๐-๒๐	๐.๑๐๙๒

(ข้อมูล ณ วันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๕)

ประเทศไทย มีพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๓๔,๘๒๘,๖๘๒ ไร่ ในส่วนของอำเภอเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร มีพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๑๓๖,๒๒๕ ไร่ และจัดที่ดินให้แก่เกษตรกรแล้ว จำนวน ๑๓๖,๒๒๕ ไร่ โดยในเขตอำเภอเมืองมุกดาหาร มีพื้นที่ที่ ส.ป.ก. อนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ เนื้อที่ประมาณ ๑,๒๒๕-๒-๓๑ ไร่ ดังนี้

๖.๑.๑ การใช้ที่ดินเพื่อการศึกษา จำนวน ๒ ราย เนื้อที่ประมาณ ๑๓-๑-๖๐ ไร่

๖.๑.๒ การใช้ที่ดินเพื่อการศึกษา จำนวน ๗ ราย เนื้อที่ประมาณ ๗๖-๒-๕๔ ไร่

๖.๑.๓ การใช้ที่ดินเพื่อกิจการไฟฟ้า ประปา จำนวน ๓ ราย เนื้อที่ประมาณ ๓๓๑-๐-๓๑ ไร่

๖.๑.๔ การใช้ที่ดินเพื่อก่อสร้างหรือปรับปรุงแหล่งน้ำเพื่อประกอบการเกษตรกรรม จำนวน ๑ ราย เนื้อที่ประมาณ ๑-๐-๗๗ ไร่

๖.๑.๕ การใช้ที่ดินเพื่อจัดสร้างสถานที่ราชการและรัฐวิสาหกิจ จำนวน ๒ ราย เนื้อที่ประมาณ ๔-๓-๙๐ ไร่

๖.๑.๖ การใช้ที่ดินเพื่อส่งเสริมเกษตรกรรม จำนวน ๒ ราย เนื้อที่ประมาณ ๗๙๘-๑-๑๙ ไร่

โดยในเขตตำบลนาโสก มีพื้นที่ที่ ส.ป.ก. อนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ เนื้อที่ประมาณ ๕๓-๑-๙๒ ไร่ ดังนี้

๖.๒.๑ การใช้ที่ดินเพื่อการศึกษา จำนวน ๑ ราย เนื้อที่ประมาณ ๑๒-๐-๙๙ ไร่

๖.๒.๒ การใช้ที่ดินเพื่อการศึกษา จำนวน ๒ ราย เนื้อที่ประมาณ ๒๕-๓-๗๓ ไร่

๖.๒.๓ การใช้ที่ดินเพื่อก่อสร้างหรือปรับปรุงแหล่งน้ำเพื่อประกอบการเกษตรกรรม จำนวน ๑ ราย เนื้อที่ประมาณ ๑-๐-๗๗ ไร่

๖.๒.๔ การใช้ที่ดินเพื่อส่งเสริมเกษตรกรรม จำนวน ๑ ราย เนื้อที่ประมาณ ๑๔-๐-๔๓ ไร่

ความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาการให้ความยินยอมหรืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน

การประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๔/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๕ มีมติเห็นชอบการขออนุญาตใช้ที่ดิน กรณีสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดสวนป่าสันติคุณ ที่ดินแปลงเลขที่ ๒ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๘๔๒๑๔๖๒๖ เนื้อที่ประมาณ ๒๘-๑-๒๔ ไร่ และที่ดินแปลงเลขที่ ๓ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๘๔๒๑๔๖๒๖ เนื้อที่ประมาณ ๑๓-๒-๙๖ ไร่ รวมเนื้อที่ประมาณ ๔๒-๐-๒๐ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑๑ ตำบลนาโสก อำเภอเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร โดยไม่เรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ในที่ดิน และให้นำเสนอ คปก. พิจารณาอนุญาตต่อไป

ความเห็นของ ส.ป.ก.

๑. สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เป็นนิติบุคคลที่ดำเนินการโดยไม่หวังผลกำไร ขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดสวนป่าสันติคุณ สำหรับใช้เป็นสถานที่ประกอบศาสนกิจและพิธีกรรมทางศาสนา ปรากฏตามแผนผังว่าเป็นเขตพุทธาวาสและสังฆาวาส ซึ่งเป็นไปตามระเบียบ หลักเกณฑ์ ประกาศ คปก. และมติ คปก. ที่กำหนดไว้

๒. การขออนุญาตใช้ที่ดินดังกล่าว เป็นการขออนุญาตใช้ที่ดินที่เกินจำนวนที่กำหนดไว้ ซึ่งเกินอำนาจของเลขาธิการ ส.ป.ก. ที่จะพิจารณาอนุญาตตามระเบียบฯ ข้อ ๘ จึงอยู่ในอำนาจ คปก. ที่จะพิจารณาอนุญาตตามระเบียบฯ ข้อ ๑๗

จึงเห็นควรอนุญาตให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดสวนป่าสันติคุณ ที่ดินแปลงเลขที่ ๒ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๘๔๒๑๔๖๒๖ เนื้อที่ประมาณ ๒๘-๑-๒๔ ไร่ และที่ดินแปลงเลขที่ ๓ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๘๔๒๑๔๖๒๖ เนื้อที่ประมาณ ๑๓-๒-๙๖ ไร่ รวมเนื้อที่ประมาณ ๔๒-๐-๒๐ ไร่ โดยไม่เรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ในที่ดิน

ประเด็นที่นำเสนอ

เพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดสวนป่าสันติคุณ ที่ดินแปลงเลขที่ ๒ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๘๔๒๑๔๖๒๖ เนื้อที่ประมาณ ๒๘-๑-๒๔ ไร่ และที่ดินแปลงเลขที่ ๓ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๘๔๒๑๔๖๒๖ เนื้อที่ประมาณ ๑๓-๒-๙๖ ไร่ รวมเนื้อที่ประมาณ ๔๒-๐-๒๐ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑๑ ตำบลนาโสก อำเภอเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร โดยไม่เรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ในที่ดิน

ความเห็นและข้อสังเกตของคณะกรรมการ

กรรมการและเลขานุการฯ ได้ขออนุญาตชี้แจงว่า ตามที่ ส.ป.ก. ได้รับมอบหมายจากที่ประชุมให้ไปดำเนินการตรวจสอบว่าในพื้นที่ ส.ป.ก. นั้น ยังมีวัดหรือสำนักสงฆ์ที่ยังไม่ดำเนินการขออนุญาตใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมจำนวนกี่แห่ง โดยตรวจสอบร่วมกับสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

พบว่าในพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมของ ส.ป.ก. จำนวน ๖๐ จังหวัด มีวัดหรือสำนักสงฆ์ที่ได้ดำเนินการ ยื่นคำขออนุญาตใช้ที่ดินมาแล้ว จำนวน ๖๔๙ แห่ง และยังมีวัดที่ยังไม่ได้ดำเนินการยื่นคำขออนุญาตใช้ที่ดิน จำนวน ๘๘๒ แห่ง เนื้อที่ประมาณ ๒๐,๐๐๐ ไร่

ประธานคณะกรรมการกลางกลุ่มเกษตรกรแห่งประเทศไทย (นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม) ได้ให้ความเห็นและข้อสังเกตว่า ตามระเบียบ หลักเกณฑ์การพิจารณาอนุญาตให้ใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน ในการสร้างวัดหรือสำนักสงฆ์นั้น กำหนดการใช้ที่ดินเพื่อการศาสนาให้ใช้เนื้อที่ได้ไม่เกิน ๑๕ ไร่ โดยเป็นอำนาจ ของเลขาธิการ ส.ป.ก. แต่หากเกิน ๑๕ ไร่ ให้เป็นอำนาจของ คปก. จึงเห็นว่าควรกำหนดหลักเกณฑ์ใหม่ ให้ชัดเจนว่าหากขออนุญาตใช้ที่ดินเกินกว่าอำนาจของเลขาธิการ ส.ป.ก. ควรจะเป็นจำนวนเนื้อที่เท่าใด เพื่อสะดวกต่อการพิจารณาของคณะกรรมการ และสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน โดยอาจจะกำหนดว่า หากเนื้อที่ที่ขออนุญาตใช้เพื่อสร้างวัดหรือสำนักสงฆ์ไม่เกิน ๕๐ ไร่ ให้เป็นอำนาจของเลขาธิการ ส.ป.ก. หากเกิน จากนั้นให้เป็นอำนาจของ คปก. ในการพิจารณาอนุญาต

ประธานกรรมการ ได้กล่าวว่า ให้ทาง ส.ป.ก. รับข้อสังเกตของประธานคณะกรรมการกลาง กลุ่มเกษตรกรแห่งประเทศไทยไปศึกษาเพิ่มเติม โดยมอบหมายให้สำนักกฎหมายไปศึกษาเพิ่มเติมว่าหลักเกณฑ์ การอนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดหรือสำนักสงฆ์ในพื้นที่ ส.ป.ก. กรณีที่ไม่เกิน ๑๕ ไร่ เป็นอำนาจในการพิจารณา อนุญาตของเลขาธิการ ส.ป.ก. ยังคงมีความเหมาะสมหรือไม่ หากไม่เหมาะสมควรกำหนดจำนวนเนื้อที่เท่าใด และในการประชุมครั้งต่อไป หากมีเรื่องการขออนุญาตใช้ที่ดินในเขตพื้นที่ของ ส.ป.ก. เพื่อสร้างวัดหรือสำนักสงฆ์อีก ให้ ส.ป.ก. ตรวจสอบให้ชัดเจนว่าการที่วัดหรือสำนักสงฆ์ขออนุญาตใช้ที่ดินเกินกว่า ๑๕ ไร่ ที่ขออนุญาตเกินไบนั้น วัดหรือสำนักสงฆ์ได้ดำเนินการใช้ที่ดินในกรณีดังกล่าวเพื่อดำเนินการอะไรโดยระบุให้ชัดเจน และให้ ส.ป.ก. เชิญสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเพื่อหารือและให้ข้อสังเกตในเรื่องการทบทวนหลักเกณฑ์ดังกล่าว เพื่อให้ เกิดความชัดเจนในการพิจารณาอนุญาตตามกฎหมายต่อไป

มติคณะกรรมการ อนุญาตให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดสวนป่าสันติคุณ ที่ดินแปลงเลขที่ ๒ ราวาง ส.ป.ก. ที่ ๕๘๔๒๑๔๖๒๖ เนื้อที่ประมาณ ๒๘-๑-๒๔ ไร่ และที่ดินแปลงเลขที่ ๓ ราวาง ส.ป.ก. ที่ ๕๘๔๒๑๔๖๒๖ เนื้อที่ประมาณ ๑๓-๒-๙๖ ไร่ รวมเนื้อที่ประมาณ ๔๒-๐-๒๐ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑๑ ตำบลนาโสก อำเภอมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร โดยไม่เรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ในที่ดิน

ทั้งนี้ มอบหมายให้คณะกรรมการพิจารณากฎหมายและระเบียบ ดำเนินการศึกษา ปรับปรุงหลักเกณฑ์ แนวทาง และขั้นตอนการขออนุญาตใช้ที่ดินของวัดหรือสำนักสงฆ์ ตามความเห็น และข้อสังเกตของประธานคณะกรรมการกลางกลุ่มเกษตรกรแห่งประเทศไทย

เรื่องที่ ๔.๑.๒ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดทุ่งโป้ในเขตปฏิรูปที่ดิน จังหวัดลำปาง

ฝ่ายเลขานุการฯ (นายปรีชา ลีมฉวิล ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย ส.ป.ก.) ได้ชี้แจงว่า สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดลำปาง (ส.ป.ก.ลำปาง) ได้มีหนังสือ ที่ ลป ๐๐๑๑.๔/๑๗๘๔ ลงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ ถึงสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) เพื่อพิจารณา กรณีสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดทุ่งโป้ ที่ดินแปลงเลขที่ ๒๐๘ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๐๔๖III๐๖๗๒ เนื้อที่ประมาณ ๑๖-๓-๗๒ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๖ ตำบลหลวงเหนือ อำเภอวังเจ้า จังหวัดลำปาง ซึ่งในการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดิน จังหวัดลำปาง (คปจ.ลำปาง) ครั้งที่ ๓/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๕ มีมติเห็นชอบการขออนุญาตใช้ที่ดินดังกล่าวแล้ว

ข้อเท็จจริง

๑. ที่ดินแปลงที่ขออนุญาต ตั้งอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินโครงการที่จำแนกฯ ป่าแม่อิง - แม่ตำ - แม่จุน มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในท้องที่ตำบลวังแก้ว ตำบลทุ่งฮั่ว ตำบลวังเหนือ ตำบลวังทอง ตำบลวังทรายคำ ตำบลวังใต้ ตำบลร่องเคาะ อำเภอวังเหนือ ตำบลปงเตา ตำบลนาแก ตำบลบ้านแหง ตำบลบ้านฮ่อน ตำบลหลวงเหนือ ตำบลหลวงใต้ ตำบลบ้านโป่ง อำเภอวังเจ้า ตำบลแม่สุก ตำบลปงดอน ตำบลลิเซตนคร ตำบลแจ้ห่ม ตำบลบ้านสา อำเภอแจ้ห่ม และตำบลบ้านเสด็จ อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๐

๑.๑ คณะรัฐมนตรี มีมติจำแนกออกเป็นทำกินฯ เมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๓๕

๑.๒ คณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ มีมติมอบให้ ส.ป.ก. เมื่อวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๖

๑.๓ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปจ.) ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๓๗ เมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๓๗ มีมติอนุมัติให้นำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน

๒. ที่ดินแปลงดังกล่าวยังไม่ได้จัดให้แก่เกษตรกรรายใด ที่พักสงฆ์ทุ่งโป้ครอบครองมาแต่เดิม ต่อมา ส.ป.ก.ลำปาง ได้สำรวจรังวัดเป็นที่ดินแปลงเลขที่ ๒๐๘ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๐๔๖III๐๖๗๒ เนื้อที่ประมาณ ๑๖-๓-๗๒ ไร่ ซึ่งมีการก่อสร้างเป็นที่พักสงฆ์ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๔๘ ปัจจุบันมีการก่อสร้างอาคารเสนาสนะแล้ว ได้แก่ อุโบสถ จำนวน ๑ หลัง ศาลาบาตร จำนวน ๑ หลัง กุฏิ จำนวน ๑ หลัง ศาลาอเนกประสงค์ จำนวน ๑ หลัง โรงเก็บของ จำนวน ๑ หลัง หอเจ้าที่วัด จำนวน ๑ หลัง อ่างเก็บน้ำ จำนวน ๔ บ่อ และห้องน้ำ จำนวน ๑ หลัง เมื่อจัดตั้งวัดขึ้นแล้วจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนที่ตั้งบ้านเรือนอยู่โดยรอบ จำนวน ๑๐๙ ครัวเรือน มีประชาชน จำนวน ๓๑๒ คน

๓. มีการจัดทำแผนผังเขตพุทธาวาสและเขตสังฆาวาส เนื้อที่ประมาณ ๑๖-๓-๗๒ ไร่ เป็นไปตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง แนวทางและขั้นตอนในการพิจารณาการขอใช้ที่ดินของวัดหรือสำนักสงฆ์ในเขตปฏิรูปที่ดิน กรณีเนื้อที่เกินกว่า ๑๕ ไร่ ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๒

และดำเนินการตรวจสอบว่าไม่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิรูปที่ดิน ตามผลการตรวจทานของสำนักจัดการแผนที่และสารบบที่ดิน และสำนักพัฒนาพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน

๔. การประชุมสภาเทศบาลตำบลหลวงเหนือ สมัยสามัญ สมัยที่ ๒ ครั้งที่ ๒ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๔ มีมติรับรองว่าการสร้างวัดทุ่งโป้ไม่มีผลกระทบต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อมทั้ง ๔ ด้าน ได้แก่ ดิน น้ำ อากาศ และเสียง

๕. เจ้าคณะตำบลหลวงเหนือ - แม่ต๊ิบ เจ้าคณะอำเภองาว เจ้าคณะจังหวัดลำปาง นายกเทศมนตรีตำบลหลวงเหนือ นายอำเภองาว ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดลำปาง และผู้ว่าราชการจังหวัดลำปาง เห็นควรอนุญาตให้สร้างวัดทุ่งโป้ได้

๖. สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดลำปาง ได้มีหนังสือ ที่ ลป ๐๐๓๔/๑๗๔๓ ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๔ รับรองการสำรวจไม้หวงห้ามในแปลงที่ดินที่ขออนุญาตใช้แล้วปรากฏว่า มีไม้หวงห้าม จำนวน ๘ ประเภท รวมทั้งสิ้น ๑๗๐ ต้น ได้แก่ ต้นสักทอง จำนวน ๑๒๕ ต้น ต้นประดู่ จำนวน ๑๓ ต้น ต้นขี้เหล็ก จำนวน ๕ ต้น ต้นพิศุลทอง จำนวน ๒ ต้น ต้นโพธิ์ จำนวน ๒ ต้น ต้นมะค่า จำนวน ๑๐ ต้น ต้นมะยมหิน จำนวน ๘ ต้น และต้นราชพฤกษ์ จำนวน ๕ ต้น

๗. ภาพรวมการใช้ประโยชน์ที่ดินเกษตรกรรมในท้องที่ที่ขออนุญาตใช้ที่ดิน

พื้นที่	พื้นที่ ประกาศเขต (ไร่)	จัดที่ดินให้เกษตรกร		เนื้อที่ที่ขอ อนุญาต (ไร่)	ร้อยละ (ของพื้นที่)
		(ราย)	(ไร่)		
จังหวัดลำปาง	๖๗๖,๑๘๓	๔๐,๗๓๘	๒๖๐,๒๖๘	๑๖-๓-๗๒	๐.๐๐๒๕
อำเภองาว	๓๖,๗๕๓	๓,๗๖๐	๒๔,๕๐๗	๑๖-๓-๗๒	๐.๐๔๖๐
ตำบลหลวงเหนือ	๗๘๖	๒๐๑	๒,๐๕๖	๑๖-๓-๗๒	๒.๑๕๔๐

(ข้อมูล ณ วันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๖๕)

ประเทศไทย มีพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๓๔,๘๒๘,๖๘๒ ไร่ ในส่วนของอำเภองาว จังหวัดลำปาง มีพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๓๖,๗๕๓ ไร่ และจัดที่ดินให้แก่เกษตรกรแล้ว จำนวน ๒๔,๕๐๗ ไร่ โดยในเขตอำเภองาว มีพื้นที่ที่ ส.ป.ก. อนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ เนื้อที่ประมาณ ๙๘-๒-๒๗ ไร่ ได้แก่

๗.๑ กิจการที่เป็นการใช้ที่ดินเพื่อการศาสนา จำนวน ๑ ราย เนื้อที่ประมาณ ๒๓-๐-๗๐ ไร่

๗.๒ กิจการที่เป็นการใช้ที่ดินเพื่อก่อสร้างหรือปรับปรุงแหล่งน้ำเพื่อการประกอบเกษตรกรรม จำนวน ๑ ราย เนื้อที่ประมาณ ๑-๒-๐๐ ไร่

๗.๓ กิจการอื่นนอกจากข้อ ๖ ถึงข้อ ๑๖ หรือการขอใช้ที่ดินเกินจำนวนที่กำหนดไว้ จำนวน ๑ ราย เนื้อที่ประมาณ ๗๓-๓-๕๗ ไร่ โดยในเขตตำบลหลวงเหนือ ไม่มีพื้นที่ที่ ส.ป.ก. อนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ

ความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาการให้ความยินยอมหรืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน

การประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๔/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๕ มีมติเห็นชอบการขออนุญาตใช้ที่ดิน กรณีสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดทุ่งโป้ ที่ดินแปลงเลขที่ ๒๐๘ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๐๔๖๑๑๐๖๗๒ เนื้อที่ประมาณ ๑๖-๓-๗๒ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๖ ตำบลหลวงเหนือ อำเภองาว จังหวัดลำปาง โดยไม่เรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดิน และให้นำเสนอ คปก. พิจารณาอนุญาตต่อไป

ความเห็นของ ส.ป.ก.

๑. สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เป็นหน่วยงานของรัฐ มีสถานะเป็นนิติบุคคล ที่ดำเนินการโดยไม่หวังผลกำไร ขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดทุ่งโป้ ปรากฏตามแผนผังว่าเป็นเขตพุทธาวาสและสังฆาวาส ซึ่งเป็นไปตามระเบียบ หลักเกณฑ์ ประกาศ คปก. และมติ คปก. ที่กำหนดไว้

๒. การขออนุญาตใช้ที่ดินดังกล่าว เป็นการขออนุญาตใช้ที่ดินที่เกินจำนวนที่กำหนดไว้ ซึ่งเกินอำนาจของเลขาธิการ ส.ป.ก. ที่จะพิจารณาอนุญาตตามระเบียบฯ ข้อ ๘ จึงอยู่ในอำนาจ คปก. ที่จะพิจารณาอนุญาตตามระเบียบฯ ข้อ ๑๗

จึงเห็นควรอนุญาตให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดทุ่งโป้ ที่ดินแปลงเลขที่ ๒๐๘ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๐๔๖๑๑๐๖๗๒ เนื้อที่ประมาณ ๑๖-๓-๗๒ ไร่ โดยไม่เรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ประเด็นที่นำเสนอ

เพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดทุ่งโป้ ที่ดินแปลงเลขที่ ๒๐๘ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๐๔๖๑๑๐๖๗๒ เนื้อที่ประมาณ ๑๖-๓-๗๒ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๖ ตำบลหลวงเหนือ อำเภองาว จังหวัดลำปาง โดยไม่เรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดิน

มติคณะกรรมการ อนุญาตให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดทุ่งโป้ ที่ดินแปลงเลขที่ ๒๐๘ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๐๔๖๑๑๐๖๗๒ เนื้อที่ประมาณ ๑๖-๓-๗๒ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๖ ตำบลหลวงเหนือ อำเภองาว จังหวัดลำปาง โดยไม่เรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดิน

เรื่องที่ ๔.๑.๓ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดป่าประชานิคมในเขตปฏิรูปที่ดิน จังหวัดอุดรธานี

ฝ่ายเลขานุการฯ (นายปรีชา ลัมฉวิล ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย ส.ป.ก.) ได้ชี้แจงว่า สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดอุดรธานี (ส.ป.ก.อุดรธานี) ได้มีหนังสือ ที่ อต ๐๐๑๑/๒๕๔ ลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๕ ถึงสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) เพื่อพิจารณา กรณีสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดป่าประชานิคม ที่ดินแปลงเลขที่ ๓๘ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๖๔๔๑๖๖๔ เนื้อที่ประมาณ ๕๔-๑-๓๗ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๕ ตำบลบ้านดุง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี ซึ่งในการประชุม

คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดอุดรธานี (คปจ.อุดรธานี) ครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๖๔ มีมติเห็นชอบการอนุญาตใช้ที่ดินดังกล่าวแล้ว

ข้อเท็จจริง

๑. ที่ดินแปลงที่ขออนุญาต ตั้งอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินโครงการที่สาธารณประโยชน์โคกกุดอีโด โดยคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) อนุมัติให้นำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน ในการประชุมครั้งที่ ๑๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๓ และมีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในท้องที่อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๔ ต่อมาได้มีการปรับปรุงเขตที่ดินให้คงเหลือเฉพาะเขตปฏิรูปที่ดิน ที่มีการดำเนินการปฏิรูปที่ดินตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในท้องที่ตำบลอ่อนนาลับ ตำบลบ้านจันทร์ ตำบลนาไหม ตำบลบ้านดุง ตำบลวังทอง ตำบลบ้านม่วง ตำบลโพนสูง ตำบลศรีสุขโข ตำบลนาคำ ตำบลดงเย็น ตำบลบ้านชัย ตำบลอ้อมกอ และตำบลบ้านตาด อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๒

๒. ที่ดินแปลงที่ขออนุญาตใช้ ส.ป.ก.อุดรธานี ยังไม่ได้รังวัดและจัดที่ดินให้แก่เกษตรกรรายใด เข้าทำประโยชน์ ที่พักสงฆ์ป่าประชานิยมเป็นผู้ถือครองเดิมตั้งแต่ก่อนประกาศพระราชกฤษฎีกากำหนด เขตปฏิรูปที่ดิน ซึ่งต่อมา ส.ป.ก.อุดรธานี ได้สำรวจรังวัดเป็นที่ดินแปลงเลขที่ ๓๘ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๖๔๔/๑๖๖๔ เนื้อที่ประมาณ ๕๔-๑-๓๗ ไร่ โดยมีการก่อสร้างเป็นที่พักสงฆ์ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๙ ปัจจุบันมีการก่อสร้างอาคาร เสนาสนะกระจายเต็มพื้นที่

๓. มีการจัดทำแผนผังแสดงเขตพุทธาวาสและสังฆาวาส เป็นไปตามประกาศกระทรวงเกษตร และสหกรณ์ เรื่อง แนวทางและขั้นตอนในการพิจารณาการขอใช้ที่ดินของวัดหรือสำนักสงฆ์ในเขตปฏิรูปที่ดิน กรณีเนื้อที่เกินกว่า ๑๕ ไร่ ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๒ โดยมีแผนผังเขตพุทธาวาสและสังฆาวาส ซึ่งมีสิ่งปลูกสร้าง ได้แก่ ศาลาการเปรียญ (หลังเก่า) ศาลาการเปรียญ (หลังใหม่) กุฏิเจ้าอาวาส โรงครัว โรงอบยา พิพิธภัณฑสถาน กุฏิสงฆ์ จำนวน ๒ หลัง ห้องน้ำฆราวาส แทงค์น้ำ ห้องน้ำพระภิกษุสงฆ์ ศาลาพักผ่อน เมรุ ศาลาพักราชการ ศาลาเตรียมเครื่องต้ม เขตอภัยทาน และสวนป่า

๔. เจ้าคณะตำบลบ้านดุง (ธ) เจ้าคณะอำเภอบ้านดุง (ธ) เจ้าคณะจังหวัดอุดรธานี นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านดุง นายอำเภอบ้านดุง ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดอุดรธานี และผู้ว่าราชการ จังหวัดอุดรธานี เห็นควรอนุญาตให้สร้างวัดป่าประชานิยมได้ ทั้งนี้ เมื่อตั้งวัดป่าประชานิยมแล้วจะเป็นประโยชน์ แก่ชุมชน จำนวน ๕๐๐ ครัวเรือน ประชาชนประมาณ ๔,๒๓๖ คน

๕. การประชุมบ้านห้วยปลาโต หมู่ที่ ๕ ตำบลบ้านดุง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี เมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๔ มีมติเห็นชอบให้จัดตั้งวัดป่าประชานิยมได้และมีการรับรองว่าการสร้างวัดป่าประชานิยม ไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชนในเรื่องของเสียง กลิ่น ผุ่น น้ำเสียต่อแหล่งน้ำและดินในรอบบริเวณวัด

๖. ผู้แทนวัดป่าประชาณิมิต ได้มีการสำรวจไม้หวงห้ามในแปลงที่ดิน ปรากฏว่ามีไม้หวงห้าม จำนวน ๙ ประเภท รวมทั้งสิ้น ๔๑๕ ต้น ได้แก่ ต้นรัง จำนวน ๘๑ ต้น ต้นกุง จำนวน ๒๒ ต้น ต้นแดง จำนวน ๓๘ ต้น ต้นประดู่ จำนวน ๕๖ ต้น ต้นพะยุง จำนวน ๕ ต้น ต้นเต็ง จำนวน ๑๓๕ ต้น ต้นมะค่า จำนวน ๒๓ ต้น ต้นกระบก จำนวน ๕ ต้น และต้นสัก จำนวน ๕๐ ต้น

๗. ภาพรวมการใช้ประโยชน์ที่ดินเกษตรกรรมในท้องที่ที่ขออนุญาตใช้ที่ดิน

พื้นที่	พื้นที่ ประกาศเขต (ไร่)	จัดที่ดินให้เกษตรกร		เนื้อที่ที่ขอ อนุญาต (ไร่)	ร้อยละ (ของพื้นที่)
		(ราย)	(ไร่)		
จังหวัดอุดรธานี	๒,๕๐๐,๓๘๙	๘๘,๑๙๐	๑,๖๒๘,๖๗๓	๕๔-๑-๓๗	๐.๐๐๒๒
อำเภอบ้านดุง	๑๘๑,๒๙๓	๑๐,๒๘๔	๑๗๖,๙๐๕	๕๔-๑-๓๗	๐.๐๓๐๐
ตำบลบ้านดุง	๓๗,๓๐๘	๒,๔๙๒	๔๑,๖๖๖	๕๔-๑-๓๗	๐.๑๔๕๗

(ข้อมูล ณ วันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๖๕)

ประเทศไทย มีพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๓๔,๘๒๘,๖๘๒ ไร่ ในส่วนของอำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี มีพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๑๘๑,๒๙๓ ไร่ และจัดที่ดินให้แก่เกษตรกรแล้ว จำนวน ๑๗๖,๙๐๕ ไร่ โดยในเขตอำเภอบ้านดุง มีพื้นที่ที่ ส.ป.ก. อนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ เนื้อที่ประมาณ ๕๔๔-๐-๕๑ ไร่ ได้แก่

๗.๑ กิจการเพื่อการศาสนา จำนวน ๒๘ ราย เนื้อที่ประมาณ ๔๗๘-๒-๓๕ ไร่

๗.๒ กิจการเพื่อการไฟฟ้า จำนวน ๑ ราย เนื้อที่ประมาณ ๔๒-๒-๒๓ ไร่

๗.๓ กิจการเพื่อสร้างถนน ทางลำเลียง จำนวน ๑๓ ราย เนื้อที่ประมาณ ๑-๐-๕๘ ไร่

๗.๔ กิจการเพื่อส่งเสริมการเกษตรกรรม จำนวน ๑ แห่ง เนื้อที่ประมาณ ๒๓-๒-๓๓ ไร่

๗.๕ กิจการเพื่อการอื่น ๆ จำนวน ๑ ราย เนื้อที่ประมาณ ๔๘-๑-๐๒ ไร่

โดยในเขตตำบลบ้านดุง มีพื้นที่ที่ ส.ป.ก. อนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ เนื้อที่ประมาณ ๙๘-๓-๙๙ ไร่ ได้แก่ กิจการเพื่อการศาสนา จำนวน ๘ ราย

ความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาการให้ความยินยอมหรืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน

การประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๔/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๕ มีมติเห็นชอบ การขออนุญาตใช้ที่ดิน กรณีสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดป่าประชาณิมิต ที่ดินแปลงเลขที่ ๓๘ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๖๔๔/๑๖๖๔ เนื้อที่ประมาณ ๕๔-๑-๓๗ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๕ ตำบลบ้านดุง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี โดยไม่เรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ในที่ดิน และให้นำเสนอ คปก. พิจารณาอนุญาตต่อไป

ความเห็นของ ส.ป.ก.

๑. สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เป็นนิติบุคคลที่ดำเนินการโดยไม่หวังผลกำไร ขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดป่าประชานิมิตร สำหรับใช้เป็นสถานที่ประกอบศาสนกิจและพิธีกรรมทางศาสนา ปรากฏตามแผนผังว่าเป็นเขตพุทธาวาสและสังฆาวาส ซึ่งเป็นไปตามระเบียบ หลักเกณฑ์ ประกาศ คปก. และมติ คปก. ที่กำหนดไว้

๒. การขออนุญาตใช้ที่ดินดังกล่าว เป็นการขออนุญาตใช้ที่ดินที่เกินจำนวนที่กำหนดไว้ ซึ่งเกินอำนาจของเลขาธิการ ส.ป.ก. ที่จะพิจารณาอนุญาตตามระเบียบฯ ข้อ ๘ จึงอยู่ในอำนาจ คปก. ที่จะพิจารณาอนุญาตตามระเบียบฯ ข้อ ๑๗

จึงเห็นควรอนุญาตให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดป่าประชานิมิตร ที่ดินแปลงเลขที่ ๓๘ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๖๔๔๑๖๖๔ เนื้อที่ประมาณ ๕๔-๑-๓๗ ไร่ โดยไม่เรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ในที่ดิน

ประเด็นที่นำเสนอ

เพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดป่าประชานิมิตร ที่ดินแปลงเลขที่ ๓๘ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๖๔๔๑๖๖๔ เนื้อที่ประมาณ ๕๔-๑-๓๗ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๕ ตำบลบ้านดุง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี โดยไม่เรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ในที่ดิน

มติคณะกรรมการ อนุญาตให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดป่าประชานิมิตร ที่ดินแปลงเลขที่ ๓๘ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๖๔๔๑๖๖๔ เนื้อที่ประมาณ ๕๔-๑-๓๗ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๕ ตำบลบ้านดุง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี โดยไม่เรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ในที่ดิน

เรื่องที่ ๔.๑.๔ วัดเกตุสามัคคีธรรม ขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อเป็นที่ตั้งวัดเกตุสามัคคีธรรมในเขตปฏิรูปที่ดิน จังหวัดเพชรบูรณ์

ฝ่ายเลขานุการฯ (นายปรีชา ลัมฉวิล ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย ส.ป.ก.) ได้ชี้แจงว่า สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดเพชรบูรณ์ (ส.ป.ก.เพชรบูรณ์) ได้มีหนังสือ ที่ พช ๐๐๑๑/๓๖๔ ลงวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๓ ถึงสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) เพื่อพิจารณา กรณีสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อเป็นที่ตั้งของวัดเกตุสามัคคีธรรม ที่ดินแปลงเลขที่ ๒๗ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๑๔๑๙๔๑๐ เนื้อที่ประมาณ ๑๘-๐-๙๐ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๕ ตำบลวังโป่ง อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์ ซึ่งในการประชุม คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดเพชรบูรณ์ (คปจ.เพชรบูรณ์) ครั้งที่ ๕/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๒ ครั้งที่ ๖/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ และครั้งที่ ๓/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๕ มีมติเห็นชอบการขออนุญาตใช้ที่ดินดังกล่าวแล้ว

ข้อเท็จจริง

๑. ที่ดินแปลงที่ขออนุญาต ตั้งอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินโครงการป่าวังโป่ง ป่าชนแดนและป่าวังกำแพง (E) หมู่ที่ ๕ ตำบลวังโป่ง อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์ มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในท้องที่อำเภอชนแดน จังหวัดเพชรบูรณ์ ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๒๑ และโดยต่อมาได้มีการปรับปรุงเขตที่ดิน ให้คงเหลือเฉพาะเขตที่ดินที่มีการดำเนินการปฏิรูปที่ดิน ตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในท้องที่ตำบลวังหิน ตำบลซับเปิบ ตำบลวังโป่ง ตำบลท้ายดง ตำบลวังศาล อำเภอวังโป่ง ตำบลพุทธรบาท ตำบลท่าข้าม ตำบลชนแดน ตำบลศาลาลาย ตำบลซับพุทรา ตำบลบ้านกล้วย ตำบลลาดแค ตำบลดงขุย อำเภอชนแดน ตำบลบัววัฒนา ตำบลบ้านโขน อำเภอหนองไผ่ และตำบลสระแก้ว ตำบลพญาวัน ตำบลหนองแวง ตำบลกันจู้ ตำบลซับสมอทอด ตำบลซับไม้แดง ตำบลศรีมงคล ตำบลบึงสามพัน ตำบลวังพิกุล อำเภอบึงสามพัน จังหวัดเพชรบูรณ์ ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๓

๑.๑ คณะรัฐมนตรี (ครม.) มีมติส่งมอบพื้นที่ให้ ส.ป.ก. เมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๓๖

๑.๒ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๓๖ เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๓๖ มีมติอนุมัติให้นำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน

๑.๓ ครม. มีมติอนุมัติให้ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน เมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๓๗

๑.๔ ป่าไม้จังหวัดเพชรบูรณ์ร่วมกับปฏิรูปที่ดินจังหวัดเพชรบูรณ์ ดำเนินการตรวจสอบสภาพป่า เมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ ตามบันทึกข้อตกลงระหว่างกรมป่าไม้กับ ส.ป.ก. ว่าด้วยแนวทางการปฏิบัติในการกันพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติกลับคืนกรมป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๓๘ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๓๘

๒. ที่ดินแปลงที่ขออนุญาตใช้ที่ดิน เป็นที่ดินที่วัดเกตุสามัคคีธรรมถือครองมาแต่เดิม โดยจัดตั้งเป็นที่พักสงฆ์ เมื่อประมาณปี พ.ศ. ๒๔๙๓ และต่อมาได้มีการรับรองสภาพให้เป็นวัด ตามมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ ปัจจุบันมีการสร้างอาคารเสนาสนะไปแล้ว เช่น อุโบสถ ๑ หลัง กุฏิ จำนวน ๑๐ หลัง ศาลาการเปรียญ จำนวน ๑ หลัง หอระฆัง ๑ หลัง ศาลาธรรมสังเวช ๑ หลัง ห้องน้ำ ๒ หลัง และเมรุ ๑ หลัง เป็นต้น พร้อมได้มีการจัดทำแผนผังแสดงเขตพุทธาวาส สังฆาวาส และแผนงานโครงการซึ่งลงนามโดยผู้รับผิดชอบโครงการเรียบร้อยแล้ว

ส.ป.ก.เพชรบูรณ์ ได้สำรวจจริงวัดแปลงที่ดินบริเวณที่วัดเกตุสามัคคีธรรมได้ถือครองและใช้ประโยชน์ เป็นที่ดินแปลงเลขที่ ๒๗ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๑๔๑๙๔๑๐ เนื้อที่ประมาณ ๑๘-๐-๙๐ ไร่

๓. เจ้าคณะตำบลวังโป่ง เจ้าคณะอำเภอวังโป่ง นายอำเภอวังโป่ง เจ้าคณะจังหวัดเพชรบูรณ์ และผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบูรณ์ เห็นควรอนุญาตให้สร้างวัดเกตุสามัคคีธรรมได้

๔. การขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อใช้เป็นที่ตั้งของวัดเกตุสามัคคีธรรม ได้ให้ความเห็นชอบในการประชุมประชาคมของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลวังโป่ง เมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๔ โดยที่ประชุมมีมติเห็นชอบในการขอใช้ที่ดิน ส.ป.ก. ของวัดเกตุสามัคคีธรรม พร้อมเห็นชอบว่าการก่อสร้างวัดนั้นไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทางเสียง ดิน น้ำ อากาศ แต่อย่างใด

๕. ผู้แทนวัดเกตสุสมัคคีธรรมและผู้ปกครองท้องถิ่นได้ร่วมกันตรวจสอบไม้หวงห้ามและไม้ยืนต้นที่อยู่ในบริเวณที่ดินที่ขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดเกตสุสมัคคีธรรม ผลปรากฏว่ามีไม้ประเภทหวงห้ามและไม้ยืนต้นจำนวน ๒ ประเภท รวมทั้งสิ้น ๑๙๕ ต้น ได้แก่ ไม้สักทอง จำนวน ๑๒๐ ต้น ไม้ประดู่ จำนวน ๗๕ ต้น ซึ่งเป็นไม้ที่ทางวัดปลูกขึ้นในพื้นที่บริเวณเขตพุทธาวาสโดยรอบ

๖. ภาพรวมการใช้ประโยชน์ที่ดินเกษตรกรรมในท้องที่ที่ขออนุญาตใช้ที่ดิน

พื้นที่	พื้นที่ ประกาศเขต (ไร่)	จัดที่ดินให้เกษตรกร		เนื้อที่ที่ขอ อนุญาต (ไร่)	ร้อยละ (ของพื้นที่)
		(ราย)	(ไร่)		
จังหวัดเพชรบูรณ์	๑,๘๗๗,๕๐๔	๑๐๒,๗๙๐	๑,๓๔๙,๗๕๙	๑๘-๐-๙๐	๐.๐๐๑๐
อำเภอวังโป่ง	๑๔๗,๕๓๘	๗,๔๐๕	๑๐๙,๑๐๘	๑๘-๐-๙๐	๐.๐๑๒๔
ตำบลวังโป่ง	๓๗,๐๘๔	๑,๗๕๘	๒๖,๐๓๖	๑๘-๐-๙๐	๐.๐๔๙๑

(ข้อมูล ณ วันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๕)

ประเทศไทย มีพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๓๔,๘๒๘,๖๘๒ ไร่ ในส่วนของอำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์ มีพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๑๔๗,๕๓๘ ไร่ และจัดที่ดินให้แก่เกษตรกรแล้ว จำนวน ๑๐๙,๑๐๘ ไร่ โดยในเขตอำเภอวังโป่ง มีพื้นที่ที่ ส.ป.ก. อนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ เนื้อที่ประมาณ ๑๙๒-๑-๒๖ ไร่ ดังนี้

๖.๑.๑ การใช้ที่ดินเพื่อการศาสนา จำนวน ๑๕ ราย เนื้อที่ประมาณ ๑๗๓-๑-๐๑ ไร่

๖.๑.๒ การใช้ที่ดินเพื่อกิจการไฟฟ้า ประปา จำนวน ๒ ราย เนื้อที่ประมาณ ๑๒-๐-๐๐ ไร่

๖.๑.๓ การใช้ที่ดินเพื่อก่อสร้างหรือปรับปรุงแหล่งน้ำเพื่อประกอบการเกษตรกรรม จำนวน ๑ ราย เนื้อที่ประมาณ ๗-๐-๒๕ ไร่

โดยในเขตตำบลวังโป่ง มีพื้นที่ที่ ส.ป.ก. อนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่น ๆ เนื้อที่ประมาณ ๖๐-๒-๘๐ ไร่ ดังนี้

๖.๒.๑ การใช้ที่ดินเพื่อการศาสนา จำนวน ๓ ราย เนื้อที่ประมาณ ๔๑-๒-๕๕ ไร่

๖.๒.๒ การใช้ที่ดินเพื่อกิจการไฟฟ้า ประปา จำนวน ๒ ราย เนื้อที่ประมาณ ๑๒-๐-๐๐ ไร่

๖.๒.๓ การใช้ที่ดินเพื่อก่อสร้างหรือปรับปรุงแหล่งน้ำเพื่อประกอบการเกษตรกรรม จำนวน ๑ ราย เนื้อที่ประมาณ ๗-๐-๒๕ ไร่

ความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาการให้ความยินยอมหรืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน

การประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๔/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๕ มีมติเห็นชอบการขออนุญาตใช้ที่ดิน กรณีสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติใช้ที่ดินเพื่อเป็นที่ตั้งวัดเกตสุสมัคคีธรรมที่ดินแปลงเลขที่ ๒๗ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๑๔๑๙๔๑๐ เนื้อที่ประมาณ ๑๘-๐-๙๐ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๕ ตำบลวังโป่ง อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยไม่เรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ในที่ดิน และให้นำเสนอ คปก. พิจารณาอนุญาตต่อไป

ความเห็นของ ส.ป.ก.

๑. วัดเกตสุสามัคคีธรรม เป็นวัดที่ได้มีการรับรองสภาพให้มีสถานะเป็นวัด ตามมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕

๒. วัดเกตสุสามัคคีธรรม มีสถานะเป็นนิติบุคคล ที่ดำเนินการโดยไม่หวังผลกำไร ขออนุญาตใช้ที่ดิน เพื่อเป็นที่ตั้งวัดเกตสุสามัคคีธรรม ปรากฏตามแผนผังว่าเป็นเขตพุทธาวาสและสังฆาวาส ซึ่งเป็นไปตามระเบียบหลักเกณฑ์ ประกาศ คปก. และมติ คปก. ที่กำหนดไว้

๓. การขออนุญาตใช้ที่ดินดังกล่าว เป็นการขออนุญาตใช้ที่ดินที่เกินจำนวนที่กำหนดไว้ ซึ่งเกินอำนาจของเลขาธิการ ส.ป.ก. ที่จะพิจารณาอนุญาตตามระเบียบฯ ข้อ ๘ จึงอยู่ในอำนาจ คปก. ที่จะพิจารณาอนุญาตตามระเบียบฯ ข้อ ๑๗

จึงเห็นควรอนุญาตให้วัดเกตสุสามัคคีธรรมใช้ที่ดินเพื่อเป็นที่ตั้งวัดเกตสุสามัคคีธรรม ที่ดินแปลงเลขที่ ๒๗ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๑๔๑๙๔๑๐ เนื้อที่ประมาณ ๑๘-๐-๙๐ ไร่ โดยไม่เรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ในที่ดิน

ประเด็นที่น่าเสนอ

เพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตให้วัดเกตสุสามัคคีธรรมใช้ที่ดินเพื่อเป็นที่ตั้งวัดเกตสุสามัคคีธรรม ที่ดินแปลงเลขที่ ๒๗ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๑๔๑๙๔๑๐ เนื้อที่ประมาณ ๑๘-๐-๙๐ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๕ ตำบลวังโป่ง อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยไม่เรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ในที่ดิน

มติคณะกรรมการ อนุญาตให้วัดเกตสุสามัคคีธรรมใช้ที่ดินเพื่อเป็นที่ตั้งวัดเกตสุสามัคคีธรรม ที่ดินแปลงเลขที่ ๒๗ ระบุว่า ส.ป.ก. ที่ ๕๑๔๑๙๔๑๐ เนื้อที่ประมาณ ๑๘-๐-๙๐ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๕ ตำบลวังโป่ง อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยไม่เรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ในที่ดิน

เรื่องที่ ๔.๒ การพิจารณาการให้ความยินยอมหรืออนุญาตให้ใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อดำเนินกิจการ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอและการพิจารณา ให้ความยินยอมหรืออนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๐ จำนวน ๒ ราย

เรื่องที่	จังหวัด	หน่วยงานที่ขออนุญาต	กิจการที่ขออนุญาต	เนื้อที่ (ไร่)
๔.๒.๑	สุราษฎร์ธานี	นายตัน วัชรสินธุ์	ทำเหมืองแร่ ยิปซัมและแอนไฮไดรต์	๑๗๖-๑-๕๒
๔.๒.๒	สุราษฎร์ธานี	บริษัท โชคพนา (๒๕๑๒) จำกัด	กิจการเกี่ยวเนื่องกับ การทำเหมืองแร่	๓๖-๑-๕๑

ข้อกฎหมาย ระเบียบ และหลักเกณฑ์ในการพิจารณา

๑. คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่ ๓๑/๒๕๖๐ เรื่อง การใช้ที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่เกษตรกรและประโยชน์สาธารณะของประเทศ สั่ง ณ วันที่ ๒๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๐

ข้อ ๑ ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นเพื่อประโยชน์ด้านพลังงาน การใช้ทรัพยากรธรรมชาติ หรือประโยชน์ส่วนรวมของประเทศ ให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมมีอำนาจพิจารณาให้ความยินยอมหรืออนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดินที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ได้มาเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเพื่อดำเนินกิจการอื่นใดนอกเหนือจากที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ทั้งนี้ ในการพิจารณาให้คำนี้ถึงยุทธศาสตร์ชาติ ประโยชน์แก่เกษตรกร และประโยชน์ส่วนรวมของประเทศเป็นสำคัญ

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอและการพิจารณาให้ความยินยอมหรืออนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดิน ประเภทของกิจการหรือโครงการ เนื้อที่ วัตถุประสงค์และมูลค่าของการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง โดยในกฎกระทรวงดังกล่าวอย่างน้อยจะต้องกำหนดขนาดเนื้อที่และประเภทของวัตถุประสงค์ที่ คปก. ต้องเสนอขออนุมัติต่อคณะรัฐมนตรี (ครม.) ก่อนพิจารณาให้ความยินยอมหรืออนุญาตไว้ด้วย ทั้งนี้ ต้องดำเนินการให้มีการออกกฎกระทรวงไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่คำสั่งนี้ใช้บังคับ

ให้ คปก. มีอำนาจออกระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการใช้ประโยชน์ที่ดิน รวมทั้งการกำหนดค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดินให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ ในการใช้ที่ดินตามวรรคหนึ่ง

ฯลฯ

ข้อ ๔ ให้ผู้ได้รับความยินยอมหรือได้รับอนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อประกอบกิจการการทำเหมืองแร่ตามกฎหมายว่าด้วยแร่ ตามระเบียบ คปก. เรื่อง การให้ความยินยอมในการนำทรัพยากรธรรมชาติในเขตปฏิรูปที่ดินไปใช้ประโยชน์ตามกฎหมายอื่น พ.ศ. ๒๕๔๑ อยู่ในวันก่อนวันที่คำสั่งนี้ใช้บังคับ ยื่นคำขอตามข้อ ๑ ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่กฎกระทรวงที่ออกตามข้อ ๑ วรรคสอง ใช้บังคับ ในระหว่างนั้นให้ผู้ได้รับความยินยอมหรือได้รับอนุญาตใช้ที่ดินได้ไปพลางก่อนหรือจนกว่า คปก. จะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

ฯลฯ

๒. กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอและการพิจารณาให้ความยินยอมหรืออนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๐

ฯลฯ

ข้อ ๒ การขอความยินยอมหรือขออนุญาตใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินต้องเป็นกิจการหรือโครงการที่มีลักษณะดังต่อไปนี้

(๒) การใช้ทรัพยากรธรรมชาติตามกฎหมายว่าด้วยแร่ ได้แก่

(ก) การสำรวจแร่ การทำเหมือง หรือการทำเหมืองใต้ดิน ที่ได้รับความยินยอมตามระเบียบ คปก. เรื่อง การให้ความยินยอมในการนำทรัพยากรธรรมชาติในเขตปฏิรูปที่ดินไปใช้ประโยชน์ตามกฎหมายอื่น พ.ศ. ๒๕๔๑ ก่อนวันที่คำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๑/๒๕๖๐ เรื่อง การใช้ที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่เกษตรกรและประโยชน์สาธารณะของประเทศ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๐ ใช้บังคับ

(ข) การดำเนินการอันเกี่ยวเนื่องกับการสำรวจแร่ การทำเหมืองแร่ หรือการทำเหมืองใต้ดิน ที่ได้รับความยินยอมให้ใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินตาม (ก)

ฯลฯ

ข้อ ๙ ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินที่จะพิจารณาให้ความยินยอมหรืออนุญาตได้ต้องอยู่ในหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

- (๑) ไม่เป็นที่ดินที่ ส.ป.ก. ได้รับพระราชทาน
- (๒) ไม่เป็นที่ดินที่ ส.ป.ก. รับการบริจาคเพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
- (๓) ไม่เป็นที่ดินที่อยู่ในโครงการพระราชดำริหรือโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ข้อ ๑๐ ในการพิจารณาให้ความยินยอมหรืออนุญาตให้ คปก. พิจารณาตามความเหมาะสมหรือ จำเป็น โดยให้คำนึงถึงประโยชน์แก่เกษตรกร และประโยชน์ส่วนรวมของประเทศประกอบกัน และต้องพิจารณา ให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายงานผลการตรวจสอบสภาพพื้นที่ เว้นแต่มีเหตุจำเป็นไม่อาจพิจารณา ให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้ขยายระยะเวลาออกไปได้ไม่เกินสามสิบวัน โดยให้ คปก. แจ้งเหตุผล และความจำเป็นในการขยายระยะเวลาเป็นหนังสือให้ผู้ขออนุญาตทราบก่อนครบกำหนดเวลาดังกล่าวด้วย

๓. ระเบียบ คปก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการใช้และค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๑

ฯลฯ

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“การเยียวยาหรือชดเชย” หมายความว่า การเยียวยาหรือชดเชยเกษตรกรตามข้อตกลงระหว่าง ผู้ได้รับความยินยอมหรืออนุญาตกับเกษตรกรผู้ได้รับผลกระทบในพื้นที่ที่ได้แสดงไว้ต่อ ส.ป.ก. ประกอบคำขอ ความยินยอมหรืออนุญาตหรือที่ได้แสดงเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงข้อตกลงในภายหลัง ซึ่งกำหนดเป็นจำนวนเงิน หรือประโยชน์อย่างอื่นเพื่อค่าทดแทนความเสียหายจากการรอนสิทธิเกษตรกร หรือการสูญเสียโอกาสในการใช้ที่ดิน ของเกษตรกร บรรดาผู้มีสิทธิในที่ดินนั้นตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม หรือเป็นผู้ถือครอง และทำกินในเขตปฏิรูปที่ดินที่อาจได้รับการจัดที่ดินตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงการครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินโดยสุจริตของเกษตรกรที่จะได้รับผลกระทบนั้นเป็นสำคัญ

ข้อ ๔ ให้ผู้ได้รับความยินยอมหรืออนุญาตตามกฎหมายการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ให้ใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อกิจการตามกฎกระทรวง ดำเนินการเยียวยาหรือชดเชยเกษตรกรและแสดงหลักฐาน การดำเนินการดังกล่าว วางหลักประกัน และรับมอบหนังสือยินยอมหรืออนุญาตกับสำนักงานการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรม ภายในสามสิบวันนับแต่ได้รับแจ้งมตินั้น เว้นแต่มีเหตุจำเป็นอื่น ให้ขอขยายระยะเวลาต่อเลขที่การได้ แต่รวมระยะเวลาทั้งสิ้นแล้วต้องไม่เกินหกสิบวันนับแต่ได้รับแจ้งมติ

หลักประกันตามวรรคก่อนให้วางเป็นจำนวนเงินเท่ากับมูลค่าของค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ ตามแผนการจัดทำกิจกรรมเพื่อรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม แล้วแต่อย่างใดสูงกว่า ทั้งนี้ จำนวนเงิน หลักประกันที่วางต้องไม่น้อยกว่าหนึ่งแสนบาทแต่ไม่จำกัดวงหลักประกันเกินกว่าห้าล้านบาท โดยจะใช้เงินสด เช็คเงินสด หรือหนังสือค้ำประกันของธนาคารพาณิชย์ภายในประเทศก็ได้ แต่ต้องมีอายุการประกันครอบคลุม ตลอดระยะเวลาการดำเนินการตามที่ได้ได้รับความยินยอมหรืออนุญาต

๔. ระเบียบ คปก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการใช้และค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย (ฉบับที่ ๒) ระเบียบ คปก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการใช้และค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๓

ข้อ ๔ หลักเกณฑ์การพิจารณากำหนดอัตราค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดิน ให้จำแนก ตามวัตถุประสงค์และลักษณะการใช้ที่ดินที่แสดงในแผนผังซึ่งคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมพิจารณา ให้ความยินยอมหรืออนุญาตแล้ว ดังนี้

(๕) การใช้ที่ดินเพื่อการใช้ทรัพยากรตามกฎหมายว่าด้วยแร่ ให้เรียกเก็บค่าตอบแทน ดังนี้

(ข) การทำเหมือง หรือการทำเหมืองใต้ดิน ให้เก็บค่าตอบแทน ๒ ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ ๑ ค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดิน ให้เรียกเก็บเท่ากับอัตราร้อยละสอง ของมูลค่าทรัพย์สินคุณด้วยจำนวนปีที่ให้ใช้ประโยชน์

ส่วนที่ ๒ ค่าตอบแทนการเสื่อมสภาพจากการใช้ประโยชน์ที่ดินเป็นรายปี ให้เรียกเก็บ โดยเทียบเคียงจากอัตราค่าภาคหลวงซึ่งกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ประกาศใช้

(ค) การดำเนินการเกี่ยวเนื่องกับการสำรวจแร่ การทำเหมืองแร่ หรือการทำเหมืองใต้ดิน ให้เรียกเก็บเท่ากับอัตราร้อยละสามของมูลค่าทรัพย์สินต่อไป

เรื่องที่ ๔.๒.๑ นายตัน วัชรสินธุ์ ขอความยินยอมหรือขออนุญาตใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อทำเหมืองแร่ยิปซัมและแอนไฮไดรต์

ฝ่ายเลขานุการฯ (นายปรีชา ลิ้มฉวิล ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย ส.ป.ก.) ได้ชี้แจงว่า นายตัน วัชรสินธุ์ (นายตันฯ) ได้ยื่นคำขอความยินยอมหรือขออนุญาตใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน (คำขอความยินยอมฯ) เพื่อทำเหมืองแร่ยิปซัมและแอนไฮไดรต์ ที่ดินตั้งอยู่หมู่ที่ ๑๒ ตำบลช้างซ้าย อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี เนื้อที่ประมาณ ๑๓๒-๑-๑๓ ไร่ มีกำหนดระยะเวลา ๑๓ ปี ณ สำนักงาน

การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) เมื่อวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ ซึ่งต่อมานายต้นฯ ได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ขอปรับลดระยะเวลาการดำเนินงานจาก ๑๓ ปี เป็นระยะเวลา ๑๐ ปี เนื่องจากสถานะเศรษฐกิจที่ชะลอตัวลงประกอบกับสถานการณ์ด้านการตลาดลดลง และต่อมาได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ แจ้งขอปรับระยะเวลาตามคำขอความยินยอมฯ จากเดิมระยะเวลา ๑๐ ปี เป็นระยะเวลา ๑๓ ปี เพื่อให้สอดคล้องกับแผนผังโครงการทำเหมืองและครอบคลุมระยะเวลาการฟื้นฟูที่ดิน

ข้อเท็จจริง

๑. พื้นที่ที่ขอความยินยอมฯ อยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินโครงการป่าทุ่งรัง ควนเสียด บกไผ่ฟ้า และคลองกงซัง (E) และโครงการป่าไผ่ครามและป่าวัดประดู่ แปลงที่ ๒ (E) มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในท้องที่ตำบลดอนสัก ตำบลปากแพรก อำเภอดอนสัก ตำบลท่าอุแท ตำบลพลายวาส ตำบลกรูด ตำบลปาร่อน ตำบลช้างซ้าย ตำบลช้างขวา ตำบลคลองสระ ตำบลทุ่งรัง อำเภอกาญจนดิษฐ์ ตำบลขุนทะเล อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี ตำบลท่าสะท้อน อำเภอพุนพิน ตำบลนาใต้ อำเภอบ้านนาเดิม และตำบลทุ่งเตา ตำบลทุ่งเตาใหม่ อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๗ และพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในท้องที่ตำบลช้างซ้าย และตำบลปาร่อน อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๑

๒. นายต้นฯ ได้รับหนังสือยินยอมให้เข้าใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อการนำทรัพยากรธรรมชาติมาใช้ประโยชน์ (กรณีการขอสำรวจแร่และการทำเหมือง) (ส.ป.ก. ๔-๑๐๖) เลขที่ ๑/๒๕๕๒ ออกให้เมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๒ จำนวน ๓ แปลง รวมเนื้อที่ ๑๗๒-๑-๑๓ ไร่ ประกอบด้วย ๑) แปลงเลขที่ ๑ กลุ่มที่ ๓๗๒๑ เนื้อที่ประมาณ ๗๖-๑-๔๐ ไร่ ๒) แปลงเลขที่ ๒ กลุ่มที่ ๓๗๒๑ เนื้อที่ประมาณ ๗๙-๐-๒๑ ไร่ และ ๓) แปลงเลขที่ ๓ กลุ่มที่ ๓๗๒๑ เนื้อที่ประมาณ ๑๖-๓-๕๒ ไร่ มีกำหนดระยะเวลา ๑๐ ปี เพื่อทำเหมืองแร่ยิปซัมและแอนไฮไดรต์ ตามประทานบัตรเลขที่ ๓๐๒๔๔/๑๕๘๓๑ ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๑ สิ้นอายุประทานบัตร วันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๑ ซึ่งจากการตรวจสอบปรากฏว่า กลุ่มงานช่างและแผนที่ได้ทำการรังวัดโดยเปลี่ยนจากเดิมรังวัดโดยใช้ระบบศูนย์ล้อยเป็นงานวางระบบการคำนวณแบบพิกัดฉาก (UTM) จึงได้เนื้อที่เพิ่มขึ้นเป็น ๑๗๖-๑-๕๒ ไร่ โดยเนื้อที่ที่เพิ่มขึ้นไม่มีผลกระทบต่อเกษตรกร เนื่องจากนายต้นฯ มิได้ขยายพื้นที่แต่เป็นผลจากการเปลี่ยนระบบการรังวัด

๓. สภาพภูมิประเทศบริเวณที่ขอความยินยอมฯ มีลักษณะเป็นที่ราบ มีการใช้พื้นที่เป็นบ่อเหมืองเก็บเต็มพื้นที่ และใช้พื้นที่บางส่วนทางทิศตะวันตกเป็นโรงแต่งแร่ บริเวณพื้นที่กองแร่ และเครื่องชั่งน้ำหนัก ทิศเหนือและทิศตะวันออกจดทางสาธารณประโยชน์ ทิศใต้จดห้วยสาธารณประโยชน์ และทิศตะวันตกจดพื้นที่แปลงเกษตรกรรมซึ่งมีการปลูกยางพาราและปาล์มน้ำมัน

๔. ส.ป.ก. ได้ตรวจสอบคำขอความยินยอมฯ พร้อมเอกสารหลักฐาน และแบบตรวจสอบสภาพพื้นที่ โดยสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุราษฎร์ธานี (ส.ป.ก.สุราษฎร์ธานี) ได้มีการตรวจสอบสภาพพื้นที่และจัดทำ รายงานผลการตรวจสอบสภาพพื้นที่เพิ่มเติมให้เป็นปัจจุบันตามมติที่ประชุมคณะอนุกรรมการพิจารณาการให้ความยินยอมหรืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน ครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๔ สรุปข้อเท็จจริงและการพิจารณาได้ ดังนี้

๔.๑ เมื่อวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ นายตันฯ ได้ยื่นคำขอความยินยอมฯ เพื่อทำเหมืองแร่ ยิปซัมและแอนไฮไดรต์ ซึ่งเป็นการยื่นคำขอภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอและการพิจารณาให้ความยินยอมหรืออนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๐ (กฎกระทรวงฯ) ใช้บังคับ (ก่อนวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑) จึงเป็นการยื่นคำขอความยินยอมฯ ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่ ๓๑/๒๕๖๐ เรื่อง การใช้ที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่เกษตรกรและประโยชน์สาธารณะ ของประเทศ สั่ง ณ วันที่ ๒๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๑ และข้อ ๔ ประกอบกฎกระทรวงฯ ข้อ ๒ (๒) การใช้ ทรัพยากรธรรมชาติตามกฎหมายว่าด้วยแร่ (ก) การทำเหมืองที่ได้รับการยินยอมตามระเบียบคณะกรรมการ ปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) เรื่อง การให้ความยินยอมในการนำทรัพยากรธรรมชาติในเขตปฏิรูปที่ดิน ไปใช้ประโยชน์ตามกฎหมายอื่น พ.ศ. ๒๕๔๑ ก่อนวันที่คำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๑/๒๕๖๐ ใช้บังคับ

๔.๒ การทำเหมืองแร่ยิปซัมและแอนไฮไดรต์เป็นการดำเนินงานที่สอดคล้องกับหลักการสำคัญ ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างความสามารถในการแข่งขัน และยุทธศาสตร์ที่ ๕ การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) อีกทั้งยังสอดคล้องกับแผนจัดการคุณภาพ สิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ และวาระการปฏิรูปประเทศที่เกี่ยวข้องกับ ทรัพยากรแร่

๔.๓ ส.ป.ก. โดย สำนักจัดการแผนที่และสารบบที่ดิน ตรวจสอบแล้วปรากฏว่าแปลงที่ดิน อยู่ในเขตดำเนินการปฏิรูปที่ดินและการรังวัดแปลงที่ดินอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน และสำนักพัฒนาพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน ตรวจสอบด้านวิศวกรรมแล้วไม่เป็นอุปสรรคขัดขวางต่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

๔.๔ กิจการทำเหมืองแร่ ไม่เข้าลักษณะที่ คปก. ต้องเสนอขออนุมัติต่อคณะรัฐมนตรี ก่อนพิจารณาให้ความยินยอมหรืออนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดิน ตามกฎกระทรวงฯ ข้อ ๘ ซึ่งไม่เป็นที่ดินที่ ส.ป.ก. ได้รับพระราชทาน ไม่เป็นที่ดินที่ ส.ป.ก. รับการบริจาคเพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และไม่เป็นที่ดิน ที่อยู่ในโครงการพระราชดำริหรือโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จึงไม่ต้องห้ามตามกฎกระทรวงฯ ข้อ ๙

๔.๕ ลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน การขอความยินยอมฯ มีลักษณะที่มีผลให้เกษตรกรไม่สามารถใช้ประโยชน์ที่ดินได้ และเป็นกิจการทำเหมืองแร่ที่เคยได้รับความยินยอมให้เข้าใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อการนำทรัพยากรธรรมชาติมาใช้ประโยชน์จาก ส.ป.ก. ไปแล้ว จึงไม่มีข้อตกลงเยียวยาหรือชดเชยระหว่างนายต้นฯ กับเกษตรกร

๔.๖ สภาพพื้นที่ในปัจจุบันบริเวณพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นบ่อเหมือง ส่วนที่เหลือเป็นโรงแต่งแร่และเครื่องชั่งน้ำหนักอยู่ด้านทิศตะวันตกของพื้นที่โดยไม่มีสภาพการใช้งาน และในปัจจุบันไม่มีการดำเนินการขุดและขนส่งแร่แต่อย่างใด เนื่องจากสิ้นอายุประทานบัตรแล้ว เมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๑ ทั้งนี้ ส.ป.ก.สุราษฎร์ธานีเห็นสมควรอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อทำเหมืองแร่ยับยั้งและแอนไฮโดรต์ตามคำขอความยินยอมฯ

๕. นายต้นฯ ได้จัดทำแผนการจัดทำกิจกรรมเพื่อรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมในชุมชนเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน (แผน CSR) ระยะเวลา ๑๓ ปี งบประมาณรวม ๙,๑๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท ซึ่งเป็นไปตามประกาศของกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เรื่อง แนวทางการบริหารจัดการกองทุนพัฒนาหมู่บ้านรอบพื้นที่เหมืองแร่ พ.ศ. ๒๕๕๙ และเรื่อง แนวทางการบริหารจัดการกองทุนเฝ้าระวังสุขภาพสำหรับโครงการเหมืองแร่ พ.ศ. ๒๕๕๙ สำหรับแผนการฟื้นฟูที่ดินเพื่อการทำเกษตรกรรมในระหว่างการใช้ที่ดินและก่อนส่งคืนที่ดิน (แผนการฟื้นฟูฯ) ของนายต้นฯ เป็นไปตามแผนการปรับปรุงและฟื้นฟูสภาพพื้นที่ทำเหมืองแร่ที่เสนอไว้ในรายงานการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อประกอบการพิจารณาอนุญาตให้ต่ออายุประทานบัตร งบประมาณ ๒,๘๑๐,๗๒๑.๐๐ บาท ทั้งนี้ เป็นไปตามมติที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณาการให้ความยินยอมหรืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน ครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๔ โดยแผน CSR และแผนการฟื้นฟูฯ ของนายต้นฯ ได้ผ่านการพิจารณาจากกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ และสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเรียบร้อยแล้ว

๖. รายงานผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมผ่านการตรวจสอบจากสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตามหนังสือ ที่ ทส ๑๐๐๘.๕/๔๓๕๙ ลงวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๒

๗. นายต้นฯ ได้ปฏิบัติตามแผนการฟื้นฟูฯ ตามที่กำหนดไว้ในมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมแล้วบางส่วน โดยบริเวณที่เก็บกองเปลือกดินด้านทิศตะวันตกมีการฟื้นฟูสภาพกลมกลืนกับธรรมชาติแล้ว ซึ่งกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ได้สั่งการให้นายต้นฯ ดำเนินการปรับสภาพหน้าเหมืองโดยการลดระดับความลาดชันขอบบ่อเหมืองเพิ่มเติม และนำเปลือกดินไปปรับสภาพบริเวณที่เก็บกองเปลือกดินตลอดแนวด้านทิศเหนือและทิศตะวันตกเพิ่มเติมให้มีเสถียรภาพและปลูกพืชคลุมดินในบริเวณดังกล่าวเพิ่มเติมโดยนายต้นฯ ได้ดำเนินการพัฒนาพื้นที่หน้าเหมืองเป็นแบบขั้นบันไดรักษาระดับความสูงและความกว้างของขั้นบันไดตามเกณฑ์ที่กำหนด และปล่อยไว้ให้พืชขึ้นปกคลุมบริเวณพื้นที่เก็บกองเปลือกดินและเศษหินเพื่อป้องกันการชะล้างตะกอนดินเรียบร้อยแล้ว

๘. นายตันฯ ได้ยื่นคำขอต่ออายุประทานบัตรการทำเหมืองตามประทานบัตรเลขที่ ๓๐๒๔๔/๑๕๘๓๑ เป็นระยะเวลา ๑๕ ปี ณ สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสุราษฎร์ธานี เมื่อวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๐ โดยได้จดทะเบียนเป็นคำขอที่ ๑๖/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๐

๙. การขอความยินยอมฯ เพื่อทำเหมืองแร่ยิปซัมและแอนไฮไดรต์ของนายตันฯ มีปริมาณแร่สำรองที่สามารถทำเหมืองได้ประมาณ ๓.๙๔๖๓ ล้านเมตริกตัน คิดเป็นมูลค่าแร่ประมาณ ๒,๒๒๕.๗๑ ล้านบาท (ราคาต่อหน่วย ๕๖๔ บาท/เมตริกตัน) ซึ่งคิดเป็นระยะเวลาการทำเหมืองและรวมระยะเวลาฟื้นฟูพื้นที่แล้วประมาณ ๑๓ ปี และโครงการนี้มีระยะเวลาดำเนิน ๒ ปี

ความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาการให้ความยินยอมหรืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน

การประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๔/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๕ ที่ประชุมได้พิจารณาและกลั่นกรองแล้ว มีมติ ดังนี้

๑. เห็นชอบให้นายตัน วัชรสินธุ์ ใช้ที่ดินเพื่อทำเหมืองแร่ยิปซัมและแอนไฮไดรต์ในเขตปฏิรูปที่ดินในท้องที่หมู่ที่ ๑๒ ตำบลช้างซ้าย อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี เนื้อที่ประมาณ ๑๗๖-๑-๕๒ ไร่ ระยะเวลา ๑๓ ปี และนำเสนอ คปก. เพื่อพิจารณาอนุญาตต่อไป

๒. เห็นชอบแผนการจัดทำกิจกรรมเพื่อรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมในชุมชนเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน และแผนการฟื้นฟูที่ดินเพื่อการทำเกษตรกรรมในระหว่างการใช้ที่ดินและก่อนส่งคืนที่ดินตามที่นายตัน วัชรสินธุ์ เสนอ

๓. เห็นชอบให้กำหนดจำนวนเงินหลักประกันตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการใช้และค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๔ เป็นวงเงินจำนวน ๕,๐๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท

๔. เห็นชอบให้คำนวณค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดินตามข้อ ๙ (๕) (ข) ของระเบียบ คปก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการใช้และค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบ คปก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการใช้และค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๓

ความเห็นของ ส.ป.ก.

การขอความยินยอมฯ เพื่อการทำเหมืองแร่ของนายตันฯ เป็นการขอใช้ที่ดินในพื้นที่เดิม ซึ่ง ส.ป.ก. ได้ยินยอมให้เข้าใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินมาแล้ว รวมทั้งได้ผ่านการตรวจสอบจากหน่วยงานที่ควบคุมกำกับดูแล ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่และอำนาจในการออกประทานบัตรและหน่วยงานที่ดูแลด้านผลกระทบสิ่งแวดล้อมเรียบร้อยแล้ว และเมื่อพิจารณาตามความจำเป็นเหมาะสมโดยคำนึงถึงประโยชน์แก่เกษตรกรและประโยชน์ส่วนรวมของประเทศประกอบกันแล้ว เห็นควรให้ความยินยอมหรืออนุญาตให้นายตันฯ ใช้ที่ดินเพื่อประกอบกิจการทำเหมืองแร่ ดังนี้

๑. อนุญาตให้นายตันฯ ใช้ที่ดินเพื่อทำเหมืองแร่ดิบซั่มและแอนไฮไดรต์ในเขตปฏิรูปที่ดิน ในท้องที่ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลช้างซ้าย อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี เนื้อที่ประมาณ ๑๗๖-๑-๕๒ ไร่ ระยะเวลา ๑๓ ปี

๒. แผนการฟื้นฟูฯ และแผน CSR ของนายตันฯ เป็นไปตามแนวทางการจัดทำแผนการฟื้นฟูฯ และการจัดทำแผน CSR ตามมติที่ประชุมหารือเพื่อพิจารณาแผนการจัดทำกิจกรรมเพื่อรับผิดชอบต่อสังคม และสิ่งแวดล้อมในชุมชนเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินและแผนการฟื้นฟูที่ดินเพื่อการทำเกษตรกรรมในระหว่าง การใช้ที่ดินและก่อนส่งคืนที่ดินของการประกอบกิจการทำเหมืองแร่ในเขตปฏิรูปที่ดิน เมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ และได้รับการตรวจสอบจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้ว จึงเห็นควรเห็นชอบแผนการฟื้นฟูฯ และแผน CSR ทั้งนี้ นายตันฯ จะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการฟื้นฟูฯ และแผน CSR ที่เสนอไว้โดยเคร่งครัด

๓. จำนวนเงินหลักประกันเห็นควรให้วางตามวงเงินในการดำเนินงานตามแผน CSR ระยะเวลา ๑๓ ปี จำนวน ๙,๑๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท ซึ่งเป็นจำนวนเงินที่สูงกว่าค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตามแผนการฟื้นฟูฯ ระยะเวลา ๑๓ ปี จำนวน ๒,๘๑๐,๗๒๑.๐๐ บาท โดยวางหลักประกันเป็นจำนวนเงิน ๕,๐๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท ตามที่กำหนดในข้อ ๔ วรรคสอง ของระเบียบ คปก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการใช้และ ค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๑

๔. เห็นควรให้คำนวณค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดินตามข้อ ๙ (๕) (ข) ของระเบียบ คปก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการใช้และค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบ คปก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการใช้และค่าตอบแทน การใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๓

ประเด็นที่นำเสนอ

เพื่อโปรดพิจารณา ดังนี้

๑. อนุญาตให้นายตัน วัชรสินธุ์ ใช้ที่ดินเพื่อทำเหมืองแร่ดิบซั่มและแอนไฮไดรต์ในเขตปฏิรูปที่ดิน ในท้องที่ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลช้างซ้าย อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี เนื้อที่ประมาณ ๑๗๖-๑-๕๒ ไร่ ระยะเวลา ๑๓ ปี

๒. เห็นชอบแผนการจัดทำกิจกรรมเพื่อรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมในชุมชนเกษตรกร ในเขตปฏิรูปที่ดิน และแผนการฟื้นฟูที่ดินเพื่อการทำเกษตรกรรมในระหว่างการใช้ที่ดินและก่อนส่งคืนที่ดิน ตามที่ นายตัน วัชรสินธุ์ เสนอ

๓. เห็นชอบให้กำหนดจำนวนเงินหลักประกันตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการใช้และค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๔ เป็นวงเงิน จำนวน ๕,๐๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท

๔. เห็นชอบให้คำนวณค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดินตามข้อ ๙ (๕) (ข) ของระเบียบ คปก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการใช้และค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบ คปก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการใช้และค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๓

เรื่องที่ ๔.๒.๒ บริษัท โชคพนา (๒๕๑๒) จำกัด ขอรับความยินยอมใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อทำกิจการเกี่ยวเนื่องกับการทำเหมืองแร่ยิปซัมและแอนไฮไดรต์

ฝ่ายเลขานุการฯ (นายปรีชา ลีมฉวิล ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย ส.ป.ก.) ได้ชี้แจงว่า บริษัท โชคพนา (๒๕๑๒) จำกัด ได้ยื่นคำขอความยินยอมหรือขออนุญาตใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน (กรณีกิจการเกี่ยวเนื่องกับการทำเหมืองแร่) จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่ดินตั้งอยู่หมู่ที่ ๗ ตำบลช้างซ้าย อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ตามคำขอที่ ๑๑/๒๕๖๑ เนื้อที่ประมาณ ๔๔-๓-๐๔ ไร่ กำหนดระยะเวลา ๑๐ ปี ต่อสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) เมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

ข้อเท็จจริง

๑. พื้นที่ที่ขอรับความยินยอมฯ อยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินโครงการป่าไชยครามและป่าวัดประดู่ (แปลง ๒) ตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในท้องที่ตำบลช้างซ้าย และตำบลปาร์อน อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่ดินแปลงเลขที่ ๑๕ กลุ่มที่ ๓๗๐๐ และที่ดินแปลงเลขที่ ๓ กลุ่มที่ ๓๗๐๒ ซึ่ง ส.ป.ก. ยังไม่เคยให้ความยินยอมหรืออนุญาตให้ใช้ที่ดินในพื้นที่ดังกล่าว โดยจากการตรวจทานการสำรวจรังวัดแปลงที่ดินที่บริษัท โชคพนาฯ ได้ยื่นคำขอรับความยินยอมใช้ประโยชน์ที่ดินทั้ง ๒ แปลง ได้เนื้อที่รวมประมาณ ๓๖-๑-๕๑ ไร่

๒. การขอรับความยินยอมใช้ประโยชน์ที่ดินตามคำขอที่ ๑๑/๒๕๖๑ เป็นการขอความยินยอมหรืออนุญาตใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อดำเนินการอันเกี่ยวเนื่องกับการทำเหมืองแร่ยิปซัมและแอนไฮไดรต์ ซึ่งคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ได้พิจารณาอนุญาตให้บริษัท โชคพนาฯ ใช้ที่ดินเพื่อทำเหมืองแร่ยิปซัมและแอนไฮไดรต์ในเขตปฏิรูปที่ดินไปแล้ว ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๓ (ตามหนังสือยินยอมหรืออนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน เลขที่ ๗/๒๕๖๓ เนื้อที่ประมาณ ๑๑๒-๒-๕๓ ไร่) โดยแปลงที่ดินที่ได้ยื่นคำขอรับความยินยอมใช้ประโยชน์ที่ดินทั้ง ๒ แปลง เป็นแปลงที่ดินที่อยู่บริเวณข้างเคียงพื้นที่ที่ได้รับอนุญาตดังกล่าวมีวัตถุประสงค์ในการขอใช้ที่ดินเพื่อใช้เป็นที่พักกองแร่ โรงซ่อมบำรุง และบ้านพักคนงาน

๓. สภาพภูมิประเทศบริเวณที่ขอความยินยอมฯ มีลักษณะเป็นที่ราบเชิงเขาที่มีความลาดเอียงต่ำ มีความสูงจากระดับน้ำทะเล ๓๐ - ๓๕ เมตร โดยมีการใช้ประโยชน์ที่ดินและภูมิประเทศที่ตั้งที่ดินโดยสรุป ดังนี้

๓.๑ ที่ดินแปลงเลขที่ ๑๕ กลุ่มที่ ๓๗๐๐ (รังวัดใหม่แบ่งแปลงใหม่เป็นงานระวาง เป็นแปลงเลขที่ ๙ ระวาง ส.ป.ก. ที่ ๔๘๒๖๕๒๘๘ เนื้อที่ประมาณ ๒๕-๒-๕๔ ไร่) มีการใช้ประโยชน์เป็นพื้นที่ กองสต็อกแร่ ที่ตั้งที่ดินทางด้านทิศเหนือ ทิศตะวันออก และทิศตะวันตกจดแปลงเกษตรกรรม ทิศใต้จดแปลง เหมืองแร่บริษัทฯ

๓.๒ ที่ดินแปลงเลขที่ ๓ กลุ่มที่ ๓๗๐๒ (รังวัดใหม่แบ่งแปลงใหม่เป็นงานระวาง เป็นแปลงเลขที่ ๗ ระวาง ส.ป.ก. ที่ ๔๘๒๖๕๒๘๘ เนื้อที่ประมาณ ๑๐-๒-๙๗ ไร่) มีการใช้ประโยชน์ในพื้นที่เพื่อปลูกสร้างบ้านพัก คนงาน จำนวน ๒ อาคาร และโรงซ่อมบำรุง จำนวน ๑ อาคาร ที่ตั้งที่ดินทางด้านทิศเหนือและทิศตะวันออก จดแปลงเหมืองแร่บริษัท โชคพนาฯ และทิศตะวันตกและทิศใต้จดแปลงเกษตรกรรม

๔. ส.ป.ก. ได้ตรวจสอบคำขอความยินยอมฯ พร้อมเอกสารหลักฐาน และแบบตรวจสอบสภาพพื้นที่ สรุปรายข้อเท็จจริงและการพิจารณาได้ ดังนี้

๔.๑ การยื่นคำขอความยินยอมของบริษัท โชคพนาฯ ตามคำขอที่ ๑๑/๒๕๖๑ เป็นการยื่นคำขอ ความยินยอมฯ เพื่อทำกิจการเกี่ยวเนื่องกับการทำเหมืองแร่ยับยั้งและแอนไฮไดรต์ ตามคำขอที่ ๔/๒๕๖๑ (ที่ คปก. ได้พิจารณาอนุญาตไปแล้ว และ ส.ป.ก. ได้ออกหนังสือยินยอมหรืออนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดิน ในเขตปฏิรูปที่ดิน เลขที่ ๗/๒๕๖๓ เนื้อที่ประมาณ ๑๑๒-๒-๕๓ ไร่) โดยเป็นการยื่นคำขอความยินยอมฯ ภายใน ระยะเวลาที่กำหนดตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓๑/๒๕๖๐ เรื่อง การใช้ประโยชน์ที่ดิน เพื่อเกษตรกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่เกษตรกรและ ประโยชน์สาธารณะของประเทศ สั่ง ณ วันที่ ๒๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๑ และข้อ ๔ ประกอบกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอและการพิจารณาให้ความยินยอมหรืออนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดิน ในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๒ (๒) การใช้ทรัพยากรธรรมชาติตามกฎหมายว่าด้วยแร่ (ข) การดำเนินการ อันเกี่ยวเนื่องกับการสำรวจแร่ การทำเหมือง หรือการทำเหมืองใต้ดินที่ได้รับความยินยอมให้ใช้ประโยชน์ที่ดิน ในเขตปฏิรูปที่ดินตาม (ก)

๔.๒ การทำเหมืองแร่ยับยั้งและแอนไฮไดรต์ เป็นการดำเนินงานที่สอดคล้องกับหลักการสำคัญ ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างความสามารถในการแข่งขัน และยุทธศาสตร์ที่ ๕ การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

๔.๓ ส.ป.ก. โดย สำนักจัดการแผนที่และสารบบที่ดิน ได้ตรวจสอบแล้วปรากฏว่า แปลงที่ดิน อยู่ในเขตดำเนินการปฏิรูปที่ดิน การรังวัดแปลงที่ดินอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน และสำนักพัฒนาพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน ตรวจสอบด้านวิศวกรรมแล้วไม่เป็นอุปสรรคขัดขวางต่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

๔.๔ กิจการและการดำเนินการอันเกี่ยวเนื่องกับการทำเหมืองแร่ ไม่เข้าลักษณะที่ คปก. ต้องเสนอขออนุมัติต่อ ครม. ก่อนพิจารณาให้ความยินยอมหรืออนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดิน ตามกฎกระทรวงฯ ข้อ ๘ และบริเวณที่ดินที่ขอรับความยินยอมฯ ไม่เป็นที่ดินที่ ส.ป.ก. ได้รับพระราชทาน ไม่เป็นที่ดินที่ ส.ป.ก. รับการบริจาคเพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และไม่เป็นที่ดินที่อยู่ในโครงการพระราชดำริหรือโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จึงไม่ต้องห้ามตามกฎหมายกระทรวง ข้อ ๙

๔.๕ พื้นที่ที่ขอใช้ประโยชน์ตามคำขอที่ ๑๑/๒๕๖๑ เป็นการขอความยินยอมฯ อันมีลักษณะที่เกษตรกรไม่สามารถใช้ประโยชน์ที่ดินได้ โดยได้มีการตกลงเยียวยาระหว่างบริษัท โซคพนาฯ กับเกษตรกรตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๒ ของคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๑/๒๕๖๐ เรียบร้อยแล้ว

๖. บริษัท โซคพนาฯ ได้จัดทำแผนการจัดทำกิจกรรมเพื่อรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมในชุมชนเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน ตามคำขอฯ ที่ ๑๑/๒๕๖๑ งบประมาณรายปี ๆ ละ ๒๐,๐๐๐ บาท รวม ๑๐ ปี เป็นเงินรวมทั้งสิ้น ๒๐๐,๐๐๐ บาท กิจกรรมประกอบด้วย การจัดกิจกรรมวันเด็ก สนับสนุนเงินงานกาชาด สนับสนุนเงินการจัดการแข่งขัน และแผนฟื้นฟูสภาพพื้นที่ฯ งบประมาณรายปี รวม ๑๐ ปี เป็นเงินรวมทั้งสิ้น ๒๖๕,๔๘๕ บาท ซึ่งเป็นไปตามมติ คปก. และขั้นตอนที่ ส.ป.ก. กำหนด ตลอดจนเป็นไปตามระเบียบของกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ตามกฎหมายว่าด้วยแร่แล้ว

ความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาการให้ความยินยอมหรืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน

การประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๔/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๕ มีมติเห็นชอบให้นำเสนอ คปก. พิจารณาให้ความยินยอมหรืออนุญาตกรณีบริษัท โซคพนาฯ ขอรับความยินยอมหรือขออนุญาตใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อทำการเกี่ยวเนื่องกับการทำเหมืองแร่ยับยั้งและแอนไฮไดรต์ ดังนี้

๑. เห็นชอบให้บริษัท โซคพนาฯ ใช้ที่ดินเพื่อทำการเกี่ยวเนื่องกับการทำเหมืองแร่ยับยั้งและแอนไฮไดรต์ ในเขตปฏิรูปที่ดินท้องที่หมู่ ๗ ตำบลช้างซ้าย อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ตามคำขอที่ ๑๑/๒๕๖๑ เนื้อที่ประมาณ ๓๖-๑-๕๑ ไร่ ตั้งแต่วันที่ได้รับอนุญาตถึงวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๗๓ อันเป็นวันสิ้นสุดระยะเวลาหนังสืออนุญาตฯ เลขที่ ๗/๒๕๖๓ (ส่วนกิจการเหมืองแร่)

๒. เห็นชอบแผนการจัดทำกิจกรรมเพื่อรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมในชุมชนเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน และแผนการฟื้นฟูที่ดินเพื่อการทำเกษตรกรรม ในระหว่างการใช้ที่ดินและก่อนส่งคืนที่ดินตามที่บริษัท โซคพนาฯ เสนอ

๓. เห็นชอบจำนวนเงินหลักประกันตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการใช้และค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๔ เป็นวงเงิน จำนวน ๒๖๕,๔๘๕ บาท สำหรับคำขอฯ ที่ ๑๑/๒๕๖๑

๔. เห็นชอบการคำนวณค่าตอบแทนการใช้ที่ดินตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการใช้และค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๙ (๕) การใช้ที่ดินเพื่อการใช้ทรัพยากรตามกฎหมายว่าด้วยแร่ (ค) การดำเนินการเกี่ยวเนื่องกับการสำรวจแร่ การทำเหมืองแร่ หรือการทำเหมืองใต้ดินให้เรียกเก็บเท่ากับอัตราร้อยละสามของมูลค่าทรัพย์สิน

ความเห็นของ ส.ป.ก.

การขอรับความยินยอมฯ เพื่อกิจการเกี่ยวเนื่องกับการทำเหมืองแร่เป็นไปตามกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอและการพิจารณาให้ความยินยอมหรืออนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดิน ในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๒ การขอความยินยอมหรือขออนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน ต้องเป็นกิจการหรือโครงการที่มีลักษณะดังต่อไปนี้ (๒) การใช้ทรัพยากรธรรมชาติตามกฎหมายว่าด้วยแร่ ได้แก่ (ก) การสำรวจแร่ การทำเหมือง หรือการทำเหมืองใต้ดินที่ได้รับความยินยอมตามระเบียบ คปก. เรื่อง การให้ความยินยอมในการนำทรัพยากรธรรมชาติในเขตปฏิรูปที่ดินไปใช้ประโยชน์ตามกฎหมายอื่น พ.ศ. ๒๕๔๑ ก่อนวันที่คำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๑/๒๕๖๐ ใช้บังคับ (ข) การดำเนินการอันเกี่ยวเนื่องกับการสำรวจแร่ การทำเหมืองแร่ หรือการทำเหมืองใต้ดิน ที่ได้รับความยินยอมให้ใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินตาม (ก) และ ส.ป.ก. พิจารณาตามความจำเป็นเหมาะสมโดยคำนึงถึงประโยชน์แก่เกษตรกรและประโยชน์ส่วนรวมของประเทศข้างต้นประกอบกันแล้ว เห็นควรพิจารณา ดังนี้

๑. พิจารณาเห็นชอบให้ความยินยอมหรืออนุญาตให้บริษัท โชคพนาฯ ใช้ที่ดินเพื่อประกอบกิจการ เกี่ยวเนื่องกับการทำเหมืองแร่หินปูน ในท้องที่หมู่ที่ ๗ ตำบลช้างซ้าย อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ตามคำขอที่ ๑๑/๒๕๖๑ เนื้อที่ประมาณ ๓๖-๑-๕๑ ไร่ ตั้งแต่วันที่ได้รับอนุญาตถึงวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๓ ซึ่งเป็นวันสิ้นสุดระยะเวลาหนังสืออนุญาตฯ เลขที่ ๗/๒๕๖๓ (ส่วนพื้นที่ทำเหมืองที่ คปก. ได้พิจารณาอนุญาต ให้ใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน เพื่อทำเหมืองแร่ยิปซัมและแอนไฮไดรต์ไปแล้ว ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๓)

๒. ส.ป.ก. ได้ตรวจสอบแผนการฟื้นฟูสภาพพื้นที่ฯ ของบริษัท โชคพนาฯ และแผนรับผิดชอบต่อ สังคมและสิ่งแวดล้อมในชุมชนเกษตรกร เป็นไปตามมติ คปก. และขั้นตอนที่ ส.ป.ก. กำหนด รวมถึงสอดคล้อง และเป็นไปตามระเบียบของกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ตามกฎหมายว่าด้วยแร่แล้ว จึงควร เห็นชอบแผนฟื้นฟูฯ และแผนรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ บริษัท โชคพนาฯ จะต้องดำเนินการ ให้เป็นไปตามแผนฟื้นฟูฯ และแผนรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมที่เสนอโดยเคร่งครัด

๓. จำนวนเงินหลักประกันตามคำขอฯ ที่ ๑๑/๒๕๖๑ เห็นควรให้วางหลักประกันตามวงเงิน ของแผนฟื้นฟูสภาพพื้นที่ฯ ของบริษัท โชคพนาฯ จำนวน ๒๖๕,๔๘๕ บาท ซึ่งเป็นจำนวนเงินที่สูงกว่าค่าใช้จ่าย ในการดำเนินการตามแผนการจัดทำกิจกรรมเพื่อรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมในชุมชนเกษตรกร

ในเขตปฏิรูปที่ดิน ในระหว่างการใช้ที่ดินและก่อนส่งคืน ซึ่งเป็นไปตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการใช้และค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๔

๔. คำนวณค่าตอบแทนการใช้ที่ดินตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการใช้และค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๙ (๕) การใช้ที่ดินเพื่อการใช้ทรัพยากรตามกฎหมายว่าด้วยแร่ (ค) การดำเนินการเกี่ยวเนื่องกับการสำรวจแร่ การทำเหมืองแร่ หรือการทำเหมืองใต้ดินให้เรียกเก็บเท่ากับอัตราร้อยละสามของมูลค่าทรัพย์สิน

ประเด็นที่น่าสนใจ

เพื่อโปรดพิจารณา ดังนี้

๑. อนุญาตให้บริษัท โชคพนา (๒๕๑๒) จำกัด ใช้ที่ดินเพื่อประกอบกิจการเกี่ยวเนื่องกับการเหมืองแร่ ยิปซัมและแอนไฮไดรต์ ในเขตปฏิรูปที่ดินท้องที่หมู่ ๗ ตำบลช้างซ้าย อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ตามคำขอที่ ๑๑/๒๕๖๑ เนื้อที่ประมาณ ๓๖-๑-๕๑ ไร่ ระยะเวลา ๑๐ ปี

๒. เห็นชอบแผนการจัดทำกิจกรรมเพื่อรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมในชุมชนเกษตรกร ในเขตปฏิรูปที่ดิน และแผนการฟื้นฟูที่ดินเพื่อการทำเกษตรกรรม ในระหว่างการใช้ที่ดินและก่อนส่งคืนที่ดิน ตามที่บริษัท โชคพนา (๒๕๑๒) จำกัด เสนอ

๓. เห็นชอบให้วางเงินหลักประกันตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการใช้และค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๔ เป็นวงเงิน จำนวน ๒๖๕,๔๘๕ บาท สำหรับคำขอฯ ที่ ๑๑/๒๕๖๑

๔. เห็นชอบให้คำนวณค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดินตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการใช้และค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๙ (๕) การใช้ที่ดินเพื่อการใช้ทรัพยากรตามกฎหมายว่าด้วยแร่ (ค) การดำเนินการเกี่ยวเนื่องกับการสำรวจแร่ การทำเหมืองแร่ หรือการทำเหมืองใต้ดินให้เรียกเก็บเท่ากับอัตราร้อยละสามของมูลค่าทรัพย์สิน

ความเห็นและข้อสังเกตของคณะกรรมการ เรื่องที่ ๔.๒.๑ และเรื่องที่ ๔.๒.๒

ประธานกรรมการ ได้ให้ความเห็นและข้อสังเกต ดังนี้

๑. การเสนอเรื่องระเบียบวาระที่สำคัญมีความจำเป็นต้องเสนอต่อ คปก. และคณะอนุกรรมการพิจารณาการให้ความยินยอมหรืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน ส.ป.ก.จังหวัด จะต้องผ่านการพิจารณาตรวจสอบ และกลั่นกรองให้ชัดเจน แล้วผ่านการพิจารณาจาก คปจ. ตามกฎหมาย เพื่อให้เกิดความถูกต้อง และรวดเร็วในการพิจารณา โดยเน้นให้เกิดประโยชน์ต่อเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเป็นสำคัญ

๒. ในการประชุมคณะอนุกรรมการพิจารณาการให้ความยินยอมหรืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน ที่ผ่านมามีได้ดำเนินการตามข้อสังเกตเรื่องความเหมาะสมของการใช้ประโยชน์ในการทำเหมืองแร่ในที่ดินแปลงดังกล่าว เมื่อเทียบกับแปลงที่ดินแปลงข้างเคียงที่สามารถทำการเกษตรได้

และผลการพิจารณาหลังจากลงพื้นที่ตรวจสอบกับสำนักงานเกษตรจังหวัดสุราษฎร์ธานีมีผลการตรวจสอบสภาพพื้นที่เป็นอย่างไร

๓. กรณีศาลปกครองสูงสุดยกเลิกระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เรื่อง การให้ความยินยอมในการนำทรัพยากรธรรมชาติในเขตปฏิรูปที่ดินไปใช้ประโยชน์ตามกฎหมายอื่น พ.ศ. ๒๕๔๑ ผู้ประกอบการสามารถทำเหมืองแร่ในเขตปฏิรูปที่ดินได้หรือไม่ กรณีนี้ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ และการพิจารณาอนุญาตตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่ ๓๑/๒๕๖๐ สอดคล้องกับกฎหมายหรือไม่อย่างไร

๔. กรณีการจ่ายเงินค่าเยียวยาหรือค่าชดเชยการสูญเสียโอกาสจากการใช้ที่ดินให้แก่เกษตรกร ผู้ได้รับผลกระทบในพื้นที่ที่ขอความยินยอมหรืออนุญาตใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินในกิจการเกี่ยวเนื่องกับการทำเหมือง เป็นไปโดยเหมาะสมหรือเป็นไปตามกฎหมายหรือไม่ มีเจตนาำที่ดินของรัฐไปขายอันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายหรือไม่อย่างไร

ปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้ขออนุญาตชี้แจงว่า ส.ป.ก.สุราษฎร์ธานี สำนักงานเกษตรจังหวัดสุราษฎร์ธานี และสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุราษฎร์ธานี ร่วมกันตรวจสอบพื้นที่ตลอดจนผลกระทบสภาพการใช้ประโยชน์แปลงข้างเคียง โดยผลตามบันทึกการตรวจสอบสภาพพื้นที่ปรากฏว่าทำกิจการเหมืองแร่ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๑ มีการสำรวจรังวัดที่ดินแล้ว ณ ขณะนั้นไม่ได้จัดให้แก่เกษตรกร เนื่องจากเกษตรกรรายเดิมสละสิทธิคืนให้แก่ ส.ป.ก. โดยเกษตรกรที่สละสิทธิย้ายภูมิลำเนามาอาศัยอยู่ที่กรุงเทพมหานคร และสภาพแปลงข้างเคียงมีการปลูกยางพารา และปาล์มน้ำมันตามปกติ แต่ผลผลิตค่อนข้างต่ำเมื่อเทียบกับผลผลิตจากแปลงอื่น

ประธานคณะกรรมการกลางกลุ่มเกษตรกรแห่งประเทศไทย (นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม) ได้ให้ความเห็นและข้อสังเกตว่า กรณีเกษตรกรสละสิทธิการใช้ประโยชน์ที่ดินที่ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินดังกล่าวต้องนำกลับคืนให้แก่ ส.ป.ก. ตามกฎ ระเบียบ และข้อบังคับของ ส.ป.ก. แต่เมื่อสละสิทธิแล้วเหตุใดถึงมีการอนุญาตให้กับนักธุรกิจหรือเอกชน และเห็นควรมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการฯ สรุประเด็นข้อกฎหมายที่ไม่ชัดเจนตามความเห็นและข้อสังเกตของกรรมการ เพื่อนำประเด็นปัญหาไปหารือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ก่อนนำเสนอ คปก. พิจารณาต่อไป

ฝ่ายเลขานุการฯ (นางสาวอริฎา ปิยนิธิภัทร นิติกรชำนาญการพิเศษ ส.ป.ก.) ได้ขออนุญาตชี้แจงว่า อำนาจของ คปก. ในการพิจารณาตามระเบียบวาระเกี่ยวกับการให้ความยินยอมหรืออนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อดำเนินกิจการเหมืองแร่นั้น สืบเนื่องมาจากคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๑/๒๕๖๐ ข้อ ๑ วรรคสอง กำหนดให้ คปก. เป็นผู้พิจารณาให้ความยินยอมหรืออนุญาตใช้ประโยชน์ในที่ดินหรือกิจการตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งกิจการเหมืองแร่เป็นกิจการที่ได้รับอนุญาตตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เรื่อง การให้ความยินยอมในการนำทรัพยากรธรรมชาติในเขตปฏิรูปที่ดินไปใช้ประโยชน์ตามกฎหมายอื่น พ.ศ. ๒๕๔๑ โดยได้ดำเนินการยื่นคำขอภายใน ๖๐ วัน ตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๑/๒๕๖๐ ข้อ ๔ ได้กำหนดไว้

และสำหรับการขออนุญาตประทานบัตรสำหรับกิจการเหมืองแร่ตามกฎหมายของกระทรวงอุตสาหกรรม จะมีอำนาจพิจารณาสิทธิในการทำเหมืองแร่ แต่เรื่องการขออนุญาตใช้ประโยชน์ในที่ดินต้องขออนุญาตจากเจ้าของที่ดิน เช่นเดียวกับการขออนุญาตใช้ประโยชน์ในที่ดิน กรณีนี้ คปก. จึงพิจารณาเฉพาะในขอบเขตของที่ดิน

กรณีการจ่ายค่าเยียวยาหรือค่าชดเชยให้แก่เกษตรกรนั้น ตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๑/๒๕๖๐ ข้อ ๒ กำหนดอย่างชัดเจนว่า ส.ป.ก. สามารถดำเนินการให้ผู้ประกอบการซึ่งเป็นผู้ใช้ประโยชน์ที่ดินจ่ายค่าเยียวยาหรือค่าชดเชยที่ดินให้แก่เกษตรกรได้ จึงเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด มิใช่กรณีการดำเนินการที่ผิดกฎหมายแต่อย่างใด

ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายปรานพงษ์ ศิลภัทร) ได้ให้ความเห็นและข้อสังเกตว่า การที่ ส.ป.ก. นำเสนอ คปก. พิจารณาว่าจะให้ความยินยอมให้กับนายตัน วัชรสินธุ์ ใช้ประโยชน์ในที่ดินที่อยู่ในพื้นที่ ส.ป.ก. หรือไม่ ถ้าพิจารณาตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๑/๒๕๖๐ ข้อ ๔ กรณีนี้นายตันฯ ได้รับอนุญาตให้ใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินอยู่ในวันก่อนวันที่คำสั่งหัวหน้า คสช. ใช้บังคับ และการยื่นคำขอต้องอยู่ภายใต้บังคับข้อ ๔ ซึ่งต้องยื่นภายใน ๖๐ วันดังกล่าว นับแต่วันที่กฎกระทรวงที่ออกตามข้อ ๑ วรรคสอง ใช้บังคับ ถ้า ส.ป.ก. เห็นว่าการยื่นภายใน ๖๐ วัน สามารถที่จะยื่นได้ อำนาจของ คปก. ก็เป็นไปตามข้อ ๑ ที่กำหนดการให้ความยินยอมหรืออนุญาตให้ใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมได้ เฉพาะการอนุญาตให้ใช้ที่ดิน ส่วนการต่ออายุประทานบัตรต้องขออนุญาตกับกระทรวงอุตสาหกรรม

ผู้ทรงคุณวุฒิ (นายธนู มีแสงเงิน) ได้ให้ความเห็นว่า ประเด็นเรื่องกิจการที่นำทรัพยากรธรรมชาติในเขตปฏิรูปที่ดินไปใช้ประโยชน์ นั้น คปก. อาศัยพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๙ และ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๒ มาตรา ๑๙ (๒) ออกระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เรื่อง การให้ความยินยอมในการนำทรัพยากรธรรมชาติในเขตปฏิรูปที่ดินไปใช้ประโยชน์ตามกฎหมายอื่น พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งศาลปกครองสูงสุดได้มีคำพิพากษาว่า ส.ป.ก. ไม่มีอำนาจในการออกระเบียบดังกล่าว และเพื่อแก้ไขปัญหายี้วยาผู้ประกอบการจากคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด จึงมีคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๑/๒๕๖๐ เรื่อง การใช้ที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่เกษตรกรและประโยชน์สาธารณะของประเทศ สั่ง ณ วันที่ ๒๓ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๖๐ และนำไปสู่การออกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอและการพิจารณาให้ความยินยอมหรืออนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๐

นอกจากนี้คำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๑/๒๕๖๐ ข้อ ๘ กำหนดให้แก้ไขหรือปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ซึ่งปัจจุบันได้ยกร่างพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินและคุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรม พ.ศ. แล้ว และจะนำเสนอ คปก. ให้ความเห็นชอบก่อนนำเสนอคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรี (ครม.) พิจารณาตามขั้นตอนต่อไป ซึ่งในการพิจารณาในวาระนี้มีข้อกฎหมาย และระเบียบหลักเกณฑ์รองรับอยู่แล้ว จึงขอเรียนที่ประชุมเพื่อพิจารณาต่อไป

ผู้แทนกรมธนารักษ์ (นายคณาวุฒิ สิตธีรพันธุ์) ได้ให้ความเห็นและข้อสังเกตว่า คณะอนุกรรมการพิจารณาการให้ความยินยอมหรืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินได้พิจารณาเรื่องยุทธศาสตร์ชาติ และประโยชน์แก่เกษตรกร ตามคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๑/๒๕๖๐ ข้อ ๑ วรรคหนึ่ง ที่กำหนดให้ในการพิจารณาให้ค้ำนึ่งถึงยุทธศาสตร์ชาติ ประโยชน์แก่เกษตรกร และประโยชน์ส่วนรวมของประเทศเป็นสำคัญหรือไม่อย่างไร

ฝ่ายเลขานุการฯ (นางรจนพรรณ ฌรงค์อินทร์ ผู้อำนวยการกลุ่มอนุญาตการใช้ที่ดิน ส.ป.ก.) ได้ขออนุญาตชี้แจงว่า ส.ป.ก. และคณะอนุกรรมการพิจารณาการให้ความยินยอมหรืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน ได้ให้ความสำคัญในการพิจารณากลับกรองเรื่องดังกล่าว โดยคณะอนุกรรมการที่มีผู้แทนของส่วนราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ได้ให้การรับรอง ทำแผนการฟื้นฟูสภาพพื้นที่ภายหลังการทำเหมือง แผนการจัดทำกิจกรรมรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ในชุมชนเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน (แผน CSR) เพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโต บนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมแล้ว

ผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม (นายทรงวุฒิ อาทิตยทอง) ได้ให้ความเห็นว่า ในกรณีที่น่ามาพิจารณาในครั้งนี้ไม่ได้เป็นการขอต่ออายุประทานบัตร เนื่องจากได้รับอนุญาตประทานบัตรไว้เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๑ มีการเข้าทำประโยชน์ จ่ายค่าภาคหลวงแร่ และดูแลพื้นที่ตามมาตราการ แต่เนื่องจากระเบียบ คปก. เรื่อง การให้ความยินยอมในการนำทรัพยากรธรรมชาติในเขตปฏิรูปที่ดินไปใช้ประโยชน์ตามกฎหมายอื่น พ.ศ. ๒๕๔๑ ถูกยกเลิกไปตามคำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุด จึงต้องนำมาเสนอ คปก. พิจารณาอีกครั้งตามกฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอและการพิจารณาให้ความยินยอมหรืออนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๐ และเข้าสู่กระบวนการขั้นตอนการขอต่ออายุประทานบัตร ซึ่งหากได้รับอนุญาตให้ต่ออายุประทานบัตร และมีการผลิตแร่จะต้องมีการจ่าย ค่าภาคหลวงแร่ จ่ายเงินเข้ากองทุนเฝ้าระวังสุขภาพ สำหรับโครงการเหมืองแร่ต่อไป

ผู้แทนเกษตรกรจังหวัดชุมพร (นายฉลองชาติ ยังปักซี่) ได้ให้ความเห็นว่า การจัดสรรที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมให้เกษตรกรเข้าทำประโยชน์ต้องคำนึงถึงความเหมาะสมของที่ดินว่ามีความเหมาะสมแก่การประกอบอาชีพเกษตรกรรม เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรนั้นสามารถทำการเกษตรได้อย่างยั่งยืน ซึ่งในส่วนของพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมแก่การประกอบอาชีพเกษตรกรรม เห็นควรดำเนินการให้เกิดประโยชน์สูงสุดในที่ดินนั้น แต่ไม่ให้เกิดผลกระทบต่อนพื้นที่เกษตรกรรมโดยรอบด้วย

ผู้แทนกรมป่าไม้ (นายภูมินทร์ บุญบันดาร) ได้ให้ความเห็นว่า การขอต่ออายุสัมปทานครั้งใหม่ในส่วนของกรมป่าไม้ ต้องเข้าสู่ระบบขออนุมัติสัมปทานจากกรมป่าไม้ มีการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมหรือทำการตรวจสอบรายงานการบัญชีสิ่งแวดล้อม ซึ่งกิจการเหมืองแร่ทั้งสองแห่งมีอายุประทานบัตรเป็นระยะเวลาเหลือกึ่งปี เห็นควรอนุญาตให้ทำประโยชน์ในที่ดินตามอายุประทานบัตรต่อไป เพื่อไม่ต้องขออนุญาตอีกครั้ง เนื่องจากเป็นการประกอบกิจการเกี่ยวกับการทำเหมืองแร่ที่ได้รับอนุญาตให้ใช้ที่ดินก่อนคำสั่งหัวหน้า คสช. ที่ ๓๑/๒๕๖๐ มีผลบังคับใช้ จึงไม่มีการขออนุญาตประกอบกิจการเกี่ยวกับการทำเหมืองแร่อีกต่อไป

ประธานกรรมการ ได้ให้ข้อสังเกตและกล่าวสรุปว่า เรื่องดังกล่าวนี้มีข้อสังเกตจากกรรมการ ในประเด็นการพิจารณาอนุญาตใช้ที่ดินดังกล่าวเพื่อทำกิจการเหมืองแร่ และกิจการเกี่ยวเนื่องกับการทำเหมืองแร่ กรณีค่าเยียวยาหรือค่าชดเชยสามารถดำเนินการได้หรือไม่ มีข้อกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้องสำหรับรองรับ การพิจารณาในประเด็นดังกล่าวหรือไม่อย่างไร ดังนั้น จึงมอบหมายให้ ส.ป.ก. โดยสำนักกฎหมาย (สกม.) หรือ เกี่ยวกับประเด็นข้อกฎหมายดังกล่าวกับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตามความเห็นและข้อสังเกต ของกรรมการภายใน ๑๕ วัน และนำเสนอคณะกรรมการพิจารณาอีกครั้ง

มติคณะกรรมการ เรื่องที่ ๔.๒.๑ และเรื่องที่ ๔.๒.๒ ให้ ส.ป.ก. ดำเนินการสรุปประเด็นข้อกฎหมายเกี่ยวกับ เรื่องดังกล่าว ตามความเห็นและข้อสังเกตของกรรมการ เพื่อหารือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ภายใน ๑๕ วัน ก่อนนำเสนอคณะกรรมการพิจารณาต่อไป

เรื่องที่ ๔.๓ ขออนุมัติไม่ประสงค์จะนำที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันมาดำเนินการ ปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตลอดไป จำนวน ๒ พื้นที่

เรื่องที่	จังหวัด	พื้นที่สาธารณประโยชน์	เนื้อที่ (ไร่)
๔.๓.๑	สุพรรณบุรี	แปลง “หนองซัน” (บางส่วน)	๗๑-๒-๑๐.๒
๔.๓.๒	สุโขทัย	แปลง “ทุ่งยางเมืองสาธารณประโยชน์” (บางส่วน)	๑๓-๓-๙๓.๘

กฎหมายและหลักเกณฑ์ในการพิจารณา

๑. พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๒ มาตรา ๒๖ (๑) บัญญัติไว้ ดังนี้

มาตรา ๒๖ เมื่อได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินใช้บังคับในท้องที่ใดแล้ว

(๑) ถ้าในเขตปฏิรูปที่ดินนั้นมีที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน แต่พลเมืองเล็กใช้ประโยชน์ในที่ดินนั้น หรือได้เปลี่ยนสภาพจากการเป็นที่ดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันก็ดี หรือพลเมืองยังใช้ประโยชน์ในที่ดินนั้นอยู่หรือยังไม่เปลี่ยนสภาพจากการเป็นที่ดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน เมื่อได้จัดที่ดินแปลงอื่นให้พลเมืองใช้ร่วมกันแทน โดยคณะกรรมการประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วก็ดี ให้พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินนั้นมีผลเป็นการถอนสภาพการเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน สำหรับที่ดินดังกล่าว โดยมีต้องดำเนินการถอนสภาพตามประมวลกฎหมายที่ดิน และให้ ส.ป.ก. มีอำนาจนำที่ดินนั้น มาใช้ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมได้

ฯลฯ

๒. ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา ตามหนังสือ ด่วนมาก ที่ นร ๐๖๐๑/๑๘๗ ลงวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๙ ตอบข้อหารือปัญหาข้อกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยว่าเมื่อกระทรวงมหาดไทยได้รับ หนังสือยืนยันจาก ส.ป.ก. ว่าไม่ประสงค์จะนำที่ดินที่ถูกถอนสภาพมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินตลอดไป

กระทรวงมหาดไทยย่อมมีอำนาจให้ทบวงการเมืองเข้าใช้ประโยชน์ในราชการหรือดำเนินการขึ้นทะเบียนให้ทบวงการเมืองใช้ประโยชน์ได้

๓. มติคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ครั้งที่ ๒/๒๕๔๑ เมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๔๑ เรื่องที่ ๓.๑ การนำที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันมาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน ข้อ ๒ ที่ดินที่ถูกถอนสภาพจากการเป็นสาธารณประโยชน์ โดยผลของพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดิน เป็นที่ดินแปลงเล็กแปลงน้อย หรือไม่เหมาะกับการนำที่ดินมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินให้นำเสนอ คปก. พิจารณาว่า ไม่ประสงค์จะใช้ที่ดินเพื่อการปฏิรูปที่ดินตลอดไป

๔. คำสั่งคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ครั้งที่ ๕/๒๕๖๑ สัณ ณ วันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๑ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาการให้ความยินยอมหรืออนุญาตการใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน ข้อ ๓ พิจารณา กลั่นกรอง วินิจฉัย ให้ข้อมูล พิจารณารายละเอียดหรือเสนอความเห็นเกี่ยวกับการให้ใช้ที่ดิน นอกเหนือจากกิจการเพื่อการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และการให้ความยินยอมหรืออนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓๑/๒๕๖๐ ตลอดจนแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวกับการอนุญาตและการให้ความยินยอมหรืออนุญาตตามที่กฎหมาย ลำดับรองที่เกี่ยวข้องกำหนด หรือตามที่ คปก. กำหนด

๕. มติคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ครั้งที่ ๒/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๒ วาระจรเรื่องที่ ๕ มอบหมายให้คณะกรรมการพิจารณาการให้ความยินยอมหรืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดิน ในเขตปฏิรูปที่ดินมีอำนาจหน้าที่เพิ่มเติมในเรื่อง ไม่ประสงค์จะนำที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมือง เลิกใช้ร่วมกันมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตลอดไป เห็นชอบให้คณะกรรมการพิจารณาการให้ ความยินยอมหรืออนุญาตการใช้ประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน มีอำนาจหน้าที่พิจารณากลั่นกรอง วินิจฉัย ให้ข้อมูล พิจารณารายละเอียด หรือเสนอความเห็นเกี่ยวกับ เรื่องไม่ประสงค์จะนำที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดิน สำหรับพลเมืองเลิกใช้ประโยชน์ร่วมกันมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตลอดไป

เรื่องที่ ๔.๓.๑ ที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดิน แปลง “หนองซัน” (บางส่วน) เนื้อที่ประมาณ ๗๑-๒-๑๐.๒ ไร่ ในท้องที่ตำบลทุ่งคอก อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อเป็นที่ตั้งโรงเรียนและเตรียม ความพร้อมในการพัฒนาระดับคุณภาพเป็นโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย จังหวัดสุพรรณบุรี

ฝ่ายเลขานุการฯ (นางรจนพรรณ ณรงค์อินทร์ ผู้อำนวยการกลุ่มอนุญาตการใช้ที่ดิน ส.ป.ก.) ได้ชี้แจงว่า สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุพรรณบุรี ได้มีหนังสือ ที่ สพ ๐๐๑๑/๒๕๐ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ แจ้งว่า คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุพรรณบุรี (คปจ.สุพรรณบุรี) ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ มีมติเห็นชอบไม่ประสงค์จะนำที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันแต่พลเมืองเลิกใช้ร่วมกันแล้ว มาดำเนินการปฏิรูปที่ดินตลอดไป แปลง “หนองซัน” เพื่อให้โรงเรียนหนองวัลย์เปรียงวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี ใช้ประโยชน์ที่ดินเป็นที่ตั้งโรงเรียนและเตรียมความพร้อมในการพัฒนาระดับคุณภาพเป็นโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารณราชวิทยาลัยสุพรรณบุรี (บางส่วน) เนื้อที่ประมาณ ๗๑-๒-๑๐.๒ ไร่ จึงได้ส่งคำขอและเอกสารหลักฐานประกอบคำขอของหน่วยงานราชการต่าง ๆ เพื่อให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) พิจารณาว่าประสงค์จะนำที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน แต่พลเมืองเล็กใช้ร่วมกันแล้วมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินตลอดไปหรือไม่ โดยขอให้ ส.ป.ก. นำเสนอคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) พิจารณาต่อไป

ข้อเท็จจริง

๑. ที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดิน แปลง “หนองชัน” กรมที่ดินดำเนินการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ฉบับที่ ๒๐๙๙/๒๕๐๘ ออก ณ วันที่ ๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๐๘ ตั้งอยู่ที่ตำบลทุ่งคอก อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี เนื้อที่ทั้งหมด ๒๓๘-๓-๘๙ ไร่

๒. ที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดิน แปลง “หนองชัน” ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในท้องที่อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๒๑ ตามประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๕ ตอนที่ ๕๐ วันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๒๑ ซึ่งอยู่นอกพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน

๓. การพิจารณาการให้ถอนสภาพที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดิน แปลง “หนองชัน” (บางส่วน) เนื้อที่ประมาณ ๗๑-๒-๑๐.๒ ไร่ เพื่อให้โรงเรียนหนองวัลย์เปรียงวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี ใช้ประโยชน์ที่ดินเป็นที่ตั้งโรงเรียนและเตรียมความพร้อมในการพัฒนาระดับคุณภาพเป็นโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารณราชวิทยาลัยสุพรรณบุรี ซึ่งผ่านความเห็นชอบตามลำดับ ดังนี้

๓.๑ การประชุมประชาคมหมู่บ้านหนองวัลย์เปรียง หมู่ที่ ๓ ตำบลทุ่งคอก อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๕

๓.๒ การประชุมประชาคมตำบลทุ่งคอก อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี เมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๖๕

๓.๓ การประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งคอกวิสามัญ สมัยที่ ๔ ครั้งที่ ๑ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๕

๓.๔ อำเภอสองพี่น้อง เห็นชอบตามหนังสือ ที่ สพ ๐๕๑๘/๔๐๕๕ ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๕

๓.๕ จังหวัดสุพรรณบุรี เห็นชอบตามหนังสือ ที่ สพ ๐๐๒๐.๔ (๒)/๒๑๖๔๒ ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๕

๓.๖ การประชุมคณะกรรมการกำกับการใช้ที่ดินของรัฐจังหวัดสุพรรณบุรี ครั้งที่ ๑/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๕

๓.๗ คปจ.สุพรรณบุรี มีมติเห็นชอบในเรื่งดังกล่าวข้างต้น ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

ความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาการให้ความยินยอมหรืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน

การประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๔/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๕ มีมติ ดังนี้

๑. เห็นชอบตามความเห็นของเทศบาล อำเภอ คณะกรรมการกำกับการใช้ที่ดินของรัฐจังหวัดสุพรรณบุรี และ คปจ.สุพรรณบุรี ว่าที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดิน แปลง “หนองซัน” (บางส่วน) เนื้อที่ประมาณ ๗๑-๒-๑๐.๒ ไร่ พลเมืองเล็กใช้ร่วมกันแล้วตามที่หน่วยงานราชการขอใช้ประโยชน์ที่ดิน

๒. ให้นำเสนอ คปก. พิจารณาอนุมัติไม่ประสงค์จะนำที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดิน แปลง “หนองซัน” (บางส่วน) เนื้อที่ประมาณ ๗๑-๒-๑๐.๒ ไร่ มาดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตลอดไป เพื่อให้กระทรวงมหาดไทยนำไปดำเนินการตามอำนาจหน้าที่เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ทางราชการต่อไป

ความเห็นของ ส.ป.ก.

๑. การขอใช้ที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดิน แปลง “หนองซัน” เพื่อใช้ประโยชน์ที่ดินเป็นที่ตั้งโรงเรียนและเตรียมความพร้อมในการพัฒนาระดับคุณภาพเป็นโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารณราชวิทยาลัยสุพรรณบุรี เป็นการขอใช้ที่ดินตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการปฏิบัติเกี่ยวกับการถอนสภาพการจัดขึ้นทะเบียนและการจัดหาผลประโยชน์ในที่ดินของรัฐตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๐ แต่เนื่องจากที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินดังกล่าว ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่ ส.ป.ก. ได้มีพระราชกฤษฎีกาประกาศเขตปฏิรูปที่ดินครอบคลุมทั้งอำเภอ แต่มีได้อยู่ในพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน กระทรวงมหาดไทยจึงต้องได้รับการยืนยันจาก ส.ป.ก. ก่อนว่าไม่ประสงค์จะใช้ที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตลอดไป จึงจะสามารถนำไปดำเนินการอนุญาตให้ส่วนราชการใช้ประโยชน์ในทางราชการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยได้

๒. ส.ป.ก. ตรวจสอบแล้วว่า ที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินที่พลเมืองใช้ร่วมกันแต่พลเมืองเล็กใช้ร่วมกันแล้วดังกล่าว หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีความเห็นสอดคล้องกันเห็นชอบให้ถอนสภาพที่สาธารณสมบัติของแผ่นดิน แปลง “หนองซัน” (บางส่วน) เนื้อที่ประมาณ ๗๑-๒-๑๐.๒ ไร่ โดยเป็นที่ตั้งโรงเรียนและเตรียมความพร้อมในการพัฒนาระดับคุณภาพเป็นโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารณราชวิทยาลัยสุพรรณบุรี ได้ดำเนินการตามขั้นตอนมีแผนงานและงบประมาณ จัดทำแผนที่มาตราส่วน ๑ : ๕๐๐๐๐ แผนที่แสดงขอบเขตที่ดิน แผนผังแสดงบริเวณและสิ่งปลูกสร้างในที่ดินครบถ้วน ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินในเขตปฏิรูปที่ดินที่ ส.ป.ก. ไม่มีความประสงค์จะนำไปดำเนินการปฏิรูปที่ดินตามที่คณะกรรมการกฤษฎีกาได้ให้ความเห็นไว้ ตามหนังสือ ด่วนมาก ที่ นร ๐๖๐๑/๑๘๗ ลงวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๙ จึงเห็นควรไม่ประสงค์จะนำที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองเล็กใช้ร่วมกันมาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน เพื่อให้กระทรวงมหาดไทยดำเนินการให้ทบวงการเมืองเข้าใช้ประโยชน์ในราชการหรือดำเนินการขึ้นทะเบียนให้ทบวงการเมืองใช้ประโยชน์ได้ตามที่กฎหมายกำหนดต่อไป

ประเด็นที่น่าสนใจ

เพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติไม่ประสงค์จะนำที่ดินสาธารณะสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองเล็กใช้ประโยชน์ร่วมกัน แปลง “หนองซัน” (บางส่วน) เนื้อที่ประมาณ ๗๑-๒-๑๐.๒ ไร่ มาดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตลอดไป เพื่อให้กระทรวงมหาดไทยนำไปดำเนินการตามอำนาจหน้าที่เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ทางราชการต่อไป

มติคณะกรรมการ อนุมัติไม่ประสงค์จะนำที่ดินสาธารณะสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองเล็กใช้ประโยชน์ร่วมกัน แปลง “หนองซัน” (บางส่วน) เนื้อที่ประมาณ ๗๑-๒-๑๐.๒ ไร่ มาดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตลอดไป เพื่อให้กระทรวงมหาดไทยนำไปดำเนินการตามอำนาจหน้าที่เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ทางราชการต่อไป

เรื่องที่ ๔.๓.๒ ที่ดินสาธารณะสมบัติของแผ่นดิน แปลง “ทุ่งยางเมืองสาธารณะประโยชน์” (บางส่วน) เนื้อที่ประมาณ ๑๓-๓-๙๓.๘ ไร่ ในท้องที่ตำบลทุ่งยางเมือง อำเภอคีรีมาศ จังหวัดสุโขทัย เพื่อก่อสร้างอาคารที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งยางเมือง

ฝ่ายเลขานุการฯ (นางรจนพรรณ ณรงค์อินทร์ ผู้อำนวยการกลุ่มอนุญาตการใช้ที่ดิน ส.ป.ก.) ได้ชี้แจง ดังนี้

๑. สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุโขทัย (ส.ป.ก.สุโขทัย) ได้มีหนังสือ ที่ สท ๐๐๑๑/๑๒๗๓ ลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๐ แจ้งว่าคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุโขทัย (คปจ.สุโขทัย) ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๐ มีมติเห็นชอบไม่ประสงค์จะนำที่ดินสาธารณะสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันแต่พลเมืองเล็กใช้ร่วมกันแล้วมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินตลอดไป แปลง “ทุ่งยางเมืองสาธารณะประโยชน์” เพื่อให้องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งยางเมือง (อบต.ทุ่งยางเมือง) ใช้ประโยชน์ที่ดินก่อสร้างอาคารที่ทำการ อบต.ทุ่งยางเมือง (บางส่วน) เนื้อที่ประมาณ ๓๒-๓-๐๖ ไร่ จึงได้ส่งคำขอและเอกสารหลักฐานประกอบคำขอของหน่วยงานราชการต่าง ๆ เพื่อให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) พิจารณาว่าประสงค์จะนำที่ดินสาธารณะสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันแต่พลเมืองเล็กใช้ร่วมกันแล้วมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินตลอดไปหรือไม่

๒. ส.ป.ก.สุโขทัย ได้มีหนังสือ ที่ สท ๐๐๑๑/๐๑๑ ลงวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๖๕ จัดส่งสำเนารายงานการประชุมคณะกรรมการกำกับการใช้ที่ดินของรัฐจังหวัดสุโขทัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

๓. ส.ป.ก.สุโขทัย ได้มีหนังสือ ที่ สท ๐๐๑๑/๑๕๐๘ ลงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ จัดส่งรายงานผลการตรวจสอบสภาพการถือครองและสภาพที่ดินของ ส.ป.ก.สุโขทัย ภาพถ่ายแปลงที่ดินสภาพปัจจุบันและสำเนารายงานการประชุม คปจ.สุโขทัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๕ ซึ่งพิจารณาพบทวน คปจ.สุโขทัย ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๐ และมีมติเห็นชอบให้ที่สาธารณะประโยชน์ แปลง “ทุ่งยางเมืองสาธารณะประโยชน์” เป็นที่ดินสาธารณะสมบัติของแผ่นดินฯ ที่พลเมืองเล็กใช้ร่วมกันแล้ว และไม่ประสงค์จะใช้ที่ดินสาธารณะสมบัติของแผ่นดินฯ เพื่อการปฏิรูปที่ดินตลอดไป

เมื่อวันที่ ๑๓-๓-๕๓.๘ ไร่ ที่ดินส่วนที่เหลือให้คงสงวนไว้ให้ประชาชนใช้ร่วมกันเพื่อสอดคล้องกับมติคณะกรรมการกำกับการใช้ที่ดินของรัฐ จังหวัดสุโขทัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ โดยขอให้ ส.ป.ก. นำเสนอคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) พิจารณาต่อไป

ข้อเท็จจริง

๑. ที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดิน แปลง “ทุ่งยางเมืองสาธารณประโยชน์” กรมที่ดินดำเนินการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เลขที่ ๑๗๑๘๖ ออกให้ ณ วันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๖๖ ตั้งอยู่ที่ตำบล (สามพวง) ทุ่งยางเมือง อำเภอกีรีมาศ จังหวัดสุโขทัย เนื้อที่ประมาณ ๒๙-๐-๒๙.๓ ไร่ (เนื้อที่เดิม ๓๒-๓-๐๖ ไร่ แก่ไข โดยเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัย เมื่อวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๔)

๒. ที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดิน แปลง “ทุ่งยางเมืองสาธารณประโยชน์” ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในท้องที่อำเภอกีรีมาศ จังหวัดสุโขทัย ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๑ ตามประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ หน้า ๔ เล่ม ๑๐๕ ตอนที่ ๑๒๒ วันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๓๑ ซึ่งอยู่ในพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน

๓. การพิจารณาการให้ถอนสภาพที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดิน แปลง “ทุ่งยางเมืองสาธารณประโยชน์” (บางส่วน) เนื้อที่ประมาณ ๑๓-๓-๕๓.๘ ไร่ เพื่อให้ อบต.ทุ่งยางเมือง ใช้ประโยชน์ที่ดินก่อสร้างอาคารที่ทำการ อบต.ทุ่งยางเมือง ซึ่งผ่านความเห็นชอบตามลำดับ ดังนี้

๓.๑ การประชุมประชาคม ผู้แทนหมู่ที่ ๑, ๒, ๓, ๔ และ ๕ ตำบลทุ่งยางเมือง อำเภอกีรีมาศ จังหวัดสุโขทัย เมื่อวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

๓.๒ การประชุม อบต.ทุ่งยางเมือง เมื่อวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

๓.๓ อำเภอกีรีมาศ เห็นชอบตามหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ สท ๐๐๒๓.๘/๑๗๖๓ ลงวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๙

๓.๔ จังหวัดสุโขทัย เห็นชอบตามหนังสือ ที่ สท ๐๐๒๐.๕(๖)/๘๖๑๔ ลงวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๙

๓.๕ การประชุมคณะกรรมการกำกับการใช้ที่ดินของรัฐจังหวัดสุโขทัย ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

๓.๖ คปจ.สุโขทัย มีมติเห็นชอบในเรื่องดังกล่าวข้างต้น ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๕

ความเห็นของคณะอนุกรรมการพิจารณาการให้ความยินยอมหรืออนุญาตการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน

การประชุมคณะอนุกรรมการฯ ครั้งที่ ๔/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๕ มีมติ ดังนี้

๑. เห็นชอบตามความเห็นของเทศบาล อำเภอ คณะกรรมการกำกับการใช้ที่ดินของรัฐจังหวัดสุโขทัย และ คปจ.สุโขทัย ว่าที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดิน แปลง “ทุ่งยางเมืองสาธารณประโยชน์” (บางส่วน) เนื้อที่ประมาณ ๑๓-๓-๕๓.๘ ไร่ พลเมืองเล็กใช้ร่วมกันแล้วตามที่หน่วยงานราชการขอใช้ประโยชน์ในที่ดิน

๒. ให้นำเสนอ คปก. พิจารณาอนุมัติไม่ประสงค์จะนำที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินแปลง “ทุ่งยางเมืองสาธารณประโยชน์” (บางส่วน) เนื้อที่ประมาณ ๑๓-๓-๙๓.๘ ไร่ มาดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตลอดไป เพื่อให้กระทรวงมหาดไทยนำไปดำเนินการตามอำนาจหน้าที่เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ทางราชการต่อไป

ความเห็นของ ส.ป.ก.

๑. การขอใช้ที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดิน แปลง “ทุ่งยางเมืองสาธารณประโยชน์” (บางส่วน) เนื้อที่ประมาณ ๑๓-๓-๙๓.๘ ไร่ เพื่อใช้ประโยชน์ที่ดินก่อสร้างอาคารที่ทำการ อบต.ทุ่งยางเมือง เป็นการขอใช้ที่ดินตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการปฏิบัติเกี่ยวกับการถอนสภาพการจัดขึ้นทะเบียนและการจัดหาผลประโยชน์ในที่ดินของรัฐตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๐ แต่เนื่องจากที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินดังกล่าว ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่ ส.ป.ก. ได้มีพระราชกฤษฎีกาประกาศเขตปฏิรูปที่ดินครอบคลุมทั้งอำเภอ และอยู่ในพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน กระทรวงมหาดไทยจึงต้องได้รับการยืนยันจาก ส.ป.ก. ก่อนว่าไม่ประสงค์จะใช้ที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตลอดไป จึงจะสามารถนำไปดำเนินการอนุญาตให้ส่วนราชการใช้ประโยชน์ในทางราชการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยได้

๒. ส.ป.ก. ตรวจสอบแล้วว่า ที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินดังกล่าวที่พลเมืองใช้ร่วมกันแต่พลเมืองเล็กใช้ร่วมกันแล้วดังกล่าว หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีความเห็นสอดคล้องกันเห็นชอบให้ถอนสภาพที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดิน แปลง “ทุ่งยางเมืองสาธารณประโยชน์” (บางส่วน) เนื้อที่ประมาณ ๑๓-๓-๙๓.๘ ไร่ โดยเป็นที่ตั้งอาคารที่ทำการ อบต.ทุ่งยางเมือง ได้ดำเนินการตามขั้นตอนมีแผนงานและงบประมาณ จัดทำแผนที่มาตราส่วน ๑ : ๕๐๐๐๐ แผนที่แสดงขอบเขตที่ดิน แผนที่แสดงบริเวณและสิ่งปลูกสร้างในที่ดินครบถ้วน ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินในเขตปฏิรูปที่ดินที่ ส.ป.ก. ไม่มีความประสงค์จะนำไปดำเนินการปฏิรูปที่ดินตามที่คณะกรรมการกฤษฎีกาได้ให้ความเห็นไว้ตามหนังสือด่วนมาก ที่ นร ๐๖๐๑/๑๘๗ ลงวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๙ จึงเห็นควรไม่ประสงค์จะนำที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันแต่พลเมืองเล็กใช้ร่วมกันแล้วมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินตลอดไปเพื่อให้กระทรวงมหาดไทยดำเนินการให้ทบวงการเมืองเข้าใช้ประโยชน์ในราชการหรือดำเนินการขึ้นทะเบียนให้ทบวงการเมืองใช้ประโยชน์ได้ตามที่กฎหมายกำหนดต่อไป

ประเด็นที่นำเสนอ

เพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติไม่ประสงค์จะนำที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองเล็กใช้ประโยชน์ร่วมกัน แปลง “ทุ่งยางเมืองสาธารณประโยชน์” (บางส่วน) เนื้อที่ประมาณ ๑๓-๓-๙๓.๘ ไร่ มาดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตลอดไป เพื่อให้กระทรวงมหาดไทยนำไปดำเนินการตามอำนาจหน้าที่เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ทางราชการต่อไป

มติคณะกรรมการ อนุมัติไม่ประสงค์จะนำที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองเล็กใช้ประโยชน์ร่วมกัน แปลง “ทุ่งยางเมืองสาธารณประโยชน์” (บางส่วน) เนื้อที่ประมาณ ๑๓-๓-๙๓.๘ ไร่ มาดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตลอดไป เพื่อให้กระทรวงมหาดไทยนำไปดำเนินการตามอำนาจหน้าที่เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ทางราชการต่อไป

เรื่องที่ ๔.๔ ขออนุมัติลดหรือยกเว้นค่าเช่าที่ดินให้สถาบันเกษตรกรที่ได้รับการจัดที่ดินชุมชนตามนโยบายรัฐบาล จำนวน ๗ เรื่อง

เรื่องที่	สหกรณ์	จังหวัด	หมายเหตุ
๔.๔.๑	สหกรณ์การเกษตรไทรทอง จำกัด	สุราษฎร์ธานี	ขอยกเว้นค่าเช่าที่ดิน ๓ ปี
๔.๔.๒	สหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินปากช่อง (คทช.) จำกัด	นครราชสีมา	ขอชำระค่าเช่าที่ดิน ๑๕% ของค่าเช่าที่ต้องชำระ ๓ ปี
๔.๔.๓	สหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินครบุรี (คทช.) จำกัด	นครราชสีมา	ขอยกเว้นค่าเช่าที่ดิน ๓ ปี
๔.๔.๔	สหกรณ์ปฏิรูปที่ดินอำเภอวังน้ำเย็น (คทช.) จำกัด	สระแก้ว	ขอยกเว้นค่าเช่าที่ดิน ๓ ปี
๔.๔.๕	สหกรณ์ปฏิรูปที่ดินอำเภอโคกสูง (คทช.) จำกัด	สระแก้ว	ขอยกเว้นค่าเช่าที่ดิน ๓ ปี
๔.๔.๖	สหกรณ์ปฏิรูปที่ดินอำเภอวัฒนานคร (คทช.) จำกัด	สระแก้ว	ขอยกเว้นค่าเช่าที่ดิน ๓ ปี
๔.๔.๗	สหกรณ์ปฏิรูปที่ดินอำเภออรัญประเทศ (คทช.) จำกัด	สระแก้ว	ขอยกเว้นค่าเช่าที่ดิน ๓ ปี

กฎหมาย ระเบียบ และมติที่เกี่ยวข้อง

๑. ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ว่าด้วยการจัดที่ดินให้สถาบันเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๕๘

ข้อ ๑๐ ค่าเช่าให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

ฯลฯ

ข้อ ๒๒ ให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด มีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขว่าด้วยการปฏิบัติเกี่ยวกับการเช่าทำประโยชน์ในที่ดิน ในรายละเอียดได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ และในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการตามระเบียบนี้ ให้นำเสนอคณะกรรมการพิจารณาต่อไป

ฯลฯ

๒. หลักเกณฑ์การจัดทำข้อมูลเสนอ คปก. พิจารณายกเว้นค่าเช่าที่ดินสำหรับช่วงระยะเวลาการใช้ประโยชน์ที่ดินภายหลังครบระยะเวลา ๓ ปีแรกของการใช้ประโยชน์ที่ดิน

มติ คปก. ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ เรื่องที่ ๓.๕ กำหนด ดังนี้

๑) แผนการดำเนินการของสถาบันเกษตรกร ในแต่ละปีตลอดระยะเวลาที่เช่าที่ดิน ส.ป.ก. (รวมช่วงเวลาเริ่มต้นของการใช้ประโยชน์ที่ดิน ๓ ปีแรก) แผนรายได้ แผนการประกอบอาชีพ ผลการติดตาม และการประเมินผลสถาบันเกษตรกร รวมทั้งสมาชิกเป็นระยะ ๆ ทุกปี

๒) ข้อมูลสภาพพื้นที่ ข้อมูลการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ที่อยู่อาศัย ระบบสาธารณูปโภค ไฟฟ้า ประปา รวมถึงแหล่งน้ำที่ใช้ในการประกอบเกษตรกรรม

๓. หลักเกณฑ์พื้นที่เรียกเก็บค่าเช่าจากสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน

มติ คปก. ครั้งที่ ๑/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ เรื่องที่ ๓.๓ อนุมัติหลักเกณฑ์พื้นที่เรียกเก็บค่าเช่าจากสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๔ ส่วน คือ เกษตรกรรม แปลงที่อยู่อาศัย พื้นที่แปลงรวม และพื้นที่ส่วนกลาง โดยไม่เรียกเก็บค่าเช่าในส่วนพื้นที่สาธารณูปโภค

๔. การแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินมูลค่าที่ดิน หรืออสังหาริมทรัพย์

มติ คปก. ครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๔ เรื่องที่ ๓.๙ ได้ยกเลิกคำสั่ง คปก. ที่ ๑/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๒ และแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินมูลค่าที่ดิน หรืออสังหาริมทรัพย์ ขึ้นใหม่ ตามคำสั่ง คปก. ที่ ๒/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ โดยคณะกรรมการฯ มีหน้าที่พิจารณา และกลั่นกรองการขอยกเว้น ค่าเช่าและค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อเสนอต่อ คปก. เพื่อพิจารณาอนุมัติ เรื่องที่ ๔.๔.๑ สหกรณ์การเกษตรไทรทอง จำกัด จังหวัดสุราษฎร์ธานี ขออนุมัติยกเว้นค่าเช่าที่ดิน

ฝ่ายเลขานุการฯ (นายศักดิ์ศิริ ฐปวงศ์ ผู้อำนวยการสำนักบริหารกองทุน ส.ป.ก.) ได้ชี้แจงว่า สหกรณ์การเกษตรไทรทอง จำกัด มีหนังสือลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ยื่นคำร้องขอยกเว้นค่าเช่าที่ดิน ๓ ปี (ใช้ประโยชน์ที่ดินปีที่ ๔ ถึงปีที่ ๖) ตามสัญญาเช่าที่ดินสำหรับสถาบันเกษตรกร (ส.ป.ก. ๔-๑๔๐) เลขที่ ๑/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๐

ข้อเท็จจริง

๑. มติคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ อนุมัติหลักการยกเว้นค่าเช่าที่ดินให้สถาบันเกษตรกรช่วงเวลาเริ่มต้นของการใช้ประโยชน์ที่ดิน ๓ ปีแรก โดยสหกรณ์ฯ ได้รับยกเว้นค่าเช่าที่ดินช่วงระยะเวลาเช่าที่ดิน ระหว่างวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ถึงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๓

๒. มติคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุราษฎร์ธานี ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๓ เห็นชอบยกเว้นค่าเช่าที่ดินให้กับสหกรณ์ฯ เป็นระยะเวลา ๓ ปี (ปีที่ ๔ ถึงปีที่ ๖) ระยะเวลาการเช่าที่ดิน ระหว่างวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๖ ประกอบคำขอยกเว้นค่าเช่าที่ดิน

เมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓ โดยสรุปความว่า สหกรณ์ฯ มีรายได้ไม่เพียงพอแก่การชำระค่าที่ดินให้กับ ส.ป.ก. ในแต่ละปี เนื่องจากไม่สามารถจัดเก็บรายได้ ค่าหุ้นเงินรับฝากออมทรัพย์ สมาชิกผู้ได้รับการจัดที่ดินส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพรับจ้างทางการเกษตร เมื่อได้รับการจัดที่ดินต้องปรับเปลี่ยนมาทำเกษตรผสมผสาน ซึ่งขาดประสบการณ์ ทำให้ผลผลิตไม่ได้มาตรฐานตามตลาดต้องการ ในส่วนของแปลงที่ดินเป็นพื้นที่ดินถมต้องปรับพื้นที่ และใช้เวลาปรับปรุงบำรุงดินทำให้ไม่สามารถใช้ประโยชน์ที่ดินได้เต็มศักยภาพ รายได้ไม่เพียงพอต้องออกไปรับจ้าง สำหรับด้านการบริหารสหกรณ์ฯ กรรมการยังขาดประสบการณ์ ความรู้ความเข้าใจในการบริหาร ส่งผลให้การดำเนินงานของสหกรณ์ฯ ยังไม่เข้มแข็ง

๓. สหกรณ์ฯ ได้รับการจัดที่ดิน รวมทั้งสิ้น ๙๗๒-๐-๘๓ ไร่ ที่ดินตั้งอยู่หมู่ที่ ๕ ตำบลไทรทอง อำเภอชัยบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี ใช้ประโยชน์ที่ดินระหว่างปีที่ ๔ ถึงปีที่ ๖ (ระหว่างวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๖) ค่าเช่าที่ดิน ๘๕,๘๙๓ บาทต่อปี สำหรับค่าเช่าที่ดินปีที่ ๔ ถึงปีที่ ๖ จะจัดทำข้อตกลงแนบท้ายสัญญาเช่าเดิม โดยอยู่ระหว่างสหกรณ์ฯ แต่งตั้งประธาน และจะลงนามในข้อตกลงแนบท้ายสัญญาต่อไป

๔. ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสหกรณ์ฯ และสมาชิก ดังนี้

สหกรณ์ฯ สมาชิกที่ได้รับการจัดที่ดิน จำนวน ๑๑๔ ราย รายละ ๖ ไร่ (แปลงเกษตรกรรม ๕ ไร่ และที่อยู่อาศัย ๑ ไร่) การดำเนินการโดยสรุป ดังนี้

๔.๑ แผนการดำเนินการของสถาบันเกษตรกรในแต่ละปีตลอดระยะเวลาที่เช่าที่ดิน ส.ป.ก. (รวมช่วงเวลาเริ่มต้นของการใช้ประโยชน์ที่ดิน ๓ ปีแรก) แผนรายได้ แผนการประกอบอาชีพ ผลการติดตาม และการประเมินผลสถาบันเกษตรกร รวมทั้งสมาชิก

(๑) ช่วงเริ่มต้นการใช้ประโยชน์ที่ดิน ๓ ปีแรก สหกรณ์ฯ มีแผนรายได้ โดยปี ๒๕๖๒ มีแผนแม่บทชุมชน โดยมีส่งเสริมสมาชิกทำเกษตรผสมผสาน กิจกรรมเด่น คือ การปลูกกล้วยหอมทอง โดยมีบันทึกข้อตกลงรับซื้อผลผลิตเพื่อส่งออกประเทศญี่ปุ่น โดยปี ๒๕๖๑ สหกรณ์ฯ มีผลประกอบการกำไรสุทธิ ๙,๔๙๒.๐๖ บาท แต่ปี ๒๕๖๒ - ๒๕๖๓ มีผลประกอบการขาดทุนสุทธิ ๗๓๘.๗๕ บาท และ ๓๓๒,๐๖๑.๑๘ บาท ตามลำดับ ซึ่งในปี ๒๕๖๓ มีหนี้สงสัยจะสูญ (เงินสดขาดบัญชี) ๓๐๗,๒๑๗ บาท ส่งผลให้ผลประกอบการขาดทุนสุทธิ ๓๓๒,๐๖๑.๑๘ บาท และปี ๒๕๖๔ สมาชิกขยายปริมาณการปลูกเพิ่มและจัดตั้งกลุ่มผู้เลี้ยงปลาเนื้ออ่อน กลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ

(๒) การติดตามและประเมินผล ปรากฏว่า สหกรณ์ฯ ยังไม่สามารถดำเนินธุรกิจได้ สำหรับสมาชิก ในช่วงเริ่มต้นถึงปี ๒๕๖๒ ระบบน้ำยังไม่สมบูรณ์ไม่เพียงพอ ทำให้พืชเจริญเติบโตช้า ปี ๒๕๖๒ ได้จัดทำแผนแม่บทชุมชน สมาชิกมีการรวมกลุ่มปลูกกล้วยหอมทองเพื่อส่งออก สมาชิกมีรายได้เฉลี่ยไร่ละ ๔๐,๐๐๐ บาท และปี ๒๕๖๔ เริ่มแปรรูปผลผลิตกล้วยหอมทองและปลา สามารถผลิตพืชผักในระบบปลอดภัย และได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP พืชผักและกล้วยแล้ว จำนวน ๗ ราย ทำให้สหกรณ์ฯ สามารถปิดบัญชีได้

และเก็บค่าหุ้นได้ต่อเนื่อง สมาชิกสามารถทำเกษตรกรรมในแปลงเต็มพื้นที่ และมีรายได้เลี้ยงชีพได้ตามความเหมาะสม

๔.๒ ข้อมูลสภาพพื้นที่ ข้อมูลการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ที่อยู่อาศัย ระบบสาธารณูปโภค ไฟฟ้า ประปา รวมถึงแหล่งน้ำที่ใช้ในการประกอบเกษตรกรรม ซึ่งแสดงให้เห็นถึงศักยภาพพื้นที่ ความพร้อมในการดำเนินการของสถาบันเกษตรกรและเกษตรกรสมาชิกในการสร้างรายได้ รวมทั้งการพัฒนาและให้ความช่วยเหลือสถาบันเกษตรกรและสมาชิก

(๑) สภาพพื้นที่เดิมปลูกปาล์มน้ำมัน ในปี ๒๕๕๙ ได้มีการดำเนินการล้มต้นปาล์มจัดที่ดินให้สหกรณ์ฯ เข้า และระหว่างปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๒ ดำเนินการขุดสระน้ำโดยนำดินไปถมในแปลงเกษตรกรรมและที่อยู่อาศัยบางส่วน ทำให้ดินในแปลงเกษตรกรรมขาดความอุดมสมบูรณ์ และต้องใช้ระยะเวลาในการปรับปรุงบำรุงดิน

(๒) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน อาทิ ถนนสายหลักและสายซอย ซึ่งเป็นถนนลูกรังหลุมบ่อ สัญจรไม่สะดวกในฤดูฝน มีการขยายเขตไฟฟ้าและสมาชิกมีไฟฟ้าใช้ทุกหลังคาเรือน สำหรับแหล่งน้ำมีแหล่งน้ำชลประทาน บ่อบาดาล และถังเก็บน้ำ คสล.

(๓) สถาบันเกษตรกรและสมาชิกได้รับการพัฒนาและสนับสนุนจากหน่วยงานต่าง ๆ เช่น ด้านการผลิต โดยกรมพัฒนาที่ดิน กรมส่งเสริมการเกษตร กรมประมง และสำนักงานเกษตรจังหวัด ต้นแบบคุณภาพชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง “โคก หนอง นา โมเดล” โดยสำนักงานพัฒนาชุมชน

ความเห็นของคณะกรรมการประเมินมูลค่าที่ดิน หรืออสังหาริมทรัพย์

การประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๕ มีมติเห็นชอบยกเว้นค่าเช่าที่ดินแปลง No ๔๔ ให้กับสหกรณ์การเกษตรไทรทอง จำกัด เป็นระยะเวลา ๓ ปี (ระยะเวลาเช่าที่ดิน ระหว่างวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๖) และให้นำเสนอ คปก. เพื่อพิจารณาอนุมัติต่อไป

ความเห็นของ ส.ป.ก.

เนื่องจากสภาพพื้นที่สหกรณ์ฯ มีความสมบูรณ์ค่อนข้างต่ำ การทำการเกษตรได้ผลผลิตค่อนข้างน้อย ประกอบกับสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ถึงปัจจุบัน ส่งผลให้สมาชิกมีรายได้ทั้งในและนอกภาคการเกษตรลดลง ดังนั้น เพื่อเป็นการช่วยเหลือสหกรณ์ฯ และสมาชิก จึงเห็นควรยกเว้นค่าเช่าต่อไปอีกเป็นระยะเวลา ๓ ปี (ระยะเวลาเช่าที่ดิน ระหว่างวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๖) ซึ่งการพิจารณาอนุมัติเป็นอำนาจของ คปก. ตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยการจัดที่ดินให้สถาบันเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๒๒

ประเด็นที่นำเสนอ

เพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติยกเว้นค่าเช่าที่ดินแปลง No ๔๔ ให้กับสหกรณ์การเกษตรไทรทอง จำกัด เป็นระยะเวลา ๓ ปี (ระยะเวลาการเช่าที่ดิน ระหว่างวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๖)

ความเห็นและข้อสังเกตของคณะกรรมการ

ผู้แทนปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายเศรษฐเกียรติ กระจ่างวงษ์) ได้ให้ความเห็นและข้อสังเกตว่า ส.ป.ก. ควรระบุกรอบการยกเว้นค่าเช่าที่ดินในอนาคตไว้ในหลักเกณฑ์ และระบุไว้ว่าควรมีระยะเวลาเท่าใด มีหลักเกณฑ์อย่างไร โดยอาจจะกำหนดกรอบว่า เมื่อสหกรณ์ฯ ใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐ ได้เต็มศักยภาพแล้ว ควรมีกรอบระยะเวลาที่จะชำระค่าเช่าให้แก่ ส.ป.ก. เช่น ในกรณีของสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินปากช่อง (คทช.) จำกัด ได้ชำระค่าเช่าที่ดินบางส่วนของค่าเช่าทั้งหมดในสัดส่วนที่สามารถจะจ่ายได้ ซึ่งถือว่าเป็นเรื่องที่ดีในการชำระค่าเช่า ดังนั้น จึงขอให้มีการกำหนดกรอบในเรื่องนี้ด้วย

กรรมการและเลขานุการฯ ได้ขออนุญาตชี้แจงว่า ส.ป.ก. ขอรับความเห็นและข้อสังเกตไปดำเนินการกำหนดกรอบเวลา และประเด็นความพร้อมในการชำระหนี้ของสหกรณ์ โดยพิจารณาจากปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการชำระหนี้เป็นรายการตรวจสอบการดำเนินงานของสหกรณ์ ซึ่งหากไม่มีศักยภาพในการชำระหนี้ก็อาจจะต้องขออนุมัติงดหรือยกเว้นค่าเช่าที่ดินตามกรอบเวลาที่พิจารณากำหนดไว้ ทั้งนี้ ส.ป.ก. ต้องพัฒนาเกษตรกรและการเกษตรในพื้นที่ของสหกรณ์ด้วย

มติคณะกรรมการ อนุมัติยกเว้นค่าเช่าที่ดินแปลง No ๔๔ ให้กับสหกรณ์การเกษตรไทรทอง จำกัด เป็นระยะเวลา ๓ ปี (ระยะเวลาการเช่าที่ดิน ระหว่างวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๖)

เรื่องที่ ๔.๔.๒ สหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินปากช่อง (คทช.) จำกัด จังหวัดนครราชสีมา ขออนุมัติลดค่าเช่าที่ดิน

ฝ่ายเลขานุการฯ (นายศักดิ์ศิริ ฐปวงค์ ผู้อำนวยการสำนักบริหารกองทุน ส.ป.ก.) ได้ชี้แจงว่า สหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินปากช่อง (คทช.) จำกัด มีหนังสือลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๔ ยื่นคำร้องขอยกเว้นค่าเช่าที่ดินบางส่วน ซึ่งเป็นพื้นที่สาธารณะประโยชน์แปลงว่าง แหล่งน้ำ และขอชำระค่าเช่าในปี ๒๕๖๓ (ปีที่ ๔) จำนวนเงิน ๑๕% ของพื้นที่ที่เข้าทำประโยชน์ตามจริง ส่วนปีถัดไปจะขอชำระค่าเช่าตามที่สัญญากำหนด โดยจะขอชำระค่าเช่าเฉพาะพื้นที่ที่สหกรณ์ฯ ใช้ประโยชน์ตามจริง

ข้อเท็จจริง

๑. มติคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ อนุมัติหลักการยกเว้นค่าเช่าที่ดินให้สถาบันเกษตรกรช่วงเวลาเริ่มต้นของการใช้ประโยชน์ที่ดิน ๓ ปีแรก โดยสหกรณ์ฯ ได้รับยกเว้นค่าเช่าที่ดินช่วงระยะเวลาเช่าที่ดิน ระหว่างวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ถึงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๓

๒. มติคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครราชสีมา (คปจ.นครราชสีมา) ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๖๔

๒.๑ อนุญาตให้สหกรณ์ฯ เข้าทำประโยชน์ตามเนื้อที่ที่สหกรณ์ได้ใช้ประโยชน์ในที่ดินจริง เนื้อที่ประมาณ ๖๕๖-๐-๕๙ ไร่ ตำบลปากช่อง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา โดยการเช่าเป็นระยะเวลา ๓ ปี (ปีที่ ๔ ถึงปีที่ ๖) ระหว่างวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๖

๒.๒ เห็นชอบให้สหกรณ์ฯ ชำระค่าเช่าที่ดินบางส่วน โดยขอจ่ายค่าเช่า ๑๕% ของค่าเช่าทั้งหมด ตามเนื้อที่ที่สหกรณ์ได้ใช้ประโยชน์ในที่ดินจริง ประกอบคำขอยกเว้นค่าเช่าที่ดิน เมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๔ โดยสรุปความว่า การดำเนินงานของสหกรณ์ฯ มีความก้าวหน้าเพิ่มขึ้น ซึ่งพื้นที่ที่ได้ทำประโยชน์และมีผลผลิตสร้างรายได้เป็นพื้นที่ชุมชนและที่อยู่อาศัยเพียง ๑ ไร่ ส่วนพื้นที่ ๕ ไร่ เป็นแปลงเกษตรกรรม ระบบน้ำยังไม่เพียงพอในด้านประสิทธิภาพในการทำงานของคณะกรรมการดำเนินงานของสหกรณ์ฯ ควรได้รับการอบรมเพิ่มพูนความรู้เพื่อนำไปพัฒนาและจัดทำแผนการบริหารงานสหกรณ์ฯ ในด้านการจัดการด้านการเงิน การบัญชี และการสร้างแหล่งรายได้ ส่วนองค์ความรู้ที่สมาชิกได้รับจากหน่วยงานราชการที่ร่วมบูรณาการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพยังอยู่ในช่วงเริ่มต้นของการปฏิบัติและฝึกประสบการณ์โดยการทดลองด้วยตนเอง ทำให้ไม่ได้ผลผลิตตามเป้าหมาย ประกอบกับยังมีปัญหาเรื่องแหล่งน้ำและระบบไฟฟ้า เนื่องจากในพื้นที่แปลงชุมชนมีไฟฟ้าและน้ำเพียงพอสำหรับการอุปโภค บริโภค และเพาะปลูกพืชผัก ไม้ผลได้ แต่ในพื้นที่แปลงเกษตรกรรมยังไม่มีไฟฟ้าใช้ และไม่มีน้ำเพียงพอ รวมทั้งยังไม่มีระบบกระจายน้ำให้ทั่วถึงทุกแปลง ทำให้การปลูกพืชยังต้องเป็นการปลูกพืชที่ใช้น้ำน้อย เช่น ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มันสำปะหลัง และยังเป็นช่วงเริ่มต้นของการปลูกพืชไม้ผล ซึ่งต้องใช้ระยะเวลา ๔ - ๕ ปี จึงจะสามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ ซึ่งสหกรณ์ฯ มีแผนงานที่จะขยายธุรกิจเพื่อให้เกิดความเข้มแข็ง และจำเป็นที่จะต้องใช้ทุนในการประกอบอาชีพด้านเกษตรกรรมอีกมาก เช่น การปรับปรุงสภาพดินเพื่อเข้าสู่การเกษตรกรรมระบบอินทรีย์ การปลูกไม้ผลระยะกลางและระยะยาวที่ลงทุนไปแล้ว ซึ่งจะคืนทุนในอีก ๓ - ๔ ปีข้างหน้า และระบบท่อสายส่งน้ำต่าง ๆ ได้ใช้เงินทุนสำรองในการประกอบอาชีพหมดไปกับการสร้างบ้านเพื่อเป็นที่อยู่อาศัยแล้ว ประกอบกับในช่วงปี ๒๕๖๓ จนถึงปัจจุบัน (ปี ๒๕๖๕) ประสบปัญหาสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ส่งผลกระทบต่อการตลาดและระบบเศรษฐกิจเป็นวงกว้าง ทำให้ผลกำไรที่คาดว่าจะได้รับไม่เป็นไปตามเป้าหมาย ดังนั้น สหกรณ์ฯ จึงขอจ่ายค่าเช่าในการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน ๑๕% ของที่ดินที่ใช้ประโยชน์จริง

๓. สหกรณ์ฯ จัดทำสัญญาเช่าที่ดิน เลขที่ ๖/๒๕๖๖ ลงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ เนื้อที่ ๑,๐๒๑-๒-๗๓ ไร่ ที่ดินตั้งอยู่หมู่ที่ ๑๕ ตำบลปากช่อง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา โดยการเช่าเป็นระยะเวลา ๓ ปี (ปีที่ ๔ ถึงปีที่ ๖) ระหว่างวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๖ ค่าเช่าที่ดิน ๑๒๗,๕๕๐ บาทต่อปี

๔. ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสหกรณ์ฯ และสมาชิก ดังนี้

สหกรณ์ฯ มีสมาชิกได้รับการจัดที่ดิน จำนวน ๘๕ ราย รายละ ๖ ไร่ (แปลงเกษตรกรรม ๕ ไร่ และที่อยู่อาศัย ๑ ไร่) การดำเนินการโดยสรุป ดังนี้

๔.๑ แผนการดำเนินการของสถาบันเกษตรกรในแต่ละปีตลอดระยะเวลาที่เช่าที่ดิน ส.ป.ก. (รวมช่วงเวลาเริ่มต้นของการใช้ประโยชน์ที่ดิน ๓ ปีแรก) แผนรายได้ แผนการประกอบอาชีพ ผลการติดตาม และการประเมินผลสถาบันเกษตรกร รวมทั้งสมาชิก

(๑) ช่วงเริ่มต้นการใช้ประโยชน์ที่ดิน ๓ ปีแรก (ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๓) สหกรณ์ฯ มีแผนรายได้ แผนประกอบอาชีพ เริ่มทำการเกษตรปลูกพืชผสมผสาน รูปแบบเกษตรอินทรีย์ สร้างมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตรที่ปลอดภัย (GAP PGS เกษตรอินทรีย์) ให้แก่สมาชิก มีการรวบรวมผลผลิตทางการเกษตรของสมาชิก และมีตลาดในการกระจายสินค้าเกษตรทั้ง ๓ ตลาด (ล่าง กลาง บน) และในปี ๒๕๖๔ - ๒๕๖๖ สหกรณ์ฯ มีแผนการดำเนินงาน ดังนี้

๑) การดำเนินงานรูปแบบสหกรณ์ที่ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยรวบรวมผลผลิตของสมาชิกสหกรณ์ฯ ผ่านอาคารรวบรวมผลผลิตตามมาตรฐานระบบโรงงาน ประกอบด้วย การรวบรวมผลผลิตตลาดกระจายสินค้า ร้านค้าสหกรณ์ฯ จำหน่ายปัจจัยการผลิต เช่น สารชีวภัณฑ์

๒) พัฒนาผลผลิตเพื่อรองรับตลาดอาหารปลอดภัย ได้แก่ ตลาดโมเดิร์นเทรดเพื่อส่งให้ตลาด CP, Lotus และตลาดส่งออก ซึ่งมีการติดต่อประสานงานกับตลาดล่วงหน้า รวมทั้งตลาดส่งขายตรง

๓) พัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม โดยการร่วมมือกันปลูกป่าชุมชนในพื้นที่แปลง คทช. ปากช่อง และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของสมาชิกฯ เพื่อให้พื้นที่เป็นพื้นที่ Zero Waste ซึ่งเป็นแนวทางในการลดการเกิดขยะตั้งแต่ต้นทาง ทำให้ปริมาณขยะที่ต้องนำไปกำจัดให้ลดเหลือน้อยที่สุดจนเป็นศูนย์

๔) พัฒนาการใช้พื้นที่ส่วนกลาง เช่น จัดพื้นที่เป็นตลาดนัดเกษตร ให้สมาชิกนำสินค้าผลผลิตทางการเกษตรมาจำหน่าย

๕) แปรรูปผลผลิต อาทิ ผักอบกรอบ กลัวยตาก มันเผือกทอดกรอบ

(๒) การติดตามและประเมินผล ปรากฏว่าการดำเนินงานของสหกรณ์ฯ มีความก้าวหน้าเพิ่มขึ้น แต่ยังไม่เป็นไปตามแผนที่ตั้งไว้ เนื่องจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ จึงส่งผลให้สหกรณ์ฯ และสมาชิกประสบปัญหาการรวบรวมผลผลิตทางการเกษตรจากสมาชิก และการจำหน่ายสินค้า

การใช้ประโยชน์ที่ดินมีผลผลิตสร้างรายได้เป็นพื้นที่ชุมชนและที่อยู่อาศัย จำนวน ๑ ไร่ เกษตรกรปลูกพืชผักเป็นส่วนใหญ่ เพื่อให้สามารถจำหน่ายผลผลิตได้รวดเร็วและมีรายได้ในการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน ส่วนพื้นที่ ๕ ไร่ เป็นแปลงเกษตรกรรม เน้นการปลูกพืชไร่ เช่น มันสำปะหลัง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เนื่องจากระบบน้ำยังไม่เพียงพอ ทำให้ยังไม่สามารถปลูกพืชอื่นได้ และในช่วงปีที่ ๓ - ๔ ปี เกษตรกรเริ่มมีการปลูกไม้ผล เช่น ฝรั่ง น้อยหน่า อะโวคาโด ขนุน ทูเรียน แต่ยังเป็นช่วงการเจริญเติบโต ยังไม่ออกผลผลิตเพื่อจำหน่ายได้

๔.๒ ข้อมูลสภาพพื้นที่ ข้อมูลการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ที่อยู่อาศัย ระบบสาธารณูปโภค ไฟฟ้า ประปา รวมถึงแหล่งน้ำที่ใช้ในการประกอบเกษตรกรรม ซึ่งแสดงให้เห็นถึงศักยภาพพื้นที่ ความพร้อม ในการดำเนินการของสถาบันเกษตรกรและเกษตรกรสมาชิกในการสร้างรายได้ รวมทั้งการพัฒนาและ ให้ความช่วยเหลือสถาบันเกษตรกรและสมาชิก

(๑) สภาพพื้นที่ดินเป็นลอนคลื่น กลุ่มชุดดินที่ ๔๗ (ชุดดินลี้) สำหรับปริมาณน้ำฝน สถิติ ๓๐ ปี ย้อนหลัง เฉลี่ย ๑,๐๐๐ - ๑,๑๐๐ มิลลิเมตร ปริมาณน้ำใต้ดิน ๒ - ๑๐ ลูกบาศก์เมตรต่อหัวโมง

(๒) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน อาทิ ก่อสร้างถนนสายหลัก - สายซอย ๒๕ สาย ซึ่งเป็น ถนนลูกรัง หลุมบ่อ สัญจรไม่สะดวกในฤดูฝน มีการขยายเขตระบบไฟฟ้า ๑ แห่ง ในแปลงที่อยู่อาศัย มีแหล่งน้ำ เพื่ออุปโภคบริโภค โดยมีบ่อบาดาลและหอดึงสูง ๓ แห่ง สระน้ำ ขนาด ๓๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร อ่างเก็บน้ำ ขนาด ๓๐๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร บ่อบาดาลในแปลงเกษตรกรรม จำนวน ๓ บ่อ บ่อบาดาลในแปลงชุมชน ๑๑ บ่อ และบ่อดิน ๓ บ่อ

(๓) สถาบันเกษตรกรและสมาชิกได้รับการพัฒนาและสนับสนุนจากหน่วยงานต่าง ๆ เช่น ด้านการผลิตโดยกรมพัฒนาที่ดิน กรมส่งเสริมการเกษตร และสำนักงานเกษตรจังหวัด ด้านการจัดการ ความรู้และข้อมูลในการจัดทำงบการเงิน โดยสำนักงานสหกรณ์จังหวัด การตรวจสอบข้อมูลทางการเงิน/บัญชี โดยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ สำหรับด้านการเข้าถึงแหล่งเงินทุน ปี ๒๕๖๑ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดจัดสรร เงินกองทุนพัฒนาสหกรณ์ให้แก่สหกรณ์ฯ เพื่อให้สมาชิกกู้ยืมเป็นทุนหมุนเวียนไปประกอบอาชีพ จำนวน ๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท ในอัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๑ ต่อปี

ความเห็นของคณะกรรมการประเมินมูลค่าที่ดิน หรืออสังหาริมทรัพย์

การประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๕ มีมติเห็นชอบ ลดค่าเช่าที่ดิน ให้กับสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินปากช่อง (คทช.) จำกัด เป็นระยะเวลา ๓ ปี (ระยะเวลา การเช่าที่ดิน ระหว่างวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๖) โดยให้สหกรณ์ฯ ชำระค่าเช่า ๑๕% ของค่าเช่าที่ต้องชำระให้แก่ ส.ป.ก. และให้นำเสนอ คปภ. เพื่อพิจารณาอนุมัติต่อไป

ความเห็นของ ส.ป.ก.

๑. ช่วงระยะเวลา ๓ ปีแรกของการใช้ประโยชน์ที่ดิน (ปีที่ ๑ ถึงปีที่ ๓) สหกรณ์ฯ มีรายได้ดอกเบี้ย จากการดำเนินการนำสินเชื่อที่ได้รับจากสหกรณ์จังหวัดให้สมาชิกกู้ยืมเป็นทุนหมุนเวียนประกอบอาชีพ และมีผลการดำเนินการกำไรสุทธิเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในส่วนของการดำเนินธุรกิจสหกรณ์ด้านอื่น ๆ ยังไม่สามารถดำเนินการได้ตามแผนธุรกิจ

๒. กรณีสหกรณ์ฯ มีคำร้องขอชำระค่าเช่าที่ดิน ๑๕% ของพื้นที่ที่เช่าใช้ประโยชน์ตามจริง ซึ่งตาม สัญญาเช่าปีที่ ๔ ถึงปีที่ ๖ ของการใช้ประโยชน์ที่ดิน ค่าเช่าที่ดิน ๑๒๗,๕๕๐ บาทต่อปี เมื่อคำนวณค่าเช่าที่ดิน ๑๕% ของค่าเช่าที่ต้องชำระให้แก่ ส.ป.ก. คงเหลือค่าเช่าที่ดิน ๑๙,๑๓๒.๕๐ บาทต่อปี (ค่าเช่า ๑๒๗,๕๕๐ บาทต่อปี x ๑๕%)

ประกอบกับมติ คปจ.นครราชสีมา ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ ข้างต้น เห็นชอบให้สหกรณ์ฯ ชำระค่าเช่าที่ดิน ๑๕% ของค่าเช่าทั้งหมด

ดังนั้น เพื่อเป็นการช่วยเหลือสหกรณ์ฯ และสมาชิก จึงเห็นควรลดค่าเช่าที่ดินให้สหกรณ์ฯ เป็นระยะเวลา ๓ ปี (ระยะเวลาการเช่าที่ดิน ระหว่างวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๖) โดยให้สหกรณ์ฯ ชำระค่าเช่า ๑๕% ของค่าเช่าที่ต้องชำระให้แก่ ส.ป.ก. เป็นเงิน ๑๙,๑๓๒.๕๐ บาทต่อปี (๑๕% ของค่าเช่าที่ดินต่อปี) ซึ่งการพิจารณาอนุมัติเป็นอำนาจ คปก. ตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยการจัดที่ดิน ให้สถาบันเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๒๒

ประเด็นที่น่าเสนอ

เพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติลดค่าเช่าที่ดินให้กับสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินปากช่อง (คทช.) จำกัด เป็นระยะเวลา ๓ ปี (ระยะเวลาการเช่าที่ดิน ระหว่างวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๖) โดยให้สหกรณ์ฯ ชำระค่าเช่า ๑๕% ของค่าเช่าที่ต้องชำระให้แก่ ส.ป.ก.

มติคณะกรรมการ อนุมัติลดค่าเช่าที่ดินให้กับสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินปากช่อง (คทช.) จำกัด เป็นระยะเวลา ๓ ปี (ระยะเวลาการเช่าที่ดิน ระหว่างวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๖) โดยให้สหกรณ์ฯ ชำระค่าเช่า ๑๕% ของค่าเช่าที่ต้องชำระให้แก่ ส.ป.ก.

เรื่องที่ ๔.๔.๓ สหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินนครบุรี (คทช.) จำกัด จังหวัดนครราชสีมา ขออนุมัติยกเว้น ค่าเช่าที่ดิน

ฝ่ายเลขานุการฯ (นายศักดิ์ศิริ รูปวงศ์ ผู้อำนวยการสำนักบริหารกองทุน ส.ป.ก.) ได้ชี้แจงว่า สหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินนครบุรี (คทช.) จำกัด มีหนังสือลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๖๓ ยื่นคำร้องขอยกเว้น ค่าเช่าที่ดิน ๒ ปี (ใช้ประโยชน์ที่ดินปีที่ ๔ ถึงปีที่ ๕) เนื้อที่ ๕๓๗-๑-๔๗ ไร่

ข้อเท็จจริง

๑. มติคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ อนุมัติหลักการยกเว้นค่าเช่าที่ดินให้สถาบันเกษตรกรช่วงเวลาเริ่มต้นของการใช้ประโยชน์ที่ดิน ๓ ปีแรก โดยสหกรณ์ฯ ได้รับยกเว้นค่าเช่าที่ดินช่วงระยะเวลาเช่าที่ดิน ระหว่างวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ถึงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๓

๒. มติคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครราชสีมา (คปจ.นครราชสีมา) ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๖๔

๒.๑ อนุญาตให้สหกรณ์ฯ เข้าทำประโยชน์แปลง No ๔๘๔๓ ตามเนื้อที่ใช้ประโยชน์จริง ประมาณ ๕๓๗-๑-๔๗ ไร่ โดยการเช่าเป็นระยะเวลา ๓ ปี (ปีที่ ๔ ถึงปีที่ ๖) ระยะเวลาการเช่าที่ดิน ระหว่างวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๖

๒.๒ เห็นชอบยกเว้นค่าเช่าที่ดินให้กับสหกรณ์ฯ เป็นระยะเวลา ๓ ปี (ปีที่ ๔ ถึงปีที่ ๖) ประกอบคำขอยกเว้นค่าเช่าที่ดิน เมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๖๓ โดยสรุปความว่า สหกรณ์ฯ มีความจำเป็นต้องใช้เงินทุนหมุนเวียนในการขยายธุรกิจให้สหกรณ์ฯ มีความเข้มแข็งตามแผนงานที่ได้วางแผนงานไว้ ประกอบกับการดำเนินงานที่ผ่านมาการดำเนินธุรกิจยังมีข้อติดขัด เนื่องจากความไม่พร้อมเรื่องสาธารณูปโภค เช่น น้ำเพื่ออุปโภคและบริโภค ไฟฟ้า เป็นต้น ประกอบกับขาดแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรทำให้ผลผลิตน้อยไม่เพียงพอแก่การชำระค่าที่ดินให้กับ ส.ป.ก. ในแต่ละปี สำหรับด้านการบริหารสหกรณ์ฯ กรรมการยังขาดประสบการณ์ ความรู้ความเข้าใจในการบริหาร ส่งผลให้การดำเนินงานของสหกรณ์ฯ ยังไม่เข้มแข็ง

๓. สหกรณ์ฯ จัดทำสัญญาเช่าที่ดิน เลขที่ ๗/๒๕๖๖ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ เนื้อที่ ๕๓๗-๑-๔๗ ไร่ ที่ดินตั้งอยู่หมู่ที่ ๕ ตำบลจระเข้หิน อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดนครราชสีมา โดยการเช่าเป็นระยะเวลา ๓ ปี (ปีที่ ๔ ถึงปีที่ ๖) ระหว่างวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๖ ค่าเช่าที่ดิน ๔๕,๔๓๘ บาทต่อปี

๔. ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสหกรณ์ฯ และสมาชิก ดังนี้

สหกรณ์ฯ มีสมาชิกได้รับการจัดที่ดิน จำนวน ๖๐ ราย รายละ ๖ ไร่ (แปลงเกษตรกรรม ๕ ไร่ และที่อยู่อาศัย ๑ ไร่) การดำเนินการโดยสรุป ดังนี้

๔.๑ แผนการดำเนินการของสถาบันเกษตรกรในแต่ละปีตลอดระยะเวลาที่เช่าที่ดิน ส.ป.ก. (รวมช่วงเวลาเริ่มต้นของการใช้ประโยชน์ที่ดิน ๓ ปีแรก) แผนรายได้ แผนการประกอบอาชีพ ผลการติดตามและการประเมินผลสถาบันเกษตรกร รวมทั้งสมาชิก

(๑) ช่วงเริ่มต้นการใช้ประโยชน์ที่ดิน ๓ ปีแรก สหกรณ์ฯ ไม่มีแผนดำเนินการมีเพียงแผนรายได้และมีแผนส่งเสริมและพัฒนาอาชีพสมาชิกตามแผนแม่บทชุมชน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยส่งเสริมด้านการเกษตร ปศุสัตว์ และประมง และปี ๒๕๖๓ มีกำไรสุทธิจากการดำเนินงาน เป็นเงิน ๑,๖๔๘.๔๕ บาท

(๒) การติดตามและประเมินผล ปรากฏว่าสหกรณ์ฯ มีผลการดำเนินงานไม่เป็นไปตามแผนที่ตั้งไว้ เนื่องจากกรรมการสหกรณ์ฯ ยังขาดความรู้ความสามารถในบทบาทหน้าที่และระบบสหกรณ์ การวางแผนกำหนดทิศทางเป้าหมายที่ยังไม่ชัดเจน ประกอบกับสมาชิกขาดความสามัคคีแบ่งออกเป็นกลุ่มฝ่าย ทำให้การดำเนินงานของสหกรณ์ฯ และการพัฒนาเกิดความล่าช้า รวมทั้งสมาชิกส่วนมากยังไม่เข้าทำประโยชน์ในที่ดินอันเนื่องจากขาดแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร จึงทำให้การทำเกษตรกรรมได้ไม่เต็มประสิทธิภาพ

๔.๒ ข้อมูลสภาพพื้นที่ ข้อมูลการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ที่อยู่อาศัย ระบบสาธารณูปโภค ไฟฟ้า ประปา ซึ่งแสดงให้เห็นถึงศักยภาพพื้นที่ ความพร้อมในการดำเนินการของสถาบันเกษตรกรและเกษตรกรสมาชิกในการสร้างรายได้ รวมทั้งการพัฒนาและให้ความช่วยเหลือสถาบันเกษตรกรและสมาชิก

(๑) สภาพพื้นที่เดิมส่วนใหญ่ปลูกอ้อย ดินมีลักษณะเป็นดินร่วนปนทรายและมีความลาดชันเล็กน้อย เมื่อถึงฤดูฝนเกิดการกัดเซาะหน้าดินจากน้ำหลาก ทำให้ผลผลิตทางการเกษตรเกิดความเสียหาย และช่วงปี ๒๕๖๑ ได้มีการส่งเสริมการปลูกทุเรียนแต่ไม่ประสบความสำเร็จ เพราะขาดแหล่งน้ำเพื่อใช้ในการเกษตร

(๒) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน อาทิ ถนนสายหลักและสายซอย ซึ่งเป็นถนนลูกรังหินคลุก และเป็นพื้นที่ลาดชันเล็กน้อยทำให้ได้รับผลกระทบจากน้ำหลากในช่วงฤดูฝน ซึ่งกัดเซาะหน้าดินถนนสายหลักและสายซอยชำรุดเสียหาย มีการขยายเขตบริการไฟฟ้า จำนวน ๑ ระบบ ดำเนินการแล้วเสร็จ โดยสมาชิกขอติดตั้งมิเตอร์และใช้ไฟฟ้าแล้ว ๓๖ หลัง สำหรับแหล่งน้ำมีปริมาณน้ำทำการเกษตรไม่เพียงพอ โดยปีงบประมาณ ๒๕๖๖ กรมชลประทานมีแผนดำเนินการขุดสระเก็บน้ำขนาดไม่เกิน ๓๐ ไร่ และสำนักงานทรัพยากรน้ำบาดาลเขต ๕ มีแผนพัฒนาน้ำบาดาลเพื่อการเกษตรแปลงใหญ่ในปีงบประมาณ ๒๕๖๖ พื้นที่ ๓๐๐ ไร่ ขนาดบรรจุ ๑๒๐ ลูกบาศก์เมตร ๑ ถึง

(๓) สถาบันเกษตรกรและสมาชิกได้รับการพัฒนาและสนับสนุนจากหน่วยงานต่าง ๆ เช่น กรมพัฒนาที่ดิน ให้ความรู้การปรับปรุงบำรุงดิน กรมส่งเสริมการเกษตร ให้ความรู้เรื่องการเกษตรพืชไร่นา กรมปศุสัตว์และกรมประมง ให้ความรู้เรื่องการเลี้ยงสัตว์ สหกรณ์จังหวัดให้ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินและการตลาดสินค้าเกษตร รวมทั้ง ส.ป.ก. สนับสนุนการปลูกมันสำปะหลังสร้างรายได้ และการทำเกษตรผสมผสานเพื่อลดต้นทุนให้แก่สมาชิก เป็นต้น

ความเห็นของคณะกรรมการประเมินมูลค่าที่ดิน หรืออสังหาริมทรัพย์

การประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๕ มีมติเห็นชอบยกเว้นค่าเช่าที่ดินแปลง No ๔๘๔๓ ให้กับสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินกระบี่ (คทข.) จำกัด เป็นระยะเวลา ๓ ปี (ระยะเวลาการเช่าที่ดิน ระหว่างวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๖) และให้นำเสนอ คปก. เพื่อพิจารณาอนุมัติต่อไป

ความเห็นของ ส.ป.ก.

เนื่องจากสภาพพื้นที่เป็นดินร่วนปนทราย และแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรไม่เพียงพอ ประกอบกับสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ถึงปัจจุบัน ส่งผลให้สมาชิกมีรายได้ทั้งในและนอกภาคการเกษตรลดลง ดังนั้น เพื่อเป็นการช่วยเหลือสหกรณ์ฯ และสมาชิก จึงเห็นควรยกเว้นค่าเช่าต่อไปอีกเป็นระยะเวลา ๓ ปี (ระยะเวลาการเช่าที่ดิน ระหว่างวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๖) ซึ่งการพิจารณาอนุมัติเป็นอำนาจของ คปก. ตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยการจัดที่ดินให้สถาบันเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๒๒

ประเด็นที่น่าสนใจ

เพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติยกเว้นค่าเช่าที่ดินแปลง No ๔๘๔๓ ให้กับสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน นครบุรี (คทช.) จำกัด เป็นระยะเวลา ๓ ปี (ระยะเวลาการเช่าที่ดิน ระหว่างวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๖)

มติคณะกรรมการ อนุมัติยกเว้นค่าเช่าที่ดินแปลง No ๔๘๔๓ ให้กับสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน นครบุรี (คทช.) จำกัด เป็นระยะเวลา ๓ ปี (ระยะเวลาการเช่าที่ดิน ระหว่างวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๖)

เรื่องที่ ๔.๔.๔ สหกรณ์ปฏิรูปที่ดินอำเภอวังน้ำเย็น (คทช.) จำกัด จังหวัดสระแก้ว ขออนุมัติยกเว้นค่าเช่าที่ดิน

ฝ่ายเลขานุการฯ (นายศักดิ์ศิริ ฐปวงศ์ ผู้อำนวยการสำนักบริหารกองทุน ส.ป.ก.) ได้ชี้แจงว่า สหกรณ์ปฏิรูปที่ดินอำเภอวังน้ำเย็น (คทช.) จำกัด มีหนังสือลงวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ยื่นคำร้องขอยกเว้นค่าเช่าที่ดิน ต่อเนื่องจากสัญญาเดิม

ข้อเท็จจริง

๑. มติคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ อนุมัติหลักการยกเว้นค่าเช่าที่ดินให้สถาบันเกษตรกรช่วงเวลาเริ่มต้นของการใช้ประโยชน์ที่ดิน ๓ ปีแรก โดยสหกรณ์ฯ ได้รับยกเว้นค่าเช่าที่ดินช่วงระยะเวลาใช้ที่ดินตามสัญญาเช่าที่ดิน เลขที่ ๑๑/๒๕๖๑ และเลขที่ ๑๒/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๑ ระยะเวลาเช่าที่ดิน ระหว่างวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๐ ถึงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๓

๒. มติคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดสระแก้ว ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๔

๒.๑ อนุญาตให้สหกรณ์ฯ เช่าที่ดินแปลง No ๔๒๑ รวมเนื้อที่ ๓๑๘-๑-๐๒ ไร่ เช่นเดิม โดยให้แก้ไขปรับปรุงแผนผังแปลงที่ดินและแบบแปลนแผนผังพื้นที่การใช้ประโยชน์ที่ดินจากพื้นที่ส่วนกลางเนื้อที่เช่าจากเดิม ๒๒-๒-๖๘ ไร่ เป็นเนื้อที่ ๕-๓-๕๒ ไร่ และพื้นที่แปลงเกษตรกรรมแปลงรวมเนื้อที่ ๑๖-๓-๑๖ ไร่ โดยการเช่าเป็นระยะเวลา ๓ ปี (ปีที่ ๔ ถึงปีที่ ๖) ระยะเวลาการเช่าที่ดิน ระหว่างวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๖

๒.๒ เห็นชอบยกเว้นค่าเช่าที่ดินให้กับสหกรณ์ฯ เป็นระยะเวลา ๓ ปี (ปีที่ ๔ ถึงปีที่ ๖) ประกอบคำขอยกเว้นค่าเช่าที่ดิน เมื่อวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๔ โดยสรุปความว่า สหกรณ์ฯ มีรายได้ไม่เพียงพอแก่การชำระค่าที่ดินให้กับสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ในแต่ละปี เนื่องจากไม่สามารถจัดเก็บรายได้จากสมาชิกได้ โดยพื้นที่ที่สมาชิกเข้าทำประโยชน์ยังไม่พร้อมสำหรับการเกษตร เป็นพื้นที่แห้งแล้ง

ประกอบกับในช่วงฤดูฝนน้ำท่วมพื้นที่แปลงเกษตรกรรม ทำให้ผลผลิตของสมาชิกที่ได้รับความเสียหาย และยังขาดระบบสาธารณูปโภค (ไฟฟ้าและประปา) ยังเข้าไม่ถึง ซึ่งเป็นอุปสรรคในการดำรงชีพเป็นอย่างมาก ดังนั้น สมาชิกจึงไม่สามารถใช้ประโยชน์ที่ดินได้เต็มศักยภาพและรายได้ไม่เพียงพอต่อการชำระค่าเช่าให้กับสหกรณ์ ส่งผลให้การดำเนินงานของสหกรณ์ยังไม่เข้มแข็ง

๓. สหกรณ์ฯ จัดทำสัญญาเช่าที่ดิน เลขที่ ๖/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๕ เนื้อที่ ๓๑๘-๑-๐๒ ไร่ ที่ดินตั้งอยู่หมู่ที่ ๘ ตำบลคลองหินปูน อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว โดยการเช่าเป็นระยะเวลา ๓ ปี (ปีที่ ๔ ถึงปีที่ ๖) ระหว่างวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๖ ค่าเช่าที่ดิน ๒๒,๗๑๑ บาทต่อปี

๔. ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสหกรณ์ฯ และสมาชิก ดังนี้

สหกรณ์ฯ มีสมาชิกได้รับการจัดที่ดิน ๓๖ ราย รายละ ๖ ไร่ (แปลงเกษตรกรรม ๕ ไร่ และที่อยู่อาศัย ๑ ไร่) มีการดำเนินการโดยสรุป ดังนี้

๔.๑ แผนการดำเนินการของสถาบันเกษตรกรในแต่ละปีตลอดระยะเวลาที่เช่าที่ดิน ส.ป.ก. (รวมช่วงเวลาเริ่มต้นของการใช้ประโยชน์ที่ดิน ๓ ปีแรก) แผนรายได้ แผนการประกอบอาชีพ ผลการติดตามและการประเมินผลสถาบันเกษตรกร รวมทั้งสมาชิก

(๑) ช่วงเริ่มต้นการใช้ประโยชน์ที่ดิน ๓ ปีแรก และปีที่ ๔ สหกรณ์ฯ มีแผนรายได้และแผนการประกอบอาชีพจัดหาสินค้ามาจำหน่าย และเงินฝากจากสมาชิกสหกรณ์ฯ

(๒) การติดตามและประเมินผล ปรากฏว่าผลการดำเนินงานของสหกรณ์ฯ ไม่เป็นไปตามแผนที่ตั้งไว้ เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) จึงส่งผลให้สมาชิกประสบปัญหาโรคระบาด สมาชิกและกรรมการสหกรณ์ฯ ยังขาดองค์ความรู้ในการบริหารงาน ประกอบกับขยายผลผลิตได้ราคาต่ำ ต้นทุนการผลิตค่อนข้างสูง ต้องปรับปรุงพื้นที่เกษตร ขาดแคลนเงินทุนในการประกอบอาชีพ และสมาชิกขาดการมีส่วนร่วม

๔.๒ ข้อมูลสภาพพื้นที่ ข้อมูลการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ที่อยู่อาศัย ระบบสาธารณูปโภค ไฟฟ้า ประปา รวมถึงแหล่งน้ำที่ใช้ในการประกอบเกษตรกรรม ซึ่งแสดงให้เห็นถึงศักยภาพพื้นที่ ความพร้อมในการดำเนินการของสถาบันเกษตรกรและเกษตรกรสมาชิกในการสร้างรายได้ รวมทั้งการพัฒนาและให้ความช่วยเหลือสถาบันเกษตรกรและสมาชิก

(๑) สภาพพื้นที่เป็นที่ลุ่มรกรงปนาหินปูน สมาชิกทำเกษตรปลูกมันสำปะหลัง แต่ไม่สามารถทำประโยชน์ในที่ดินได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ เนื่องจากแห้งแล้ง ประกอบกับในช่วงฤดูฝนน้ำท่วมพื้นที่แปลงเกษตรกรรม ทำให้ผลผลิตของสมาชิกได้รับความเสียหาย

(๒) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน อาทิ ขยายเขตระบบไฟฟ้า จำนวน ๑ แห่ง มีแหล่งน้ำเพื่อใช้ประกอบการเกษตร สระเก็บน้ำ ๑ แห่ง (เนื้อที่ ๖๑ ไร่) พร้อมระบบส่งน้ำเข้าแปลงที่ดิน ๓๖ แปลง และน้ำอุปโภคบริโภคโดยชุดเจาะบ่อบาดาล จำนวน ๑ บ่อ พร้อมระบบการจ่ายน้ำ มีถนนสายหลักและสายซอย

(๓) สถาบันเกษตรกรและสมาชิกได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนจากหน่วยงานต่าง ๆ เช่น ด้านการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพโดย ส.ป.ก.สระแก้ว ด้านที่อยู่อาศัยโดยสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน และการแนะนำให้ความรู้การดำเนินงานสหกรณ์โดยสำนักงานสหกรณ์จังหวัดสระแก้ว

ความเห็นของคณะกรรมการประเมินมูลค่าที่ดิน หรืออสังหาริมทรัพย์

การประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๕ มีมติเห็นชอบ ยกเว้นค่าเช่าที่ดินแปลง No ๔๒๑ สหกรณ์ปฏิรูปที่ดินอำเภอวังน้ำเย็น (คทช.) จำกัด เป็นระยะเวลา ๓ ปี (ระยะเวลาการเช่าที่ดิน ระหว่างวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๖) และให้นำเสนอ คปก. เพื่อพิจารณาอนุมัติต่อไป

ความเห็นของ ส.ป.ก.

เนื่องจากสภาพพื้นที่เป็นลูกรังหินปูนมีความสมบูรณ์ค่อนข้างต่ำ สมาชิกส่วนใหญ่ประกอบเกษตรกรรม ปลูกพืชไร่ สหกรณ์ฯ ดำเนินธุรกิจโดยเริ่มมีรายได้จากการจัดหาสินค้ามาจำหน่ายเพียงเล็กน้อย ประกอบกับ สถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ที่ระบาดตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ถึงปัจจุบัน ส่งผลกระทบกับสมาชิก ดังนั้น เพื่อเป็นการช่วยเหลือสหกรณ์ฯ และสมาชิกจึงเห็นควรยกเว้นค่าเช่าต่อไปอีก เป็นระยะเวลา ๓ ปี (ระยะเวลาการเช่าที่ดิน ระหว่างวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๖) ซึ่งการพิจารณาอนุมัติเป็นอำนาจของ คปก. ตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยการจัดที่ดินให้สถาบันเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๒๒

ประเด็นที่นำเสนอ

เพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติยกเว้นค่าเช่าที่ดินแปลง No ๔๒๑ ให้กับสหกรณ์ปฏิรูปที่ดินอำเภอวังน้ำเย็น (คทช.) จำกัด เป็นระยะเวลา ๓ ปี (ระยะเวลาการเช่าที่ดิน ระหว่างวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๖)

มติคณะกรรมการ อนุมัติยกเว้นค่าเช่าที่ดินแปลง No ๔๒๑ ให้กับสหกรณ์ปฏิรูปที่ดินอำเภอวังน้ำเย็น (คทช.) จำกัด เป็นระยะเวลา ๓ ปี (ระยะเวลาการเช่าที่ดิน ระหว่างวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๖)

เรื่องที่ ๔.๔.๕ สหกรณ์ปฏิรูปที่ดินอำเภอโคกสูง (คทช.) จำกัด จังหวัดสระแก้ว ขออนุมัติยกเว้นค่าเช่าที่ดิน

ฝ่ายเลขานุการฯ (นายศักดิ์ศิริ รูปวงศ์ ผู้อำนวยการสำนักบริหารกองทุน ส.ป.ก.) ได้ชี้แจงว่า สหกรณ์ปฏิรูปที่ดินอำเภอโคกสูง (คทช.) จำกัด มีหนังสือลงวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ยื่นคำร้องขอยกเว้น ค่าเช่าที่ดินต่อเนื่องจากสัญญาเช่าเดิม

ข้อเท็จจริง

๑. มติคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ อนุมัติหลักการยกเว้นค่าเช่าที่ดินให้สถาบันเกษตรกรช่วงเวลาเริ่มต้นของการใช้ประโยชน์ที่ดิน ๓ ปีแรก โดยสหกรณ์ฯ ได้รับยกเว้นค่าเช่าที่ดินช่วงระยะเวลาเช่าที่ดิน ดังนี้

๑.๑ สัญญาเช่าเลขที่ ๑ และ ๒/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๑ แปลง No ๒๘๗๙ ระยะเวลาเช่าที่ดิน ระหว่างวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๖๐ ถึงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๓

๑.๒ สัญญาเช่าเลขที่ ๕ และ ๖/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๑ แปลง No ๒๙๒๔, ๓๒๖๓, ๓๒๖๔ ระยะเวลาเช่าที่ดิน ระหว่างวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๐ ถึงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๓

๑.๓ สัญญาเช่าเลขที่ ๑๓ และ ๑๔/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ แปลง No ๒๒๖๙ ระยะเวลาเช่าที่ดิน ระหว่างวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ ถึงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

๒. มติคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดสระแก้ว

๒.๑ การประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๓ มีมติอนุญาตให้สหกรณ์ฯ แก้ไขปรับปรุงแผนผังแปลงที่ดิน และแบบแปลน แผนผังการใช้ประโยชน์ในที่ดิน เนื่องจากแปลงพื้นที่ส่วนกลาง เกิน ๕๐ ไร่ และครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๔ อนุญาตให้สหกรณ์ฯ เช่าที่ดินแปลง No ๒๘๗๙, ๒๙๒๔, ๓๒๖๓, ๓๒๖๔ และ ๒๒๖๙ รวมเนื้อที่ ๑,๔๒๕-๐-๕๖ ไร่ เป็นระยะเวลา ๓ ปี (ปีที่ ๔ ถึงปีที่ ๖)

๒.๒ การประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เห็นชอบยกเว้นค่าเช่าที่ดินให้กับสหกรณ์ฯ เป็นระยะเวลา ๓ ปี (ปีที่ ๔ ถึงปีที่ ๖) ประกอบคำขอยกเว้นค่าเช่าที่ดิน เมื่อวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๔ โดยสรุปความว่า สหกรณ์ฯ มีรายได้ไม่เพียงพอแก่การชำระค่าที่ดินให้กับสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ในแต่ละปี เนื่องจากมีเงินทุนที่ไม่เพียงพอในการดำเนินธุรกิจ ไม่สามารถรวบรวมผลผลิตทางการเกษตรจากสมาชิกได้ และสมาชิกไม่สามารถทำประโยชน์ในที่ดินได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ เพราะมีแหล่งน้ำไม่เพียงพอ และระบบสาธารณูปโภคยังไม่ถึง อีกทั้งสภาพพื้นที่เป็นที่แห้งแล้ง เกิดปัญหาน้ำท่วมในช่วงฤดูฝน ทำให้สมาชิกได้รับความเสียหายและมีรายได้ไม่เพียงพอ สหกรณ์ฯ จึงไม่อาจเรียกเก็บค่าเช่าจากสมาชิกได้

๓. สหกรณ์ฯ จัดทำสัญญาเช่าที่ดิน รวม ๓ สัญญา เนื้อที่ ๑,๔๒๕-๐-๕๖ ไร่ ที่ดินตั้งอยู่หมู่ที่ ๑๔ ตำบลหนองม่วง และหมู่ที่ ๑๐ ตำบลหนองแวง อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว โดยการเช่าเป็นระยะเวลา ๓ ปี (ปีที่ ๔ ถึงปีที่ ๖) ค่าเช่าที่ดิน รวมทั้งสิ้น ๑๒๒,๔๘๘ บาทต่อปี ดังนี้

ลำดับ	สัญญาเช่าที่ดิน		เนื้อที่ (ไร่)	ระยะเวลาเช่าที่ดิน		ค่าเช่าที่ดิน (บาท/ปี)	หมายเหตุ (แปลง No)
	เลขที่	วันที่		เริ่มต้น	สิ้นสุด		
	รวมทั้งสิ้น		๑,๔๒๕-๐-๕๖	-	-	๑๒๒,๔๘๘	-
๑	๘/๒๕๖๖	๒๘ ธ.ค. ๖๕	๖๕๕-๐-๐๙	๔ ส.ค. ๖๓	๓ ส.ค. ๖๖	๖๖,๒๙๔	๒๘๗๙
๒	๙/๒๕๖๖	๒๙ ธ.ค. ๖๕	๖๑๑-๑-๔๙	๒๒ ก.ย. ๖๓	๒๑ ก.ย. ๖๖	๔๑,๙๐๒	๒๙๒๔, ๓๒๖๓ และ ๓๒๖๔
๓	๑๐/๒๕๖๖	๒๙ ธ.ค. ๖๕	๑๕๘-๒-๙๘	๗ ก.พ. ๖๔	๖ ก.พ. ๖๗	๑๔,๒๙๒	๒๒๖๙

๔. ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสหกรณ์ฯ และสมาชิก ดังนี้

สหกรณ์ฯ มีสมาชิกได้รับการจัดที่ดิน ๑๑๕ ราย รายละ ๖ ไร่ (แปลงเกษตรกรรม ๕ ไร่ และที่อยู่อาศัย ๑ ไร่) มีการดำเนินการโดยสรุป ดังนี้

๔.๑ แผนการดำเนินการของสถาบันเกษตรกรในแต่ละปีตลอดระยะเวลาที่เช่าที่ดิน ส.ป.ก. (รวมช่วงเวลาเริ่มต้นของการใช้ประโยชน์ที่ดิน ๓ ปีแรก) แผนรายได้ แผนการประกอบอาชีพ ผลการติดตาม และการประเมินผลสถาบันเกษตรกร รวมทั้งสมาชิก

(๑) ช่วงเริ่มต้นการใช้ประโยชน์ที่ดิน ๓ ปีแรก สหกรณ์ฯ มีแผนรายได้ ปี ๒๕๖๑ กำหนดแผนธุรกิจโดยการจัดหาสินค้ามาจำหน่าย รวบรวมผลผลิตจากสมาชิกเพื่อมาจำหน่าย เช่น ผักสวนครัว ไข่ไก่ ปลาตุ๋น จิ้งหรีด และเห็ดฟาง รวมทั้งปลูกหญ้าอาหารสัตว์

(๒) การติดตามและประเมินผล ปรากฏว่า สหกรณ์ฯ ยังไม่สามารถดำเนินธุรกิจได้ตามแผนที่กำหนดไว้ โดยที่ผ่านมาเป็นการเป็นการจัดหาสินค้ามาจำหน่ายในด้านเดียว สหกรณ์ฯ จึงมีกำไรจากการดำเนินงานน้อยกว่าที่วางแผนไว้ เนื่องจากยังขาดแคลนเงินทุนในการดำเนินธุรกิจ รวมทั้งคณะกรรมการและสมาชิก ยังขาดองค์ความรู้ในการบริหารงาน และขาดการมีส่วนร่วมของสมาชิกในบทบาทความเป็นเจ้าของ สหกรณ์ฯ ในปีบัญชี ๒๕๖๓ กรมส่งเสริมสหกรณ์ได้จัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนกลุ่มอาชีพแปรรูปผลิตภัณฑ์จากปลาน้ำจืดโดยใช้เครื่องซีลสุญญากาศ โดยการจัดซื้ออุปกรณ์และฝึกอบรมให้แก่สมาชิกสหกรณ์ฯ จำนวน ๓๐ ราย

๔.๒ ข้อมูลสภาพพื้นที่ ข้อมูลการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ที่อยู่อาศัย ระบบสาธารณูปโภค ไฟฟ้า ประปา รวมถึงแหล่งน้ำที่ใช้ในการประกอบเกษตรกรรม ซึ่งแสดงให้เห็นถึงศักยภาพพื้นที่ ความพร้อมในการดำเนินการของสถาบันเกษตรกรและเกษตรกรสมาชิกในการสร้างรายได้ รวมทั้งการพัฒนาและให้ความช่วยเหลือสถาบันเกษตรกรและสมาชิก

(๑) สภาพพื้นที่เดิมเป็นที่ราบลุ่มดินปนทราย สมาชิกปลูกพืชข้าว อ้อย และมันสำปะหลัง แต่ไม่สามารถทำประโยชน์ในที่ดินได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ เพราะมีแหล่งน้ำไม่เพียงพอ และระบบสาธารณูปโภคยังเข้าไม่ถึง อีกทั้ง สภาพพื้นที่เป็นที่แห้งแล้ง เกิดปัญหาน้ำท่วมในช่วงฤดูฝน

(๒) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน อาทิ ที่อยู่อาศัย ๑๑๒ หลัง โดยสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.) สนับสนุนงบประมาณให้กับเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน การขยายเขตระบบไฟฟ้า จำนวน ๒ ระบบ ดำเนินการโดยการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค โดยแปลง No ๒๙๒๔, ๓๒๖๓ และ ๓๒๖๔ อยู่ระหว่างดำเนินการขยายเขตระบบไฟฟ้า ขุดสระเก็บน้ำ จำนวน ๕ สระ พร้อมวางระบบส่งน้ำเข้าแปลงเกษตรกรรม ดำเนินการโดยกรมชลประทาน น้ำสำหรับอุปโภคบริโภคโดยขุดเจาะบาดาลพร้อมหอดักสูวาระบบกระจายน้ำ จำนวน ๕ บ่อ ดำเนินการโดยกรมทรัพยากรน้ำบาดาลและ ส.ป.ก. ขุดสระขนาด ๑,๒๖๐ ลูกบาศก์เมตร โดยสถานีพัฒนาที่ดินสระแก้ว ก่อสร้างถนนสายหลัก สายซอย และอาคารเรียนรู้ ดำเนินการโดย ส.ป.ก. และอาคารสหกรณ์ ดำเนินการโดยกรมส่งเสริมสหกรณ์

(๓) สถาบันเกษตรกรและสมาชิกได้รับการพัฒนาและสนับสนุนจากหน่วยงานต่าง ๆ เช่น ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนสหกรณ์ โดยสำนักงานสหกรณ์จังหวัด ได้เข้ามาจัดตั้งสหกรณ์ และกรมส่งเสริมสหกรณ์ ได้จัดสรรเงินงบประมาณเพื่อสนับสนุนกลุ่มอาชีพเป็นค่าจัดซื้ออุปกรณ์และการฝึกอบรมให้แก่สมาชิกสหกรณ์ การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ โดยสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด ได้ดำเนินงานโครงการส่งเสริมอาชีพและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่ดินแปลงรวม ๒ หลักสูตร คือ การจัดทำแผนแม่บทชุมชนและการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเกษตรกรในพื้นที่แปลงรวม และได้ดำเนินงานโครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร หลักสูตร การผลิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง และระบบเกษตรกรรมยั่งยืน ประกอบด้วย ๒ กิจกรรม คือ การส่งเสริมการผลิตผักปลอดสารพิษ และระบบการให้น้ำกับพืชและสนับสนุนปัจจัยการผลิต รวมทั้งกิจกรรมส่งเสริมนวัตกรรมเครื่องสับย่อยหญ้าอาหารสัตว์ เพื่อรวบรวมจำหน่ายให้ฟาร์มปศุสัตว์ในพื้นที่ และกิจกรรมปลูกพืชในโรงเรือนกางมุ้ง

ความเห็นของคณะกรรมการประเมินมูลค่าที่ดิน หรืออสังหาริมทรัพย์

การประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๕ มีมติเห็นชอบยกเว้นค่าเช่าที่ดินให้กับสหกรณ์ปฏิรูปที่ดินอำเภอโคกสูง (คทช.) จำกัด เป็นระยะเวลา ๓ ปี และให้นำเสนอ คปก. พิจารณออนุมัติยกเว้นค่าเช่าที่ดิน ดังนี้

๑. แปลง No ๒๘๗๙ ระยะเวลาการเช่าที่ดิน ระหว่างวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๖
๒. แปลง No ๒๙๒๔, ๓๒๖๓, ๓๒๖๔ ระยะเวลาการเช่าที่ดิน ระหว่างวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๖
๓. แปลง No ๒๒๖๙ ระยะเวลาการเช่าที่ดิน ระหว่างวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ถึงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

ความเห็นของ ส.ป.ก.

เนื่องจากสภาพพื้นที่มีความสมบูรณ์ค่อนข้างต่ำ การทำการเกษตรได้ผลผลิตค่อนข้างน้อย ประกอบกับสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ที่ระบาดตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ถึงปัจจุบัน รวมทั้งมีการระบาดของโรคล้มปัสการในโค ประกอบกับราคาขายผลผลิตมีราคาถูก ต้นทุนในการผลิตค่อนข้างสูง พื้นที่เพาะปลูกทำการเกษตรต้องปรับปรุงเพื่อให้ได้ผลผลิตที่มากขึ้น ประกอบกับขาดแคลนเงินทุนในการประกอบอาชีพ ดังนั้น เพื่อเป็นการช่วยเหลือสหกรณ์ฯ และสมาชิก จึงเห็นควรยกเว้นค่าเช่าต่อไปอีกเป็นระยะเวลา ๓ ปี (ปีที่ ๔ ถึงปีที่ ๖) ซึ่งการพิจารณาอนุมัติเป็นอำนาจของ คปก. ตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยการจัดที่ดินให้สถาบันเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๒๒

ประเด็นที่นำเสนอ

เพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติยกเว้นค่าเช่าที่ดินให้กับสหกรณ์ปฏิรูปที่ดินอำเภอโคกสูง (คทช.) จำกัด เป็นระยะเวลา ๓ ปี ดังนี้

๑. แปลง No ๒๘๗๙ ระยะเวลาการเช่าที่ดิน ระหว่างวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๖

๒. แปลง No ๒๙๒๔, ๓๒๖๓, ๓๒๖๔ ระยะเวลาการเช่าที่ดิน ระหว่างวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๖

๓. แปลง No ๒๒๖๙ ระยะเวลาการเช่าที่ดิน ระหว่างวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ถึงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

มติคณะกรรมการ อนุมัติยกเว้นค่าเช่าที่ดินให้กับสหกรณ์ปฏิรูปที่ดินอำเภอโคกสูง (คทช.) จำกัด เป็นระยะเวลา ๓ ปี ดังนี้

๑. แปลง No ๒๘๗๙ ระยะเวลาการเช่าที่ดิน ระหว่างวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๖

๒. แปลง No ๒๙๒๔, ๓๒๖๓, ๓๒๖๔ ระยะเวลาการเช่าที่ดิน ระหว่างวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๖

๓. แปลง No ๒๒๖๙ ระยะเวลาการเช่าที่ดิน ระหว่างวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ถึงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

เรื่องที่ ๔.๔.๖ สหกรณ์ปฏิรูปที่ดินอำเภอวัฒนานคร (คทช.) จำกัด จังหวัดสระแก้ว ขออนุมัติยกเว้นค่าเช่าที่ดิน

ฝ่ายเลขานุการฯ (นายศักดิ์ศิริ ฐปวงค์ ผู้อำนวยการสำนักบริหารกองทุน ส.ป.ก.) ได้ชี้แจงว่า สหกรณ์ปฏิรูปที่ดินอำเภอวัฒนานคร (คทช.) จำกัด มีหนังสือลงวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ยื่นคำร้องขอยกเว้นค่าเช่าที่ดินต่อเนื่องจากสัญญาเช่าเดิม

ข้อเท็จจริง

๑. มติคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ อนุมัติหลักการยกเว้นค่าเช่าที่ดินให้สถาบันเกษตรกรช่วงเวลาเริ่มต้นของการใช้ประโยชน์ที่ดิน ๓ ปีแรก แปลง No ๓๙๓๑, No ๓๙๒๒ และ No ๔๓๔๑ ตามสัญญาเช่าที่ดิน ๔ สัญญา (เลขที่ ๗/๒๕๖๑ – ๑๐/๒๕๖๑) ลงวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๑ โดยสหกรณ์ฯ ได้รับยกเว้นค่าเช่าที่ดินช่วงระยะเวลาเช่าที่ดิน ระหว่างวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๐ ถึงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๓

๒. มติคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดสระแก้ว

๒.๑ การประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๓ อนุญาตให้สหกรณ์ฯ แก้ไขปรับปรุงแผนผังแปลงที่ดิน และแบบแปลนแผนผังการใช้ประโยชน์ที่ดินเนื่องจากพื้นที่แปลงพื้นที่ส่วนกลาง เกิน ๕๐ ไร่ และครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๔ อนุญาตให้สหกรณ์ฯ เช่าที่ดิน รวมเนื้อที่ ๑,๐๒๐-๓-๐๕ ไร่ เป็นระยะเวลา ๓ ปี (ปีที่ ๔ ถึงปีที่ ๖)

๒.๒ การประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เห็นชอบยกเว้นค่าเช่าที่ดินให้กับสหกรณ์ฯ เป็นระยะเวลา ๓ ปี (ปีที่ ๔ ถึงปีที่ ๖) ประกอบคำขอยกเว้นค่าเช่าที่ดิน เมื่อวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๔ โดยสรุปความว่า มีรายได้ไม่เพียงพอแก่การชำระค่าที่ดินให้กับสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ในแต่ละปี เนื่องจากไม่สามารถจัดเก็บรายได้จากสมาชิกได้ โดยพื้นที่ที่สมาชิกเช่าทำประโยชน์ยังไม่พร้อมสำหรับการเกษตร เป็นพื้นที่แห้งแล้ง ประกอบกับในช่วงฤดูฝนน้ำท่วมพื้นที่แปลงเกษตรกรรม ทำให้ผลผลิตของสมาชิกได้รับความเสียหาย ดังนั้น สมาชิกจึงไม่สามารถใช้ประโยชน์ที่ดินได้เต็มศักยภาพและรายได้ไม่เพียงพอต่อการชำระค่าเช่าให้กับสหกรณ์ฯ ส่งผลให้การดำเนินงานของสหกรณ์ฯ ยังไม่เข้มแข็ง

๓. สหกรณ์ฯ จัดทำสัญญาเช่าที่ดิน รวม ๒ สัญญา เนื้อที่ ๑,๐๒๐-๓-๐๕ ไร่ ที่ดินตั้งอยู่หมู่ที่ ๑ ตำบลวัฒนานคร และหมู่ที่ ๒ กับหมู่ที่ ๔ ตำบลโนนหมากเค็ง อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว โดยการเช่าเป็นระยะเวลา ๓ ปี (ปีที่ ๔ ถึงปีที่ ๖) ค่าเช่าที่ดิน รวมทั้งสิ้น ๘๙,๖๒๖ บาทต่อปี ดังนี้

ลำดับ	สัญญาเช่าที่ดิน		เนื้อที่ (ไร่)	ระยะเวลาการเช่าที่ดิน		ค่าเช่าที่ดิน (บาท/ปี)	หมายเหตุ (แปลง No.)
	เลขที่	วันที่		เริ่มต้น	สิ้นสุด		
รวมทั้งสิ้น			๑,๐๒๐-๓-๐๕	-	-	๘๙,๖๒๖	-
๑	๕/๒๕๖๖	๒๘ ธ.ค. ๖๕	๓๒๖-๓-๕๑	๒๒ ก.ย. ๖๓	๒๑ ก.ย. ๖๖	๓๔,๕๕๓	๓๙๓๑
๓	๖/๒๕๖๖	๒๘ ธ.ค. ๖๕	๖๙๓-๓-๕๔	๒๒ ก.ย. ๖๓	๒๑ ก.ย. ๖๖	๕๕,๐๗๓	๓๙๒๒ และ ๔๓๔๑

๔. ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสหกรณ์ฯ และสมาชิก ดังนี้

สหกรณ์ฯ มีสมาชิกได้รับการจัดที่ดิน ๘๐ ราย รายละ ๖ ไร่ (แปลงเกษตรกรรม ๕ ไร่ และที่อยู่อาศัย ๑ ไร่) มีการดำเนินการโดยสรุป ดังนี้

๔.๑ แผนการดำเนินการของสถาบันเกษตรกรในแต่ละปีตลอดระยะเวลาที่เช่าที่ดิน ส.ป.ก. (รวมช่วงเวลาเริ่มต้นของการใช้ประโยชน์ที่ดิน ๓ ปีแรก) แผนรายได้ แผนการประกอบอาชีพ ผลการติดตามและการประเมินผลสถาบันเกษตรกร รวมทั้งสมาชิก

(๑) ช่วงเริ่มต้นการใช้ประโยชน์ที่ดิน ๓ ปีแรก สหกรณ์ฯ มีแผนรายได้จากการใช้ประโยชน์ที่ดินแปลงรวม สำหรับปี ๒๕๖๕ สหกรณ์ฯ วางแผนจำหน่ายสินค้าอุปโภคบริโภค และปัจจัยการผลิตให้แก่สมาชิก และส่งเสริมสมาชิกปลูกหญ้าอาหารสัตว์ส่งจำหน่ายให้กับสหกรณ์ เพื่อรวบรวมจำหน่ายให้กับฟาร์มปศุสัตว์ในพื้นที่

(๒) การติดตามและประเมินผล ปรากฏว่าผลการดำเนินงานของสหกรณ์ฯ ไม่เป็นไปตามแผนที่ตั้งไว้ เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ส่งผลให้สมาชิกประสบปัญหา รวมทั้งสมาชิกและสหกรณ์ฯ ยังขาดความรู้ในการบริหารงานประกอบกับขายผลผลิตได้ราคาต่ำ ต้นทุนการผลิตค่อนข้างสูงต้องปรับปรุงพื้นที่เกษตรและขาดแคลนเงินทุนในการประกอบอาชีพ

๔.๒ ข้อมูลสภาพพื้นที่ ข้อมูลการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ที่อยู่อาศัย ระบบสาธารณูปโภค ไฟฟ้า ประปา รวมถึงแหล่งน้ำที่ใช้ในการประกอบเกษตรกรรม ซึ่งแสดงให้เห็นถึงศักยภาพพื้นที่ ความพร้อมในการดำเนินการของสถาบันเกษตรกรและเกษตรกรสมาชิกในการสร้างรายได้ รวมทั้งการพัฒนาและให้ความช่วยเหลือสถาบันเกษตรกรและสมาชิก

(๑) สภาพพื้นที่เดิมปลูกยูคาลิปตัส สมาชิกปลูกมันสำปะหลัง ข้าวโพด ไร่อ้อย ในส่วนของแปลงเกษตรกรรมแปลงรวม ส่วนมากเป็นดินลูกรังและไม่มีแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ซึ่งไม่สามารถปลูกผักอายุสั้นหรือผักสวนครัวได้ เสี่ยงต่อกภัยแล้ง

(๒) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน อาทิ ขยายเขตระบบไฟฟ้า จำนวน ๑ แห่ง มีแหล่งน้ำเพื่อใช้ประกอบการเกษตรสระเก็บน้ำ ๒ แห่ง (เนื้อที่ ๓๔ ไร่) และสระ ๑ แห่ง (เนื้อที่ ๗๔ ไร่) พร้อมระบบกระจายน้ำเข้าแปลงเกษตรกรรม จำนวน ๖๐ แปลง มีแหล่งน้ำอุปโภคบริโภค โดยมีบ่อบาดาล ๓ บ่อ พร้อมระบบกระจายน้ำ รวมทั้งมีถนนสายหลักและสายซอย

(๓) สถาบันเกษตรกรและสมาชิกได้รับการพัฒนาและสนับสนุนจากหน่วยงานต่าง ๆ เช่น ด้านการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ โดย ส.ป.ก.สระแก้ว ด้านที่อยู่อาศัยโดยสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน การแนะนำให้ความรู้การดำเนินงานสหกรณ์ฯ โดยสำนักงานสหกรณ์จังหวัดสระแก้ว

ความเห็นของคณะกรรมการประเมินมูลค่าที่ดิน หรืออสังหาริมทรัพย์

การประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๕ มีมติเห็นชอบยกเว้นค่าเช่าที่ดิน แปลง No ๓๙๓๑, ๓๙๒๒, ๔๓๔๑ ให้กับสหกรณ์ปฏิรูปที่ดินอำเภอวัฒนานคร (คทช.) จำกัด เป็นระยะเวลา ๓ ปี (ระยะเวลาการเช่าที่ดิน ระหว่างวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๖) และให้นำเสนอ คปก. เพื่อพิจารณาอนุมัติต่อไป

ความเห็นของ ส.ป.ก.

เนื่องจากสภาพพื้นที่เป็นแปลงเกษตรกรรมแปลงรวมเป็นดินลูกรังไม่มีแหล่งน้ำเพื่อเกษตรกรรม สมาชิกส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมปลูกมันสำปะหลัง และปลูกข้าว สหกรณ์ฯ ดำเนินธุรกิจมีกำไรในแต่ละปีแต่ไม่เพียงพอกับค่าเช่าที่ต้องชำระกับ ส.ป.ก. ประกอบกับสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ที่ระบาดตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ถึงปัจจุบัน ส่งผลกระทบต่อสมาชิก ดังนั้น เพื่อเป็นการช่วยเหลือสหกรณ์ฯ และสมาชิก จึงเห็นควรยกเว้นค่าเช่าต่อไปอีกเป็นระยะเวลา ๓ ปี ซึ่งการพิจารณาอนุมัติเป็นอำนาจของ คปก. ตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยการจัดที่ดินให้สถาบันเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๒๒

ประเด็นที่นำเสนอ

เพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติยกเว้นค่าเช่าที่ดิน แปลง No ๓๙๓๑, ๓๙๒๒, ๔๓๔๑ ให้กับสหกรณ์ปฏิรูปที่ดินอำเภอพัฒนานคร (คทช.) จำกัด เป็นระยะเวลา ๓ ปี (ระยะเวลาการเช่าที่ดิน ระหว่างวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๖)

มติคณะกรรมการ อนุมัติยกเว้นค่าเช่าที่ดิน แปลง No ๓๙๓๑, ๓๙๒๒, ๔๓๔๑ ให้กับสหกรณ์ปฏิรูปที่ดินอำเภอพัฒนานคร (คทช.) จำกัด เป็นระยะเวลา ๓ ปี (ระยะเวลาการเช่าที่ดิน ระหว่างวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๖)

เรื่องที่ ๔.๔.๗ สหกรณ์ปฏิรูปที่ดินอำเภอรัฐประเศ (คทช.) จำกัด จังหวัดสระแก้ว ขออนุมัติยกเว้นค่าเช่าที่ดิน

ฝ่ายเลขานุการฯ (นายศักดิ์ศิริ ฐปวงค์ ผู้อำนวยการสำนักบริหารกองทุน ส.ป.ก.) ได้ชี้แจงว่า สหกรณ์ปฏิรูปที่ดินอำเภอรัฐประเศ (คทช.) จำกัด มีหนังสือลงวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ยื่นคำร้องขอยกเว้นค่าเช่าที่ดิน ต่อเนื่องจากสัญญาเช่าเดิม

ข้อเท็จจริง

๑. มติคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ อนุมัติหลักการยกเว้นค่าเช่าที่ดินให้สถาบันเกษตรกรช่วงเวลาเริ่มต้นของการใช้ประโยชน์ที่ดิน ๓ ปีแรก แปลง No ๑๔๐๔ โดยสหกรณ์ฯ ได้รับการยกเว้นค่าเช่าที่ดินช่วงระยะเวลาเช่าที่ดินตามสัญญาเช่าที่ดิน เลขที่ ๓/๒๕๖๑ และเลขที่ ๔/๒๕๖๑ ระหว่างวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๖๐ ถึงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๓

๒. มติคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดสระแก้ว

๒.๑ การประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๓ อนุญาตให้สหกรณ์ฯ แก้ไขปรับปรุงแผนผังแปลงที่ดิน และแบบแปลนแผนผังการใช้ประโยชน์ในที่ดิน เนื่องจากพื้นที่แปลงพื้นที่ส่วนกลาง เกิน ๕๐ ไร่ และครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๔ อนุญาตให้สหกรณ์ฯ เช่าที่ดิน แปลง No ๑๔๐๔ รวมเนื้อที่ ๕๙๘-๒-๑๕ ไร่ เป็นระยะเวลา ๓ ปี (ปีที่ ๔ ถึงปีที่ ๖) ระยะเวลาการเช่าที่ดิน ระหว่างวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๖

๒.๒ การประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เห็นชอบยกเว้นค่าเช่าที่ดินให้กับสหกรณ์ฯ เป็นเวลา ๓ ปี (ปีที่ ๔ ถึงปีที่ ๖) ประกอบคำขอยกเว้นค่าเช่าที่ดิน เมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๔ โดยสรุปความว่า สหกรณ์ฯ มีรายได้ไม่เพียงพอแก่การชำระค่าที่ดินให้กับ ส.ป.ก. ในแต่ละปี เนื่องจากไม่สามารถจัดเก็บรายได้จากสมาชิกได้ โดยพื้นที่ที่สมาชิกเข้าทำประโยชน์ยังไม่พร้อมสำหรับการเกษตร เป็นพื้นที่แห้งแล้ง ประกอบกับในช่วงฤดูฝนน้ำท่วม พื้นที่แปลงเกษตรกรรม ทำให้ผลผลิตของสมาชิกได้รับความเสียหาย และยังขาดระบบสาธารณูปโภค (ไฟฟ้า และประปา ยังเข้าไม่ถึง) ซึ่งเป็นอุปสรรคในการดำรงชีพเป็นอย่างมาก ดังนั้น สมาชิกจึงไม่สามารถใช้ประโยชน์ที่ดินได้เต็มศักยภาพ และรายได้ไม่เพียงพอต่อการชำระค่าเช่าให้กับสหกรณ์ฯ ส่งผลให้การดำเนินงานของสหกรณ์ฯ ยังไม่เข้มแข็ง

๓. สหกรณ์ฯ จัดทำสัญญาเช่าที่ดิน เลขที่ ๗/๒๕๖๖ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๕ เนื้อที่ ๕๗๘-๒-๑๕ ไร่ ที่ดินตั้งอยู่หมู่ที่ ๔ ตำบลป่าไร่ อำเภอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว โดยการเช่าเป็นระยะเวลา ๓ ปี (ปีที่ ๔ ถึงปีที่ ๖) ระหว่างวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๖ ค่าเช่าที่ดิน ๘๓,๘๘๘ บาท ต่อปี

๔. ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสหกรณ์ฯ และสมาชิก ดังนี้

สหกรณ์ฯ มีสมาชิกได้รับการจัดที่ดิน ๖๐ ราย รายละ ๖ ไร่ (แปลงเกษตรกรรม ๕ ไร่ และที่อยู่อาศัย ๑ ไร่) มีการดำเนินการโดยสรุป ดังนี้

๔.๑ แผนการดำเนินการของสถาบันเกษตรกรในแต่ละปีตลอดระยะเวลาที่เช่าที่ดิน ส.ป.ก. (รวมช่วงเวลาเริ่มต้นของการใช้ประโยชน์ที่ดิน ๓ ปีแรก) แผนรายได้ แผนการประกอบอาชีพ ผลการติดตาม และการประเมินผลสถาบันเกษตรกร รวมทั้งสมาชิก

(๑) ช่วงเริ่มต้นการใช้ประโยชน์ที่ดิน ๓ ปีแรก สหกรณ์ฯ มีแผนรายได้ (แผนระดมทุน แผนธุรกิจเงินฝาก) โดยรอบ ๓ ปีบัญชี (ปีที่ ๑ ถึงปีที่ ๓) สหกรณ์ฯ ยังมิได้ดำเนินธุรกิจใด ๆ มิแต่รายได้รอตัดบัญชี จากค่าธรรมเนียมแรกเข้า และดอกเบี้ยฝากธนาคาร โดยปัจจุบันสหกรณ์ฯ ยังคงดำเนินการตามแผนรายได้เดิม และยังมีได้ดำเนินธุรกิจใด ๆ เพิ่มเติม

(๒) การติดตามและประเมินผล ปรากฏว่าเนื่องจากสหกรณ์ฯ ยังมิได้ดำเนินธุรกิจใด ๆ เพียงดำเนินการตามวัตถุประสงค์ ส.ป.ก. ในส่วนของการจัดสรรที่ดินให้สมาชิกเพื่อสร้างที่อยู่อาศัยเท่านั้น ประกอบกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ส่งผลให้การดำเนินงานไม่เป็นไปตามแผน

๔.๒ ข้อมูลสภาพพื้นที่ ข้อมูลการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ที่อยู่อาศัย ระบบสาธารณูปโภค ไฟฟ้า ประปา รวมถึงแหล่งน้ำที่ใช้ในการประกอบเกษตรกรรม ซึ่งแสดงให้เห็นถึงศักยภาพพื้นที่ ความพร้อม ในการดำเนินการของสถาบันเกษตรกรและเกษตรกรสมาชิกในการสร้างรายได้ รวมทั้งการพัฒนาและ ให้ความช่วยเหลือสถาบันเกษตรกรและสมาชิก

(๑) สภาพพื้นที่เดิมเป็นป่ายูคาลิปตัสเป็นที่ราบลุ่มดินปนทราย แห้งแล้ง ยังไม่พร้อม สำหรับทำการเกษตร ประกอบกับในช่วงฤดูฝนน้ำท่วมพื้นที่แปลงเกษตรกรรม ทำให้ผลผลิตของสมาชิก ได้รับความเสียหาย

(๒) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน อาทิ ขยายเขตระบบไฟฟ้า จำนวน ๑ แห่ง มีแหล่งน้ำ เพื่อใช้ประกอบการเกษตร สระเก็บน้ำ ๑ แห่ง (เนื้อที่ ๙๗ ไร่) พร้อมระบบส่งน้ำเข้าแปลงที่ดิน ๖๐ แปลง และน้ำอุปโภคบริโภค โดยขุดเจาะบ่อบาดาล จำนวน ๒ บ่อ พร้อมระบบกระจายน้ำ มีถนนสายหลักและสายซอย

(๓) สถาบันเกษตรกรและสมาชิกได้รับการพัฒนาและสนับสนุนจากหน่วยงานต่าง ๆ เช่น การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพด้านการผลิตพืชและสัตว์ โดย ส.ป.ก.สระแก้ว ด้านพัฒนาระบบสาธารณูปโภค และที่อยู่อาศัยโดยสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน และการแนะนำให้มีความรู้การดำเนินงานของสหกรณ์ฯ โดยสำนักงานสหกรณ์จังหวัดสระแก้ว

ความเห็นของคณะกรรมการประเมินมูลค่าที่ดิน หรือสังหาริมทรัพย์

การประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๕ มีมติเห็นชอบ ยกเว้นค่าเช่าที่ดิน แปลง No ๑๔๐๔ ให้กับสหกรณ์ปฏิรูปที่ดินอำเภอรัฐประเทศ (คทช.) จำกัด เป็นระยะเวลา ๓ ปี (ระยะเวลาการเช่าที่ดิน ระหว่างวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๖) และให้นำเสนอ คปก. เพื่อพิจารณาอนุมัติต่อไป

ความเห็นของ ส.ป.ก.

เนื่องจากสภาพพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มดินปนทรายและมีความสมบูรณ์ค่อนข้างต่ำ สมาชิกส่วนใหญ่ทำนา ปลูग्มันสำปะหลัง และเลี้ยงโคเป็นหลัก ส่วนใหญ่ฐานะไม่ค่อยดี รวมทั้งสหกรณ์ฯ ยังไม่มีการดำเนินธุรกิจด้านอื่น มีเพียงธุรกิจเงินรับฝาก ประกอบกับสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ที่ระบาดตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ถึงปัจจุบัน ส่งผลกระทบกับสมาชิก ดังนั้น เพื่อเป็นการช่วยเหลือสหกรณ์ฯ และสมาชิกจึงเห็นควรยกเว้นค่าเช่าต่อไปอีกเป็นระยะเวลา ๓ ปี (ระยะเวลาการเช่าที่ดิน ระหว่างวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๖) ซึ่งการพิจารณาอนุมัติเป็นอำนาจของ คปก. ตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยการจัดที่ดินให้สถาบันเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๒๒

ประเด็นที่นำเสนอ

เพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติยกเว้นค่าเช่าที่ดินแปลง No ๑๔๐๔ ให้กับสหกรณ์ปฏิรูปที่ดิน อำเภอรัฐประเทศ (คทช.) จำกัด เป็นระยะเวลา ๓ ปี (ระยะเวลาการเช่าที่ดิน ระหว่างวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๖)

มติคณะกรรมการ อนุมัติยกเว้นค่าเช่าที่ดินแปลง No ๑๔๐๔ ให้กับสหกรณ์ปฏิรูปที่ดินอำเภอรัฐประเทศ (คทช.) จำกัด เป็นระยะเวลา ๓ ปี (ระยะเวลาการเช่าที่ดิน ระหว่างวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๖)

เรื่องที่ ๔.๕ ขออนุมัติโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตาม โครงการชุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน ระยะที่ ๑ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

ฝ่ายเลขานุการฯ (นายสมศักดิ์ การเจริญกุลวงศ์ ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน ส.ป.ก.) ได้ชี้แจง ดังนี้

๑. ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) และวิสัยทัศน์ประเทศไทย ๒๕๘๐ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยกำหนดเป็นยุทธศาสตร์ ๖ ด้าน ประกอบด้วย ๑) ด้านความมั่นคง ๒) ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ๓) ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ๔) ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ๕) ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ๖) ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีส่วนเกี่ยวข้องในเกือบทุกด้านโดยเฉพาะอย่างยิ่งยุทธศาสตร์ที่ ๕

ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ประเด็นที่ ๕ พัฒนาความมั่นคงน้ำ พลังงานและเกษตร ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งนำมาสู่การจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ในการนี้ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ได้มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาแหล่งน้ำ และระบบกระจายน้ำในเขตปฏิรูปที่ดินฯ ตามแผนแม่บทด้านที่ ๒ การสร้างความมั่นคงของน้ำภาคการผลิต

๒. ส.ป.ก. มีภารกิจหลักในการจัดที่ดินและพัฒนาที่ดินให้มีศักยภาพเพียงพอต่อการผลิตทางการเกษตร โดยเฉพาะโครงสร้างพื้นฐานด้านแหล่งน้ำ โดยได้จัดที่ดินและมอบหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์แล้ว ใน ๗๒ จังหวัด พื้นที่ประมาณ ๓๖ ล้านไร่ (คิดเป็น ๑๐% ของพื้นที่ประเทศไทย หรือประมาณ ๒๕% ของพื้นที่ ภาคการเกษตรของประเทศไทย จำนวน ๑๔๔ ล้านไร่) มีพื้นที่ประมาณ ๓.๔ ล้านไร่เท่านั้นที่อยู่ในเขตชลประทาน และพื้นที่อีกประมาณ ๒๐ ล้านไร่อยู่นอกเขตชลประทานแต่มีแหล่งน้ำพอเลี้ยงตัวเองได้ นอกเหนือจากนั้น เป็นพื้นที่ขาดแคลนแหล่งเก็บกักน้ำไว้ใช้ในการประกอบอาชีพการเกษตร ต้องอาศัยน้ำฝน (พื้นที่เกษตรน้ำฝน) ประกอบกับมีสภาวะการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ ส่งผลให้ปริมาณน้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติและปริมาณน้ำ ในอ่างเก็บน้ำที่เคยเป็นแหล่งกักเก็บสะสมน้ำเพื่อใช้ในกิจกรรมต่าง ๆ ลดน้อยลงตามไปด้วย ทำให้เกิดความแห้งแล้ง ประสบปัญหาการขาดแคลนแหล่งน้ำเพื่อใช้ในการอุปโภคบริโภคและภาคการเกษตร ส่งผลกระทบให้ การดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ ในหลายพื้นที่เป็นไปด้วยความยากลำบาก ประกอบกับสภาพพื้นที่เดิมของ ส.ป.ก. ส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นป่าเสื่อมโทรมดินขาดความอุดมสมบูรณ์ ขาดแคลนแหล่งน้ำและระบบกระจายน้ำ ที่เพียงพอ ทำให้อัตราการผลิตอยู่ในเกณฑ์ต่ำ ต้นทุนการผลิตสูง ส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้ไม่เพียงพอต่อการยังชีพ

๓. คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ที่ประชุมมีมติให้ฝ่ายเลขานุการฯ ถอนระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องที่ ๓.๕ ขออนุมัติโครงการ และใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการก่อสร้างบ่อบาดาลและ ระบบสูบน้ำโซลาร์เซลล์เพื่อการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน (ครั้งที่ ๓) จำนวน ๓๐ โครงการ ๑๒ จังหวัด วงเงิน ๔๑,๗๖๐,๓๐๐ บาท (สี่สิบเอ็ดล้านเจ็ดแสนหกหมื่นสามร้อยบาทถ้วน) เพื่อนำไปพิจารณาขออนุมัติข้อมูล ให้ชัดเจนและสมบูรณ์ก่อนนำเสนอครั้งถัดไป

ข้อเท็จจริง

๑. ส.ป.ก. โดยสำนักพัฒนาพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน (สพป.) ได้จัดทำโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำโซลาร์เซลล์เพื่อการเกษตร ในเขตปฏิรูปที่ดิน ครั้งที่ ๑ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ และครั้งที่ ๒ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ในพื้นที่ ปฏิรูปที่ดิน ๒๔ จังหวัด จำนวนทั้งสิ้น ๖๒ โครงการ วงเงินทั้งสิ้น ๘๗,๖๐๔,๓๐๐ บาท ซึ่งมีผลการดำเนินงาน ดังนี้

ปีงบประมาณ	แผนการดำเนินการ		ผลการดำเนินการ (แห่ง)		
	จังหวัด	แห่ง	แล้วเสร็จ	อยู่ระหว่างดำเนินการ	ยกเลิกโครงการ
พ.ศ. ๒๕๖๓	๑๗	๓๒	๑๔	๙	๙
พ.ศ. ๒๕๖๔	๑๒	๓๐	๑๔	๑๓	๓

ทั้งนี้ การยกเลิกโครงการเกิดจากปัญหาปริมาณน้ำที่ขุดเจาะได้น้อยกว่า ๕ ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง และเนื่องจากที่ผ่านมาได้มีการตรวจสอบ พบว่ามีบางโครงการที่ไม่สามารถดำเนินการได้ มีการทิ้งงาน และบางพื้นที่มีหน่วยงานราชการอื่น เช่น กรมทรัพยากรน้ำบาดาล เข้ามาดำเนินการแล้ว

๒. ส.ป.ก. โดย สพป. ได้พิจารณาทบทวนข้อมูลตามมติ คปก. ครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ แล้ว พบว่าการดำเนินงานที่ผ่านมาของโครงการก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำโซลาร์เซลล์เพื่อการเกษตร ครั้งที่ ๑ และ ๒ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด (ส.ป.ก.จังหวัด) ประสบปัญหาไม่สามารถดำเนินงานตามโครงการได้ ส่งผลให้ต้องขอยกเลิกโครงการ เนื่องจากบ่อบาดาลที่ขุดเจาะได้ไม่มีศักยภาพน้ำต้นทุน (น้ำต้นทุนไม่น้อยกว่า ๕ ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง) และบางพื้นที่ไม่มีผู้รับจ้าง เนื่องด้วยปัญหาความเสี่ยงของผู้รับจ้างในการขุดเจาะบาดาลให้ได้ปริมาณน้ำตามที่กำหนด ดังนั้น สพป. จึงได้พิจารณาปรับปรุงแนวทางในการดำเนินงานใหม่ โดยแบ่งการดำเนินการออกเป็น ๒ ระยะ คือ

ระยะที่ ๑ ขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทราบศักยภาพน้ำต้นทุนที่แน่นอน (ไม่ต่ำกว่า ๕ ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง) เพื่อใช้เป็นแหล่งน้ำต้นทุนในการเกษตรกรรม

ระยะที่ ๒ ก่อสร้างระบบกระจายน้ำ/หอดักสูง/ระบบโซลาร์เซลล์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งน้ำจากแหล่งน้ำต้นทุนไปยังพื้นที่เกษตรกรรม

ทั้งนี้ โครงการในระยะที่ ๒ จะก่อสร้างระบบกระจายน้ำ/หอดักสูง/ระบบโซลาร์เซลล์จากบ่อบาดาลที่ขุดในระยะที่ ๑ ที่มีศักยภาพน้ำต้นทุนมากกว่า ๕ ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง

๓. สพป. ขอให้ ส.ป.ก.จังหวัด ดำเนินการสำรวจเกษตรกรที่มีความต้องการรับการสนับสนุนตามโครงการขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน ระยะที่ ๑ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ พร้อมทั้งตรวจสอบพื้นที่ดำเนินการก่อสร้างและยืนยันความพร้อมในการดำเนินงานตามโครงการฯ โดย ส.ป.ก.จังหวัด ได้ยืนยันความพร้อมของพื้นที่แล้ว จำนวน ๒๐ จังหวัด ๕๓ แห่ง

๔. สพป. ได้จัดทำแบบโครงการ แบบมาตรฐาน แบบขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร ระยะที่ ๑ และประมาณราคาโดยเป็นไปตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของกรมบัญชีกลาง พร้อมจัดทำโครงการขออนุมัติใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน ระยะที่ ๑ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ในพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน ๒๐ จังหวัด จำนวน ๕๓ แห่ง รวมจำนวนเงินทั้งสิ้น ๑๙,๕๗๐,๖๐๐ บาท โดยเป็นงบดำเนินงาน จำนวนเงิน ๒,๐๘๐,๖๐๐ บาท ได้แก่ ค่าตอบแทนคณะกรรมการฯ จำนวนเงิน ๑,๔๑๕,๑๐๐ บาท ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปปฏิบัติราชการ จำนวนเงิน ๖๖๕,๕๐๐ บาท และงบลงทุน ได้แก่ ค่าขุดเจาะบ่อบาดาล จำนวนเงิน ๑๗,๔๙๐,๐๐๐ บาท โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางรายการงานก่อสร้างบ่อบาดาลในพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน ๒๐ จังหวัด จำนวน ๕๓ แห่ง

ลำดับ	รายการ/โครงการ	สถานที่ดำเนินการ				พิกัดดำเนินการ WGS ๘๔		ราคาค่า ก่อสร้าง	ค่าตอบแทน คณะกรรมการฯ	พื้นที่รับประโยชน์	
		หมู่บ้าน	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	LAT	LONG			ไร่	ราย
รวมงานก่อสร้าง ๕๓ แห่ง ๒๐ จังหวัด								๑๗,๔๙๐,๐๐๐	๑,๔๑๕,๑๐๐	๙,๐๗๘	๙๐๑
ภาคเหนือ ๘ จังหวัด ๒๖ แห่ง											
๑. กำแพงเพชร											
๑.๑	สำรวจและขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร แห่งที่ ๑	เนินกรอย	หนองทอง	ไทรงาม	กำแพงเพชร	๑๖.๔๑๘๕	๙๙.๗๖๔๓	๓๓๐,๐๐๐	๒๖,๗๐๐	๑๙๐	๙
๒. เชียงใหม่											
๒.๑	สำรวจและขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร	ไร่สว่างอารมณ์	คอยหล่อ	คอยหล่อ	เชียงใหม่	๑๘.๕๑๖๗	๙๘.๗๖๑๑	๓๓๐,๐๐๐	๒๖,๗๐๐	๙๙	๓๘
๒.๒	สำรวจและขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร	แปะ	บ้านแปะ	จอมทอง	เชียงใหม่	๑๘.๖๔๑๔	๙๘.๖๐๐๘	๓๓๐,๐๐๐	๒๖,๗๐๐	๘๒	๖๒
๒.๓	สำรวจและขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร แห่งที่ ๑	ศรีนครเมือง	ยางคราม	คอยหล่อ	เชียงใหม่	๑๘.๕๖๕๗	๙๘.๘๖๖๕	๓๓๐,๐๐๐	๒๖,๗๐๐	๒๐๒	๔๑
๒.๔	สำรวจและขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร แห่งที่ ๑	ห้วยน้ำขาว	ยางคราม	คอยหล่อ	เชียงใหม่	๑๘.๕๖๕๒	๙๘.๗๘๔๘	๓๓๐,๐๐๐	๒๖,๗๐๐	๑๘๓	๓๖
๒.๕	สำรวจและขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร แห่งที่ ๑	ห้วยน้ำขาว	ยางคราม	คอยหล่อ	เชียงใหม่	๑๘.๕๗๐๐	๙๘.๗๘๐๔	๓๓๐,๐๐๐	๒๖,๗๐๐	๑๘๘	๓๖
๒.๖	สำรวจและขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร แห่งที่ ๑	ใหม่หนองหอย	สันติสุข	คอยหล่อ	เชียงใหม่	๑๘.๕๓๕๑	๙๘.๗๙๙๓	๓๓๐,๐๐๐	๒๖,๗๐๐	๑๒๔	๒๖
๒.๗	สำรวจและขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร แห่งที่ ๒	เด่นนาทราย	ทุ่งปี	แม่วาง	เชียงใหม่	๑๘.๕๘๓๕	๙๘.๗๕๙๓	๓๓๐,๐๐๐	๒๖,๗๐๐	๖๓	๒๐
๒.๘	สำรวจและขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร แห่งที่ ๓	เด่นนาทราย	ทุ่งปี	แม่วาง	เชียงใหม่	๑๘.๕๙๒๗	๙๘.๗๖๖๐	๓๓๐,๐๐๐	๒๖,๗๐๐	๗๕	๑๖
๓. น่าน											
๓.๑	สำรวจและขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร แห่งที่ ๑	ฮวก	แสนทอง	ท่าวังผา	น่าน	๑๙.๑๕๑๘	๑๐๐.๗๕๖๙	๓๓๐,๐๐๐	๒๖,๗๐๐	๑๕๙	๑๘
๓.๒	สำรวจและขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร แห่งที่ ๒	ฮวก	แสนทอง	ท่าวังผา	น่าน	๑๙.๑๒๘๐	๑๐๐.๗๕๘๐	๓๓๐,๐๐๐	๒๖,๗๐๐	๑๗๗	๑๖
๓.๓	สำรวจและขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร แห่งที่ ๓	ฮวก	แสนทอง	ท่าวังผา	น่าน	๑๙.๑๕๕๕	๑๐๐.๗๕๕๕	๓๓๐,๐๐๐	๒๖,๗๐๐	๑๖๑	๑๕
๓.๔	สำรวจและขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร แห่งที่ ๕	ฮวก	แสนทอง	ท่าวังผา	น่าน	๑๙.๑๖๑๒	๑๐๐.๗๕๒๙	๓๓๐,๐๐๐	๒๖,๗๐๐	๑๐๙	๑๖
๔. พะเยา											
๔.๑	สำรวจและขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร แห่งที่ ๑	ห้วยทรายขาว	ห้วยแก้ว	ภูมามขาว	พะเยา	๑๙.๓๙๐๙	๑๐๐.๐๑๒๒	๓๓๐,๐๐๐	๒๖,๗๐๐	๑๕๘	๓๒
๔.๒	สำรวจและขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร แห่งที่ ๓	แวนโค้ง	ฝายกวาง	เชียงคำ	พะเยา	๑๙.๔๑๒๗	๑๐๐.๒๙๓๙	๓๓๐,๐๐๐	๒๖,๗๐๐	๑๒๗	๒๐
๔.๓	สำรวจและขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร แห่งที่ ๑	ต๋มดง	ท่าจำปี	เมืองพะเยา	พะเยา	๑๙.๒๒๙๘	๙๙.๗๘๙๘	๓๓๐,๐๐๐	๒๖,๗๐๐	๑๔๙	๑๓
๔.๔	สำรวจและขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร แห่งที่ ๑	ชาติภูไท	สันโด้	ดอกคำใต้	พะเยา	๑๙.๑๖๖๖	๑๐๐.๐๙๓๕	๓๓๐,๐๐๐	๒๖,๗๐๐	๑๐๑	๑๓
๔.๕	สำรวจและขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร แห่งที่ ๒	ชาติภูไท	สันโด้	ดอกคำใต้	พะเยา	๑๙.๑๖๘๙	๑๐๐.๐๗๘๓	๓๓๐,๐๐๐	๒๖,๗๐๐	๑๘๐	๑๖
๕. พิจิตร											
๕.๑	สำรวจและขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร แห่งที่ ๑	ปลายห้วย	เนินปอ	สามง่าม	พิจิตร	๑๖.๓๗๙๖	๑๐๐.๐๘๘๙	๓๓๐,๐๐๐	๒๖,๗๐๐	๔๖๐	๒๕
๕.๒	สำรวจและขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร แห่งที่ ๔	ปลายห้วย	เนินปอ	สามง่าม	พิจิตร	๑๖.๓๘๖๖	๑๐๐.๐๙๓๖	๓๓๐,๐๐๐	๒๖,๗๐๐	๔๑๗	๒๐
๖. ลำพูน											
๖.๑	สำรวจและขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร	น้ำอ้อย	นครเจดีย์	ป่าซาง	ลำพูน	๑๘.๓๖๐๙	๙๘.๙๑๕๓	๓๓๐,๐๐๐	๒๖,๗๐๐	๗๗	๗
๗. ลำปาง											
๗.๑	สำรวจและขุดเจาะบ่อบาดาล เพื่อการเกษตร แห่งที่ ๑ (เกษตรกร บ้านแม่ฮาม)	แม่ฮาม	เกาะคา	เกาะคา	ลำปาง	๑๘.๑๖๑๐	๙๙.๓๐๘๖	๓๓๐,๐๐๐	๒๖,๗๐๐	๖๓๔	๒๗
๗.๒	สำรวจและขุดเจาะบ่อบาดาล เพื่อการเกษตร แห่งที่ ๒ (เกษตรกร บ้านแม่ฮาม)	แม่ฮาม	เกาะคา	เกาะคา	ลำปาง	๑๘.๑๖๐๓	๙๙.๓๑๒๑	๓๓๐,๐๐๐	๒๖,๗๐๐		
๗.๓	สำรวจและขุดเจาะบ่อบาดาล เพื่อการเกษตร แห่งที่ ๓ (เกษตรกร บ้านแม่ฮาม)	แม่ฮาม	เกาะคา	เกาะคา	ลำปาง	๑๘.๑๖๒๒	๙๙.๓๑๒๓	๓๓๐,๐๐๐	๒๖,๗๐๐		
๗.๔	สำรวจและขุดเจาะบ่อบาดาล เพื่อการเกษตร แห่งที่ ๔ (เกษตรกร บ้านแม่ฮาม)	แม่ฮาม	เกาะคา	เกาะคา	ลำปาง	๑๘.๑๗๐๘	๙๙.๓๒๙๘	๓๓๐,๐๐๐	๒๖,๗๐๐		
๘. สุโขทัย											
๘.๑	สำรวจและขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร แห่งที่ ๒	โป่งลำปาง	แมสิน	ศรีสำราญ	สุโขทัย	๑๗.๖๗๒๗	๙๙.๗๑๕๑	๓๓๐,๐๐๐	๒๖,๗๐๐	๒๖๓	๑๙
ภาคกลาง ๑ จังหวัด ๒ แห่ง											
๙. เพชรบุรี											
๙.๑	สำรวจและขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร แห่งที่ ๔	ดงตากิต	หนองน้ำปล้อง	หนองน้ำปล้อง	เพชรบุรี	๑๓.๒๒๖๙	๙๙.๗๒๗๙	๓๓๐,๐๐๐	๒๖,๗๐๐	๑๕๖	๑๗
๙.๒	สำรวจและขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร	หนองแซ่	หนองปรัง	เขาอ้อย	เพชรบุรี	๑๓.๑๕๙๕	๙๙.๗๙๖๗	๓๓๐,๐๐๐	๒๖,๗๐๐	๒๔๖	๒๐

ลำดับ	รายการ/โครงการ	สถานที่ดำเนินการ				พิกัดดำเนินการ WGS ๘๔		ราคาค่า ก่อสร้าง	ค่าตอบแทน คณะกรรมการฯ	พื้นที่ประโยชน์	
		หมู่บ้าน	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	LAT	LONG			ไร่	ราย
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๙ จังหวัด ๒๒ แห่ง											
๑๐. กาฬสินธุ์											
๑๐.๑	สำรวจและขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร	พ ร เ จ ริ ญ	หนองช้าง	สามชัย	กาฬสินธุ์	๑๖.๙๓๙๗	๑๐๓.๕๖๗๕	๓๓๐,๐๐๐	๒๖,๗๐๐	๑๓๗	๑๒
๑๐.๒	สำรวจและขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร	ห น อ ง แ ช ง	ส ร ำ ร ำ ญ	สามชัย	กาฬสินธุ์	๑๖.๙๓๕๕	๑๐๓.๕๐๔๑	๓๓๐,๐๐๐	๒๖,๗๐๐	๓๐๑	๑๓
๑๑. ขอนแก่น											
๑๑.๑	สำรวจและขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร	ป่าปอ	ป่าปอ	บ้านไผ่	ขอนแก่น	๑๕.๙๑๓๓	๑๐๒.๗๙๒๐	๓๓๐,๐๐๐	๒๖,๗๐๐	๑๗๔	๑๒
๑๑.๒	สำรวจและขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร แห่งที่ ๒	ป่าปอ	ป่าปอ	บ้านไผ่	ขอนแก่น	๑๕.๙๑๘๖	๑๐๒.๘๒๐๔	๓๓๐,๐๐๐	๒๖,๗๐๐	๓๒๔	๑๘
๑๑.๓	สำรวจและขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร แห่งที่ ๓	ป่าปอ	ป่าปอ	บ้านไผ่	ขอนแก่น	๑๕.๙๐๕๓	๑๐๒.๘๒๔๕	๓๓๐,๐๐๐	๒๖,๗๐๐	๑๕๑	๑๖
๑๑.๔	สำรวจและขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร แห่งที่ ๔	ป่าปอ	ป่าปอ	บ้านไผ่	ขอนแก่น	๑๕.๙๒๔๖	๑๐๒.๗๘๔๒	๓๓๐,๐๐๐	๒๖,๗๐๐	๒๒๕	๑๗
๑๑.๕	สำรวจและขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร แห่งที่ ๕	หนองคู	ป่าปอ	บ้านไผ่	ขอนแก่น	๑๕.๙๑๐๙	๑๐๒.๗๘๘๓	๓๓๐,๐๐๐	๒๖,๗๐๐	๒๖๗	๒๑
๑๑.๖	สำรวจและขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร แห่งที่ ๖	หนองคู	ป่าปอ	บ้านไผ่	ขอนแก่น	๑๕.๘๙๙๕	๑๐๒.๗๗๕๗	๓๓๐,๐๐๐	๒๖,๗๐๐	๘๓	๘
๑๑.๗	สำรวจและขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร แห่งที่ ๗	ห น อ ง ขำ ลี น	ป่าปอ	บ้านไผ่	ขอนแก่น	๑๕.๙๓๖๐	๑๐๒.๘๒๗๒	๓๓๐,๐๐๐	๒๖,๗๐๐	๒๐๖	๑๕
๑๑.๘	สำรวจและขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร แห่งที่ ๘	ป่าปอ	ป่าปอ	บ้านไผ่	ขอนแก่น	๑๕.๙๒๕๘	๑๐๒.๘๐๕๒	๓๓๐,๐๐๐	๒๖,๗๐๐	๑๑๖	๑๓
๑๒. มหาสารคาม											
๑๒.๑	สำรวจและขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร แห่งที่ ๑	เหล่าโพธิ์	หนองสุวรรณ	โกสุมพิสัย	มหาสารคาม	๑๖.๒๒๙๘	๑๐๒.๙๙๖๓	๓๓๐,๐๐๐	๒๖,๗๐๐	๘๓	๙
๑๒.๒	สำรวจและขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร แห่งที่ ๒	เหล่าโพธิ์	หนองสุวรรณ	โกสุมพิสัย	มหาสารคาม	๑๖.๒๒๔๑	๑๐๓.๐๐๕๕	๓๓๐,๐๐๐	๒๖,๗๐๐	๑๕๑	๑๒
๑๒.๓	สำรวจและขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร แห่งที่ ๓	เหล่าโพธิ์	หนองสุวรรณ	โกสุมพิสัย	มหาสารคาม	๑๖.๒๒๙๔	๑๐๓.๐๐๘๑	๓๓๐,๐๐๐	๒๖,๗๐๐	๑๙๗	๑๑
๑๓. ร้อยเอ็ด											
๑๓.๑	สำรวจและขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร แห่งที่ ๒	ประชาศึกษา	โพธิ์ทอง	เสลภูมิ	ร้อยเอ็ด	๑๖.๑๔๗๗	๑๐๔.๑๖๑๗	๓๓๐,๐๐๐	๒๖,๗๐๐	๑๗๕	๑๖
๑๔. เลย											
๑๔.๑	สำรวจและขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร แห่งที่ ๔	ท่าดีหมี	ปากตม	เชียงคาน	เลย	๑๗.๘๒๗๘	๑๐๑.๕๙๐๐	๓๓๐,๐๐๐	๒๖,๗๐๐	๘๔	๘
๑๕. สกลนคร											
๑๕.๑	สำรวจและขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร	พุทธรักษา	โนนสะอาด	บ้านม่วง	สกลนคร	๑๗.๘๘๖๙	๑๐๓.๖๗๔๘	๓๓๐,๐๐๐	๒๖,๗๐๐	๓๖๐	๑๙
๑๖. หนองบัวลำภู											
๑๖.๑	สำรวจและขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร แห่งที่ ๑	ทุ่งโพธิ์	กุดดินจี่	นากลาง	หนองบัวลำภู	๑๗.๓๖๘๗	๑๐๒.๒๓๕๓	๓๓๐,๐๐๐	๒๖,๗๐๐	๑๕๕	๘
๑๖.๒	สำรวจและขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร แห่งที่ ๒	กุดฮู	นาตัวน	สุวรรณคูหา	หนองบัวลำภู	๑๗.๔๔๑๕	๑๐๒.๓๒๔๕	๓๓๐,๐๐๐	๒๖,๗๐๐	๑๘๐	๑๑
๑๗. อำนาจเจริญ											
๑๗.๑	สำรวจและขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร	สร้างนกทา	สร้างนกทา	เมือง	อำนาจเจริญ	๑๕.๘๑๗๙	๑๐๔.๗๖๔๖	๓๓๐,๐๐๐	๒๖,๗๐๐	๑๑๑	๘
๑๗.๒	สำรวจและขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร	น้ำท่วม	เปือย	ลืออำนาจ	อำนาจเจริญ	๑๕.๗๓๘๗	๑๐๔.๗๓๑๔	๓๓๐,๐๐๐	๒๖,๗๐๐	๑๑๐	๗
๑๘. อุบลราชธานี											
๑๘.๑	สำรวจและขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร แห่งที่ ๒	คอนสาย	คอนสาย	กระการพิฆล	อุบลราชธานี	๑๕.๗๑๓๔	๑๐๕.๐๙๒๙	๓๓๐,๐๐๐	๒๖,๗๐๐	๑๗๒	๑๑
๑๘.๒	สำรวจและขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร	บ้านดอนก่อ	ห้วยฝายพัฒนา	กระการพิฆล	อุบลราชธานี	๑๕.๔๘๓๘	๑๐๕.๑๙๒๕	๓๓๐,๐๐๐	๒๖,๗๐๐	๒๒๙	๒๑
ภาคใต้ ๒ จังหวัด ๓ แห่ง											
๑๙. สุราษฎร์ธานี											
๑๙.๑	สำรวจและขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร แห่งที่ ๑	ทุ่งจุต	เขาตอก	เคียนซา	สุราษฎร์ธานี	๘.๘๑๗๐	๙๙.๒๕๓๙	๓๓๐,๐๐๐	๒๖,๗๐๐	๒๓๔	๒๒
๑๙.๒	สำรวจและขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร แห่งที่ ๑	๑๙	ประสงค์	ท่าชนะ	สุราษฎร์ธานี	๙.๕๙๒๐	๙๘.๙๖๑๙	๓๓๐,๐๐๐	๒๖,๗๐๐	๑๒๕	๑๐
๒๐. ตรัง											
๒๐.๑	สำรวจและขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร แห่งที่ ๑	ช่องลม	วังมะปราง	วังวิเศษ	ตรัง	๗.๖๒๑๖	๙๙.๓๙๘๕	๓๓๐,๐๐๐	๒๖,๗๐๐	๗๓	๑๕

หมายเหตุ ค่าตอบแทนกรรมการฯ เบิกจ่ายให้เฉพาะบุคคลภายนอก เนื่องจากงบประมาณจำกัด

ตารางรายละเอียดค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปปฏิบัติราชการ

รายละเอียด	งบดำเนินงาน (บาท)				รวมเป็นเงิน (บาท)
	ค่าเบี้ยเลี้ยง	ค่าเช่าที่พัก	ค่าพาหนะ	วัสดุเชื้อเพลิง	
คณะกรรมการกำหนดราคากลางงานก่อสร้าง	๓๐,๗๒๐	๗๖,๘๐๐	๑๖,๐๐๐	๕๖,๐๐๐	๑๗๙,๕๒๐
คณะกรรมการตรวจรับพัสดุในการก่อสร้าง	๔๖,๐๘๐	๑๐๒,๔๐๐	๓๒,๐๐๐	๑๓๑,๒๐๐	๓๑๑,๖๘๐
คณะตรวจติดตามโครงการฯ	๓๓,๖๐๐	๘๙,๖๐๐	๑๔,๐๐๐	๓๗,๑๐๐	๑๗๔,๓๐๐
รวมเป็นเงิน (บาท)	๑๑๐,๔๐๐	๒๖๘,๘๐๐	๖๒,๐๐๐	๒๒๔,๓๐๐	๖๖๕,๕๐๐

๕. ระยะเวลาดำเนินการ เดือน มกราคม - กันยายน ๒๕๖๖

กิจกรรม		ระยะเวลาดำเนินการ ปี ๒๕๖๖							
		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.
๑	โอนเงินกองทุนฯ ให้ ส.ป.ก.จังหวัดดำเนินการ	←→							
๒	เตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง			←→					
๓	กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง					←→			
๔	ดำเนินการก่อสร้างตามรูปแบบรายการที่กำหนด							←→	
๕	ส่งมอบงานและแก้ไขงาน (หากมี)								←→

๖. คปก. ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๖๕ มีมติอนุมัติแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ แผนรายรับเท่ากับรายจ่าย วงเงิน ๔,๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยมีรายจ่ายขาด รายการที่ ๒.๕ โครงการพัฒนาศักยภาพพื้นที่และการผลิต วงเงิน ๓๘๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ทั้งนี้ ให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๕ เป็นต้นไป

๗. ในการประชุม อกก.ค.ง. ครั้งที่ ๙/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๕ ในระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องที่ ๓.๓ มีมติเห็นชอบยกเลิกมติคณะอนุกรรมการโครงการและเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ครั้งที่ ๕/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ในระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องที่ ๓.๑ ขอความเห็นชอบโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำโซลาร์เซลล์เพื่อการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน (ครั้งที่ ๓) จำนวน ๓๐ โครงการ ๑๒ จังหวัด รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๔๑,๗๖๐,๓๐๐ บาท (สี่สิบเอ็ดล้านเจ็ดแสนหกหมื่นสามร้อยบาทถ้วน) โดยใช้เงินจากแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ รายจ่ายขาด รายการที่ ๒.๕ โครงการพัฒนาศักยภาพพื้นที่และการผลิต วงเงิน ๕๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยเป็นงานจ้างเหมา กำหนดเบิกจ่ายทาง ส.ป.ก.จังหวัด

กฎหมาย ระเบียบ และมติที่เกี่ยวข้อง

๑. ระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ว่าด้วยการใช้จ่ายเงิน การเบิกจ่ายเงินและการเก็บรักษาเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๐

ฯลฯ

ข้อ ๖ การใช้จ่ายเงินกองทุนให้ใช้ได้ตามลักษณะของรายจ่าย ได้แก่...

(๒) รายจ่ายขาด สำหรับกิจการ ดังนี้...

ค. โครงการที่ก่อให้เกิดประโยชน์หรือเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินโดยตรง

ฯลฯ

ข้อ ๘ วรรคสอง การเบิกเงินกองทุน ให้เบิกเพื่อใช้ในการกิจการตามแผนงานหรือโครงการที่ได้รับอนุมัติหรือตามที่คณะกรรมการกำหนด ทั้งนี้ ให้เบิกจ่ายได้นับถัดจากวันที่ได้รับอนุมัติ

ฯลฯ

๒. ระเบียบ คปก. ว่าด้วยการจัดทำโครงการที่ใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๘

ฯลฯ

ข้อ ๑๓ (๔) โครงการที่มีประมาณการค่าใช้จ่ายที่ต้องจ่ายขาดจากเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ไม่เกิน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการ

ข้อ ๑๓ วรรคสอง กรณีอื่นนอกจากที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่งให้เสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณาอนุมัติ

ข้อ ๑๓ วรรคสาม การพิจารณาตามความในวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้รวมถึงการวิเคราะห์ในด้านความเหมาะสมของโครงการ และวิเคราะห์รายละเอียดค่าใช้จ่ายตามโครงการด้วย

ข้อ ๑๔ ค่าใช้จ่ายของโครงการในลักษณะค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ และค่าสาธารณูปโภคให้ถัวจ่ายกันได้

ฯลฯ

๓. หนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๒.๕/ว ๘๕ ลงวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๖๑ เรื่อง หลักเกณฑ์การเบิกจ่ายค่าตอบแทนบุคคลหรือคณะกรรมการ ซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์และอัตราการเบิกจ่ายค่าตอบแทนบุคคลหรือคณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งให้มีหน้าที่ในการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างและบริหารพัสดุ ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

ฯลฯ

ข้อ ๓ บุคคลหรือคณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งตามข้อ ๑ - ๒ ยกเว้นผู้ควบคุมงานก่อสร้างให้ได้รับค่าตอบแทน ดังนี้

๓.๒ คณะกรรมการ ในอัตรา ประธานกรรมการ ไม่เกิน ๑,๕๐๐ บาทต่อครั้งที่มาประชุม และกรรมการ ไม่เกินคนละ ๑,๒๐๐ บาทต่อครั้งที่มาประชุม

ข้อ ๔ คณะกรรมการตรวจรับพัสดุในงานจ้างก่อสร้าง และผู้ควบคุมงานก่อสร้างให้ได้รับ ค่าตอบแทนกรณีที่ออกตรวจงานจ้าง ณ สถานที่ที่กำหนดไว้ในสัญญาหรือที่ตกลงให้ทำงานจ้าง ดังนี้

๔.๑ คณะกรรมการตรวจรับพัสดุในงานจ้างก่อสร้าง ในอัตรา ๓๕๐ บาทต่อคนต่อวัน

๔.๒ ผู้ควบคุมงานก่อสร้าง (๒) ผู้ควบคุมงานก่อสร้าง (ผู้ปฏิบัติการ) ในอัตราไม่เกิน ๓๐๐ บาทต่อวันต่องาน

ความเห็นของคณะกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (อกก.คง.)

การประชุม อกก.คง. ครั้งที่ ๙/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๕ มีมติเห็นชอบโครงการและ ใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร ในเขตปฏิรูปที่ดิน ระยะที่ ๑ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ในพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน ๒๐ จังหวัด จำนวน ๕๓ แห่ง รวมจำนวนเงินทั้งสิ้น ๑๙,๕๗๐,๖๐๐ บาท (สิบเก้าล้านห้าแสนเจ็ดหมื่นหกพันบาทถ้วน) ประกอบด้วย

๑. งบดำเนินงาน จำนวนเงิน ๒,๐๘๐,๖๐๐ บาท

- ค่าตอบแทนคณะกรรมการฯ จำนวนเงิน ๑,๔๑๕,๑๐๐ บาท

- ค่าใช้จ่ายในการเดินทางปฏิบัติราชการ จำนวนเงิน ๖๖๕,๕๐๐ บาท

๒. งบลงทุน ได้แก่ ค่าขุดเจาะบ่อบาดาล จำนวนเงิน ๑๗,๔๙๐,๐๐๐ บาท

โดยใช้เงินจากแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ รายจ่ายขาด รายการที่ ๒.๕ โครงการพัฒนาศักยภาพพื้นที่และการผลิต วงเงิน ๓๘๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท เป็นงานจ้างเหมา กำหนดเบิกจ่าย โดย ส.ป.ก. ส่วนกลาง และ ส.ป.ก.จังหวัด ทั้งนี้ คณะกรรมการฯ มีความเห็น ให้อนุมัติให้ปฏิรูปที่ดินจังหวัด เป็นผู้มีอำนาจในการเปลี่ยนแปลงพิกิตดำเนินการ กรณีบ่อบาดาลที่ได้ขุดเจาะ ไม่มีศักยภาพน้ำต้นทุน (น้ำต้นทุนน้อยกว่า ๕ ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง)

ความเห็นของ ส.ป.ก.

๑. ส.ป.ก. พิจารณาแล้วการขอใช้เงินเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และมติที่เกี่ยวข้องดังกล่าว ข้างต้น ประกอบกับโครงการดังกล่าวก่อให้เกิดประโยชน์กับเกษตรกรโดยตรง ช่วยให้มีแหล่งน้ำใช้จากบ่อบาดาล ซึ่งถือเป็นการช่วยบรรเทาปัญหาภัยแล้ง เนื่องจากปริมาณน้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติและปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำ ที่เคยเป็นแหล่งกักเก็บน้ำเพื่อใช้ในกิจกรรมต่าง ๆ ลดน้อยลง ส่งผลให้เกษตรกรขาดแคลนแหล่งน้ำเพื่อใช้ในภาค การเกษตรในช่วงฤดูแล้ง จึงเห็นควรสนับสนุนเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตาม โครงการขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน ระยะที่ ๑ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ในพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน ๒๐ จังหวัด จำนวน ๕๓ แห่ง รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๙,๕๗๐,๖๐๐ บาท (สิบเก้าล้านห้าแสนเจ็ดหมื่นหกพันบาทถ้วน)

๒. การเสนอขอใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายขยายขาด วงเงินเกินกว่า ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท เป็นอำนาจของ คปก. ตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยการจัดทำโครงการที่ใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๑๓ วรรคสอง ซึ่ง อกก.คก. พิจารณาให้ความเห็นชอบแล้ว จึงเห็นควรนำเสนอ คปก. พิจารณานุมัติต่อไป

ประเด็นที่น่าเสนอ

เพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน ระยะที่ ๑ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ในพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน ๒๐ จังหวัด จำนวน ๕๓ แห่ง รวมจำนวนเงินทั้งสิ้น ๑๙,๕๗๐,๖๐๐ บาท (สิบเก้าล้านห้าแสนเจ็ดหมื่นหกกร้อยบาทถ้วน) ประกอบด้วย

๑. งบดำเนินงาน จำนวนเงิน ๒,๐๘๐,๖๐๐ บาท
 - ค่าตอบแทนคณะกรรมการฯ จำนวนเงิน ๑,๔๑๕,๑๐๐ บาท
 - ค่าใช้จ่ายในการเดินทางปฏิบัติราชการ จำนวนเงิน ๖๖๕,๕๐๐ บาท
๒. งบลงทุน ได้แก่ ค่าขุดเจาะบ่อบาดาล จำนวนเงิน ๑๗,๔๙๐,๐๐๐ บาท

โดยใช้เงินจากแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ รายจ่ายขาด รายการที่ ๒.๕ โครงการพัฒนาศักยภาพพื้นที่และการผลิต วงเงิน ๓๘๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท เป็นงานจ้างเหมา กำหนดเบิกจ่าย โดย ส.ป.ก.ส่วนกลาง และ ส.ป.ก.จังหวัด

ทั้งนี้ มอบอำนาจให้ปฏิรูปที่ดินจังหวัด เป็นผู้มีอำนาจในการเปลี่ยนแปลงพิกัดดำเนินการ กรณีบ่อบาดาลที่ได้ขุดเจาะ ไม่มีศักยภาพน้ำต้นทุน (น้ำต้นทุนน้อยกว่า ๕ ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง) และเมื่อดำเนินการแล้วให้รายงาน คปก. เพื่อทราบต่อไป

ความเห็นและข้อสังเกตของคณะกรรมการ

ประธานคณะกรรมการกลางกลุ่มเกษตรกรแห่งประเทศไทย (นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม) ได้ให้ความเห็นและข้อสังเกตว่า ส.ป.ก. ควรบูรณาการร่วมมือกับกรมทรัพยากรน้ำบาดาลในการใช้เครื่องมือที่มีความพร้อมและแม่นยำในการสำรวจขุดเจาะน้ำบาดาลว่าบริเวณพื้นที่ใดมีปริมาณน้ำเพียงพอต่อการเกษตร ซึ่งเป็นประโยชน์แก่เกษตรกรและประชาชนจำนวนมากในพื้นที่ และขอให้สำรวจพื้นที่ในจังหวัดลพบุรี ซึ่งมีปัญหาความแห้งแล้ง โดยกรมชลประทานได้วางแผนช่วยเหลือแล้วด้วยการสูบน้ำขึ้นมาใช้ด้วยพลังงานแสงอาทิตย์

ประธานกรรมการ ได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า ในวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๖ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จะลงพื้นที่จังหวัดลพบุรีเพื่อตรวจพื้นที่และรับฟังปัญหาที่เกิดขึ้น และมอบหมาย ส.ป.ก.ลพบุรี บูรณาการร่วมกับกรมทรัพยากรน้ำบาดาลในการใช้เครื่องมือและระบบที่แม่นยำในการสำรวจขุดเจาะน้ำบาดาลต่อไป

กรรมการและเลขานุการฯ ได้ขออนุญาตชี้แจงว่า กรณีการปฏิบัติงานร่วมกับกรมทรัพยากรน้ำบาดาล โดยทาง ส.ป.ก. ได้มีการทำบันทึกข้อตกลงร่วมกับกรมทรัพยากรน้ำบาดาลแล้ว ในเรื่องของการทำแหล่งน้ำ เมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๑ ทั้งนี้ ในส่วนของการดำเนินงานนั้น ส.ป.ก. ได้หารือกับกรมทรัพยากรน้ำบาดาล ในการขับเคลื่อนการขุดเจาะบ่อบาดาลในพื้นที่แล้วแต่มีงบประมาณที่จำกัด ดังนั้น เพื่อช่วยบรรเทาปัญหาภัยแล้ง ให้เกษตรกรในพื้นที่การดำเนินงานของ ส.ป.ก. จึงเป็นในรูปแบบเชิงรุก โดยคำนึงถึงความรอบคอบในการขุดเจาะ บ่อบาดาลแต่ละพื้นที่ด้วยการอ้างอิงข้อมูลแผนที่ศักยภาพน้ำบาดาลของกรมทรัพยากรน้ำบาดาลที่น่าเชื่อถือ เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานอยู่แล้วในปัจจุบัน

ผู้แทนกรมบัญชีกลาง (นางมัลลิกา อภัสสกิจ) ได้ให้ความเห็นและข้อสังเกต ๓ ประเด็น ดังนี้ ประเด็นที่ ๑ ในเรื่องของราคากลางงานก่อสร้างโดยเทียบเคียงใช้หลักเกณฑ์กับกรมบัญชีกลางในโครงการ ขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน ระยะที่ ๑ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ในพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน ๒๐ จังหวัด จำนวน ๕๓ แห่ง เป็นการใช้ราคากลางงานก่อสร้างเดียวกันทั้งหมด เนื่องจากวิธีการที่ได้มาของ ราคากลางงานก่อสร้างควรตรวจสอบรายละเอียดของราคากลางงานก่อสร้างให้ถูกต้องและชัดเจนว่าด้วยเหตุใด ในแต่ละพื้นที่ใช้ราคากลางงานก่อสร้างที่เท่ากัน ซึ่งประเด็นนี้ขอให้ผู้รับผิดชอบตรวจสอบแหล่งที่มาของ ราคากลางงานก่อสร้างว่าได้ผ่านกระบวนการโดยวิชาชีพของช่างถูกต้องครบถ้วนหรือไม่อย่างไร เนื่องจากไม่ได้มี ข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดแหล่งที่มาของราคากลางงานก่อสร้างแต่อย่างใด ทั้งนี้ถ้าหากมีข้อมูลดังกล่าว ขอให้ระบุไว้ในรายงานการประชุมให้ชัดเจน ประเด็นที่ ๒ วาระเรื่องที่ ๔.๕ ขออนุมัติโครงการและใช้เงินกองทุน การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน ระยะที่ ๑ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ในหน้าที่ ๖ เกี่ยวกับตารางรายละเอียดค่าใช้จ่ายในการเดินทางไป ปฏิบัติราชการ ตามหลักการจำแนกประเภทรายจ่าย ตามงบประมาณ ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ มีการเบิกจ่าย ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเช่าที่พัก ค่าพาหนะ เป็นค่าใช้จ่ายในส่วนของงบดำเนินงาน ซึ่งค่าวัสดุเชื้อเพลิง เป็นการเบิกจ่ายในค่าตอบแทนของงบดำเนินงาน ขอให้ระบุให้ชัดเจนในเรื่องของการเบิกจ่าย และประเด็นที่ ๓ เรื่องกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างในพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน ๒๐ จังหวัด จำนวน ๕๓ แห่ง มีวิธีการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง ในแต่ละพื้นที่อย่างไร

ฝ่ายเลขานุการฯ (นายสมศักดิ์ การเจริญกุลวงศ์ ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน ส.ป.ก.) ได้ขออนุญาตชี้แจงว่า ประเด็นในเรื่องของราคากลางงานก่อสร้างโครงการขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร ในเขตปฏิรูปที่ดิน ระยะที่ ๑ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ในพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน ๒๐ จังหวัด จำนวน ๕๓ แห่ง ที่ใช้ราคากลางงานก่อสร้างเดียวกันทั้งหมด เนื่องจากมีการใช้รูปแบบและรายการก่อสร้างที่ครบถ้วนแล้ว โดยการพิจารณาราคากลางงานก่อสร้างเป็นไปตามขั้นตอนการคำนวณตามแบบฟอร์ม พร. ๔ ซึ่งใช้สำหรับ รวมปริมาณงานแต่ละประเภท และแบบฟอร์ม พร. ๕ ใช้สรุปราคาค่าก่อสร้าง และตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อ จัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ รวมถึงปัจจุบันการขุดเจาะบ่อบาดาลเป็นการประมาณการของ ราคากลางงานก่อสร้างตามค่าเฉลี่ยความลึกของพื้นที่ในระดับ ๘๐ เมตร ๑๐๐ เมตร และ ๑๒๐ เมตร และข้อมูล

แผนที่ศักยภาพน้ำบาดาลในแบบแผนที่ตั้งไว้ในโครงการดังกล่าว แต่การขุดเจาะบ่อบาดาลในการลงพื้นที่ปฏิบัติจริง ความลึกของพื้นที่ที่มีการเปลี่ยนแปลง จึงเป็นดุลพินิจของกรมการตรวจรับที่จะต้องปรับความลึกของพื้นที่นั้น ๆ ซึ่งในทางกลับกันเพื่อช่วยบรรเทาปัญหาของเกษตรกรในพื้นที่จึงให้ความสำคัญกับศักยภาพน้ำก่อนมาเป็นอันดับแรก แม้จะส่งผลให้เกิดความคลาดเคลื่อนของตำแหน่งที่ชัดเจนก็ตาม และประเด็นที่ ๓ ในเรื่องกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง ให้แต่ละพื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดิน ๒๐ จังหวัด จำนวน ๕๓ แห่ง ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างในพื้นที่ได้เอง เนื่องจากในแต่ละจังหวัดจะมีศักยภาพของผู้รับจ้างตามใบประกอบวิชาชีพในการขออนุญาตงานก่อสร้างและความเข้าใจในบริบทของพื้นที่ในแต่ละพื้นที่นั้น

สำหรับการดำเนินงานของสำนักพัฒนาพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน ได้มีการแจ้งพิกัดพื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดิน ให้กับกรมทรัพยากรน้ำบาดาลอย่างต่อเนื่อง โดยปัจจุบันมีการแจ้งพิกัดในพื้นที่ จำนวน ๑๒๖ แห่ง ซึ่งกรมทรัพยากรน้ำบาดาลจะแจ้งพื้นที่ที่เหมาะสมแก่การดำเนินงานขุดเจาะบ่อบาดาลให้ ส.ป.ก. เพื่อดำเนินการตามแผนงานโครงการฯ ในขั้นต่อไป ทั้งนี้ ขอรายงานการสำรวจความต้องการของเกษตรกรในพื้นที่ในการขุดเจาะบ่อบาดาล จำนวน ๓๐๐ - ๔๐๐ แห่ง ซึ่งในวาระเรื่องที่ ๔.๕ ขออนุมัติโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน ระยะที่ ๑ เสนอต่อที่ประชุม จำนวน ๕๓ แห่ง เมื่อได้พิกัดพื้นที่ที่เหมาะสมในการขุดเจาะ จำนวน ๕๓ แห่ง และอย่างน้อยได้ข้อมูลแผนที่ศักยภาพน้ำบาดาล จำนวน ๑๐ แห่ง และจะดำเนินการโครงการดังกล่าวในระยะที่ ๒ ทันทีเพื่อให้ตอบสนองความต้องการของเกษตรกรในพื้นที่ต่อไป

มติคณะกรรมการ อนุมัติโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน ระยะที่ ๑ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ในพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน ๒๐ จังหวัด จำนวน ๕๓ แห่ง รวมจำนวนเงินทั้งสิ้น ๑๙,๕๗๐,๖๐๐ บาท (สิบเก้าล้านห้าแสนเจ็ดหมื่นหกร้อยบาทถ้วน) ประกอบด้วย

๑. งบดำเนินงาน จำนวนเงิน ๒,๐๘๐,๖๐๐ บาท
 - ค่าตอบแทนคณะกรรมการฯ จำนวนเงิน ๑,๔๑๕,๑๐๐ บาท
 - ค่าใช้จ่ายในการเดินทางปฏิบัติราชการ จำนวนเงิน ๖๖๕,๕๐๐ บาท
๒. งบลงทุน ได้แก่ ค่าขุดเจาะบ่อบาดาล จำนวนเงิน ๑๗,๔๙๐,๐๐๐ บาท

โดยใช้เงินจากแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ รายจ่ายขาด รายการที่ ๒.๕ โครงการพัฒนาศักยภาพพื้นที่และการผลิต วงเงิน ๓๘๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท เป็นงานจ้างเหมา กำหนดเบิกจ่าย โดย ส.ป.ก.ส่วนกลาง และ ส.ป.ก.จังหวัด

ทั้งนี้ มอบอำนาจให้ปฏิรูปที่ดินจังหวัด เป็นผู้มีอำนาจในการเปลี่ยนแปลงพิกัดดำเนินการกรณีบ่อบาดาลที่ได้ขุดเจาะ ไม่มีศักยภาพน้ำต้นทุน (น้ำต้นทุนน้อยกว่า ๕ ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง) และเมื่อดำเนินการแล้วให้รายงาน คปก. เพื่อทราบต่อไป

**เรื่องที่ ๔.๖ ขออนุมัติโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตาม
โครงการฝายชะลอน้ำแบบชั่วคราวสำหรับการเพิ่มประสิทธิภาพของแหล่งน้ำในเขตปฏิรูปที่ดิน
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖**

ฝ่ายเลขานุการฯ (นายสมศักดิ์ การเจริญกุลวงศ์ ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน ส.ป.ก.) ได้ชี้แจงว่า ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) และวิสัยทัศน์ประเทศไทย ๒๕๘๐ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยกำหนดยุทธศาสตร์ ๖ ด้าน ประกอบด้วย ๑) ด้านความมั่นคง ๒) ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ๓) ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ๔) ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ๕) ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ๖) ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีส่วนเกี่ยวข้องในเกือบทุกด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนยุทธศาสตร์ที่ ๕ ด้านการสร้างการเจริญเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ประเด็นที่ ๕ พัฒนาความมั่นคงน้ำ พลังงาน และเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม จึงนำมาสู่การจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ซึ่งสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ได้มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาแหล่งน้ำและระบบกระจายน้ำในเขตปฏิรูปที่ดินฯ ไว้ด้วยตามแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี ด้านที่ ๒ การสร้างความมั่นคงของน้ำภาคการผลิต

ส.ป.ก. มีภารกิจหลักในการจัดที่ดินให้เกษตรกร ภารกิจด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและพัฒนาองค์ความรู้ในการประกอบอาชีพของเกษตรกร พื้นที่เป้าหมายมากกว่า ๔๐ ล้านไร่ เกษตรกรมากกว่า ๒.๘ ล้านคน ส่วนใหญ่ดำเนินการในที่ดินรัฐซึ่งรับมอบมาจากกรมป่าไม้ สภาพที่ดินเป็นพื้นที่ป่าเสื่อมโทรม มีลักษณะภูมิประเทศเป็นดอนหรือลอนลาด ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ ขาดแคลนแหล่งน้ำและเส้นทางคมนาคม ระบบนิเวศขาดความสมดุล ที่ผ่านมามีการดำเนินการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานโดยเฉพาะด้านแหล่งน้ำ แต่ยังไม่สามารถทำให้เกษตรกรได้เข้าถึงการใช้น้ำได้เพียงพอเพราะปัจจัยทางกายภาพของพื้นที่และธรรมชาติขาดความสมดุล ทำให้ความสามารถในการดูดซับหรือชะลอการไหลของฝนที่ตกไว้ในพื้นที่ทำได้น้อย จึงส่งผลต่อปริมาณน้ำในแหล่งน้ำต่าง ๆ เกษตรกรในหลายพื้นที่จึงไม่สามารถใช้น้ำในแหล่งน้ำมาทำการเกษตรได้เกิดภาวะหนี้สิน ทำให้เกษตรกรบางรายละทิ้งแปลงเกษตรไปรับจ้างแรงงานในเมือง ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและระบบสถาบันครอบครัวของเกษตรกรตามมา ส.ป.ก. ได้จัดทำแผนปฏิบัติการระยะ ๕ ปีของ ส.ป.ก. (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เรื่อง การเพิ่มศักยภาพพื้นที่เพื่อเกษตรกรรม เป้าหมายที่ ๒ พื้นฟูสภาพแวดล้อมในเขตปฏิรูปที่ดินให้มีความยั่งยืน เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการปฏิบัติการด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในเขตปฏิรูปที่ดินให้มีความยั่งยืน

ส.ป.ก. จึงน้อมนำหลักการแก้ปัญหาระบบนิเวศตามศาสตร์พระราชาในการสร้างฝายชะลอน้ำแบบชั่วคราวในพื้นที่ป่าต้นน้ำ มาประยุกต์เป็นการสร้างแหล่งน้ำชั่วคราวเพื่อการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินให้ชุมชนมีส่วนร่วมและมีความหวงแหนอนุรักษ์ โดยดำเนินการสร้างฝายชะลอน้ำแบบชั่วคราว ในปี พ.ศ. ๒๕๖๑

จำนวน ๒๔๔ แห่ง ครอบคลุม ๒๓ จังหวัด ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๒๐๐ แห่ง ครอบคลุม ๑๗ จังหวัด และปี พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๑๐๗ แห่ง ครอบคลุม ๘ จังหวัด และยังกำลังดำเนินโครงการ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๑๘๒ แห่ง ครอบคลุม ๑๖ จังหวัด เพื่อต้องการให้เกิดการสะสมความชื้นในพื้นที่ เนื่องจากฝายชะลอน้ำจะเป็นสิ่งที่ชะลอการไหลและยกระดับความสูงของน้ำในลำน้ำ ทำให้น้ำฝนที่ตกลงมามีช่วงระยะเวลาอยู่กับพื้นที่นานขึ้น และน้ำสามารถซึมผ่านชั้นดินไปเก็บไว้ในดินได้ลึกในปริมาณที่มากขึ้น และน้ำยังซึมแผ่กระจายรอบบริเวณได้กว้าง รากไม้ต่าง ๆ สามารถเก็บสะสมน้ำได้มากขึ้น ความอุดมสมบูรณ์ต่าง ๆ ค่อย ๆ กลับคืนสู่พื้นที่ หากน้ำในลำน้ำหรือแหล่งน้ำลดลงจากการนำไปใช้งานหรือจากฝนทิ้งช่วง ระบบนิเวศจะกระจายความชื้นมายังแหล่งน้ำต่าง ๆ เกษตรกรยังสามารถนำน้ำจากฝายชะลอน้ำแบบชั่วคราวบางส่วนส่งไปยังแปลงเกษตรผ่านระบบชลประทานต่าง ๆ ทำให้เกษตรกรสามารถใช้น้ำจากแหล่งน้ำได้มากขึ้น ซึ่งเป็นการเพิ่มศักยภาพการใช้ที่ดินให้เกิดประโยชน์ได้มากขึ้น อีกทั้งยังเป็นการบรรเทาความเดือดร้อนของเกษตรกรที่เกิดขึ้นจากกรณีวิกฤตภัยแล้งอีกประการหนึ่ง

โครงการฝายชะลอน้ำแบบชั่วคราวสำหรับการเพิ่มประสิทธิภาพของแหล่งน้ำในเขตปฏิรูปที่ดิน มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนผ่านกลไกการจัดทำแผนชุมชน การนำภูมิปัญญาท้องถิ่น และทรัพยากรในพื้นที่ผนวกกับความรู้ตามหลักวิชาการ เพื่อสร้างความเข้าใจด้วยกระบวนการอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้ที่เกี่ยวกับฝายชะลอน้ำแบบชั่วคราวให้เกษตรกรในพื้นที่ได้รับรู้ถึงประโยชน์ วิธีการสร้าง การบำรุงรักษา มีการจ้างผู้ช่วยแรงงานในชุมชนให้เกษตรกรมีรายได้ ทำให้เกิดการขยายผลองค์ความรู้สู่ชุมชนและเกษตรกรรายอื่นนำไปสู่การสร้างฝายชะลอน้ำแบบชั่วคราวให้กระจายไปยังพื้นที่ต่าง ๆ คืบความชุ่มชื้นในระบบนิเวศเขตของพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน ซึ่งเป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพในการกักน้ำไว้ในพื้นที่ ส่งผลดีต่อการเพิ่มขึ้นของปริมาณน้ำในแหล่งน้ำต่าง ๆ ที่มีอยู่ได้อย่างยั่งยืน

ข้อเท็จจริง

๑. ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ส.ป.ก. โดย สำนักพัฒนาพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน (สพป.) ได้รับอนุมัติโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม จากการประชุมคณะอนุกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการฝายชะลอน้ำแบบชั่วคราวสำหรับการเพิ่มประสิทธิภาพของแหล่งน้ำในเขตปฏิรูปที่ดิน รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๔,๙๙๖,๑๐๐ บาท โดยมีพื้นที่เป้าหมายสำหรับก่อสร้างฝายชะลอน้ำแบบชั่วคราว จำนวน ๑๐๗ แห่ง ครอบคลุมพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดิน ๘ จังหวัด ประกอบด้วยเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดเชียงราย, เชียงใหม่, พะเยา, แพร่, น่าน, ลำพูน, ลำปาง และสุราษฎร์ธานี ผลการดำเนินงานโครงการพบว่าการถ่ายทอดองค์ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศาสตร์พระราชในการสร้างฝายชะลอน้ำแบบชั่วคราว ซึ่งเป็นการสร้างต้นแบบการเรียนรู้เทคนิคการสร้าง การดูแลบำรุงรักษาฝายชะลอน้ำแบบชั่วคราวในเขตปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๒๒ ครั้ง โดยมีเกษตรกรในชุมชนพื้นที่เป้าหมายเข้าร่วมอบรม จำนวน ๖๗๕ ราย และสามารถก่อสร้างฝายชะลอน้ำแบบชั่วคราวแล้วเสร็จ จำนวน ๑๐๗ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ปริมาณน้ำที่เก็บกักหน้าฝายรวมประมาณ ๕๖,๔๖๕ ลูกบาศก์เมตร ทำให้พื้นที่ที่มีความชุ่มชื้น

เพิ่มมากขึ้น ๗,๘๕๔ ไร่ เกิดการจ้างแรงงานเกษตรกรในชุมชนพื้นที่เป้าหมายเป็นผู้ช่วยแรงงาน จำนวน ๕๖๐ ราย ผลเบิกจ่าย จำนวนเงิน ๔,๑๒๖,๖๗๕.๒๐ บาท หลังจากการก่อสร้างแล้วเสร็จได้ดำเนินการส่งมอบฝายชะลอน้ำให้กับชุมชนนำไปใช้ประโยชน์เรียบร้อยแล้ว

๒. ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้รับอนุมัติโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม จากการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ครั้งที่ ๒/๒๕๖๕ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการฝายชะลอน้ำแบบชั่วคราวสำหรับการเพิ่มประสิทธิภาพของแหล่งน้ำในเขตปฏิรูปที่ดิน รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๙,๗๐๖,๖๖๐ บาท โดยมีพื้นที่เป้าหมายสำหรับก่อสร้างฝายชะลอน้ำแบบชั่วคราว จำนวน ๑๘๒ แห่ง ครอบคลุมพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดิน ๑๖ จังหวัด ประกอบด้วยเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดเชียงราย, น่าน, พะเยา, แพร่, ตราด, ประจวบคีรีขันธ์, ระยอง, ลพบุรี, บุรีรัมย์, สกลนคร, อุบลราชธานี, กระบี่, นครศรีธรรมราช, ยะลา, พัทลุง และสุราษฎร์ธานี ผลการดำเนินงานโครงการพบว่า มีการถ่ายทอดองค์ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศาสตร์พระราช ในการสร้างฝายชะลอน้ำแบบชั่วคราว ซึ่งเป็นการสร้างต้นแบบการเรียนรู้เทคนิคการสร้าง การดูแลบำรุงรักษา ฝายชะลอน้ำแบบชั่วคราวในเขตปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๓๘ ครั้ง โดยมีเกษตรกรในชุมชนพื้นที่เป้าหมายเข้าร่วมอบรม จำนวน ๑,๕๒๐ ราย และสามารถก่อสร้างฝายชะลอน้ำแบบชั่วคราวแล้วเสร็จ จำนวน ๑๘๒ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ คาดการณ์ว่าจะมีปริมาณน้ำที่กักเก็บหน้าฝายรวมประมาณ ๙๖,๐๔๓ ลูกบาศก์เมตร ทำให้พื้นที่ที่มีความชุ่มชื้นเพิ่มมากขึ้น ๑๓,๓๖๘ ไร่ และเกิดการจ้างแรงงานเกษตรกรในชุมชนพื้นที่เป้าหมายเป็นผู้ช่วยแรงงาน ไม่น้อยกว่า ๒,๕๘๔ ราย ผลเบิกจ่าย ๘,๔๕๒,๕๙๒.๓๘ บาท (ข้อมูล ณ วันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๖๕) หลังจากการก่อสร้างแล้วเสร็จ จะดำเนินการส่งมอบฝายชะลอน้ำให้กับชุมชนนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

จากการติดตามการดำเนินงานโครงการดังกล่าว พบว่าเกษตรกรและชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดิน มีความประสงค์และเรียกร้องให้ ส.ป.ก. ดำเนินโครงการฝายชะลอน้ำแบบชั่วคราวเพิ่มเติมในปีงบประมาณถัด ๆ ไป

๓. สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด (ส.ป.ก.จังหวัด) จึงร่วมกับชุมชน/เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน เสนอพื้นที่ที่ต้องการสร้างฝายชะลอน้ำแบบชั่วคราว ผ่านการจัดทำแผนชุมชน/ จัดทำเวทีประชาคมสร้างความเข้าใจ และเตรียมความพร้อมของพื้นที่ดำเนินงานตามโครงการฝายชะลอน้ำแบบชั่วคราวสำหรับการเพิ่มประสิทธิภาพของแหล่งน้ำในเขตปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ โดยพิจารณาคัดเลือกพื้นที่กลุ่มเป้าหมายตามที่ สพป. กำหนดเกณฑ์พิจารณาเบื้องต้น ได้ฝายชะลอน้ำแบบชั่วคราว จำนวนทั้งสิ้น ๑๙๕ แห่ง ครอบคลุมเขตปฏิรูปที่ดิน ๒๗ จังหวัด โดยมีรายละเอียดดังนี้

รายละเอียดความต้องการฝายชะลอน้ำแบบชั่วคราว จำนวน ๑๙๕ แห่ง

ลำดับ ที่	ความกว้าง (เมตร) จังหวัด	ขนาดและจำนวนฝาย (แห่ง)					จำนวนฝาย (รวม)
		๔	๕	๖	๗	๘	
๑	เชียงราย				๗	๘	๑๕
๒	นครสวรรค์	๕					๕

ลำดับ ที่	ความกว้าง (เมตร) จังหวัด	ขนาดและจำนวนฝาย (แห่ง)					จำนวนฝาย (รวม)
		๔	๕	๖	๗	๘	
๓	น่าน		๒๐				๒๐
๔	พะเยา					๙	๙
๕	เพชรบูรณ์					๓	๓
๖	แพร่		๙				๙
๗	ลำปาง	๗	๑	๗	๑	๑	๑๗
๘	ลำพูน					๒	๒
๙	สุโขทัย		๑	๑	๑	๔	๗
๑๐	อุทัยธานี		๓				๓
๑๑	จันทบุรี	๑			๑	๑	๓
๑๒	ฉะเชิงเทรา					๓	๓
๑๓	ตราด					๒	๒
๑๔	ประจวบคีรีขันธ์					๓	๓
๑๕	ราชบุรี		๒				๒
๑๖	ลพบุรี		๑๐				๑๐
๑๗	บุรีรัมย์			๖			๖
๑๘	เลย			๑			๑
๑๙	สกลนคร			๑		๑๑	๑๒
๒๐	อุดรธานี			๒		๒	๔
๒๑	ตรัง	๒		๓			๕
๒๒	นครศรีธรรมราช		๗	๕		๔	๑๖
๒๓	ยะลา		๓			๑	๔
๒๔	พังงา				๔	๔	๘
๒๕	พัทลุง				๖		๖
๒๖	สงขลา			๕	๑		๖
๒๗	สุราษฎร์ธานี				๑๔		๑๔
รวม	๒๗ จังหวัด	๑๕	๕๖	๓๑	๓๕	๕๘	๑๙๕

๔. ส.ป.ก. โดย สพป. จัดทำแบบฝายชะลอน้ำชั่วคราวแนะนำ (แบบคอกไม้ ชนิดกระสอบทราย ผสมปูนซีเมนต์) รายละเอียดงบประมาณ และจัดทำโครงการเพื่อขออนุมัติใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการฝายชะลอน้ำแบบชั่วคราวสำหรับการเพิ่มประสิทธิภาพของ

แหล่งน้ำในเขตปฏิรูปที่ดิน ปังบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๒,๖๗๙,๖๒๐ บาท โดยเป็นงบดำเนินงาน ประกอบด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมสัมมนา ค่าตอบแทน ค่าจ้างแรงงาน ค่าใช้สอยและค่าวัสดุ ดังนี้

๔.๑ ค่าใช้จ่ายสำหรับฝึกอบรมสัมมนา เป็นเงิน ๑,๕๓๙,๐๐๐ บาท

๑) ค่าฝึกอบรมทำความเข้าใจแนวทางการขับเคลื่อนโครงการฯ โดย ส.ป.ก.จังหวัด เป็นผู้ดำเนินการ เป็นเงิน ๖๙๐,๐๐๐ บาท

๒) ค่าฝึกอบรม/สัมมนาสรุปผลการดำเนินงานโครงการฯ โดย ส.ป.ก.จังหวัด เป็นผู้ดำเนินการ เป็นเงิน ๖๙๐,๐๐๐ บาท

๓) ค่าฝึกอบรม/สัมมนาถอดบทเรียนโครงการก่อสร้างฝายชะลอน้ำชั่วคราวฯ โดย ส.ป.ก.ส่วนกลาง เป็นผู้ดำเนินการ เป็นเงิน ๑๕๙,๐๐๐ บาท

๔.๒ ค่าตอบแทน ค่าใช้สอยและค่าวัสดุ เป็นเงิน ๑๑,๑๔๐,๖๒๐ บาท

๑) ค่าตอบแทน ค่าใช้สอยและค่าวัสดุ เป็นเงิน ๑,๗๘๗,๕๐๐ บาท

๒) ค่าวัสดุจัดทำฝายชะลอน้ำแบบชั่วคราว เป็นเงิน ๖,๑๗๓,๓๐๐ บาท

๓) ค่าจ้างเกษตรกรเป็นผู้ช่วยแรงงานในพื้นที่ เป็นเงิน ๓,๑๗๙,๘๒๐ บาท

ตารางรายละเอียดค่าใช้จ่ายโครงการ

ที่	รายการ	หน่วย	จำนวน	ราคา/หน่วย	งบประมาณ	หมายเหตุ
	รวมวงเงินทั้งสิ้น				๑๒,๖๗๙,๖๒๐	
๑	ค่าใช้จ่ายสำหรับฝึกอบรมสัมมนา				๑,๕๓๙,๐๐๐	
	๑.๑ ค่าฝึกอบรมทำความเข้าใจแนวทางการขับเคลื่อนโครงการฯ	ครั้ง	๔๖		๖๙๐,๐๐๐	(เอกสารแนบ ๑)
	๑) ค่าอาหาร (๔๐ ราย/ครั้ง ครั้งละ ๑ วัน วันละ ๑ มื้อ)	ราย	๑,๘๔๐	๑๕๐	๒๗๖,๐๐๐	
	๒) ค่าอาหารว่าง (๔๐ ราย/ครั้ง ครั้งละ ๑ วัน วันละ ๒ มื้อ มื้อละ ๓๕ บาท/ราย)	ราย	๑,๘๔๐	๗๐	๑๒๘,๘๐๐	
	๓) ค่าเดินทางเกษตรกรผู้เข้าฝึกอบรม (คิดระยะทางไม่เกิน ๕ กม.)	ราย	๑,๘๔๐	๑๒๐	๒๒๐,๘๐๐	
	๔) ค่าวัสดุฝึกอบรมในพื้นที่	ครั้ง	๔๖	๑,๔๐๐	๖๔,๔๐๐	
	๑.๒ ค่าฝึกอบรม/สัมมนาสรุปผลการดำเนินงานโครงการฯ (ในพื้นที่)	ครั้ง	๔๖		๖๙๐,๐๐๐	(เอกสารแนบ ๒)
	๑) ค่าอาหาร (๔๐ ราย/ครั้ง ครั้งละ ๑ วัน วันละ ๑ มื้อ)	ราย	๑,๘๔๐	๑๕๐	๒๗๖,๐๐๐	
	๒) ค่าอาหารว่าง (๔๐ ราย/ครั้ง ครั้งละ ๑ วัน วันละ ๒ มื้อ มื้อละ ๓๕ บาท/ราย)	ราย	๑,๘๔๐	๗๐	๑๒๘,๘๐๐	
	๓) ค่าเดินทางเกษตรกรผู้เข้าฝึกอบรม (คิดระยะทางไม่เกิน ๕ กม.)	ราย	๑,๘๔๐	๑๒๐	๒๒๐,๘๐๐	
	๔) ค่าวัสดุฝึกอบรมในพื้นที่	ครั้ง	๔๖	๑,๔๐๐	๖๔,๔๐๐	

ที่	รายการ	หน่วย	จำนวน	ราคา/หน่วย	งบประมาณ	หมายเหตุ
	๑.๓ ค่าฝึกอบรม/สัมมนาการถอดบทเรียนโครงการก่อสร้างฝายชะลอน้ำชั่วคราวฯ (ส.ป.ก.ส่วนกลาง)	ราย	๘๐		๑๕๙,๐๐๐	(เอกสารแนบ ๓)
	๑) ค่าตอบแทนวิทยากร	ชั่วโมง	๑๐	๓,๖๐๐	๓๖,๐๐๐	
	๒) ค่าใช้สอย					
	- ค่าอาหารผู้เข้าฝึกอบรม/สัมมนา	ราย	๘๐	๑,๐๐๐	๘๐,๐๐๐	
	- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	ราย	๘๐	๑๗๕	๑๔,๐๐๐	
	- ค่าใช้สอยเจ้าหน้าที่ (ผู้จัดการสัมมนา)	ราย	๔	๑,๓๕๐	๕,๔๐๐	
	๓) ค่าวัสดุฝึกอบรม	หน่วย	๑	๑๔,๐๐๐	๑๔,๐๐๐	(เอกสารแนบ ๔)
	๔) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ					
	- ค่าถ่ายเอกสาร ค่าพิมพ์เอกสารและสิ่งพิมพ์	หน่วย	๑	๑,๖๐๐	๑,๖๐๐	
	- ค่ากระเป๋าสานเอกสาร หรือสิ่งที่ใส่บรรจุเอกสารสำหรับผู้เข้าร่วมอบรม/สัมมนา	ราย	๘๐	๑๐๐	๘,๐๐๐	
๒	ค่าตอบแทน ค่าใช้สอยและค่าวัสดุ				๑๑,๑๔๐,๖๒๐	
	๒.๑ ค่าตอบแทน ค่าใช้สอยและค่าวัสดุ				๑,๗๘๗,๕๐๐	
	๑) ค่าใช้จ่ายในการติดตามงาน	ครั้ง	๒๗		๑,๔๓๔,๕๐๐	
	๑.๑) ส่วนกลาง				๖๒๐,๙๐๐	(เอกสารแนบ ๕)
	๑.๒) ส.ป.ก.จังหวัด					(เอกสารแนบ ๖)
	- ฝายขนาด ๔ - ๖ เมตร	ครั้ง	๑๐๒	๓,๖๐๐	๓๖๗,๒๐๐	
	- ฝายขนาด ๗ - ๘ เมตร	ครั้ง	๙๓	๔,๘๐๐	๔๔๖,๔๐๐	
	๒) ค่าใช้จ่ายสำหรับเจ้าหน้าที่และเกษตรกรในการเข้าร่วมฝึกอบรม/สัมมนาการถอดบทเรียนโครงการฯ				๓๕๓,๐๐๐	(เอกสารแนบ ๗)
	๒.๒ ค่าวัสดุจัดทำฝายชะลอน้ำแบบชั่วคราวฯ	แห่ง	๑๙๕		๖,๑๗๓,๓๐๐	(เอกสารแนบ ๘)
	- ฝายขนาด ๔ เมตร	แห่ง	๑๕	๑๙,๖๐๐	๒๙๔,๐๐๐	
	- ฝายขนาด ๕ เมตร	แห่ง	๕๖	๒๔,๔๐๐	๑,๓๖๖,๔๐๐	
	- ฝายขนาด ๖ เมตร	แห่ง	๓๑	๒๙,๘๐๐	๙๒๓,๘๐๐	
	- ฝายขนาด ๗ เมตร	แห่ง	๓๕	๓๕,๑๐๐	๑,๒๒๘,๕๐๐	
	- ฝายขนาด ๘ เมตร	แห่ง	๕๘	๔๐,๗๐๐	๒,๓๖๐,๖๐๐	
	๒.๓ ค่าจ้างเกษตรกรเป็นผู้ช่วยแรงงานในพื้นที่	แห่ง	๑๙๕		๓,๑๗๙,๘๒๐	(เอกสารแนบ ๙)
	๑) ฝายขนาด ๓ - ๖ เมตร (๑๔ คน จำนวน ๓ วัน วันละ ๓๓๕ บาท/แห่ง)	แห่ง	๑๐๒	๑๔,๐๗๐	๑,๔๓๕,๑๔๐	
	๒) ฝายขนาด ๗ - ๘ เมตร (๑๔ คน จำนวน ๔ วัน วันละ ๓๓๕ บาท/แห่ง)	แห่ง	๙๓	๑๘,๗๖๐	๑,๗๔๔,๖๘๐	

หมายเหตุ - ค่าใช้จ่ายของโครงการในลักษณะค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ ให้ถัวจ่ายกันได้

- ค่าตอบแทน ค่าใช้สอยและค่าวัสดุ เป็นค่าใช้จ่ายเจ้าหน้าที่ส่วนกลาง/จังหวัด สำหรับลงพื้นที่ปฏิบัติงาน ประกอบด้วย ค่าเบี้ยเลี้ยง ที่พัก วัสดุเชื้อเพลิงและหล่อลื่น ค่าใช้จ่ายในการทำงานงานจ้างนอกเวลาที่กำหนดในสัญญา และค่าใช้จ่ายสำหรับเจ้าหน้าที่และเกษตรกรในการเข้าร่วมฝึกอบรม/สัมมนาการถอดบทเรียนโครงการฯ

ตารางสรุปรายละเอียดการจัดสรรงบประมาณ

ที่	หน่วยงาน	งบดำเนินงาน (บาท)						รวมทั้งสิ้น (บาท)
		จำนวนฝ่าย (แห่ง)	ค่าวัสดุฝ่ายฯ	ค่าจ้าง แรงงาน	ค่าตอบแทน/ ใช้สอยและวัสดุ	ค่าฝึกอบรมและสัมมนา		
						จำนวน (ครั้ง)	งบประมาณ (บาท)	
รวม		๑๙๕	๖,๑๗๓,๓๐๐	๓,๑๗๙,๘๒๐	๑,๗๘๗,๕๐๐	๙๓	๑,๕๓๙,๐๐๐	๑๒,๖๗๙,๖๒๐
๑	สพป.	-	-	-	๖๒๐,๙๐๐	๑	๑๕๙,๐๐๐	๗๗๙,๙๐๐
๒	เข็ญราย	๑๕	๕๗๑,๓๐๐	๒๘๑,๔๐๐	๘๕,๓๖๐	๔	๖๐,๐๐๐	๙๙๘,๐๖๐
๓	นครสวรรค์	๕	๙๘,๐๐๐	๗๐,๓๕๐	๒๖,๕๖๐	๒	๓๐,๐๐๐	๒๒๔,๙๑๐
๔	น่าน	๒๐	๔๘๘,๐๐๐	๒๘๑,๔๐๐	๘๔,๐๖๐	๖	๙๐,๐๐๐	๙๔๓,๔๖๐
๕	พะเยา	๙	๓๖๖,๓๐๐	๑๖๘,๘๔๐	๕๕,๔๖๐	๔	๖๐,๐๐๐	๖๕๐,๖๐๐
๖	เพชรบูรณ์	๓	๑๒๒,๑๐๐	๕๖,๒๘๐	๒๔,๐๖๐	๒	๓๐,๐๐๐	๒๓๒,๔๔๐
๗	แพร่	๙	๒๑๙,๖๐๐	๑๒๖,๖๓๐	๔๓,๔๖๐	๔	๖๐,๐๐๐	๔๔๙,๖๙๐
๘	ลำปาง	๑๗	๔๔๖,๐๐๐	๒๔๘,๕๗๐	๗๕,๐๔๐	๔	๖๐,๐๐๐	๘๒๙,๖๑๐
๙	ลำพูน	๒	๘๑,๔๐๐	๓๗,๕๒๐	๒๗,๐๖๐	๒	๓๐,๐๐๐	๑๗๕,๙๘๐
๑๐	สุโขทัย	๗	๒๕๒,๑๐๐	๑๒๑,๙๔๐	๔๑,๑๔๐	๔	๖๐,๐๐๐	๔๗๕,๑๘๐
๑๑	อุทัยธานี	๓	๗๓,๒๐๐	๔๒,๒๑๐	๑๙,๑๖๐	๒	๓๐,๐๐๐	๑๖๔,๕๗๐
๑๒	จันทบุรี	๓	๙๕,๔๐๐	๕๑,๕๙๐	๒๒,๙๖๐	๖	๙๐,๐๐๐	๒๕๙,๙๕๐
๑๓	ฉะเชิงเทรา	๓	๑๒๒,๑๐๐	๕๖,๒๘๐	๒๓,๐๘๐	๔	๖๐,๐๐๐	๒๖๑,๔๖๐
๑๔	ตราด	๒	๘๑,๔๐๐	๓๗,๕๒๐	๑๙,๘๔๐	๒	๓๐,๐๐๐	๑๖๘,๗๖๐
๑๕	ประจวบคีรีขันธ์	๓	๑๒๒,๑๐๐	๕๖,๒๘๐	๒๔,๕๘๐	๒	๓๐,๐๐๐	๒๓๒,๙๖๐
๑๖	ราชบุรี	๒	๔๘,๘๐๐	๒๘,๑๔๐	๑๕,๘๖๐	๒	๓๐,๐๐๐	๑๒๒,๙๐๐
๑๗	ลพบุรี	๑๐	๒๔๔,๐๐๐	๑๔๐,๗๐๐	๓๘,๗๘๐	๔	๖๐,๐๐๐	๔๘๓,๔๘๐
๑๘	บุรีรัมย์	๖	๑๗๘,๘๐๐	๘๔,๔๒๐	๓๑,๕๖๐	๒	๓๐,๐๐๐	๓๒๔,๗๘๐
๑๙	เลย	๑	๒๙,๘๐๐	๑๔,๐๗๐	๑๔,๖๔๐	๒	๓๐,๐๐๐	๘๘,๕๑๐
๒๐	สกลนคร	๑๒	๔๗๗,๕๐๐	๒๒๐,๔๓๐	๖๘,๕๘๐	๘	๑๒๐,๐๐๐	๘๘๖,๕๑๐
๒๑	อุดรธานี	๔	๑๔๑,๐๐๐	๖๕,๖๖๐	๒๘,๒๖๐	๔	๖๐,๐๐๐	๒๙๕,๙๒๐
๒๒	ตรัง	๕	๑๒๘,๖๐๐	๗๐,๓๕๐	๓๙,๓๘๐	๒	๓๐,๐๐๐	๒๖๘,๓๓๐
๒๓	นครศรีธรรมราช	๑๖	๔๘๒,๖๐๐	๒๔๓,๘๘๐	๘๓,๓๘๐	๔	๖๐,๐๐๐	๘๖๙,๘๖๐
๒๔	ยะลา	๔	๑๑๓,๙๐๐	๖๐,๙๗๐	๓๙,๑๐๐	๔	๖๐,๐๐๐	๒๗๓,๙๗๐
๒๕	พังงา	๘	๓๐๓,๒๐๐	๑๕๐,๐๘๐	๕๙,๕๐๐	๔	๖๐,๐๐๐	๕๗๒,๗๘๐
๒๖	พัทลุง	๖	๒๑๐,๖๐๐	๑๑๒,๕๖๐	๕๐,๑๖๐	๒	๓๐,๐๐๐	๔๐๓,๓๒๐
๒๗	สงขลา	๖	๑๘๔,๑๐๐	๘๙,๑๑๐	๔๕,๓๐๐	๔	๖๐,๐๐๐	๓๗๘,๕๑๐
๒๘	สุราษฎร์ธานี	๑๔	๔๙๑,๔๐๐	๒๖๒,๖๔๐	๘๐,๒๘๐	๒	๓๐,๐๐๐	๘๖๔,๓๒๐

๕. รายละเอียดการดำเนินโครงการฝายชะลอน้ำแบบชั่วคราวเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของแหล่งน้ำ
ในเขตปฏิรูปที่ดิน

ลำดับ	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	ระยะเวลาดำเนินการ ปี ๒๕๖๖											
		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
๑	ขออนุมัติโครงการฯ ในการประชุม ออก.คก. และ คปก. โอนเงินกองทุนให้ ส.ป.ก.จังหวัด ดำเนินการในส่วนเกี่ยวข้อง	←→											
๒	จัดประชุมสัมมนาสำหรับเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. จังหวัด พื้นที่เป้าหมายโครงการ เพื่อชี้แจง รายละเอียดการดำเนินงาน			↔									
๓	ส.ป.ก.จังหวัดดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างวัสดุ สำหรับก่อสร้างฝายชะลอน้ำ และการจ้าง เหมာผู้ช่วยแรงงานในการก่อสร้างฝายชะลอน้ำ			←→									
๔	ส.ป.ก.จังหวัดจัดอบรมให้เกษตรกรในชุมชน ให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับฝายชะลอน้ำชั่วคราว			←→									
๕	ดำเนินการสร้างฝายชะลอน้ำแบบชั่วคราว โดยจ้างแรงงานเกษตรกรในพื้นที่เป็นผู้ช่วย แรงงาน			←→									
๖	ส.ป.ก.จังหวัดรายงานผลการดำเนินงานและ การเบิกจ่ายงบประมาณของแต่ละขั้นตอน ต่อ ส.ป.ก.ส่วนกลาง			←→								★	
๗	ส.ป.ก.ส่วนกลาง ร่วมกับ ส.ป.ก.จังหวัด ติดตามการดำเนินงานโครงการ (ระหว่าง และหลังการดำเนินงาน)			←→									
๘	ส.ป.ก. จังหวัด จัดประชุมสัมมนาสรุปผล การดำเนินงานโครงการฯ ในพื้นที่ โดยเชิญ ผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมสัมมนา			←→									
๙	สพป. จัดประชุมสัมมนาเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. จังหวัด พื้นที่เป้าหมายโครงการ เพื่อติดตาม ความก้าวหน้า รับฟังปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะสำหรับโครงการ												↔
๑๐	สพป. สรุปและประเมินผลโครงการ												↔

๖. คปก. ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๖๕ มีมติอนุมัติแผนการใช้จ่าย
เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ แผนรายรับเท่ากับรายจ่าย วงเงิน
๔,๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยมีรายจ่ายขาด รายการที่ ๒.๕ โครงการพัฒนาศักยภาพพื้นที่และการผลิต จำนวน
๓๘๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ทั้งนี้ ให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๕ เป็นต้นไป

กฎหมาย ระเบียบ และมติที่เกี่ยวข้อง

๑. ระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ว่าด้วยการใช้จ่ายเงิน การเบิกจ่ายเงินและการเก็บรักษาเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๐

ฯลฯ

ข้อ ๖ การใช้จ่ายเงินกองทุนให้ใช้ได้ตามลักษณะของรายจ่าย ได้แก่...

(๒) รายจ่ายขาด สำหรับกิจการ ดังนี้...

ค. โครงการที่ก่อให้เกิดประโยชน์หรือเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินโดยตรง

ฯลฯ

ข้อ ๘ วรรคสอง การเบิกเงินกองทุน ให้เบิกเพื่อใช้ในกิจการตามแผนงานหรือโครงการที่ได้รับอนุมัติหรือตามที่คณะกรรมการกำหนด ทั้งนี้ ให้เบิกจ่ายได้นับถัดจากวันที่ได้รับอนุมัติ

ฯลฯ

๒. ระเบียบ คปก. ว่าด้วยการจัดทำโครงการที่ใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๘

ฯลฯ

ข้อ ๑๓ (๔) โครงการที่มีประมาณการค่าใช้จ่ายที่ต้องจ่ายขาดจากเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ไม่เกิน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการ

ข้อ ๑๓ วรรคสอง กรณีอื่นนอกจากที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่งให้เสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณาอนุมัติ

ข้อ ๑๓ วรรคสาม การพิจารณาตามความในวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้รวมถึงการวิเคราะห์ในด้านความเหมาะสมของโครงการ และวิเคราะห์รายละเอียดค่าใช้จ่ายตามโครงการด้วย

ข้อ ๑๔ ค่าใช้จ่ายของโครงการในลักษณะค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ และค่าสาธารณูปโภคให้ถัวจ่ายกันได้

ฯลฯ

๓. คำสั่ง ส.ป.ก. ที่ ๖๐๒/๒๕๖๓ เรื่อง มอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัด ขออนุญาตก่อสร้างฝายชะลอน้ำแบบชั่วคราวในลำห้วยหรือลำรางสาธารณะในโครงการฝายชะลอน้ำแบบชั่วคราว สำหรับการเพิ่มประสิทธิภาพของแหล่งน้ำในเขตปฏิรูปที่ดิน

ความเห็นของคณะกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (อกก.คง.)

การประชุม อกก.คง. ครั้งที่ ๙/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๕ มีมติเห็นชอบโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการฝายชะลอน้ำแบบชั่วคราวสำหรับการเพิ่มประสิทธิภาพของแหล่งน้ำในเขตปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๒,๖๗๙,๖๒๐ บาท (สิบสองล้านหกแสนเจ็ดหมื่นเก้าพันหกร้อยยี่สิบบาทถ้วน) โดยเป็นงบดำเนินงาน ดังนี้

๑) ค่าใช้จ่ายสำหรับฝึกอบรมสัมมนา เป็นเงิน ๑,๕๓๙,๐๐๐ บาท

๒) ค่าตอบแทน ค่าจ้างแรงงาน ค่าใช้สอยและค่าวัสดุ เป็นเงิน ๑๑,๑๔๐,๖๒๐ บาท โดยใช้เงินจากแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ รายการที่ ๒.๕ โครงการพัฒนาศักยภาพพื้นที่และการผลิต วงเงิน ๓๘๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยเป็นการดำเนินการและกำหนดเบิกจ่ายทางส่วนกลาง และ ส.ป.ก.จังหวัด

ความเห็นของ ส.ป.ก.

๑. ส.ป.ก. พิจารณาแล้วการขอใช้จ่ายเงินเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และมติที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้น ประกอบกับโครงการดังกล่าวก่อให้เกิดประโยชน์แก่เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินโดยตรง ในการช่วยบรรเทาภัยแล้ง จึงเห็นควรสนับสนุนเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการฝายชะลอน้ำแบบชั่วคราวสำหรับการเพิ่มประสิทธิภาพของแหล่งน้ำในเขตปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ เป็นงบดำเนินงาน จำนวนเงินทั้งสิ้น ๑๒,๖๗๙,๖๒๐ บาท (สิบสองล้านหกแสนเจ็ดหมื่นเก้าพันหกร้อยยี่สิบบาทถ้วน) โดยใช้เงินจากแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ รายการที่ ๒.๕ โครงการพัฒนาศักยภาพพื้นที่และการผลิต วงเงิน ๓๘๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๒. การเสนอขอใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่าย ใช้จ่าย วงเงินเกินกว่า ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท เป็นอำนาจของ คปก. ตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยการจัดทำโครงการที่ใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๑๓ วรรคสอง จึงเห็นควรนำเสนอ คปก. พิจารณานุมัติ

ประเด็นที่นำเสนอ

เพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการฝายชะลอน้ำแบบชั่วคราวสำหรับการเพิ่มประสิทธิภาพของแหล่งน้ำในเขตปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๒,๖๗๙,๖๒๐ บาท (สิบสองล้านหกแสนเจ็ดหมื่นเก้าพันหกร้อยยี่สิบบาทถ้วน) โดยเป็นงบดำเนินงาน ดังนี้

๑) ค่าใช้จ่ายสำหรับฝึกอบรมสัมมนา เป็นเงิน ๑,๕๓๙,๐๐๐ บาท

๒) ค่าตอบแทน ค่าจ้างแรงงาน ค่าใช้สอยและค่าวัสดุ เป็นเงิน ๑๑,๑๔๐,๖๒๐ บาท โดยใช้เงินจากแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ รายการที่ ๒.๕

โครงการพัฒนาศักยภาพพื้นที่และการผลิต วงเงิน ๓๘๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยเป็นการดำเนินการและกำหนด เบิกจ่ายทางส่วนกลาง และ ส.ป.ก.จังหวัด

ความเห็นและข้อสังเกตของคณะกรรมการ

ประธานกรรมการ ได้กล่าวว่า การดำเนินการตามโครงการสร้างฝายชะลอน้ำแบบชั่วคราวดังกล่าว มีการจ้างแรงงานเกษตรกรในพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินจำนวนเท่าใด มีอัตราค่าจ้างวันละเท่าใด จำนวนกี่คน จำนวนกี่แห่ง ขอให้จัดทำรายละเอียดดังกล่าวให้ชัดเจน เพื่อประกอบการพิจารณาต่อไป

ฝ่ายเลขานุการฯ (นายสมศักดิ์ การเจริญกุลวงศ์ ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน ส.ป.ก.) ได้ขออนุญาตชี้แจงว่า การสร้างฝายชะลอน้ำแบบชั่วคราว ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๑๙๕ แห่ง ครอบคลุมเขตปฏิรูปที่ดิน ๒๗ จังหวัด โดยค่าจ้างเกษตรกรเป็นผู้ช่วยแรงงานในพื้นที่ มีงบประมาณรวมทั้งสิ้น ๓,๑๗๙,๘๒๐ บาท จำนวนแรงงานทั้งหมดประมาณ ๒,๗๓๐ แรงงาน อัตราค่าจ้าง ๓๓๕ บาท/วัน/คน จำนวน ๑๔ คน/ฝ่าย (ฝ่าย ขนาด ๓ - ๖ เมตร ใช้เวลา จำนวน ๓ วัน ๑๐๒ แห่ง และฝ่าย ขนาด ๗ - ๘ เมตร ใช้เวลา จำนวน ๔ วัน ๙๓ แห่ง) โดยการจ้างแรงงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวนแรงงานทั้งหมดประมาณ ๒,๕๔๘ แรงงาน มีงบประมาณรวมทั้งสิ้น ๒,๖๙๒,๔๘๐ บาท

ผู้แทนกรมบัญชีกลาง (นางมัลลิกา อภากาศกิจ) ได้ให้ความเห็นและข้อสังเกตว่า วาระเรื่องที่ ๔.๖ ขออนุมัติโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการฝายชะลอน้ำแบบชั่วคราวสำหรับการเพิ่มประสิทธิภาพของแหล่งน้ำในเขตปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ประเด็นที่ ๑ หน้าที่ ๖ ตารางรายละเอียดค่าใช้จ่ายโครงการฯ ๑. รายการค่าใช้จ่ายสำหรับฝึกอบรมสัมมนา ๑.๑ ค่าฝึกอบรมทำความเข้าใจแนวทางการขับเคลื่อนโครงการฯ และ ๑.๒ ค่าฝึกอบรม/สัมมนาสรุปผลการดำเนินงานโครงการฯ (ในพื้นที่) มีกลุ่มเป้าหมาย ๔๐ ราย แต่ในส่วน ๑.๓ ค่าฝึกอบรม/สัมมนาการถอดบทเรียนโครงการก่อสร้างฝายชะลอน้ำชั่วคราวฯ (ส.ป.ก.ส่วนกลาง) มีกลุ่มเป้าหมาย ๘๐ ราย ในประเด็นกลุ่มเป้าหมายควรมีรายละเอียดเพิ่มเติมว่ามีจำนวนที่แตกต่างกันอย่างไร ประเด็นที่ ๒ การจัดทำโครงการดังกล่าวเป็นการทำโครงการฯ ที่ต่อเนื่อง ควรมีการรายงานผลการดำเนินงานในที่ประชุม คปก. ว่ามีผลการดำเนินการนั้นได้ประโยชน์อย่างไร เพื่อประกอบการพิจารณาเสนอโครงการฯ ในครั้งต่อไป

มติคณะกรรมการ อนุมัติโครงการและใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการฝายชะลอน้ำแบบชั่วคราวสำหรับการเพิ่มประสิทธิภาพของแหล่งน้ำในเขตปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๒,๖๗๙,๖๒๐ บาท (สิบสองล้านหกแสนเจ็ดหมื่นเก้าพันหกร้อยยี่สิบบาทถ้วน) โดยเป็นงบดำเนินงาน ดังนี้

๑) ค่าใช้จ่ายสำหรับฝึกอบรมสัมมนา เป็นเงิน ๑,๕๓๙,๐๐๐ บาท

๒) ค่าตอบแทน ค่าจ้างแรงงาน ค่าใช้สอยและค่าวัสดุ เป็นเงิน ๑๑,๑๔๐,๖๒๐ บาท

โดยใช้เงินจากแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ รายจ่ายขาด รายการที่ ๒.๕ โครงการพัฒนาศักยภาพพื้นที่และการผลิต วงเงิน ๓๘๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยเป็นการดำเนินการและกำหนดเบิกจ่ายทางส่วนกลาง และ ส.ป.ก.จังหวัด

ทั้งนี้ ให้ ส.ป.ก. ดำเนินการตามความเห็นและข้อสังเกตของกรรมการซึ่งเป็นผู้แทนจาก กรมบัญชีกลาง เพิ่มเติมต่อไป

เรื่องที่ ๔.๗ ขออนุมัติกำหนดเขตที่ดินชุมชนในพื้นที่ปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ฝ่ายเลขานุการฯ (นายเกียรติยศ ทรงสง่า ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดที่ดิน ส.ป.ก.) ได้ชี้แจง ดังนี้

๑. พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๒ มาตรา ๓๐ วรรคห้า บัญญัติว่านอกจากการจัดที่ดินให้แก่บุคคลตาม (๑) (๒) และ (๓) ให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) มีอำนาจจัดที่ดินหรือ อสังหาริมทรัพย์ให้แก่บุคคลใดเข้า เช่าซื้อ ซื้อ หรือเข้าทำประโยชน์ เพื่อใช้สำหรับกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดิน ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศกำหนด ในราชกิจจานุเบกษา ทั้งนี้ตามขนาดการถือครองในที่ดินที่คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) เห็นสมควร ซึ่งต้องไม่เกินห้าสิบไร่ ส่วนหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการอนุญาตหรือการให้ผู้ได้รับอนุญาตถือปฏิบัติให้เป็นไปตามที่ คปก. กำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี (ครม.)

๒. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กษ.) ได้มีประกาศ เรื่อง กำหนดกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามมาตรา ๓๐ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๒ ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๓

๓. การประชุม คปก. ครั้งที่ ๑/๒๕๔๓ เมื่อวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๔๓ ที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้แก้ไขเพิ่มเติมประกาศ กษ. โดยกำหนดเพิ่มเติมกิจการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ข้อ ๑.๕ กิจการที่เป็นการบริการหรือเกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของเกษตรกรในด้านเศรษฐกิจและสังคมในเขตดำเนินการปฏิรูปที่ดิน ซึ่งกิจการนั้นต้องอยู่ในพื้นที่ที่ คปก. กำหนดให้เป็นพื้นที่เพื่อการนี้โดยเฉพาะ และอนุมัติหลักการให้ ส.ป.ก. จัดที่ดินชุมชนในเขตดำเนินการปฏิรูปที่ดินได้

๔. กษ. ได้มีประกาศ เรื่อง กำหนดกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามมาตรา ๓๐ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๒ (ฉบับที่ ๒) ประกาศ ณ วันที่ ๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๓ เพื่อกำหนดกิจการข้อ ๑.๕ กิจการที่เป็นการบริการหรือเกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของเกษตรกรในด้านเศรษฐกิจและสังคมในเขตดำเนินการปฏิรูปที่ดิน ซึ่งกิจการนั้นต้องอยู่ในพื้นที่ที่ คปก. กำหนดให้เป็นพื้นที่เพื่อการนี้โดยเฉพาะ

๕. คปก. ได้มีประกาศ ๒ ฉบับ เพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินงานการจัดที่ดินชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และกำหนดประเภทรายการกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามประกาศ กษ. ดังนี้

๕.๑ ประกาศ คปก. เรื่อง การจัดที่ดินชุมชนในพื้นที่ปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

๕.๒ ประกาศ คปก. เรื่อง รายการกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศกำหนด ตามมาตรา ๓๐ วรคหำแห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ๓) ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ กำหนดให้กิจการข้อ ๑.๕ กิจการที่เป็นบริการหรือเกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของเกษตรกรในด้านเศรษฐกิจและสังคมในเขตดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กิจการนั้นต้องอยู่ในพื้นที่ที่ คปก. กำหนดให้เป็นพื้นที่เพื่อการนี้โดยเฉพาะ

ข้อเท็จจริง

๑. ประกาศ คปก. เรื่อง การจัดที่ดินชุมชนในพื้นที่ปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ ได้กำหนดให้การกำหนดเขตที่ดินชุมชนสำหรับการจัดที่ดินเพื่อกิจการที่เกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของเกษตรกรในการจัดการที่อยู่อาศัยหรือกิจการสาธารณูปโภคหรือกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม อย่างน้อยต้องมีหลักเกณฑ์ ดังนี้

(๑) ลักษณะการตั้งถิ่นฐาน มีการตั้งถิ่นฐานหนาแน่นเป็นชุมชน โดยมีรูปแบบการตั้งถิ่นฐานที่อยู่รวมกันมาเป็นเวลาอันสมควร มีการพัฒนาพื้นที่อยู่อาศัยใหม่ มีการตั้งถิ่นฐานแบบกระจัดกระจายตามพื้นที่เกษตรกรรม และตั้งถิ่นฐานโดยปลูกสร้างบ้านเรือนตามแนวของถนนหรือแนวของริมสองฝั่งแม่น้ำลำคลองตามสภาพภูมิประเทศ

(๒) เป็นศูนย์กลางด้านการศึกษา พาณิชยกรรม เกษตรอุตสาหกรรม การคมนาคมขนส่ง การท่องเที่ยว หรือการบริการสาธารณสุข เป็นต้น

(๓) มีจำนวนครัวเรือนไม่น้อยกว่า ๔๐ ครัวเรือน หรือความหนาแน่นของประชากร ๑ - ๑๒ คน/ไร่ ตามมาตรฐานการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่ออยู่อาศัย สำหรับเมืองขนาดกลางและขนาดเล็ก

๒. ส.ป.ก. ได้ดำเนินการกำหนดเขตที่ดินชุมชนแล้ว ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๔ จนถึงปัจจุบันจำนวน ๑๐,๔๔๕ ชุมชน และดำเนินการจัดที่ดินสำหรับกิจการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในเขตที่ดินชุมชนให้แก่ผู้มาขอรับบริการจาก ส.ป.ก. จำนวน ๖๔๗,๙๔๗ ราย ๔๑๐,๙๔๓ ไร่

๓. ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ส.ป.ก. ได้จัดทำโครงการจัดที่ดินชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดิน ซึ่งมีแผนการจัดที่ดินสำหรับกิจการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามประกาศ คปก. เรื่อง รายการกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามที่รัฐมนตรีว่าการ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศกำหนด ตามมาตรา ๓๐ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ๓) ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๑.๕ กิจกรรมที่เป็นการบริการหรือเกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของเกษตรกรในด้านเศรษฐกิจและสังคมในเขตดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ซึ่งกิจกรรมนั้นต้องอยู่ในพื้นที่ที่ คปก. กำหนดให้เป็นพื้นที่เพื่อการนี้โดยเฉพาะ จำนวน ๑๓,๐๐๐ ราย ในพื้นที่ ๕๑ จังหวัด

การดำเนินการ

ส.ป.ก.จังหวัด ได้ดำเนินการกำหนดเขตที่ดินชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดิน เพื่อดำเนินการจัดที่ดินสำหรับกิจกรรมสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ข้อ ๑.๕ กิจกรรมที่เป็นการบริการหรือเกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของเกษตรกรในด้านเศรษฐกิจและสังคมในเขตดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กิจกรรมนั้นต้องอยู่ในพื้นที่ที่ คปก. กำหนดให้เป็นพื้นที่เพื่อการนี้โดยเฉพาะ ตามประกาศ คปก. เรื่อง กำหนดกิจกรรมอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามมาตรา ๓๐ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๒ ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยกำหนดเขตที่ดินชุมชนจำนวน ๘ ชุมชน ในพื้นที่ ๕ จังหวัด รายละเอียดดังนี้

๑. จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน ๔ ชุมชน

- ๑.๑ ชุมชนบ้านโอด หมู่ที่ ๓ ตำบลท่าเมือง อำเภอดอนมดแดง เนื้อที่ ๒๖ ไร่
- ๑.๒ ชุมชนบ้านนาดี หมู่ที่ ๔ ตำบลท่าเมือง อำเภอดอนมดแดง เนื้อที่ ๔๖ ไร่
- ๑.๓ ชุมชนบ้านนาคำภูฮี หมู่ที่ ๗ ตำบลท่าเมือง อำเภอดอนมดแดง เนื้อที่ ๑๒๘ ไร่
- ๑.๔ ชุมชนบ้านนาเจริญ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลโคกจาน อำเภอตระการพืชผล เนื้อที่ ๒๖๕ ไร่

๒. จังหวัดชลบุรี จำนวน ๑ ชุมชน

- ๒.๑ ชุมชนบ้านโรงน้ำตาล หมู่ที่ ๑๑ ตำบลห้วยใหญ่ อำเภอบางละมุง เนื้อที่ ๓๘๕ ไร่

๓. จังหวัดระยอง จำนวน ๑ ชุมชน

- ๓.๑ ชุมชนบ้านแยกเขาน้อย หมู่ที่ ๒ ตำบลตาสิทธิ์ อำเภอปลวกแดง เนื้อที่ ๑,๘๖๐ ไร่

๔. จังหวัดขอนแก่น จำนวน ๑ ชุมชน

- ๔.๑ ชุมชนบ้านหนองไฮ หมู่ที่ ๓ ตำบลปอแดง อำเภอชนบท เนื้อที่ ๖๕๖ ไร่

๕. จังหวัดภูเก็ต จำนวน ๑ ชุมชน

- ๕.๑ ชุมชนหมู่ที่ ๑ ตำบลกะรน อำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต เนื้อที่ ๕๖ ไร่

กฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๑. พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๒ มาตรา ๓๐ วรรคห้า บัญญัติว่านอกจากการจัดที่ดิน

ให้แก่บุคคลตาม (๑) (๒) และ (๓) ให้ ส.ป.ก. มีอำนาจจัดที่ดินหรือสงฆ์หรือสงฆ์หรือสงฆ์ให้แก่บุคคลใดเข้า เช่าซื้อ หรือเช่าทำประโยชน์ เพื่อใช้สำหรับกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดิน ตามที่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา ทั้งนี้ ตามขนาดการถือครอง ในที่ดินที่คณะกรรมการฯ เห็นสมควร ซึ่งต้องไม่เกินห้าสิบไร่ ส่วนหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการอนุญาต หรือการให้ผู้ได้รับอนุญาตถือปฏิบัติให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการฯ กำหนดโดยความเห็นชอบของ กรม.

๒. ประกาศ กษ. เรื่อง กำหนดกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรมตามมาตรา ๓๐ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๒ ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๓๓

๓. ประกาศ กษ. เรื่อง กำหนดกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรมตามมาตรา ๓๐ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๒ (ฉบับที่ ๒) ประกาศ ณ วันที่ ๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๓ “ข้อ ๑.๕ กิจการที่เป็นการบริการหรือเกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของเกษตรกร ในด้านเศรษฐกิจและสังคมในเขตดำเนินการปฏิรูปที่ดิน ซึ่งกิจการนั้นต้องอยู่ในพื้นที่ที่ คปก. กำหนดให้เป็นพื้นที่ เพื่อการนี้โดยเฉพาะ”

๔. ระเบียบ คปก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการอนุญาตและการให้ผู้รับอนุญาต ถือปฏิบัติในการใช้ที่ดินหรือสงฆ์หรือสงฆ์สำหรับกิจการที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๔๑ ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๑

๕. ประกาศ คปก. เรื่อง กำหนดกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรม ตามมาตรา ๓๐ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๒ ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๑.๕ กิจการที่เป็นการบริการหรือเกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของเกษตรกร ในด้านเศรษฐกิจและสังคมในเขตดำเนินการปฏิรูปที่ดิน ซึ่งกิจการนั้นต้องอยู่ในพื้นที่ที่ คปก. กำหนดให้เป็นพื้นที่ เพื่อการนี้โดยเฉพาะ

๖. ประกาศ คปก. เรื่อง การจัดที่ดินชุมชนในพื้นที่ปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

ความเห็นของ ส.ป.ก.

เพื่อให้การดำเนินการจัดที่ดินสำหรับกิจการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ข้อ ๑.๕ กิจการที่เป็นการบริการหรือเกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของเกษตรกรในด้านเศรษฐกิจและสังคม ในเขตดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เป็นไปตามประกาศ คปก. เรื่อง การจัดที่ดินชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดิน

เพื่อเกษตรกรรม ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ และประกาศ คปก. เรื่อง รายกิจการอื่นที่เป็น การสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประกาศกำหนด ตามมาตรา ๓๐ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ๓) ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ จึงเห็นควรพิจารณากำหนดเขตที่ดินชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม จำนวน ๘ ชุมชน ในพื้นที่ ๕ จังหวัด

ประเด็นที่น่าสนใจ

เพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติกำหนดเขตที่ดินชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อดำเนินการ จัดที่ดินสำหรับกิจการที่เป็นการบริการหรือเกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของเกษตรกรในด้านเศรษฐกิจและสังคม ในเขตดำเนินการปฏิรูปที่ดิน ให้เป็นไปตามประกาศ คปก. เรื่อง การจัดที่ดินชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ และประกาศ คปก. เรื่อง กำหนดกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุน หรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามมาตรา ๓๐ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๒ ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๘ ชุมชน ๕ จังหวัด ดังนี้

๑. จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน ๔ ชุมชน

- ๑.๑ ชุมชนบ้านโอด หมู่ที่ ๓ ตำบลท่าเมือง อำเภอดอนมดแดง
- ๑.๒ ชุมชนบ้านนาดี หมู่ที่ ๔ ตำบลท่าเมือง อำเภอดอนมดแดง
- ๑.๓ ชุมชนบ้านนาคำภูฮี หมู่ที่ ๗ ตำบลท่าเมือง อำเภอดอนมดแดง
- ๑.๔ ชุมชนบ้านนาเจริญ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลโคกจาน อำเภอตระการพืชผล

๒. จังหวัดชลบุรี จำนวน ๑ ชุมชน

- ๒.๑ ชุมชนบ้านโรงน้ำตาล หมู่ที่ ๑๑ ตำบลห้วยใหญ่ อำเภอบางละมุง

๓. จังหวัดระยอง จำนวน ๑ ชุมชน

- ๓.๑ ชุมชนบ้านแยกเขาน้อย หมู่ที่ ๒ ตำบลตาสิทธิ์ อำเภอปลวกแดง

๔. จังหวัดขอนแก่น จำนวน ๑ ชุมชน

- ๔.๑ ชุมชนบ้านหนองไฮ หมู่ที่ ๓ ตำบลปอแดง อำเภอชนบท

๕. จังหวัดภูเก็ต จำนวน ๑ ชุมชน

- ๕.๑ ชุมชนหมู่ที่ ๑ ตำบลกะรน อำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต

มติคณะกรรมการ อนุมัติกำหนดเขตที่ดินชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อดำเนินการจัดที่ดิน สำหรับกิจการที่เป็นการบริการหรือเกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของเกษตรกรในด้านเศรษฐกิจและสังคม ในเขตดำเนินการปฏิรูปที่ดิน ให้เป็นไปตามประกาศ คปก. เรื่อง การจัดที่ดินชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ และประกาศ คปก. เรื่อง กำหนดกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามมาตรา ๓๐ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๒ ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๘ ชุมชน ๕ จังหวัด ดังนี้

๑. จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน ๔ ชุมชน

- ๑.๑ ชุมชนบ้านโอด หมู่ที่ ๓ ตำบลท่าเมือง อำเภอดอนมดแดง
- ๑.๒ ชุมชนบ้านนาดี หมู่ที่ ๔ ตำบลท่าเมือง อำเภอดอนมดแดง
- ๑.๓ ชุมชนบ้านนาคำภูฮี หมู่ที่ ๗ ตำบลท่าเมือง อำเภอดอนมดแดง
- ๑.๔ ชุมชนบ้านนาเจริญ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลโคกจาน อำเภอตระการพืชผล

๒. จังหวัดชลบุรี จำนวน ๑ ชุมชน

- ๒.๑ ชุมชนบ้านโรงน้ำตาล หมู่ที่ ๑๑ ตำบลห้วยใหญ่ อำเภอบางละมุง

๓. จังหวัดระยอง จำนวน ๑ ชุมชน

- ๓.๑ ชุมชนบ้านแยกเขาน้อย หมู่ที่ ๒ ตำบลตาสีห์ อำเภอปลวกแดง

๔. จังหวัดขอนแก่น จำนวน ๑ ชุมชน

- ๔.๑ ชุมชนบ้านหนองไฮ หมู่ที่ ๓ ตำบลปอแดง อำเภอชนบท

๕. จังหวัดภูเก็ต จำนวน ๑ ชุมชน

- ๕.๑ ชุมชนหมู่ที่ ๑ ตำบลกระรน อำเภอเมืองภูเก็ต

เรื่องที่ ๔.๘ กรอบแผนงานและงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ฝ่ายเลขานุการฯ (นายอุกฤษฏ์ อินทภรณ์ ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและแผนงาน ส.ป.ก.) ได้ชี้แจงว่า ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ได้จัดทำกรอบคำของบประมาณ ภายใต้ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณ ดังต่อไปนี้

๑. รายการค่าดำเนินการภาครัฐ

- รายการค่าใช้จ่ายบุคลากรภาครัฐ พัฒนาการเกษตรยั่งยืน

๒. ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

- แผนงานพื้นฐาน ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
- แผนงานยุทธศาสตร์การเกษตรสร้างมูลค่า

๓. ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

- แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างพลังทางสังคม
- แผนงานบูรณาการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก

๔. ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

- แผนงานยุทธศาสตร์จัดการมลพิษและสิ่งแวดล้อม
- แผนงานบูรณาการบริหารจัดการน้ำ

งบประมาณที่เสนอขอวงเงิน ๒,๘๖๗.๐๖๘๘ ล้านบาท

ผลผลิตและกิจกรรมภายใต้แผนงานและงบประมาณ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

แผนงาน/โครงการ/ผลผลิต/กิจกรรม	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗		
	เป้าหมาย	หน่วยนับ	งบประมาณ (ล้านบาท)
รวมงบประมาณทั้งสิ้น			๒,๘๖๗.๐๖๘๘
รายการคำดำเนินการภาครัฐ			๙๘๒.๗๐๐๒
รายการค่าใช้จ่ายบุคลากรภาครัฐ พัฒนาการเกษตรยั่งยืน			๙๘๒.๗๐๐๒
แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน			๗๗๑.๙๙๓๗
ผลผลิตด้านการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม			๗๗๑.๙๙๓๗
กิจกรรมบริหารจัดการ			๗๗๑.๙๙๓๗
แผนงานตามยุทธศาสตร์			๓๓๓.๖๑๒๑
แผนงานยุทธศาสตร์การเกษตรสร้างมูลค่า			๒๐๖.๔๒๓๔
๑. โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่	๔๐	แปลง	๔๘.๔๘๕๗
๑) กิจกรรมส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ในเขตปฏิรูปที่ดิน	๔๐	แปลง	๔๘.๔๘๕๗
๒. โครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน	๕๖,๕๐๐	ไร่	๙๑.๒๙๐๑
๑) กิจกรรมส่งเสริมเกษตรกรรมยั่งยืนในเขตปฏิรูปที่ดิน	๕๖,๕๐๐	ไร่	๙๑.๒๙๐๑
๓. โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร	๒,๐๐๐	ราย	๗.๖๒๐๑
๑) กิจกรรมตรวจรับรองสินค้าเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินตามมาตรฐาน GAP	๒,๐๐๐	ราย	๗.๖๒๐๑
๔. โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรชีวภาพ			๑๕.๕๗๖๐
๑) กิจกรรมส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูงจากพืชสมุนไพรและพันธุกรรมท้องถิ่นในเขตปฏิรูปที่ดิน	๒๓	แห่ง	๙.๕๐๒๕
๒) กิจกรรมส่งเสริมและขยายพันธุ์พืชในเขตปฏิรูปที่ดิน	๒๐๐,๐๐๐	กล้า	๖.๐๗๓๕
๕. โครงการขับเคลื่อนการพัฒนาชุมชนเกษตรสีเขียวในเขตปฏิรูปที่ดินด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG	๑๐	ชุมชน	๙.๔๙๐๕
๑) กิจกรรมขับเคลื่อนการพัฒนาชุมชนเกษตรสีเขียวในเขตปฏิรูปที่ดินด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG	๑๐	ชุมชน	๙.๔๙๐๕

แผนงาน/โครงการ/ผลผลิต/กิจกรรม	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓		
	เป้าหมาย	หน่วยนับ	งบประมาณ (ล้านบาท)
๖. โครงการพัฒนาธุรกิจชุมชน	๘๕	กลุ่ม	๓๓.๙๖๑๐
๑) กิจกรรมพัฒนาธุรกิจชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดิน	๘๕	กลุ่ม	๓๓.๙๖๑๐
แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างพลังทางสังคม	๓,๕๓๐	ราย	๙๗.๗๑๓๐
๑. โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	๑,๙๓๐	ราย	๘๗.๐๑๙๘
๑) กิจกรรมพัฒนาตามแนวทางพระราชดำริ	๑,๑๓๐	ราย	๓๔.๑๐๘๔
๒) กิจกรรมพัฒนาและส่งเสริมศิลปหัตถกรรม	๘๐๐	ราย	๕๒.๙๑๑๔
๒. โครงการพัฒนาผู้แทนเกษตรกร	๑,๖๐๐	ราย	๑๐.๖๙๓๒
๑) กิจกรรมพัฒนาผู้แทนเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน	๑,๖๐๐	ราย	๑๐.๖๙๓๒
แผนงานยุทธศาสตร์จัดการมลพิษและสิ่งแวดล้อม	๑,๐๐๐	ราย	๙.๔๗๕๗
๑. โครงการเฝ้าระวังการเผาซากพืช วัชพืช และวัสดุทางการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน	๑,๐๐๐	ราย	๙.๔๗๕๗
๑) กิจกรรมเฝ้าระวังการเผาซากพืช วัชพืช และวัสดุทางการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน	๑,๐๐๐	ราย	๙.๔๗๕๗
แผนงานบูรณาการ			๗๙๘.๗๖๒๘
แผนงานบูรณาการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก			๕๙๕.๘๔๐๘
๑. โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)	๑,๕๐๐	ราย	๓๘.๓๔๙๖
๑) กิจกรรมพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่องในเขตปฏิรูปที่ดิน (Smart Farmer)	๑,๕๐๐	ราย	๓๘.๓๔๙๖
๒. โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร			๒๔.๓๙๑๗
๑) กิจกรรมยกระดับรายได้เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ	๕๐๐	ราย	๙.๔๐๔๒
๒) กิจกรรมบริหารจัดการพื้นที่ที่ดินแปลงรวม	๑๖	พื้นที่	๑๔.๙๘๗๕
๓. โครงการบริหารจัดการที่ดินทำกินแก่เกษตรกรรายย่อยและผู้ด้อยโอกาส			๕๓๓.๐๙๙๕
๑) กิจกรรมแผนที่แปลงที่ดินตามมาตรฐาน RTK GNSS NETWORK	๓	ล้านไร่	๒๓๑.๗๙๔๓
๒) กิจกรรมตรวจสอบมาตรฐานการสำรวจรังวัดและจัดทำระวางแผนที่ตามระเบียบ กมร.	๓.๒๓๕	ล้านไร่	๙.๒๘๖๕
๓) กิจกรรมศูนย์บริการประชาชน	๑๘๐,๐๐๐	ราย	๒๒.๑๖๗๔
๔) กิจกรรมตรวจสอบที่ดิน	๒.๕	ล้านไร่	๔๔.๐๘๕๖

แผนงาน/โครงการ/ผลผลิต/กิจกรรม	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗		
	เป้าหมาย	หน่วยนับ	งบประมาณ (ล้านบาท)
๕) กิจกรรมจัดที่ดิน	๓๘,๕๐๐	ราย	๑๗๘.๒๘๔๘
๖) กิจกรรมจัดที่ดินชุมชน	๑๕,๔๐๐	ราย	๓๘.๕๒๑๖
๗) กิจกรรมบริหารจัดการที่ดินเอกชน	๖,๙๙๕	ไร่	๕.๔๑๕๕
๘) กิจกรรมสำรวจและออกแบบโครงสร้างพื้นฐานในเขตปฏิรูปที่ดิน	๔๗	แห่ง	๓.๕๔๓๘
แผนงานบูรณาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ	๑๘๖	แห่ง	๒๐๒.๙๒๒๐
๑. โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน	๒๖	แห่ง	๑๙๒.๗๙๓๑
๑) กิจกรรมขุดสระน้ำพร้อมระบบส่งน้ำ	๒	แห่ง	๑๖๑.๐๐๐๐
๒) กิจกรรมขุดสระเก็บน้ำสาธารณะ	๔	แห่ง	๓.๒๒๘๘
๓) กิจกรรมพัฒนาแหล่งน้ำและระบบกระจายน้ำ	๒๐	แห่ง	๒๘.๕๖๔๓
๒. โครงการฝายชะลอน้ำแบบชั่วคราวสำหรับการเพิ่มประสิทธิภาพของแหล่งน้ำในเขตปฏิรูปที่ดิน	๑๖๐	แห่ง	๑๐.๑๒๘๙
๑) กิจกรรมฝายชะลอน้ำแบบชั่วคราวสำหรับการเพิ่มประสิทธิภาพของแหล่งน้ำในเขตปฏิรูปที่ดิน	๑๖๐	แห่ง	๑๐.๑๒๘๙

โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ส.ป.ก. ได้รับจัดสรรงบประมาณ วงเงิน ๑,๓๙๓.๖๗๐๕ ล้านบาท สำหรับกรอบแผนงานปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ส.ป.ก. ได้จัดทำกรอบแผนงานและงบประมาณ นำเสนอในวงเงิน ๒,๘๖๗.๐๖๘๘ ล้านบาท ทั้งนี้ หากเปรียบเทียบจากวงเงินที่ได้รับการจัดสรรปี พ.ศ. ๒๕๖๖ เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๑,๔๗๓.๓๙๘๓ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๐๕.๗๒

กฎหมายและหลักเกณฑ์ในการพิจารณา

พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘

มาตรา ๑๙ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบในการกำหนดนโยบาย มาตรการ ข้อบังคับหรือระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานการปฏิรูปที่ดินของ ส.ป.ก. ตลอดจนการควบคุมการบริหารงานของ ส.ป.ก. รวมทั้งอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังต่อไปนี้

(๔) พิจารณานุมัติแผนงานและโครงการการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตลอดจนงบค่าใช้จ่ายของ ส.ป.ก. เสนอรัฐมนตรี

ความเห็นของ ส.ป.ก.

การจัดทำกรอบคำของบประมาณครั้งนี้ ได้จัดทำตามแนวทางการจัดทำงบประมาณของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ให้สอดคล้องกับ

- ๑) ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐)
 - ๒) (ร่าง) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (ฉบับปรับปรุง)
 - ๓) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓
 - ๔) (ร่าง) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ
 - ๕) เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน
 - ๖) นโยบายสำคัญของรัฐบาล
 - ๗) ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗
 - ๘) แผนปฏิบัติการรายปี พ.ศ. ๒๕๖๗ ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
 - ๙) แผนปฏิบัติการรายปี พ.ศ. ๒๕๖๗ ของ ส.ป.ก.
 - ๑๐) นโยบายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- และเป็นแผนงาน/โครงการ ที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการดำเนินการปฏิรูปที่ดิน และเกษตรกร

ในเขตปฏิรูปที่ดิน

ประเด็นที่น่าสนใจ

เพื่อโปรดพิจารณาให้ความเห็นชอบกรอบแผนงานและงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ความเห็นและข้อสังเกตของคณะกรรมการ

ผู้แทนสำนักงบประมาณ (นายอดิศร กิจขยัน) ได้ให้ความเห็นและข้อสังเกตว่า เนื่องจากคำขอของแต่ละส่วนราชการไปถึงสำนักงบประมาณ เมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๖ ในส่วนเรื่องของกรอบแผนงานและงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ที่มานำเสนอต่อ คปก. ในเดือนกุมภาพันธ์นั้น มีความล่าช้า แต่เนื่องด้วยเข้าใจว่าคำขอต้องไปเสนอต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ก่อนที่จะเสนอสำนักงบประมาณ จึงอยากให้ทาง ส.ป.ก. ปฏิบัติตามปฏิทินงบประมาณ ซึ่งกำหนดขั้นตอน และระยะเวลาไว้แล้ว โดยให้นำเสนอกรอบวงเงินงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ต่อ คปก. เพื่อให้ความเห็นชอบก่อนส่งคำขอให้สำนักงบประมาณ ตามระยะเวลาที่กำหนดในปฏิทินงบประมาณ

ประธานกรรมการ (นายประยูร อินสกุล) ได้ให้ความเห็นและกล่าวสรุปว่า ส.ป.ก. ได้นำเสนอกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ไปตามขั้นตอนแล้ว เนื่องจากที่ผ่านมาได้ผ่านการชี้แจงงบประมาณกับสำนักงบประมาณในการประชุมร่วมกันที่กรมชลประทานแล้ว ซึ่งมีประเด็นข้อสังเกตโดยให้เพิ่มเติมและแก้ไขอีกครั้งตามขั้นตอนต่อไป

มติคณะกรรมการ เห็นชอบกรอบแผนงานและงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องเพื่อทราบ

เรื่องที่ ๕.๑ ผลการดำเนินงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖ (ณ วันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๖)

กรรมการและเลขานุการฯ ได้ชี้แจงว่า พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๙ ตอนที่ ๕๗ ก วันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๖๕ และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๕ เป็นต้นไปนั้น ในคราวประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ครั้งที่ ๔/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๕ ได้มีมติเห็นชอบแผนงานและงบประมาณ ตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ วงเงินงบประมาณ ๑,๕๙๕.๐๗๐๕ ล้านบาท

ข้อเท็จจริง

คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ พิจารณาปรับลดงบประมาณของ ส.ป.ก. คงเหลือ ๑,๓๙๓.๖๗๐๕ ล้านบาท โดยมีรายละเอียดดังนี้

- ๑) รายการดำเนินการภาครัฐ ๘๐๔.๗๐๔๙ ล้านบาท
- ๒) รายการตามภารกิจพื้นฐาน ๒๔๕.๐๗๔๑ ล้านบาท
- ๓) รายการตามภารกิจยุทธศาสตร์ ๑๑๙.๘๙๔๙ ล้านบาท
- ๔) รายการตามแผนงานบูรณาการ ๒๒๓.๙๙๖๖ ล้านบาท

ส.ป.ก. ได้ดำเนินการตามแผนงานและงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ โดยมีผลการดำเนินงาน (ณ วันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๖) ดังนี้

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วย	ความก้าวหน้าการดำเนินงาน (ณ วันที่ ๓๑ ม.ค. ๒๕๖๖)		
			แผนงาน	ผลงาน	ร้อยละ
	แผนงานตามยุทธศาสตร์				
	แผนงานตามยุทธศาสตร์การเกษตรสร้างมูลค่า				
	๑. โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่				
	๑) กิจกรรมส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่	แปลง	๔๐	๒๓	๕๗.๕๐
	๒. โครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน				
	๑) กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาเกษตรทฤษฎีใหม่ ในเขตปฏิรูปที่ดิน	ไร่	๒,๗๐๐	๑,๖๓๕	๖๐.๕๖
	๓. โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรชีวภาพ				
	๑) กิจกรรมส่งเสริมการแปรรูปสมุนไพรด้วยโรงอบ พลังงานแสงอาทิตย์ต้นทุนต่ำในเขตปฏิรูปที่ดิน	แห่ง	๔๐	๑๔	๓๕.๐๐

ลำดับ	แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วย	ความก้าวหน้าการดำเนินงาน (ณ วันที่ ๓๑ ม.ค. ๒๕๖๖)		
			แผนงาน	ผลงาน	ร้อยละ
	๔. โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร				
	๑) กิจกรรมตรวจรับรองสินค้าเกษตร ในเขตปฏิรูปที่ดิน ตามมาตรฐาน GAP	ราย	๕๐๐	๒๖๘	๕๓.๖๐
	แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างพลังทางสังคม				
	๑. โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ				
	๑) กิจกรรมพัฒนาและส่งเสริมศิลปหัตถกรรม	ราย	๘๐๐	๕๙๑	๗๓.๘๘
	๒) กิจกรรมพัฒนาตามแนวทางพระราชดำริ	ราย	๑,๐๐๐	๔๔๕	๔๔.๕๐
	๒. โครงการพัฒนาผู้แทนเกษตรกร				
	๑) กิจกรรมพัฒนาผู้แทนเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน	ราย	๑,๕๘๔	๖๗๘	๔๒.๘๐
	แผนงานยุทธศาสตร์จัดการมลพิษและสิ่งแวดล้อม				
	๑. โครงการเฝ้าระวังการเผาซากพืช วัชพืช และวัสดุทางการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน				
	๑) กิจกรรมเฝ้าระวังการเผาซากพืช วัชพืช และวัสดุทางการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน	ไร่	๑๐,๐๐๐	๓,๙๐๐	๓๙.๐๐
	แผนงานบูรณาการการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก				
	๑. โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)				
	๑) กิจกรรมพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่องในเขตปฏิรูปที่ดิน (Smart Farmer)	ราย	๘๐๐	๔๙๐	๖๑.๒๕
	๒. โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร				
	๑) กิจกรรมบริหารจัดการพื้นที่ที่ดินแปลงรวม	พื้นที่	๑๖	๑๑	๖๘.๗๕
	๓. โครงการบริหารจัดการที่ดินทำกินแก่เกษตรกรรายย่อยและผู้ด้อยโอกาส				
	๑) กิจกรรมศูนย์บริการประชาชน	ราย	๑๘๐,๐๐๐	๑๐๑,๒๘๘	๕๖.๒๗
	๒) กิจกรรมจัดที่ดิน	ราย	๒๔,๐๐๐	๑,๓๖๔	๕.๖๘
	แผนงานบูรณาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ				
	๑) กิจกรรมขุดสระน้ำเก็บน้ำสาธารณะ	แห่ง	๑๕	๕	๓๓.๓๓

ผลการเบิกจ่ายงบประมาณ ส.ป.ก. ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖ เปรียบเทียบกับเป้าหมาย
ตามมติคณะรัฐมนตรี (ครม.) วันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๖

หน่วย : ร้อยละ

รายการ	ไตรมาส ๑ (ต.ค.-ธ.ค. ๖๕)	ไตรมาส ๒ (ม.ค.-มิ.ค. ๖๖)	ไตรมาส ๓ (เม.ย.-มิ.ย. ๖๖)	ไตรมาส ๔ (ก.ค.-ก.ย. ๖๖)
รายจ่าย (งบภาพรวม)				
มติ ครม.	๓๒.๐๐	๕๕.๐๐		
ผลการใช้จ่ายเงิน	๒๓.๗๕	๓๑.๖๙		

งบภาพรวม ประกอบด้วย งบบุคลากร งบดำเนินงาน งบลงทุน และงบรายจ่ายอื่น

รายการ	ไตรมาส ๑ (ต.ค.-ธ.ค. ๖๕)	ไตรมาส ๒ (ม.ค.-มิ.ค. ๖๖)	ไตรมาส ๓ (เม.ย.-มิ.ย. ๖๖)	ไตรมาส ๔ (ก.ค.-ก.ย. ๖๖)
รายจ่าย (งบลงทุน)				
มติ ครม.	๒๐.๐๐	๔๕.๐๐		
ผลการใช้จ่ายเงิน	๑๗.๐๓	๒๓.๙๗		

ประเด็นที่นำเสนอ

เพื่อโปรดทราบผลการดำเนินงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖
(ณ วันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๖)

ความเห็นและข้อสังเกตของคณะกรรมการ

ผู้แทนกรมบัญชีกลาง (นางมัลลิกา อภัสสกิจ) ได้ให้ความเห็นและข้อสังเกตว่า เรื่องรายงานผลการดำเนินการใช้จ่ายเงินจะเห็นได้ว่าทั้งงบรายจ่ายรวมและรายจ่ายเงินลงทุนต่ำกว่าเป้าหมายที่มติ ครม. กำหนด ขอให้ ส.ป.ก. วางแผนการดำเนินการที่จะให้มีการเบิกจ่ายเงินให้เป็นไปตามเป้าหมาย และแผนนั้นควรที่จะนำเสนอในการประชุมครั้งต่อไปด้วย

ประธานกรรมการ ได้ให้ความเห็นและกล่าวสรุปว่า ในวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๖๖ จะประชุมติดตามการใช้จ่ายงบประมาณปีงบประมาณ ๒๕๖๖ ของภาพรวมทั้งหมดในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอให้สำนักวิชาการและแผนงานของ ส.ป.ก. รับข้อสังเกตของกรมบัญชีกลางด้วย ทั้งนี้ วันดังกล่าวจะดำเนินการติดตามเร่งรัดอีกครั้ง

มติคณะกรรมการ รับทราบผลการดำเนินงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖
(ณ วันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๖)

เรื่องที่ ๕.๒ ผลการดำเนินงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕
(ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕)

กรรมการและเลขานุการฯ ได้ชี้แจงว่า สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ขอรายงานผลการดำเนินงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ (ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕) ดังนี้

๑. คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๔ มีมติอนุมัติแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ แผนรายรับเท่ากับรายจ่าย วงเงิน ๔,๑๒๐.๐๐ ล้านบาท ดังนี้

๑.๑ แผนรายรับ จำนวน ๔,๑๒๐.๐๐ ล้านบาท ประกอบด้วย

- ๑) ประมาณการรายรับตามมาตรา ๑๐ (๔) จำนวน ๗๒๐.๐๐ ล้านบาท
- ๒) ประมาณการเงินคงเหลือยกมาจากปีงบประมาณก่อน จำนวน ๓,๔๐๐.๐๐ ล้านบาท

๑.๒ แผนรายจ่าย จำนวน ๔,๑๒๐.๐๐ ล้านบาท ประกอบด้วย

๑) รายจ่ายหมุนเวียน ๒,๑๐๐.๐๐ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๙๗ ของแผนรายจ่าย ได้แก่

๑.๑) การจัดหาที่ดิน จำนวน ๖๐๐.๐๐ ล้านบาท

๑.๒) สิ้นเชื้อ จำนวน ๔๐๐.๐๐ ล้านบาท

๑.๓) สิ้นเชื้อตามนโยบาย จำนวน ๓๐๐.๐๐ ล้านบาท

๑.๔) เงินค้ำประกันสินเชื่อ ธ.ก.ส. จำนวน ๕๐๐.๐๐ ล้านบาท

๑.๕) รายจ่ายหมุนเวียนอื่น จำนวน ๓๐๐.๐๐ ล้านบาท

๒) รายจ่ายขาด จำนวน ๒,๐๒๐.๐๐ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๔๙.๐๓ ของแผนรายจ่าย ได้แก่

๒.๑) ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานจัดหาที่ดิน จำนวน ๑๐.๐๐ ล้านบาท

๒.๒) ค่าใช้จ่ายในการบริหารงานกองทุน จำนวน ๕๐.๐๐ ล้านบาท

๒.๓) ค่ารังวัดที่ดินและค่าใช้จ่ายตามท้ายประมวลกฎหมายที่ดิน จำนวน ๑๐.๐๐ ล้านบาท

๒.๔) โครงการพัฒนาศักยภาพพื้นที่และการผลิต จำนวน ๓๕๐.๐๐ ล้านบาท

๒.๕) โครงการเพิ่มศักยภาพการดำเนินงานกองทุน จำนวน ๓๕.๐๐ ล้านบาท

๒.๖) โครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓๖/๒๕๕๙ จำนวน ๖๐๐.๐๐ ล้านบาท

๒.๗) โครงการเพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมที่เร่งด่วนและเป็นภารกิจของ ส.ป.ก.

โดยตรง แต่ไม่ได้รับเงินงบประมาณ จำนวน ๒๐๐.๐๐ ล้านบาท

๒.๘) รายจ่ายขาดอื่น จำนวน ๔๐๒.๗๑ ล้านบาท

๒.๑๐) ประมาณการยอดผูกพันปีงบประมาณ ๒๕๖๔ จำนวน ๓๖๒.๒๙ ล้านบาท

๒. ผลการดำเนินงานรับ - จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ (ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕) มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๑) ด้านรายรับ

๑.๑) ผลการจัดเก็บรายรับตามมาตรา ๑๐ (๔) ซึ่งประกอบด้วย รายรับจากค่าเช่า ค่าเช่าซื้อ เงินกู้ (เงินต้น) ดอกเบี้ย และรายรับอื่น ๆ รวมเป็นเงิน ๖๗๒.๕๐ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๙๓.๔๐ ของแผนรายรับปี ๒๕๖๕ และเมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๔ ณ เวลาเดียวกัน จัดเก็บได้น้อยกว่า ๗๒.๐๑ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๙.๖๗ ของผลการจัดเก็บรายรับตามมาตรา ๑๐ (๔) ปี ๒๕๖๔ (ปี ๒๕๖๔ จัดเก็บได้ ๗๔๔.๕๑ ล้านบาท)

๑.๒) เงินคงเหลือยกมาจากปีงบประมาณก่อน จำนวน ๓,๗๘๗.๕๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๑๑.๔๐ ของประมาณการเงินคงเหลือ (๓,๔๐๐ ล้านบาท)

๑.๓) รวมรายรับจากผลการจัดเก็บรายรับตามมาตรา ๑๐ (๔) และเงินคงเหลือยกมาจากปีงบประมาณก่อน จำนวนทั้งสิ้น ๔,๔๖๐.๐๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๐๘.๒๕ ของแผนรายรับรวม (๔,๑๒๐ ล้านบาท)

๒) ด้านรายจ่าย

๒.๑) รายจ่ายหมุนเวียน

- การจัดหาที่ดิน เพื่อนำมาจัดให้แก่เกษตรกรผู้ไร้ที่ดินทำกิน และเกษตรกรตามโครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ จำนวน ๕๑.๔๒ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๘.๕๗ ของแผนการจัดหาที่ดินปี ๒๕๖๕ และเมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๔ ณ เวลาเดียวกันมีการจ่ายเงินค่าจัดหาที่ดินได้มากกว่า จำนวน ๕๐.๖๔ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๖,๔๙๒.๓๑ ของผลการจัดหาที่ดิน ปี ๒๕๖๔ (ปี ๒๕๖๔ จ่ายเงินจัดหาที่ดิน จำนวน ๐.๗๘ ล้านบาท)

- การจ่ายเงินสินเชื่อ ให้แก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน ผลการดำเนินงานมีการจ่ายเงินสินเชื่อให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร จำนวน ๓๔๖.๐๕ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๘๖.๕๑ ของแผนสินเชื่อ ปี ๒๕๖๕ และเมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๔ ณ เวลาเดียวกันมีการจ่ายเงินสินเชื่อได้มากกว่า จำนวน ๑๘.๑๒ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๕.๕๓ ของผลการจ่ายสินเชื่อ ปี ๒๕๖๔ (ปี ๒๕๖๔ จ่ายสินเชื่อ จำนวน ๓๒๗.๙๓ ล้านบาท)

- การจ่ายสินเชื่อตามนโยบาย ให้แก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน ผลการดำเนินงานมีการจ่ายเงินสินเชื่อตามนโยบายให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร จำนวน ๑๘.๐๗ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๖.๐๒ ของแผนสินเชื่อตามนโยบาย ปี ๒๕๖๕ และเมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๔ ณ เวลาเดียวกันมีการจ่ายเงินสินเชื่อตามนโยบายได้น้อยกว่า จำนวน ๒๔.๒๐ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๕๗.๒๕ ของผลสินเชื่อตามนโยบาย ปี ๒๕๖๔ (ปี ๒๕๖๔ จ่ายสินเชื่อตามนโยบาย จำนวน ๔๒.๒๗ ล้านบาท)

๒.๒) รายจ่ายขาด ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานจัดหาที่ดิน ค่าใช้จ่ายในการบริหารกองทุน ค่าใช้จ่ายในการร้งวัดและค่าใช้จ่ายตามท้ายประมวลกฎหมายที่ดิน โครงการพัฒนาศักยภาพพื้นที่และการผลิต โครงการเพิ่มศักยภาพการดำเนินงานกองทุน โครงการพัฒนาแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ตามคำสั่งหัวหน้า

คสช. ที่ ๓๖/๒๕๕๙ โครงการเพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมที่เร่งด่วนและเป็นภารกิจของ ส.ป.ก. โดยตรง แต่ไม่ได้รับงบประมาณ และโครงการจ่ายขาดอื่น ๆ ซึ่งผลการดำเนินงานในภาพรวมมีการใช้จ่ายเงิน จำนวน ๓๗๘.๔๑ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๗๓ ของแผนงานปี ๒๕๖๕ และเมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๔ ณ เวลาเดียวกัน มีการใช้จ่ายเงินมากกว่า จำนวน ๑๔๑.๗๙ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๕๙.๙๒ ของผลรายจ่ายขาดปี ๒๕๖๔ (ปี ๒๕๖๔ มีการใช้จ่ายเงินจำนวน ๒๓๖.๖๒ ล้านบาท)

๒.๓) รวมผลการเบิกจ่ายภาพรวม (รายจ่ายหมุนเวียนและรายจ่ายขาด) จำนวน ๗๙๓.๙๕ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๒๗ ของแผนการเบิกจ่ายภาพรวมปี ๒๕๖๕ และเมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๔ ณ เวลาเดียวกัน เบิกจ่ายได้มากกว่า ๑๘๖.๓๕ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๖๗ ของผลการเบิกจ่ายภาพรวม ปี ๒๕๖๔ (ปี ๒๕๖๔ เบิกจ่ายภาพรวม จำนวน ๖๐๗.๖๐ ล้านบาท)

๓. สรุปเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม คงเหลือ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕ จำนวน ๓,๖๖๖.๑๓ ล้านบาท

๔. งบแสดงฐานะการเงิน และงบแสดงผลการดำเนินงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕

๔.๑ งบแสดงฐานะการเงิน จำนวนทั้งสิ้น ๗,๘๖๒.๘๓ ล้านบาท

๑) สินทรัพย์ จำนวนทั้งสิ้น ๗,๘๖๒.๘๓ ล้านบาท ประกอบด้วย

๑.๑) สินทรัพย์หมุนเวียน จำนวน ๔,๘๓๓.๑๒ ล้านบาท ได้แก่

๑.๑.๑) เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด จำนวน ๓,๖๖๖.๑๔ ล้านบาท

๑.๑.๒) ลูกหนี้ระยะสั้น (เงินกู้ ค่าเช่าซื้อที่ดิน) จำนวน ๘๒๙.๒๐ ล้านบาท

๑.๑.๓) รายได้ค้างรับและสินทรัพย์หมุนเวียนอื่น จำนวน ๓๓๗.๗๘ ล้านบาท

๑.๒) สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน จำนวน ๓,๐๒๙.๗๑ ล้านบาท ได้แก่

๑.๒.๑) ลูกหนี้ระยะยาว (เงินกู้ ค่าเช่าซื้อที่ดิน) จำนวน ๙๐๖.๐๐ ล้านบาท

๑.๒.๒) สิทธิประโยชน์ที่ดิน ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ จำนวน ๒,๑๒๓.๗๑ ล้านบาท

๒) หนี้สิน จำนวนทั้งสิ้น ๖๐.๙๑ ล้านบาท ประกอบด้วย

๒.๑) หนี้สินหมุนเวียน ได้แก่ เงินรับฝากและเงินประกัน เงินรับฝากอื่น และหนี้สินหมุนเวียนอื่น จำนวน ๕๐.๑๓ ล้านบาท

๒.๒) หนี้สินไม่หมุนเวียน ได้แก่ เจ้าหนี้เกษตรกร และเงินรับจากผู้ค้ำประกันรอการรับรู้ จำนวน ๑๐.๗๘ ล้านบาท

๓) สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน จำนวนทั้งสิ้น ๗,๘๐๑.๙๒ ล้านบาท ได้แก่

๓.๑) เงินกองทุนรับจากงบประมาณ ๔,๕๓๔.๖๗ ล้านบาท

๓.๒) เงินกองทุนรับบริจาคและอื่น ๆ ๑,๔๗๖.๑๘ ล้านบาท

๓.๓) รายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายสะสม ๑,๗๙๑.๐๗ ล้านบาท

๔.๒ งบแสดงผลการดำเนินงาน

- ๑) รายได้ จำนวนทั้งสิ้น ๒๐๓.๖๒ ล้านบาท
- ๒) ค่าใช้จ่าย จำนวนทั้งสิ้น ๒๖๓.๕๖ ล้านบาท
- ๓) รายได้ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ จำนวน ๕๙.๙๔ ล้านบาท

ประเด็นที่น่าสนใจ

เพื่อโปรดทราบผลการดำเนินงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ (ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕)

มติคณะกรรมการ รับทราบผลการดำเนินงานกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ (ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕)

เรื่องที่ ๕.๓ แผนปฏิบัติราชการของสำนักพัฒนาพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

กรรมการและเลขานุการฯ ได้ชี้แจงว่า สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ได้ดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติราชการด้านการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ เพื่อให้ครอบคลุมประเด็นปัญหาอุปสรรค การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและนโยบายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบนโยบาย กรอบการปฏิบัติงานเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานของ ส.ป.ก. ให้มีความทันสมัยเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนการปฏิรูปประเทศรวมทั้งแนวทางการพัฒนาระบบราชการไทย ๔.๐ ประกอบกับ ส.ป.ก. ได้กำหนดวิสัยทัศน์ “องค์การทันสมัยในการจัดการการปฏิรูปที่ดิน เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดีของเกษตรกร” โดยมีเป้าประสงค์ มุ่งพัฒนาให้เกิดการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อเกษตรกรรมอย่างยั่งยืน คาดหวังให้เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินมีรายได้เพิ่มขึ้นและมีความมั่นคงในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม และมีแผนปฏิบัติราชการ ๔ เรื่องสำคัญ ได้แก่ ๑) การบริหารจัดการและคุ้มครองที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ๒) การเพิ่มศักยภาพพื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดิน ๓) การเพิ่มขีดความสามารถเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน ๔) การเสริมสร้างสมรรถนะองค์กร และบุคลากรให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง

สำนักพัฒนาพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน (สพป.) นับเป็นหน่วยงานภายใต้กรอบโครงสร้าง ส.ป.ก. ที่มีบทบาทภารกิจการดำเนินงานในด้านการพัฒนาพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน โดยใช้หลักวิชาการทางวิศวกรรมในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน พร้อมให้บริการด้านวิชาการ หรือวิชาชีพตามหลักวิชา หรือทฤษฎีทางสถาปัตยกรรม วิศวกรรมโยธา วิศวกรรมเครื่องกล และวิศวกรรมการเกษตร โดยนำผลการศึกษาและการวิเคราะห์งานวิชาการพัฒนารายพื้นที่ไปสู่การปฏิบัติ อีกทั้งประสานความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปฏิบัติงานร่วมกันหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ดังนั้น แผนปฏิบัติการการพัฒนาพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน จึงเป็นสิ่งสำคัญที่สำนักพัฒนาพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน จะใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติงานที่จะช่วยให้การขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการเพิ่มศักยภาพพื้นที่เพื่อเกษตรกรรม ในเขตปฏิรูปที่ดิน โดยการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค ยกกระตือรือร้นโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตร ด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีการเกษตร เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตของการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน ให้บรรลุ เป้าหมายตามแผนปฏิบัติการของ ส.ป.ก. โดยการจัดทำแผนปฏิบัติการการพัฒนาพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน จะทำการ วิเคราะห์แผนปฏิบัติการด้านการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมของ ส.ป.ก. และนำมาทบทวนบทบาทภารกิจ การทำงาน เพื่อปรับปรุงแผนปฏิบัติการการพัฒนาพื้นที่ปฏิรูปที่ดินให้เหมาะสมและสอดคล้องกับแผนปฏิบัติการ ส.ป.ก. อีกทั้งทบทวนการปรับปรุงโครงสร้างอำนาจหน้าที่การปฏิบัติงานภายใน สพป. ให้เกิดความสมดุลระหว่าง ปริมาณงานและจำนวนบุคลากรของ สพป. ให้การปฏิบัติราชการที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการ ที่หลากหลายและก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลง โดยมีวัตถุประสงค์ของการจัดทำแผนปฏิบัติการ ระยะเวลา ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) คือ

๑. เพื่อให้มีกรอบการพัฒนาพื้นที่ปฏิรูปที่ดินที่ชัดเจน เหมาะสม สอดคล้องและสนับสนุนต่องาน ปฏิรูปที่ดินของ ส.ป.ก. ให้บรรลุตามเป้าหมาย
๒. เพื่อเป็นข้อมูลในการบูรณาการแผนงานด้านการเพิ่มศักยภาพพื้นที่เพื่อเกษตรกรรม การพัฒนา โครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคในเขตปฏิรูปที่ดิน ประจำปี ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐
๓. เพื่อใช้เป็นแนวทางการทบทวนภารกิจงานและปรับปรุงโครงสร้างองค์กรและอัตรากำลัง ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ข้อเท็จจริง

สำนักพัฒนาพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน ได้ดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการ ระยะเวลา ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ของสำนักพัฒนาพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน ดังนี้

๑. วิสัยทัศน์

เชี่ยวชาญด้านพัฒนาพื้นที่ ด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยี เพิ่มศักยภาพพื้นที่เกษตรกรรม นำความผาสุกสู่เกษตรกร

๒. พันธกิจ

- ๒.๑ ดำเนินงานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน
- ๒.๒ วิจัยและพัฒนาทางวิศวกรรมและเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตทางการเกษตร ในเขตปฏิรูปที่ดิน
- ๒.๓ พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ พร้อมส่งเสริมให้ใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน

๓. วัตถุประสงค์

๓.๑ เพื่อให้มีกรอบการพัฒนาพื้นที่ปฏิรูปที่ดินที่ชัดเจน เหมาะสม สอดคล้องและสนับสนุน
ต่องานปฏิรูปที่ดินของ ส.ป.ก. ให้บรรลุตามเป้าหมาย

๓.๒ เพื่อเป็นข้อมูลในการบูรณาการแผนงานด้านการเพิ่มศักยภาพพื้นที่เพื่อเกษตรกรรม
การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคในเขตปฏิรูปที่ดิน ประจำปี ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐

๓.๓ เพื่อใช้เป็นแนวทางการทบทวนภารกิจงานและปรับปรุงโครงสร้างองค์กรและอัตรากำลัง
ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๔. ประเด็นแผนปฏิบัติการการพัฒนาพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน

๔.๑ ด้านการศึกษาจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาพื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดิน

๔.๒ ด้านพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในเขตปฏิรูปที่ดิน

๔.๓ ด้านเครื่องจักรกลพัฒนาพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน

๔.๔ ด้านวิจัยและพัฒนาด้านวิศวกรรมและเทคโนโลยีการเกษตรสำหรับการผลิตในเขตปฏิรูปที่ดิน

๔.๕ ด้านการพัฒนาระบบฐานข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานในเขตปฏิรูปที่ดิน

๔.๖ ด้านการเพิ่มศักยภาพและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

๕. การวิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายในภายนอก

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม โดยใช้เครื่องมือ SWOT Analysis ได้ผลการวิเคราะห์ ดังนี้

๕.๑ ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายใน

๕.๑.๑ จุดแข็ง (Strengths : S)

- ๑) บุคลากรมีความรู้ความสามารถทางด้านวิชาชีพและมีประสบการณ์ในสายงานวิชาชีพ
- ๒) บุคลากรทำงานได้หลากหลายไม่เฉพาะทางวิชาชีพของตนเอง
- ๓) หัวหน้ากลุ่มงานมีความรู้ในการปฏิบัติงานอย่างเชี่ยวชาญในด้านวิชาชีพ
- ๔) มีขอบเขตพื้นที่ชัดเจน สามารถดำเนินการพัฒนาได้เป็นอย่างดี
- ๕) มีภารกิจและเป้าหมายทางด้านวิศวกรรมที่ชัดเจน
- ๖) มีเครื่องจักรกลเป็นของตัวเอง
- ๗) มีเทคโนโลยีที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพในการทำงานด้านวิชาชีพวิศวกรรม

๕.๑.๒ จุดอ่อน (Weakness : W)

- ๑) บุคลากรไม่เพียงพอ
- ๒) สูญเสียบุคลากรให้หน่วยงานอื่น
- ๓) บุคลากรขาดช่วงมีปัญหาการถ่ายทอดทักษะทางวิชาชีพ
- ๔) การปฏิบัติงานไม่ตรงตามสายงาน/สายอาชีพ
- ๕) บุคลากรไม่มีความทุ่มเทในการทำงาน

- ๖) บุคลากรขาดกำลังใจในการทำงาน
- ๗) เครื่องมือและอุปกรณ์ไม่ทันสมัยและไม่เพียงพอ
- ๘) ขาดการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการทำงาน
- ๙) ขาดการวางแผนงานและการทำงานอย่างมีระบบ
- ๑๐) ขาดการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมา
- ๑๑) การสั่งงานซ้ำซ้อน
- ๑๒) ขาดการจัดการองค์ความรู้
- ๑๓) บุคลากรมีโอกาสนในการเข้ารับการฝึกอบรมน้อย
- ๑๔) การจัดการระบบฐานข้อมูลยังทำได้ไม่ดี
- ๑๕) บุคลากรขาดความรู้เกี่ยวกับระเบียบหลักเกณฑ์การปฏิบัติในส่วนงานที่เกี่ยวข้อง
- ๑๖) ขาดการประสานงานที่ดีในหน่วยงาน

๕.๒ ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก

๕.๒.๑ โอกาส (Opportunities : O)

- ๑) นโยบายรัฐบาลสนับสนุนการดำเนินงานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน
- ๒) มีการแลกเปลี่ยนความรู้ด้านเทคโนโลยีกับหน่วยงานอื่น ๆ และนำมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน
- ๓) ส.ป.ก. มีพื้นที่และขอบเขตดำเนินงานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่ชัดเจน
- ๔) มีเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ สนับสนุนงานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่เพียงพอ
- ๕) ได้รับความเชื่อมั่นในการทำงาน จากหน่วยงานอื่น ๆ
- ๖) แนวโน้มอาชีพเกษตรกรรมได้รับความนิยมมากขึ้นเป็นโอกาสให้ ส.ป.ก. เข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาด้านการเกษตร
- ๗) มีเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาช่วยในการทำงาน

๕.๒.๒ อุปสรรค (Threat : T)

- ๑) การปรับเปลี่ยนผู้บริหารและนโยบายบ่อภัยขาดความต่อเนื่องกระทบต่อการทำงาน
- ๒) ปัญหาในพื้นที่การทำงาน/อิทธิพลในพื้นที่/พื้นที่ทับซ้อน
- ๓) ความขัดแย้งในพื้นที่สร้างความลำบากในการทำงาน
- ๔) ความเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศมีผลต่อการปฏิบัติงาน
- ๕) หน่วยงานตรวจสอบภายใน (ฝ่ายวินัย) ขาดความเข้าใจในสายงานวิชาชีพ
- ๖) พ.ร.บ.จัดซื้อจัดจ้าง ไม่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน
- ๗) การเมืองแทรกแซงการทำงาน

๖. แผนปฏิบัติการของสำนักพัฒนาพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ประกอบด้วย
แผนปฏิบัติการ ๖ แผน ดังนี้

แผนปฏิบัติการที่ ๑

๑) ด้านการศึกษาความเหมาะสมพื้นที่และจัดทำแผนแม่บทการพัฒนา

วัตถุประสงค์ : ๑. เพื่อทราบข้อมูลด้านการพัฒนาพื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดิน

๒. เพื่อกำหนดแผนงานพัฒนาพื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดิน

ตัวชี้วัด : จำนวนพื้นที่ที่ได้รับการศึกษาจัดทำแผนแม่บทฯ

ค่าเป้าหมาย : เฉลี่ยจำนวน ๖.๕ แสนไร่/ปี

กลยุทธ์ที่ ๑ : จัดทำแผนแม่บทการพัฒนาพื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดิน

โครงการ/กิจกรรม : ๑. โครงการจัดจ้างที่ปรึกษาการจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาพื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดิน

๒. โครงการจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาพื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดิน

๓. โครงการจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาพื้นที่จัดที่ดินตามนโยบาย

๔. โครงการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ หลักสูตร การจัดจ้างที่ปรึกษา

๕. โครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ หลักสูตร การจัดทำแผนแม่บทในเขตปฏิรูปที่ดิน

๒) ด้านการสำรวจออกแบบเส้นทางคมนาคม

วัตถุประสงค์ : จัดทำแบบก่อสร้างถนนเพื่อพัฒนาพื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดิน

ตัวชี้วัด : จำนวนเส้นทางคมนาคมในเขตปฏิรูปที่ดินโครงการพัฒนา

ค่าเป้าหมาย : เฉลี่ยจำนวน ๒๑๔ กิโลเมตร/ปี

๓) ด้านการสำรวจออกแบบแหล่งน้ำ ระบบกระจายน้ำ

วัตถุประสงค์ : จัดทำแบบก่อสร้างแหล่งน้ำ ระบบกระจายน้ำเพื่อพัฒนาพื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดิน

ตัวชี้วัด : จำนวนเส้นทางคมนาคมในเขตปฏิรูปที่ดินโครงการพัฒนา

ค่าเป้าหมาย : เฉลี่ยจำนวน ๒๑๔ กิโลเมตร/ปี

แผนปฏิบัติการที่ ๒ ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคในเขตปฏิรูปที่ดิน

วัตถุประสงค์ : ๑. เพื่อเพิ่มศักยภาพและประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตรของเกษตรกร

๒. ลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มรายได้เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน

ตัวชี้วัด : จำนวนพื้นที่รับประโยชน์

ค่าเป้าหมาย : จำนวน ๑๐,๐๐๐ ไร่/ปี

กลยุทธ์ที่ ๑ : จัดทำแผนงบประมาณการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค

โครงการ/กิจกรรม : ๑. โครงการจัดทำแผนงบประมาณการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค

- กลยุทธ์ที่ ๒ : วางแผนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค
- โครงการ/กิจกรรม : ๑. โครงการวางแผนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคในเขตปฏิรูปที่ดิน
๒. โครงการบูรณาการการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคในเขตปฏิรูปที่ดิน
- กลยุทธ์ที่ ๓ : พัฒนาแหล่งน้ำและระบบกระจายน้ำในเขตปฏิรูปที่ดิน
- โครงการ/กิจกรรม : ๑. โครงการสำรวจออกแบบแหล่งน้ำในเขตปฏิรูปที่ดิน
๒. โครงการจัดจ้างที่ปรึกษา สำรวจออกแบบแหล่งน้ำและระบบกระจายน้ำในเขตปฏิรูปที่ดิน
๓. โครงการบูรณาการการพัฒนาแหล่งน้ำในเขตปฏิรูปที่ดิน
๔. โครงการก่อสร้างและพัฒนาแหล่งน้ำในเขตปฏิรูปที่ดิน
- กลยุทธ์ที่ ๔ : พัฒนาโครงข่ายเส้นทางลำเลียงผลผลิตทางการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน
- โครงการ/กิจกรรม : ๑. โครงการสำรวจออกแบบถนนในแปลงเกษตรกรรม
๒. โครงการจัดจ้างที่ปรึกษาสำรวจออกแบบถนนในแปลงเกษตรกรรม
๓. โครงการก่อสร้างเส้นทางลำเลียงผลผลิตทางการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน
- กลยุทธ์ที่ ๕ : ก่อสร้างอาคารและสิ่งปลูกสร้างในเขตปฏิรูปที่ดิน
- โครงการ/กิจกรรม : ๑. โครงการสำรวจและออกแบบอาคารและสิ่งปลูกสร้างในเขตปฏิรูปที่ดิน
๒. โครงการจัดจ้างที่ปรึกษาสำรวจและออกแบบอาคารและสิ่งปลูกสร้างในเขตปฏิรูปที่ดิน
- กลยุทธ์ที่ ๖ : ติดตามประเมินผลการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค
ในเขตปฏิรูปที่ดิน
- โครงการ/กิจกรรม : ๑. โครงการติดตามประเมินผลการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐาน
- กลยุทธ์ที่ ๗ : นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการปฏิบัติงานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน
- โครงการ/กิจกรรม : ๑. โครงการจัดหาเครื่องมือและอุปกรณ์สำรวจ
๒. โครงการจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับการออกแบบ
๓. โครงการจัดหาโปรแกรม (ซอฟต์แวร์) ที่ทันสมัย
- แผนปฏิบัติการที่ ๓ ด้านเครื่องจักรกลพัฒนาพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน
- วัตถุประสงค์ : ๑. เพื่อดำเนินงานก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานในเขตปฏิรูปที่ดิน (งานทำเอง)
๒. เพื่อให้การสนับสนุนเครื่องจักรกล แก้ปัญหาภัยพิบัติต่าง ๆ ในเขตปฏิรูปที่ดิน
- ตัวชี้วัด : ร้อยละผลสำเร็จของการดำเนินการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐาน
- ค่าเป้าหมาย : ร้อยละ ๑๐๐
- กลยุทธ์ที่ ๑ : เตรียมความพร้อมเครื่องจักรกล
- โครงการ/กิจกรรม : ๑. โครงการตรวจสอบสภาพเครื่องจักรกล
๑.๑ จัดกลุ่มแยกสภาพเครื่องจักรกล
๑.๒ โครงการจัดทำแผนซ่อมบำรุงเครื่องจักรกล

๑.๓ โครงการซ่อมบำรุงเครื่องจักรกล

๑.๔ โครงการจัดหาเครื่องจักรกลทดแทน

๑.๕ โครงการสนับสนุนเครื่องจักรกลในกรณีเกิดภัยพิบัติต่าง ๆ

กลยุทธ์ที่ ๒ : เตรียมความพร้อมบุคลากร

โครงการ/กิจกรรม : ๑. โครงการอบรม หลักสูตร การเบิกจ่าย ควบคุมและรายงานการใช้ครุภัณฑ์เครื่องจักรกล
ให้เป็นไปตามระเบียบ

แผนปฏิบัติการที่ ๔ ด้านการวิจัยและพัฒนาด้านวิศวกรรมและเทคโนโลยีการเกษตรสำหรับการผลิตในเขตปฏิรูปที่ดิน

วัตถุประสงค์ : ๑. เพื่อยกระดับการผลิตทางการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน

ตัวชี้วัด : จำนวนชิ้นงาน

ค่าเป้าหมาย : จำนวน ๒ ชิ้นงาน/ปี

กลยุทธ์ที่ ๑ : วิจัยและพัฒนาด้านวิศวกรรมและเทคโนโลยีการเกษตร

โครงการ/กิจกรรม : ๑. โครงการวิจัยและพัฒนาด้วยวิศวกรรมและเทคโนโลยีการเกษตร

กลยุทธ์ที่ ๒ : ส่งเสริมและสร้างเครือข่ายด้านการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีการเกษตร

โครงการ/กิจกรรม : ๑. โครงการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้เครื่องจักรกลการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน

๒. โครงการพัฒนาศูนย์ถ่ายทอดนวัตกรรมและเทคโนโลยีการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน

กลยุทธ์ที่ ๓ : ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีการเกษตร

โครงการ/กิจกรรม : ๑. โครงการส่งเสริมและสนับสนุนการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน
ด้านเครื่องจักรกลการเกษตร ด้านเทคโนโลยีการให้น้ำ

กลยุทธ์ที่ ๔ : สนับสนุนข้อมูลทางวิชาการ การเลือกใช้ จัดหาเครื่องจักรกลการเกษตรที่เหมาะสม
แก่ ส.ป.ก. จังหวัด

โครงการ/กิจกรรม : ๑. โครงการส่งเสริมและสนับสนุนการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน
ด้านเครื่องจักรกลการเกษตร ด้านเทคโนโลยีการให้น้ำ

แผนปฏิบัติการที่ ๕ ด้านการพัฒนาระบบฐานข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานในเขตปฏิรูปที่ดิน

วัตถุประสงค์ : ๑. เพื่อจัดทำฐานข้อมูลการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในเขตปฏิรูปที่ดิน

๒. เพื่อรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

๓. เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการวางแผนซ่อมบำรุงโครงสร้างพื้นฐาน

๔. เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานกับฐานข้อมูลรวม ส.ป.ก. (Big Data ALRO)

ตัวชี้วัด : ระดับความสำเร็จในการจัดทำฐานข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานตามแผนดำเนินงานประจำปี

ค่าเป้าหมาย : ร้อยละ ๑๐๐

กลยุทธ์ที่ ๑ : จัดข้อมูลการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในเขตปฏิรูปที่ดิน

โครงการ/กิจกรรม : ๑. โครงการตรวจสอบสภาพโครงสร้างพื้นฐานในเขตปฏิรูปที่ดิน

๒. โครงการจัดทำฐานข้อมูลการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในเขตปฏิรูปที่ดิน
๓. โครงการอบรม หลักสูตร การจัดทำฐานข้อมูล GIS
๔. โครงการจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์/ฮาร์ดดิส/เซิร์ฟเวอร์/ซอฟต์แวร์ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำฐานข้อมูล

- กลยุทธ์ที่ ๒ : การสืบค้นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน
- โครงการ/กิจกรรม : ๑. โครงการจัดซื้อข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน
- กลยุทธ์ที่ ๓ : เชื่อมโยงฐานข้อมูลการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในเขตปฏิรูปที่ดินกับฐานข้อมูลรวม ส.ป.ก. (Big Data ALRO)
- โครงการ/กิจกรรม : ๑. โครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการการเชื่อมโยงฐานข้อมูลการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในเขตปฏิรูปที่ดินกับฐานข้อมูลรวม ส.ป.ก. (Big Data ALRO)

แผนปฏิบัติการที่ ๖ ด้านการเพิ่มศักยภาพและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

- วัตถุประสงค์ : ๑. เพื่อให้เจ้าหน้าที่ที่มีศักยภาพและมีความรู้ความสามารถในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน
๒. เพื่อให้เจ้าหน้าที่มีความรู้พื้นฐานด้านเกษตรกรรม

ตัวชี้วัด : ร้อยละของเจ้าหน้าที่ที่ได้รับโอกาสในการพัฒนาความรู้

ค่าเป้าหมาย : ร้อยละ ๑๐/ปี

กลยุทธ์ที่ ๑ : พัฒนาความรู้ความสามารถด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

- โครงการ/กิจกรรม : ๑. โครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตร การสำรวจออกแบบ การประมาณราคา
๒. โครงการการจัดทำ Unit School
๓. โครงการศึกษาดูงาน

กลยุทธ์ที่ ๒ : พัฒนาความรู้ด้านการเกษตร

- โครงการ/กิจกรรม : ๑. โครงการฝึกอบรม หลักสูตร ความรู้พื้นฐานทางการเกษตร
๒. โครงการศึกษาดูงานด้านการเกษตร

กลยุทธ์ที่ ๓ : พัฒนาความรู้ด้านกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน

- โครงการ/กิจกรรม : ๑. โครงการฝึกอบรมสัมมนาด้านกฎหมายปฏิรูปที่ดิน
๒. โครงการฝึกอบรมสัมมนาด้านระเบียบพัสดุที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน

กลยุทธ์ที่ ๔ : ส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ก้าวทันเทคโนโลยี

โครงการ/กิจกรรม : ๑. โครงการฝึกอบรม หลักสูตร การใช้โปรแกรมออกแบบพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

กลยุทธ์ที่ ๕ : ส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่เข้าร่วมฝึกอบรมกับหน่วยงานภายนอก

กลยุทธ์ที่ ๖ : สนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ศึกษาต่อ

๗. ข้อเสนอโครงการแบบย่อ (Project Brief) เพื่อสนับสนุนแผนปฏิบัติการ ๕ ปี ของ ส.ป.ก.
(พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

ที่	โครงการ	ตัวชี้วัด เป้าหมาย	หน่วย	ค่าเป้าหมาย				
				๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
๑	โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในเขตปฏิรูปที่ดิน							
	๑.๑. งานสำรวจ ออกแบบ ประมาณการ							
	- ความเหมาะสมของพื้นที่	๗๕๐,๐๐๐	ไร่	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐
	- งานวางผังแม่บทการพัฒนา	๒๕	โครงการ	๕	๕	๕	๕	๕
	- งานจัดจ้างที่ปรึกษาศึกษาจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในเขตปฏิรูปที่ดิน	๒,๕๐๐,๐๐๐	ไร่	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐
	- งานพัฒนาแหล่งน้ำ	๗๐๐	แห่ง	๑๓๑	๑๔๖	๑๔๑	๑๔๔	๑๓๘
	- งานพัฒนาเส้นทางคมนาคม (ส.ป.ก.ดำเนินการเอง)	๓๕๐	กม.	๗๐	๗๐	๗๐	๗๐	๗๐
	- งานพัฒนาเส้นทางคมนาคม (หน่วยงานบูรณาการ)	๗๒๐	กม.	๑๐๐	๑๒๐	๑๔๐	๑๖๐	๒๐๐
	- งานด้านอาคารและวางผังชุมชน	๒๕๐	แห่ง	๕๐	๕๐	๕๐	๕๐	๕๐
	- งานพัฒนาระบบแปลงเกษตรกรรม	๒๐,๐๐๐	ไร่	๒,๐๐๐	๓,๐๐๐	๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	๕,๐๐๐
	- งานส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรมีการปรับปรุงบำรุงดินก่อนการเพาะปลูก	๑๐,๐๐๐	ไร่	๑,๐๐๐	๑,๕๐๐	๒,๕๐๐	๒,๕๐๐	๒,๕๐๐
	- งานไถบุกเบิกพื้นที่เพื่อการเกษตร	๒,๒๐๐	ไร่	๓๐๐	๔๐๐	๕๐๐	๕๐๐	๕๐๐
	๑.๒ งานก่อสร้าง (ส.ป.ก.ดำเนินการเอง)							
	- งานก่อสร้าง/ปรับปรุงแหล่งน้ำ	๑,๖๐๐,๐๐๐	ลบ.ม.	๒๔๐,๐๐๐	๒๘๐,๐๐๐	๓๒๐,๐๐๐	๓๖๐,๐๐๐	๔๐๐,๐๐๐
	- งานก่อสร้าง/ปรับปรุงถนน	๒๕๐	กม.	๔๐	๔๕	๕๐	๕๕	๖๐
	- จ้างเหมาบริการพนักงานขับเครื่องจักร ๑๕ อัตรา (๑๕,๐๐๐ บาท/เดือน)							
	๑.๓ งานก่อสร้าง (ส.ป.ก.จ้างเหมา)							
	- งานก่อสร้าง/ปรับปรุงแหล่งน้ำ	๒,๐๔๐,๐๐๐	ลบ.ม.	๒๔๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๔๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐
	- งานก่อสร้างฝาย	๒๗	แห่ง	๑๒	๗	๓	๕	-
	- งานก่อสร้าง Box Culvert	๓	แห่ง	-	-	-	-	๓
	- งานก่อสร้างบ่อบาดาลพร้อมระบบสูบน้ำโซลาร์เซลล์	๓๐๐	แห่ง	๖๐	๖๐	๖๐	๖๐	๖๐
	- งานก่อสร้างระบบกระจายน้ำ	๘๐	แห่ง	๒๐	๒๕	๑๕	๑๐	๑๐
	- งานพัฒนาเส้นทางคมนาคม	๖๐๐	กม.	๘๐	๑๐๐	๑๒๐	๑๔๐	๑๖๐
	- งานก่อสร้างอาคารและสิ่งก่อสร้าง	๒๕๐	แห่ง	๕๐	๕๐	๕๐	๕๐	๕๐
	- งานก่อสร้างอาคารสำนักงาน ส.ป.ก. แห่งใหม่ พร้อมภูมิทัศน์	๑	แห่ง	-	๑๕%	๓๕%	๖๕%	๑๐๐%

ที่	โครงการ	ตัวชี้วัดเป้าหมาย	หน่วย	ค่าเป้าหมาย				
				๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
	- ครุภัณฑ์ พร้อมตกแต่งภายในอาคารสำนักงาน ส.ป.ก. แห่งใหม่	๑	แห่ง	-	-	-	-	๑๐๐%
	๑.๔ งานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านพลังงาน							
	- โครงการระบบสูบน้ำด้วยพลังงานโซลาร์เซลล์แบบพุนลอยน้ำ ขนาดไม่เกิน ๕ แรงม้า	๕๐	แห่ง	๕	๑๐	๑๐	๑๐	๑๕
	- โครงการระบบสูบน้ำด้วยพลังงานโซลาร์เซลล์แบบพุนลอยน้ำ ขนาดไม่เกิน ๓๐ กิโลวัตต์	๑๔	แห่ง	๒	๒	๒	๓	๕
	๑.๕ งานบริหารจัดการเครื่องจักรกล							
	- งานจัดซื้อครุภัณฑ์เครื่องจักรกล	๕๗	คัน	๙	๘	๑๑	๑๔	๑๕
	- งานซ่อมบำรุงรักษาเครื่องจักรกลประจำปี	๑๘	คัน	๔	๕	๕	๒	๒
	- งานตรวจเครื่องจักรกลประจำปี	๕	แผนงาน	๑	๑	๑	๑	๑
	- จ้างเหมาบริการ จำนวน ๔ คน (๑๕,๐๐๐ บาท/เดือน)							
	๑.๖ การติดตามประเมินผลการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในเขตปฏิรูปที่ดิน							
	- งานติดตามประเมินผลการพัฒนาแหล่งน้ำในเขตปฏิรูปที่ดิน	๕	งาน	๑	๑	๑	๑	๑
	- งานติดตามประเมินผลการสร้างฝายชะลอน้ำแบบชั่วคราวในเขตปฏิรูปที่ดิน	๕	งาน	๑	๑	๑	๑	๑
	- จ้างเหมาบริการ จำนวน ๑ คน (๑๕,๐๐๐ บาท/เดือน)							
๒	โครงการวิจัย พัฒนาและถ่ายทอดด้านวิศวกรรมและเทคโนโลยีการเกษตร							
	๒.๑ งานวิจัย พัฒนา ด้านวิศวกรรมและเทคโนโลยีการเกษตร	๑๐	โครงการ	๒	๒	๒	๒	๒
	๒.๒ การถ่ายทอดองค์ความรู้งานพัฒนาด้านวิศวกรรมและเทคโนโลยีการเกษตรให้แก่เกษตรกร	๕๐	กลุ่มเกษตรกร	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐
๓	โครงการอนุรักษ์ พันธุ์ และบรรเทาสาธารณภัยในเขตปฏิรูปที่ดิน							
	๓.๑ โครงการฝายชะลอน้ำแบบชั่วคราวสำหรับการเพิ่มประสิทธิภาพของแหล่งน้ำในเขตปฏิรูปที่ดิน	๑,๕๐๐	แห่ง	๓๐๐	๓๐๐	๓๐๐	๓๐๐	๓๐๐
	๓.๒ แผนเตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติ (เครื่องจักรกล)	๑๕	งาน	๓	๓	๓	๓	๓

ที่	โครงการ	ตัวชี้วัด เป้าหมาย	หน่วย	ค่าเป้าหมาย				
				๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
๔	งานวางผังชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดิน (สพป. เป็นหน่วยงานสนับสนุน)							
	๔.๑ จัดทำผังชุมชนตามกระบวนการ ดำเนินงาน	๑๐๐,๐๐๐	ราย	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐
		๕	แห่ง	๑	๑	๑	๑	๑

ความเห็นของ ส.ป.ก.

เพื่อให้การดำเนินงานของสำนักพัฒนาพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน มีกรอบการทำงานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคในเขตปฏิรูปที่ดิน ชัดเจนเหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จึงเห็นควรนำเสนอ คปก. เพื่อโปรดทราบแผนปฏิบัติการของสำนักพัฒนาพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

ประเด็นที่นำเสนอ

เพื่อโปรดทราบแผนปฏิบัติการของสำนักพัฒนาพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

มติคณะกรรมการ รับทราบแผนปฏิบัติการของสำนักพัฒนาพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

เรื่องที่ ๕.๔ สหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินหงษ์เจริญ จำกัด จังหวัดชุมพร ขออนุมัติยกเว้นค่าเช่าที่ดิน

กรรมการและเลขานุการฯ ได้ชี้แจงว่า สหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินหงษ์เจริญ จำกัด ยื่นคำขอใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินแปลง No ๘๓ ที่ดินตั้งอยู่ตำบลหงษ์เจริญ อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร และขอให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดชุมพร (คปจ.ชุมพร) พิจารณาเห็นชอบยกเว้นค่าเช่าที่ดิน ๓ ปี (ใช้ประโยชน์ที่ดินปีที่ ๑ ถึงปีที่ ๓) ตามสัญญาเช่าที่ดิน เลขที่ ๑/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๖๔

ข้อเท็จจริง

๑. การจัดที่ดินทำกินตามนโยบายรัฐบาล ภายใต้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) ในท้องที่ตำบลหงษ์เจริญ อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร แปลง No ๘๓ เนื้อที่ ๖,๒๘๑-๒-๑๒ ไร่ โดย คปจ.ชุมพร มีมติอนุญาตให้สหกรณ์ฯ เข้าทำประโยชน์ในที่ดิน ดังนี้

๑.๑ มติ คปจ.ชุมพร ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒ อนุญาตให้สหกรณ์ฯ เข้าทำประโยชน์ในที่ดินแปลง No ๘๓ เนื้อที่ประมาณ ๖๐๒-๒-๐๒ ไร่ (รวมจำนวน ๑๑๐ แปลง) เพื่อใช้ประโยชน์ในการประกอบเกษตรกรรมและที่อยู่อาศัยของสมาชิกสหกรณ์ฯ และเห็นชอบให้สหกรณ์ฯ ได้รับยกเว้นค่าเช่าที่ดินในช่วงเริ่มต้น ๓ ปีแรกของการใช้ประโยชน์ที่ดิน รวมทั้งอนุมัติในหลักการกรณีที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมจะจัดเกษตรกรรมเพิ่มเติมในพื้นที่แปลง No ๘๓ โดยสหกรณ์ฯ ได้รับการจัดทำสัญญาเช่าที่ดิน เลขที่ ๑/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๒ แปลง No ๘๓ เนื้อที่ ๖๐๒-๒-๐๒ ไร่ นับแต่วันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๒ ค่าเช่าที่ดิน ๖๓,๒๖๑.๕๒ บาทต่อปี (สมาชิกได้รับการจัดสรรที่ดินเกษตรกรรมและที่อยู่อาศัยครบครัวละ ๕ ไร่ จำนวน ๑๑๐ แปลง)

๑.๒ มติ คปจ.ชุมพร ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๔ อนุญาตสหกรณ์ฯ เข้าทำประโยชน์ที่ดินแปลง No ๘๓ เพิ่มเติม เนื้อที่ประมาณ ๑,๕๘๐ ไร่ เพื่อใช้ประโยชน์ในการประกอบเกษตรกรรมและที่อยู่อาศัยของสมาชิกสหกรณ์ฯ และเห็นชอบให้สหกรณ์ฯ ได้รับยกเว้นค่าเช่าที่ดิน ในช่วงเริ่มต้น ๓ ปีแรกของการใช้ประโยชน์ที่ดินดังกล่าว โดยสหกรณ์ฯ ได้รับการจัดทำสัญญาเช่าที่ดิน เลขที่ ๑/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๖๔ แปลง No ๘๓ เนื้อที่ ๑,๕๘๕-๐-๕๗ ไร่ ค่าเช่าที่ดิน ๑๖๗,๔๘๐ บาท ต่อปี (สมาชิกรายใหม่ได้รับการจัดสรรที่ดินเกษตรกรรมและที่อยู่อาศัย ครอบครัพละ ๕ ไร่ จำนวน ๓๑๕ แปลง)

๒. มติคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ อนุมัติหลักการยกเว้นค่าเช่าที่ดินให้สถาบันเกษตรกรช่วงเวลาเริ่มต้นของการใช้ประโยชน์ที่ดิน ๓ ปีแรก กรณีสหกรณ์ฯ ได้รับยกเว้นค่าเช่าที่ดิน ดังนี้

๒.๑ สัญญาเช่าที่ดิน เลขที่ ๑/๒๕๖๒ ช่วงระยะเวลาเช่าที่ดิน ระหว่างวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๒ ถึงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๕

๒.๒ สัญญาเช่าที่ดิน เลขที่ ๑/๒๕๖๕ ช่วงระยะเวลาเช่าที่ดิน ระหว่างวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ถึงวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๗

ความเห็นของคณะกรรมการประเมินมูลค่าที่ดิน หรืออสังหาริมทรัพย์

กรณีสหกรณ์ฯ ขอยกเว้นค่าเช่าที่ดินตามสัญญาเช่าที่ดิน เลขที่ ๑/๒๕๖๕ แปลง No ๘๓ เนื้อที่ ๑,๕๘๕-๐-๕๗ ไร่ เป็นเวลา ๓ ปี (ระยะเวลาการเช่าที่ดิน ระหว่างวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ถึงวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๗) นั้น เป็นกรณีจัดที่ดินเพิ่มเติมให้กับสหกรณ์ฯ ซึ่งเป็นไปตามหลักการยกเว้นค่าเช่าที่ดินให้กับสหกรณ์ฯ ในช่วงเวลาเริ่มต้นของการใช้ประโยชน์ที่ดิน ๓ ปีแรก ตามมติ คปก. ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ดังนั้น สหกรณ์ฯ จึงได้รับยกเว้นค่าเช่าที่ดินตามมติ คปก. ดังกล่าว

ประเด็นที่น่าสนใจ

เพื่อโปรดทราบสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินหงษ์เจริญ จำกัด จังหวัดชุมพร ขออนุมัติยกเว้นค่าเช่าที่ดิน

มติคณะกรรมการ รับทราบสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินหงษ์เจริญ จำกัด จังหวัดชุมพร ขออนุมัติยกเว้นค่าเช่าที่ดิน

เรื่องที่ ๕.๕ รายงานผลการดำเนินงานตามมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙)

กรรมการและเลขานุการฯ ได้ชี้แจง ดังนี้

๑. สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ได้กำหนดมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) รวม ๒ มาตรการ ได้แก่

๑) มาตรการลดภาระหนี้สิน ๒) มาตรการสนับสนุนสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ เพื่อให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดดำเนินการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙)

๒. การประชุมคณะกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร (อกก.ค.) ครั้งที่ ๘/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ได้อนุมัติกำหนดอัตราดอกเบี้ยให้กู้ยืมตามมติ อกก.ค. ครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๖๓ ให้กับเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดระลอกใหม่ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ อกก.ค. ได้มีมติอนุมัติเป็นต้นไป จนถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕ ดังนี้

๒.๑ อัตราดอกเบี้ยปีที่ ๑ ร้อยละ ๐ ต่อปี สำหรับวงเงินกู้ยืมรายละไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท เป็นเงินกู้ระยะสั้น กำหนดชำระคืนภายใน ๑ ปี ทั้งนี้ หากผู้กู้ไม่สามารถชำระคืนเงินกู้ได้ทั้งหมดหรือบางส่วนภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้คิดอัตราดอกเบี้ยปีที่ ๒ ร้อยละ ๑ ต่อปี หลังจากนั้นใช้อัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๒ ต่อปี

๒.๒ อัตราดอกเบี้ยปีที่ ๑ ร้อยละ ๐.๕๐ ต่อปี อัตราดอกเบี้ยปีที่ ๒ ร้อยละ ๑ ต่อปี หลังจากนั้นใช้อัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๒ ต่อปี สำหรับวงเงินกู้ยืมรายละตั้งแต่ ๒๐,๐๐๑ - ๕๐,๐๐๐ บาท เป็นเงินกู้ระยะปานกลาง กำหนดชำระคืนภายใน ๓ ปี

การดำเนินการ

ส.ป.ก. ขอรายงานผลการดำเนินงานตามมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ จำนวน ๖๒ จังหวัด เกษตรกรทั้งสิ้น ๙,๓๗๓ ราย เป็นเงินทั้งสิ้น ๒๕๖,๑๖๙,๑๘๔.๙๑ บาท ดังนี้

๑. มาตรการลดภาระหนี้สิน จำนวน ๔๓ จังหวัด เกษตรกร ๔,๗๕๐ ราย เป็นเงิน ๙๑,๗๘๑,๑๘๔.๙๑ บาท ดังนี้

๑.๑ การผ่อนผันการชำระเงินรายงวดหรือขยายเวลาการชำระหนี้เงินกู้ จำนวน ๔๐ จังหวัด เกษตรกร ๒,๗๘๑ ราย เป็นเงิน ๘๙,๕๖๑,๔๖๕.๖๒ บาท

๑.๒ การขอยกเว้นดอกเบี้ยเงินกู้ เป็นระยะเวลา ๑ ปี จำนวน ๖ จังหวัด เกษตรกร ๒๑๕ ราย เป็นเงิน ๑๓๙,๓๖๑.๕๔ บาท

๑.๓ การขอลดหรือยกเว้นค่าเช่าที่ดิน จำนวน ๖ จังหวัด เกษตรกร ๑,๗๕๔ ราย เป็นเงิน ๒,๐๘๐,๓๕๗.๗๕ บาท

๒. มาตรการสนับสนุนสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำให้กับเกษตรกรรายใหม่หรือเกษตรกรรายเดิมที่ไม่มีหนี้ค้างชำระ การให้กู้ยืมเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร จำนวน ๔๖ จังหวัด เกษตรกร ๔,๖๒๓ ราย เป็นเงินทั้งสิ้น ๑๖๔,๓๘๘,๐๐๐.๐๐ บาท ดังนี้

๒.๑ การให้กู้ยืมเงินสินเชื่อกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ วงเงินรายละเอียดไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๒๕ จังหวัด เกษตรกร ๙๖๙ ราย เป็นเงิน ๑๙,๐๒๕,๐๐๐.๐๐ บาท

๒.๒ การให้กู้ยืมเงินสินเชื่อกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ วงเงินรายละเอียดตั้งแต่ ๒๐,๐๐๑ - ๕๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๓๔ จังหวัด เกษตรกร ๓,๖๕๔ ราย เป็นเงิน ๑๔๕,๓๖๓,๐๐๐.๐๐ บาท

ทั้งนี้ มาตรการสนับสนุนสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ เกษตรกรได้รับการช่วยเหลือลดภาระการชำระดอกเบี้ยจากการกู้ยืมเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ จำนวน ๔,๖๒๓ ราย เป็นเงิน ๙,๐๔๖,๖๙๑.๐๐ บาท

ประเด็นที่น่าสนใจ

เพื่อโปรดทราบผลการดำเนินงานตามมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ จำนวน ๖๒ จังหวัด เกษตรกร ๙,๓๗๓ ราย เป็นเงิน ๒๕๖,๑๖๙,๑๘๔.๙๑ บาท (สองร้อยห้าสิบล้านหนึ่งแสนหกหมื่นเก้าพันหนึ่งร้อยแปดสิบสี่บาทเก้าสิบเอ็ดสตางค์)

มติคณะกรรมการ รับทราบผลการดำเนินงานตามมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ จำนวน ๖๒ จังหวัด เกษตรกร ๙,๓๗๓ ราย เป็นเงิน ๒๕๖,๑๖๙,๑๘๔.๙๑ บาท (สองร้อยห้าสิบล้านหนึ่งแสนหกหมื่นเก้าพันหนึ่งร้อยแปดสิบสี่บาทเก้าสิบเอ็ดสตางค์)

เรื่องที่ ๕.๖ รายงานผลการดำเนินงานโครงการที่ขอใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

กรรมการและเลขานุการฯ ได้ชี้แจง ดังนี้

๑. กองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ขับเคลื่อนงานโดยสำนักบริหารกองทุน (สบท.) มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนและใช้จ่ายเพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม โดยการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมสามารถใช้จ่ายได้ ๒ ลักษณะ คือ ๑) รายจ่ายหมุนเวียน ได้แก่ การจัดซื้อที่ดินตามหลักเกณฑ์วิธีการที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) กำหนด การจ่ายเงินสินเชื่อตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) กำหนด และรายจ่ายหมุนเวียนอื่น ๆ ตามที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย ๒) รายจ่ายขาด ได้แก่ รายจ่ายตามข้อผูกพันตามกฎหมาย รายจ่ายตามโครงการเร่งด่วนที่เป็นภารกิจของ ส.ป.ก. โดยตรง แต่ไม่ได้รับเงินงบประมาณแผ่นดินเพื่อบริหารงานตามปกติหรือได้รับแต่ไม่เพียงพอ โครงการที่ก่อให้เกิดประโยชน์หรือเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินโดยตรง ซึ่งเป็นไปตามระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ว่าด้วยการใช้จ่ายเงินการเบิกจ่ายเงิน และการเก็บรักษาเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๐

๒. การขอใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม หน่วยงานของรัฐที่ขอใช้เงินต้องจัดทำโครงการพร้อมรายละเอียด เสนอผู้มีอำนาจพิจารณา ซึ่งเป็นไปตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยการจัดทำโครงการที่ใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๕๘

ข้อเท็จจริง

๑. ผลการดำเนินงาน ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕

๑.๑) ผลการดำเนินงาน ย้อนหลัง ๕ ปี (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) มีโครงการที่อยู่ระหว่างดำเนินการ จำนวน ๑๓ โครงการ วงเงินอนุมัติ ๑๒๕,๗๘๔,๘๗๔.๐๐ บาท ผลการเบิกจ่าย ๕๑,๔๐๔,๑๐๙.๖๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๘๗ โดยโครงการที่มีระยะเวลาดำเนินโครงการสิ้นสุดถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕ อยู่ระหว่างขออนุมัติขยายเวลา/ปิดโครงการ

๑.๒) ผลการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ มีโครงการที่ขออนุมัติใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินฯ จำนวนทั้งสิ้น ๒๘ โครงการ วงเงินอนุมัติ ๓๐๙,๘๒๕,๕๗๕.๐๐ บาท ผลการเบิกจ่าย ๒๐๙,๗๑๑,๙๒๙.๙๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๖๗.๖๙ โดยมีโครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จ/ปิดโครงการ จำนวน ๑๗ โครงการ และโครงการที่อยู่ระหว่างดำเนินการ จำนวน ๑๑ โครงการ โดยโครงการที่มีระยะเวลาดำเนินโครงการสิ้นสุดถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕ อยู่ระหว่างขออนุมัติขยายเวลา/ปิดโครงการ และบางโครงการมีระยะเวลาดำเนินการสิ้นสุดในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ และ พ.ศ. ๒๕๖๗

๒. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน

โครงการที่ยังไม่สามารถดำเนินการได้แล้วเสร็จเกิดจากสาเหตุ ดังนี้

๒.๑) โครงการสำรวจวางผังแม่บทการพัฒนาและโครงการสำรวจจริงวัดปุผังแบ่งแปลงเป็นการดำเนินการตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ขอย้ายระยะเวลามาแล้ว ๗ ครั้ง ดำเนินการในแปลงที่ดินที่ได้จากการยึดคืนพื้นที่ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓๖/๒๕๕๙ ยังไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จได้ตามระยะเวลาที่กำหนด เนื่องจากในบางพื้นที่ประสบปัญหาข้อพิพาททางกฎหมาย

๒.๒) โครงการก่อสร้างบ่อบาดาลและระบบสูบน้ำโซล่าเซลล์เพื่อการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ และปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ การดำเนินการในการจัดซื้อจัดจ้างบางโครงการมีความล่าช้า รวมถึงมีการยกเลิกโครงการ เนื่องจากพื้นที่ทับซ้อนกับพื้นที่ดำเนินการของหน่วยงานอื่นหรือชุดเจาะแล้วพบว่าปริมาณน้ำน้อยกว่าที่กำหนดและในบางจังหวัดไม่มีผู้รับจ้างในการยื่นเสนอราคาทำให้ไม่สามารถดำเนินการตามแผนที่กำหนดได้

๒.๓) โครงการจ่ายขาดอื่น ๆ การดำเนินงานจัดซื้อจัดจ้างมีการขออุทธรณ์ผลการประกวดราคาทำให้ไม่สามารถดำเนินการได้แล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนด

(รายละเอียดตามเอกสารแนบวาระการประชุม ๑)

๓. คณะอนุกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และ คปก. อนุมัติโครงการที่ขอใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ไปแล้ว จำนวน ๑๔ โครงการ วงเงินอนุมัติ ๒๔๙,๒๖๐,๓๖๐.๐๐ บาท ยังไม่มีผลการเบิกจ่ายเงิน (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕) เนื่องจากเป็นโครงการที่เริ่มดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

(รายละเอียดตามเอกสารแนบวาระการประชุม ๒)

ประเด็นที่น่าสนใจ

เพื่อโปรดทราบผลการดำเนินงานโครงการที่ขอใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
มติคณะกรรมการ รับทราบผลการดำเนินงานโครงการที่ขอใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
เรื่องที่ ๕.๗ รายงานผลการจัดที่ดินแทนที่/การโอนและการตกทอดทางมรดกสิทธิในเขตปฏิรูปที่ดิน
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

กรรมการและเลขานุการฯ ได้ชี้แจงว่า สืบเนื่องจากคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ในการประชุมครั้งที่ ๗/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ได้มีมติเห็นชอบให้ปรับปรุงหลักเกณฑ์ในการพิจารณาการโอนสิทธิและการตกทอดทางมรดกสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน โดยปฏิรูปที่ดินจังหวัด (ปทจ.) เป็นผู้มีอำนาจพิจารณาอนุมัติการโอนและการตกทอดทางมรดกสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินแก่คู่สมรสหรือ บุตรเพียงรายเดียวโดยไม่เป็นการแบ่งแยกสิทธิ และให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด (คปจ.) เป็นผู้มีอำนาจพิจารณาอนุมัติการโอนและการตกทอดทางมรดกสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินแก่บุตรมากกว่าหนึ่งคน บิดา หรือมารดา พี่หรือน้องร่วมบิดาและมารดาเดียวกัน หรือพี่ หรือน้องร่วมบิดาหรือร่วมมารดาเดียวกัน และหลาน ของเกษตรกร (ลูกของลูก ลูกของพี่ หรือลูกของน้อง) รวมถึงการโอนสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินแก่คู่สมรส ที่หย่าขาดจากกัน เมื่อ ปทจ. หรือ คปจ. มีมติประการใดแล้วให้รวบรวมแจ้งสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) เพื่อรายงาน คปก. ทราบ และคำสั่ง ส.ป.ก. ที่ ๗๖๒/๒๕๕๘ เรื่อง การปรับปรุงโครงสร้างการแบ่งงาน ภายในและหน้าที่ความรับผิดชอบ สัณ ณ วันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๘ กำหนดให้สำนักจัดการปฏิรูปที่ดิน มีอำนาจหน้าที่ ศึกษา วิเคราะห์ รวบรวมข้อมูล เสนอแนวทาง กำหนดวิธีการจัดทำแผนงาน การโอน การตกทอด ทางมรดกสิทธิและตรวจสอบการดำเนินงาน พร้อมรวบรวมจัดทำรายงานนำเสนอ คปก. ทราบ

ข้อเท็จจริง

ระเบียบ คปก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการคัดเลือกและจัดที่ดินให้แก่เกษตรกร การโอนหรือตกทอดทางมรดกสิทธิ การเช่าหรือเช่าซื้อ และการจัดการทรัพย์สินและหนี้สินของเกษตรกรผู้ได้รับการจัดที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๔ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔ และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๔ เป็นต้นไป ได้ยกเลิกหลักเกณฑ์เดิมตามระเบียบ คปก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ

และเงื่อนไขในการโอนและการตกทอดทางมรดกสิทธิการเช่าหรือเช่าซื้อที่ดินในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๓๕ และ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๖ และยกเลิกมติ คปก. ครั้งที่ ๗/๒๕๔๔ เมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ “หลักเกณฑ์ในการพิจารณาการโอนและการตกทอดทางมรดกสิทธิการเช่าทำประโยชน์ในที่ดิน” โดยได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาคัดเลือกเกษตรกรเช่าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินให้เลขาธิการ ส.ป.ก. หรือผู้ซึ่งเลขาธิการ ส.ป.ก. มอบหมาย โดย ส.ป.ก. มีคำสั่งที่ ๔๐๓/๒๕๖๔ สั่ง ณ วันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๔ มอบหมาย ปทจ. เป็นผู้มีอำนาจพิจารณาคัดเลือกและจัดที่ดินแทนที่ให้แก่คู่สมรส ผู้สืบสันดาน หรือทายาท บิดา มารดา พี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกัน พี่น้องร่วมบิดาหรือมารดาเดียวกัน ปู่ ย่า ตา ยาย และลูก ป้า น้า อา รวมถึงเกษตรกรรายอื่น โดยให้ผู้รับโอนหรือผู้รับตกทอดทางมรดกสิทธิหรือผู้รับการจัดที่ดินแทนที่ จะต้องรับสิทธิและหน้าที่ในทรัพย์สินหรือหนี้สินของเกษตรกรผู้ได้รับที่ดินซึ่งโอนสิทธิหรือถึงแก่ความตาย และให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด (ส.ป.ก.จังหวัด) รายงานผลการจัดที่ดินแทนที่/การโอนสิทธิการเช่าหรือการเช่าซื้อหรือการตกทอดทางมรดกสิทธิการเช่าหรือสิทธิการเช่าซื้อให้ ส.ป.ก. ทราบ

ทั้งนี้ ข้อ ๕๔ บรรดาคำร้อง คำขอ และอุทธรณ์ที่ยื่นไว้ตามระเบียบที่มีการยกเลิกดังกล่าวหรือมติ คปก. ครั้งที่ ๗/๒๕๔๔ เมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ เรื่อง ปรับปรุงหลักเกณฑ์ในการพิจารณาการโอนและการตกทอดทางมรดกสิทธิการเช่าทำประโยชน์ ก่อนวันที่ระเบียบฯ นี้บังคับใช้ ให้ดำเนินการพิจารณาคำร้อง คำขอ และอุทธรณ์ ตามระเบียบฯ หรือมติคณะกรรมการนั้นต่อไป

ผลการดำเนินงาน

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ส.ป.ก. ได้ตรวจสอบและรวบรวมผลการดำเนินงานจัดที่ดินแทนที่/การโอนและการตกทอดทางมรดกสิทธิการเช่าหรือเช่าซื้อที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินจาก ส.ป.ก.จังหวัด จำนวน ๗๒ จังหวัด ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕ สรุปได้ ดังนี้

๑. ผลการดำเนินงานการจัดที่ดินแทนที่เกษตรกรผู้ได้รับการจัดให้เช่าทำประโยชน์ทั้งกรณีที่อยู่ในอำนาจการพิจารณาของ คปจ. และอำนาจ ปทจ. ดังนี้

มีผู้ขอรับการจัดที่ดินแทนที่ ทั้งกรณีเกษตรกรผู้ได้รับการจัดที่ดินสละสิทธิและเกษตรกรผู้ได้รับการจัดที่ดินถึงแก่ความตาย จำนวนทั้งสิ้น ๖๖ จังหวัด ๓๐,๔๔๓ ราย ๓๕,๓๙๖ แปลง เนื้อที่ประมาณ ๓๒๖,๓๓๑ ไร่ ดังนี้

(๑) จัดที่ดินแทนที่ (เต็มแปลง) มีผู้ขอรับการจัดที่ดินแทนที่ จำนวน ๑๗,๖๙๕ ราย ๒๑,๓๓๕ แปลง เนื้อที่ประมาณ ๒๒๓,๐๙๔ ไร่

(๒) จัดที่ดินแทนที่ (แบ่งแปลง) มีผู้ขอรับการจัดที่ดินแทนที่ จำนวน ๑๒,๗๔๘ ราย ๑๔,๐๖๑ แปลง เนื้อที่ประมาณ ๑๐๓,๒๓๖ ไร่

**๒. ผลการดำเนินงานการโอนและการตกทอดทางมรดกสิทธิ ตามสัญญาเช่าหรือเช่าซื้อที่ดิน
ทั้งกรณีที่อยู่ในอำนาจการพิจารณาของ คปจ. และอำนาจ ปทจ. ดังนี้**

มีผู้ขอรับการโอนสิทธิและการตกทอดทางมรดกสิทธิการเช่าหรือเช่าซื้อที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน
จำนวนทั้งสิ้น ๑๖ จังหวัด ๒๔๔ ราย ๒๘๗ แปลง เนื้อที่ประมาณ ๒,๘๑๙ ไร่ ดังนี้

(๑) โอนสิทธิและการตกทอดทางมรดกสิทธิการเช่าหรือเช่าซื้อที่ดิน (เต็มแปลง) มีผู้ขอรับการโอนสิทธิ
และการตกทอดทางมรดกสิทธิฯ จำนวน ๑๘๗ ราย ๒๒๑ แปลง เนื้อที่ประมาณ ๒,๔๒๒ ไร่

(๒) โอนสิทธิและมรดกสิทธิการเช่าหรือเช่าซื้อที่ดิน (แบ่งแปลง) มีผู้ขอรับการโอนสิทธิและการตกทอด
ทางมรดกสิทธิฯ จำนวน ๕๗ ราย ๖๖ แปลง เนื้อที่ประมาณ ๓๙๗ ไร่ (รายละเอียดตามเอกสารที่แนบวาระ
การประชุม)

ระเบียบ และมติที่เกี่ยวข้อง

๑. มติ คปก. ครั้งที่ ๗/๒๕๔๔ เมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ เรื่อง หลักเกณฑ์การโอนสิทธิ
และการตกทอดทางมรดกสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน

๒. ระเบียบ คปก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการคัดเลือกและจัดที่ดินให้แก่เกษตรกร
การโอนหรือตกทอดทางมรดกสิทธิ การเช่าหรือเช่าซื้อ และการจัดการทรัพย์สินและหนี้สินของเกษตรกรผู้ได้รับ
การจัดที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๔

ทั้งนี้ ข้อ ๕๔ บรรดาคำร้อง คำขอ และอุทธรณ์ที่ยื่นไว้ตามระเบียบที่มีการยกเลิกดังกล่าว
หรือมติ คปก. ครั้งที่ ๗/๒๕๔๔ เมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ เรื่อง ปรับปรุงหลักเกณฑ์ในการพิจารณา
การโอนและการตกทอดทางมรดกสิทธิการเข้าทำประโยชน์ ก่อนวันที่ระเบียบฯ นี้บังคับใช้ ให้ดำเนินการพิจารณา
คำร้อง คำขอ และอุทธรณ์ ตามระเบียบฯ หรือมติคณะกรรมการนั้นต่อไป

๓. คำสั่ง ส.ป.ก. ที่ ๔๐๓/๒๕๖๔ สั่ง ณ วันที่ ๑๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ เรื่อง มอบหมายหน้าที่
และอำนาจในการคัดเลือกและจัดที่ดินให้แก่เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน

ประเด็นที่น่าสนใจ

เพื่อโปรดทราบผลการดำเนินงานจัดที่ดินแทนที่/การโอนและการตกทอดทางมรดกสิทธิ
การเช่าหรือเช่าซื้อที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ -
๓๐ กันยายน ๒๕๖๕ ดังนี้

๑. ผลการดำเนินงานจัดที่ดินแทนที่ จำนวนทั้งสิ้น ๓๐,๔๔๓ ราย ๓๕,๓๙๖ แปลง เนื้อที่ประมาณ
๓๒๖,๓๓๑ ไร่

๒. ผลการดำเนินงานการโอนและการตกทอดทางมรดกสิทธิการเช่าหรือเช่าซื้อที่ดิน จำนวนทั้งสิ้น
๒๔๔ ราย ๒๘๗ แปลง เนื้อที่ประมาณ ๒,๘๑๙ ไร่

มติคณะกรรมการ รับทราบผลการดำเนินงานจัดที่ดินแทนที่/การโอนและการตกทอดทางมรดกสิทธิ การเช่าหรือเช่าซื้อที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕ ดังนี้

๑. ผลการดำเนินงานจัดที่ดินแทนที่ จำนวนทั้งสิ้น ๓๐,๔๔๓ ราย ๓๕,๓๙๖ แปลง เนื้อที่ประมาณ ๓๒๖,๓๓๑ ไร่

๒. ผลการดำเนินงานการโอนและการตกทอดทางมรดกสิทธิการเช่าหรือเช่าซื้อที่ดิน จำนวนทั้งสิ้น ๒๔๔ ราย ๒๘๗ แปลง เนื้อที่ประมาณ ๒,๘๑๙ ไร่

ระเบียบวาระที่ ๖ เรื่องอื่น ๆ

เรื่องที่ ๖.๑ ขอรับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๖ วันศุกร์ที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

กรรมการและเลขานุการฯ ได้กล่าวว่า เนื่องจากเรื่องที่น่าสนใจในการประชุมครั้งนี้มีหลายเรื่อง ที่เป็นเรื่องเร่งด่วนในการปฏิบัติงาน ซึ่งหากเข้าสู่กระบวนการรับรองรายงานการประชุมอาจจะต้องใช้ระยะเวลาพอสมควร ซึ่งอาจจะทำให้การดำเนินการล่าช้าออกไป ดังนั้น จึงขออนุญาตท่านประธานและกรรมการทุกท่าน รับรองรายงานการประชุมดังกล่าวนี้ในที่ประชุม เพื่อที่ ส.ป.ก. จะได้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องได้อย่างรวดเร็วต่อไป

ประธานกรรมการ ได้กล่าวว่า เพื่อให้การดำเนินงานที่มีความเร่งด่วนสามารถดำเนินการขับเคลื่อนได้ในทันที ดังนั้น จึงเห็นด้วยที่จะรับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ในที่ประชุม

มติคณะกรรมการ รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๖ วันศุกร์ที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

เรื่องที่ ๖.๒ แจ้งระเบียบวาระสำหรับการพิจารณา เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินและคุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรม พ.ศ.

กรรมการและเลขานุการฯ ได้กล่าวว่า ส.ป.ก. ได้ดำเนินการตามการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายตามมติ ครม. เกี่ยวกับพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ ที่ได้ใช้บังคับมาตลอด ๔๘ ปี ปัจจุบันสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยมูลนิธิสถาบันวิจัยกฎหมาย ได้ดำเนินการยกร่างเสร็จแล้ว และในเรื่องนี้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (สคทช.) ได้ให้ความสำคัญ เนื่องจากเป็นกฎหมายฉบับแรกที่มีการปรับปรุงในกระบวนการของหน่วยงานของรัฐเกี่ยวกับการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน ดังนั้น ในเรื่องนี้จะมีความจำเป็นที่จะต้องนำเสนอให้ คปก. พิจารณาเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว เพื่อ ส.ป.ก. จะได้ดำเนินการเสนอร่างกฎหมายตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนดเป็นลำดับต่อไป

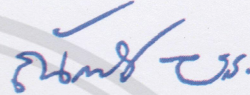
ประธานกรรมการ ได้กล่าวว่า เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมีรายละเอียดและมีประเด็นสำคัญที่มีการเปลี่ยนแปลงจำนวนมาก ดังนั้น เพื่อให้เรื่องดังกล่าวสามารถพิจารณาโดยละเอียดและรอบคอบในทุกมาตรา จึงขอให้สำนักกฎหมาย (สกม.) เร่งดำเนินการจัดส่งรายละเอียดของเรื่องดังกล่าวให้กรรมการศึกษาล่วงหน้า

เลิกประชุมเวลา ๑๓.๓๐ น.

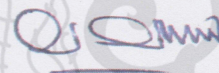
(นายวาทีต สอ้งทอง)

นักวิชาการปฏิรูปที่ดินปฏิบัติการ
ผู้จัดรายงานการประชุม

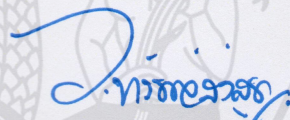
(นางสาวณัฐพิมล นัทรนิติกุล)

นักวิชาการปฏิรูปที่ดินชำนาญการพิเศษ
ผู้จัดรายงานการประชุม

(นายอุทัย อินทากรณ์)

ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและแผนงาน
ผู้ตรวจรายงานการประชุม

(นายวิณะโรจน์ ทรัพย์ส่งสุข)

เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม